

VID GASSKEN OCH DAGSLJUS.

BILDER UR TEATERLIFVET

AF VILMA LINDHÉ. ----- STOCKHOLM SIGFRID FLODINS FÖRLAG

KARLSHAMN E. G. JOHANSSONS BOKTRYCKERI. 1885.

Förord till den elektroniska utgåvan

Boken, som tillhör Harvard Library, har scannat av Google Books. Den anpassades för Projekt Runeberg i augusti 2013 av Bert H.

FÖRRA AFDELNINGEN.

ERIKA.ör ungefär tjugufem år sedan uppträdde Edmund Walter nästan hvarie afton på Stadttheatern i i sin födelsestad Hamburg. Han kallades stor, och hans namn på affischerna var dragningskraft nog att gifva fulla hus.

Hans fader, »en älskvärd, godtrogen slarf», som folk kallade honom, hade varit skådespelare äfven han, och redan som barn följde Edmund med till klädlo-geD och repetitionerna samt lefde sig så in i detta lif, att tanken på att välja en annan bana än skådespelarens ej för en minut fallit honom in.

Sin mesta tid tillbragte han mellan kulisserna eller i dessa damhölj da mystiska vrår och vinklar, som gömma så mycket lysande elände.

Innan han kunde läsa rent, hade han lärt sig utantill långa strofer ur faderns repertoar och roade sig att deklamera dem i ensamheten, antingen hemma i aen allt annat än trefliga bostaden, eller helst obemärkt i något af teaterns gömslen. Var scenen ledig och han osedd kunde uppträda der, könde han sig allra lyckligast. Då inbillade han sig, ätt salongen, som låg framför honom, likt ett gapande mörkt, spök-lik tomrums, var fylld af en jublande menniskohop, och då njöt han, med barnasinnetts oskuld och renhet, sin lefnads bästa triumfer.

Som helt liten pys uppträdde han i åtskilliga barnroller, och apelsiner och konfektpåsar regnade öfver den lille, liksom sedan lagerkransar och utmärkelser öfver den store.

Det gick fort för honom att svinga sig upp till verkligt konstnärskap — kanske för fort — ty redanförut omtyckt och gerna sedd, blef han efter ett par års vistelse i utlandet publikens gunstling och fick öfvertaga alla roller af betydenhet.

Denna tid lefde han också endast för sin konst. Af kamrater var han ej omtyckt. Till en del hade detta sin orsak i afund och intriger, hvilka äro så vanliga bakom kulisserna; till en del var det väl också hans eget fel, emedan han var i hög grad ömtålig, ombytlig och egenkär.

Utom teatern var han mer än vanligt eftersökt, ty hans sällskapsgåfvor voro lysande, hans utseende och figur anslående och hans talang att deklamera sällsynt. Den fina verlden täflade om att se honom i sina salonger. Fruntimren gjorde allt för att skämma bort honom, och de unge männen sökte indraga honom i sina dryckeslag och nattliga orgier.

Han motstod ej länge dessa frestelser, och detta lif af öfverretning och ansträngdt arbete tärde på hans krafter samt gaf ett i damernas ögon förtjusande drag af trötthet åt hans ännu regelbundet vackra drag. Hans redan förut

för svårmod böjda lynne blef snart lättretligt och dystert.

Qvinnornas gunstling hade han alltid varit, och han hade väl också — näst sitt snille — egentligen dem att tacka för den stora framgång han rönt. Mer än en af dem hade också, glömsk af egen värdighet, tillskrifvit honom sin allt för genomskinligt anonyma kärleksförklaring, eller hade han läst den i uttrycksfulla ögon. Han viste, att i den fullsatta salong, han hade framför sig, då han spelade, följde hundratals beundrande qvinnoögon hvarje hans steg eller åtbörd, och dessa blickar hade blifvit honom lika nödvändiga som den luft, han andades.

Den enda familj, i hvilken han förtroligt umgicks, var grosshandlar Miinthers. Sonen i huset var hans bästa vän och räknade bland sina lyckligaste ögonblick det, då han i föräldrahemmet införde den firade skådespelaren.

Unge Miinther var klok, anspråkslös, arbetsam, enkel och gladlynt och hade ett redbart och godt, men hvardagligt utseende; det var svårt att förstå den sympati, som förenade dessa båda. Men de hade träffats ute och blifvit mer än bekanta — »vänner för lifvet», som de försäkrat hvar andra — och Arvid Miinther följde, med aldrig svikande beundran, sin vän aktören i allt hans görande och låtande, fogade sig ständigt efter hans vilja och sökte så vidt möjligt var likna honom i klädsel och sätt.

Deras vänskap fick dock en svår stöt, åtminstone såg det så ut, då den unge mannen, mer efter för-äldrarnes önskan än af egen böjelse, förlofvade och ett halft år senare gifte sig med en ung förmögen flicka, Regina Winge, samt slog sig ned i en annan större stad för att der bilda en egen affär.

Hans fästmö kunde ej tåla aktörer. Hon skröt af att hon ej sett mer än två skådespel under hela sin lefnad och försäkrade, att flere skulle det heller aldrig bli. Praktisk, huslig och sträng i sina åsigter, ansåg hon skådespelarkonsten som något alldeles onödigt, ja nästan syndigt, och artisternas hela lif som ett skamligt dagdnfven.

Hvad nu än Arvid Miinther tyckte, opponerade han sig ej mot sin fästmö — det lönade ej heller mödan, det viste han — utan drog sig från sin väns sällskap, ehuru med saknad och motvilja, och var glad, att flyttningen gjorde en brytning mellan dem förklarlig och således ursäktlig. Regina ovetande brevexlade han dock efter giftermålet med honom, och till hennes stora förargelse umgicks Walter fortfarande i det Miintherska huset, der hennes mans yngre syster Erika växte upp till en flicka af ovanlig skönhet.

I det Miintherska hemmet roade man sig, och alla, som kommo dit, befunno sig väl i den atmosfär af glädtighet, godhet och hemtrefnad, som der rådde. Mal :arne Miinther egde båda den vanliga svagheten för konstnärer, literatörer och ryktbara personer i allmänhet, omgäfvade sig gerna med talanger af alla slag och solade sig i glansen af mer eller mindre berömda namn. Dessa båda makar, som med innerlig kärlek till hvar andra och hela världen samlade omkring sig en krets af ungdom, talang och intelligens, var ett vackert gammalt par, hvars hvita hår var deras förnämsta prydnad, och hvars enkla, något borgerliga väsen förfinades af det goda hjertats aldrig svikande takt. Utan detta goda hjerta och det mecenatskap, de utöfvade, skulle de varit rika; nu såg det blott så ut, ty de dagliga utgifternas konto visade siffror af, åtminstone för den tiden, oerhördt belopp. Konstnärer emellan var det också bekant, att ingen gick ohulpen från grosshandlar Miinther. Mången nybörjare hade honom att tacka för sin framgång, och mer än en afsigkommen konstnär räddades eller uppehölls genom honom på resan utför.

Denna kärlek till konsten, eller kanske mer till dess idkare, hade deras barn också ärft, och det var den, som kommit Arvid Miinther att så varmt fästa sig vid Edmund Walter, att han för en tid gjorde dennes lif och intressen nästan till sina egna. De qvällar, hans vän uppträdde, var man viss att se honom på sin bestämda plats på en af parkettens nedersta bänkar; men hvad man ej såg, var hans själs-spänning, innan vännen visade sig på scenen, och hans stolthet och glädje öfver hvarje hans triumf. Det var något så oegennyttigt, så hängifvet och uppförande i denna hans tillgifvenhet, att den unge aktören, som på intet vis tänkte ringa om sin person och tog emot all beundran som en naturlig sak, dock besvarade och var tacksam öfver Arvids vänskap, helst i de mörka stunderna, då hans konst ej var honom nog och han kände sig ensam och hemlös. Denna vänskap utöfvade också en förädlade verkan på Arvid, det kände han, ty ehuru lefnadsfrisk och glad, var han ingen rumlare, och aftnarne, tillbragta i föräldrahemmet, räddade honom från mången annan mindre oskyldig förströelse. Derpå

tänkte dock ej Regina, utan blott på hur förderligt en aktörs sällskap borde vara. Under den korta förlofnings tiden hade Walter också dragit sig tillbaka, och vännerna voro föga till sara-mans; ty med den ståtliga, allvarligt sinnade fästmons inträde i familjen var det som om något främmande, kallt element smugit sig in i den glada kretsen. För-äldrarne hade af förmögenhetsskäl ifrat för den länge

Eåtänkta förbindelsen; de böjde sig som andra för teginas välde, men de kände sig lättare om hjertat, då hon var frånvarande. Visserligen skulle de sakna sonens vänliga, hemtrefliga väsen, men tanken att han måste skiljas från dem var redan så gammal, att de hunnit vänja sig dervid.

Erika var vid sin broders giftermål endast femton år. Hon var innerligt fäst via brodern, till hvilken hon beundrande blickade upp. Hon hade snabbare uppfattning än någon annan i familjen, och från den vrå i salongen, der hon helst satt, iakttog hon allt hvad som försiggick omkring henne.

När föräldrarne hade främmande, blickade mer än ett undrande öga efter henne, der hon långsamt och behagfullt, med en för flickor vid hennes ålder ovanlig säkerhet i sättet, rörde sig bland de utvaldaste gäster. Hon var mycket tystlåten, men då hon blef tilltalad, voro hennes svar tydliga och väl uttryckta.

Redan den aftonen, då Regina vid en musiksoare för första gången infördes i föräldrahemmet, anade Erika i henne en fiende och drog sig tillbaka i den djupa fönstersmygen, der gardinerna till hälften dolde henne och der hon vanligen också fick sitta i fred.

Den blifvande fästmon uppsökte henne dock och bjöd till att närma sig på en äldre systers öfverlägsna sätt, hvilket mer än allt annat sårade Erikas barnahjerta och framlockade harmens tårar i de uttrycksfulla ögonen. Hennes instinkt sade henne ögonblickligen, att denna qvinna skulle bestjäla henne på hvad hon höll kfirast i verlden, hennes bror, och medveten om sin maktlöshet, kände hon för henne från första ögonblicket all den motvilja, hennes hjerta kufde rymma. Vredens rodnad purprade ännu hennes kinder vid blotta tanken på den stund, då den unga, höga och imponerande qvinnan stått framför henne vänlig och nedlåtande, talande till henne som till ett barn, hvilket intet begriper och till hvilket man derfor måste stiga ned för att göra sig förstådd.

Regina å sin sida lemnade Erika med ett obehagligt intryck af att hon var dum, stursk och inbilsk, och något försök till närmande gjordes ei vidare. De utbytte knappast tjugu ord under hela förlofnings tiden, men Erika märkte, att brodern var kallare i sitt sätt och att föräldrarne funno fel, der de förr ej märkt sådana, och hon ansåg den blifvande svägerskan vara skuld dertill. Under bröllopstillredelserna visade hon sig så ointresserad, att hon ofta fick förebråelser derfor, och på sjelfva bröllopsdagen var hon så blek och förgråten, att det väckte uppmärksamhet och sårade bruden, som fälde några bittra ord, på hvilka Erika svarade med en hatfull blick ur de eljest barnafrom* ma ögonen. Från denna stund var fiendskapen liksom öppet förklarad; men just då skulle de ju också as.

Då Arvid, som för alltid skulle lemna föräldrahemmet för att bilda sitt eget hem, några dagar senare kom för att säga sin lilla syster farväl, fann han henne ensam i salongen på hennes vanliga plats, med huf-vudet lutadt i händerna och gråtande, som om hennes hjerta velat brista.

Han tog henne i sina armar, liksom så många gånger förut, och sökte lugna henne; men denna gång lyckades det ej, ty först nu tycktes hennes vilda, länge kufvade sorg taga ut sin rätt.

Brodern, som sjelf var så lugn, bäfvade för detta utbrott af passionerad tillgifvenhet och saknad, blandad med barnslig, men derfor ej mindre häftig ovilja för den qvinna, som orsakat hennes lidande.

Han tog henne på sitt knä, och der, lutad mot hans bröst, snyftade hon sig till ro, under det han hviskade kärleksfulla ord om att hon alltid skulle blifva hans lilla syster, hans kära lilla syster.

Slutligen blandade han sina tårar med hennes, under det han talade om att han skulle lemna dem

skiljalla: far, mor, syster och sin käraste vän, Edmund Walter, som han aldrig kunde glömma, men som hans hustru ej kunde fördraga.

»Då skall han blifva min vän!» sade Erika med flammande, ännu tårdränkta kinder och blixtrande ögon.

Hvarje ord af detta samtal stod sedan inpregladt i hennes minne, och första året efter broderns afresa var det egentligen på minnet deraf hon lefde.

* *

*

I det Miintherska huset var allt sig likt. I de praktfulla rummen, med sin mångfald af konstskatter, rörde sig glada gäster på det lifliga, enkla och okonstlade sätt, som brukades för några tiotal år sedan; men Erika var ej längre »barnet», utan en ung flicka, som tilldrog sig allas blickar.

Ännu allt jemt var hon mycket tyst; men ingen, som såg henne, kunde falla på den tanken, att det var därför att hon ej hade något att säga; tvärt om låg det i de stora, mörka ögonen ett djup och en tankerikedom, som uppväckte längtan att känna den själ, hvars speglar de voro. Mot sina föräldrar var hon hängifven, uppmärksam och ständigt till reds med små tjenstef och vänliga leenden, men mot alla andra föreföll hon kall och otillgänglig. Att hon var en uppmärksam åhörarinna via alla samtal af intresse, viste mer än en, som roade sig med att tala just för henne, ehuru hon ej anade det, blott för att emellanåt få se den blix, som stundom kunde ljunga fram ur hennes ögon.

Målare och bildhuggäre ritade eller formade i lera ansigtets ädla profil och fina oval; men om de också tyckte sig ha funnit likheten, den uttrycksfulla munnen och håret, som slätt och mörkt delade sig öfver den låga, grekiska pannan och, uppfäst i en enkel knut, bjert afstack mot den hvita nacken, så voro de dock aldrig nöjda med ögonen och sällanmed den spåda gestaltens halft barnsliga, halft qvin-liga behag. Hvad ingen konstnär kunde återgifva, var också ansigtets vexlande uttryck och kindernas färgspel, som likt dagrar och skuggor antydde själens olika rörelser.

Erika egde mycken frihet och tillbringade sin dag mest vid boken eller pianot, sällan, som andra flickor, vid ett handarbete.

Väninnor hade hon inga. Uppfostrad i hemmet af en guvernant, hade hon ej gjort många bekantskaper och stött siff med dessa få, därför att hon aldrig förstått deras lekar och nöjen.

En härlig gåfva egde hon i sin vackra röst, en hög, klar sopran af sällsynt fägring. Hon hade också önskat utl)ilda sig till sångerska ex professo; men märkvärdigt nog nekade föräldrarne, som så högt värderade konstnärer och genom umgänget med dem väckt denna hennes längtan, på det bestämdaste till hennes begäran. De gåfvo henne dock de skickligaste lärare.

I timtal kunde hon sitta vid pianot, sjungande den ena sängen efter den andra, stundom med ett föredrag så kallt och själlöst, att de klara, rena tonerna föreföllo som rasslande perlor, stundom åter så varmt och eldigt, som bure hon i sin själ en outtömlig källa af kärlek och längtan. Kom någon då in i rummet, tystnade hon genast eller sjöng åter entonigt och färglöst.

Alla försök att förmå henne sjunga på föräldrar-nes mottagningsdagar hade varit fåfänga, och hennes sång var ännu för alla, som hört talas derom, en ny källa till intresse och undran.

Edmund Walter hade efter Arvids afresa mera sällan besökt den Miintherska familjen, men dock ej alldeles dragit sig tillbaka. Mer ocn mer indragen i förströelsernas hvirfvel, fick han ej tiden att räcka till; men allt emellanåt dref honom en längtan, ett behof af hvila och ro, till det fridfulla hemmet, derbegåfvade gäster täflade om att visa det åldriga paret sin vördnad och tillgifvenhet. De, som ej kände förhållande-na, trodde alltid, att Erika var deras barnbarn, så gamla föreföllo de bredvid henne. De hade gift sig först vid mognare ålder, och Erika var hela tolf år yngre än brodern. Hon var dem kär likt en ros, den ljuf-vaste och bästa, som lifvet kunnat skänka dem. Kanske var. det dock denna föräldrarnes höga ålder, som gjorde, att hon så varmt slöt sig till brodern och vande sig att anförtro honom sin barndoms alla sorger och fröjder.

En afton kom Walter dit trött och nedslagen efter ett af dessa anfall af förtviflan, som stundom be-mäktigade sig honom, då han söjde öfver sig sjelf, öfver sin lägre natur, som han ej kunde besegra och som allt mer gjorde sig till herre öfver anden, som han viste ha framgått stor och kraftfull ur skaparens hand. Många gånger hade han gått öfver dessa bonade golf, sett denna samling af konstsaker, målningar och bildhuggerier, betraktat gardinernas sam-metsdraperier, messingskandelabrarnes och de veneti-anska glaskronornas prakt eller speglarnes glänsande infattningar, och dock föreföll det honom i dag nästan som såge han allt detta för första gången. Han tyckte sig ej ens hafva sett, att de gamles hår var så hvitt eller deras skrynliga ansigten så vänliga.

Hans hjerta var ovanligt vekt, och han önskade i sitt sinne, att de varit hans föräldrar. Siu egen mor hade han aldrig sett, hon dog när han föddes, men tanken på henne var det som sysselsatte honom, när han, stående vid marmorkaminen i musiksalongen, blef varse Erika, som flyktat till sin vrå i fönstersmygen, hvarifrån hon en lång stund obemärkt betraktat honom.

Så hade hon gjort hvarje gång han varit der och ständigt längtat, att han skulle Komma igen. Det fans ingen morgon, då hon ej undrat om han skulle komma den dagen, och ingen afton, då hon ej med saknad tänkt på hans uteblifvande, och när hon då somnat, såg hon i drömmen detta bleka, starkt markerade, skägglösa ansigte, med de blågrå melankoli-ska ögonen och den fint formade munnen, med sitt drag af godhet, mjeltsjuka och karakterslöshet.

Ofta var hon också på teatern, och hennes hjerta klappade, som ville det sprängas, hvane gång hon väntade på att han skulle visa sig. Sedan följde hon hans ord, hans minsta rörelse, med ett så uppslukande intresse, att hon vaknade upp som ur en dröm, då ridån slutligen föll.

Hon hade lofvat brodern att blifva hans vän och längtade att få uppfylla sitt löfte; men ännu var hon lika främmande för honom. Han hade aldrig tilltalat henne. Hon föreföll honom tyst och kall, och han hade i henne endast sett ett barn, under det att kring honom samlade sig alla vackra, lysande unga qvin-nor, utan att han behöfde göra sig något besvär. Att uppsöka någon hade aldrig fallit honom in.

När han nu betraktade henne, föreföll äfvenhon honom alldeles ny. Den hvita enkla klädningen — han mindes nu att han sällan sett henne i någon annan — slöt sig mjukt och behagligt kring den smidiga gestalten, och hennes enda smycke, nu som alltid ett guldkors på ett svart sammetsband, ökade endast det madonnalika i hennes utseende. Han fattade ej, att han icke förr lagt märke till denna unga flicka, som nu med ens väckte hans nyfikenhet och intresse, och då han nalkades henne, var det med en käusla af vördnad, som eljest var honom främmande. Den stund, hvarefter hon längtat och väntat, var nu kommen, och dock fann den henne alldeles oförberedd; ty då han tilltalade henne med den vanligaste fras i verlden, en fråga, som hundrade gjort: »Hvarför sitter ni så ensam?» rusade allt hennes blod från de bleknande kinderna till hjetat, som sammandrogs liksom af en rent fysisk smärta, och hon sökte för-gäfvess efter ett svar, medan de små hvita händerna nervöst kramade hvar andra.

Han såg hennes förlägenhet, men den endast ökade det intresse, han kände.

Utan att bedja om lof flyttade han en stol in i fönstersmygen, der hon satt, och försökte att öppna ett samtal. I början svarade hon blott enstafvigt och förvirradt, men när han frågade efter brodern och talade om den vänskap, de hyst för hvar andra, var det som om han funnit den dolda vägen till hennes hjerta; ty med de glänsande ögonen fästa på hans läppar tycktes hon glömma sig sjelf för att lyssna till hans ord, och då han tystnat, talade hon så, som ännu ingen människa hört henne tala, om denne broder, som hon begåfvade med dygder, hvarom han säkert sjelf ej kunnat drömma. Nu var det Walter, som lyssnade, och ehuru han viste, att hon öfverdref, rördes han af hennes hjertas värme och öfvertygelse. Slutligen glömde han sjelfva orden för ansigtets lif-fulla uttryck och öfverraskande skönhet. Färgen kom och gick på de fina kinderna, ögonen glänste mörka och sammetslika, och den låga, klangfulla stämman trängde in i hans själ så som ännu aldrig en människoröst förmått.

När de reste sig upp, var det för båda som om de från en förtrollad verla kommit ut i den verkliga, med hvilken de knappast hade något gemensamt.

Walter ombads att deklamera, men nekade, tills en bedjande blick från Erika ändrade hans beslut.

Efter någon tvekan valde han Schillers gripande »Melancholie an Laura» — en sång, hvarmed han länge varit förtrogen. Han, som sjelf egde »der Ae-therstrahl Genie», han viste också hur bedårande, hur bräcklig och ömtålig denna stråle var, och mer än en gång hade han önskat, att hans egen lefnadsfackla skulle slockna och förhänget falla just vid den skönaste scenen, då mängden ännu beundrande lyssnade med återhållen andedrägt.

Att så ej skulle ske, viste han redan, och för-tviflan deröfver blef honom ej en sporre framåt, utan framkallade en blek fruktan, som förlamade hans kraft medan den ännu var på sin höjdpunkt.

Denna afton hänförde han åhörarne genom sin deklamation, men Erika viste, att den Laura, till hvilken han talade, var hon sjelf.

* *

*Från denna dag kom han ofta, så ofta han kunde, till det Miintherska huset, och hans tankar voro der ständigt. Den bleka flickan med de svärmiska, tankfulla ögonen såg han nu i hvarje qvinnofigur i lifvet så väl som på scenen; hon var hans Clärchen, hans Julia, hans Desdemona till och med.

Hennes ögon hade också fått en egendomligt strålande glans, liksom från en inre värmande hära, kinderna en högre färg och munnen ett leende. »Mar-morn har fått lif». hviskades det omkring henne, utan att någon ännu förstod, hvem som varit hennes Pyg-malion.

Hon svarade numera lifligt, gladt, ja snillrikt — så tyckte åtminstone de unge männen — på hvarje ord, som rigtades till henne, men hon syntes ej föredraga någon.

Walter sysselsatte sig kanske mindre med henne än någon af de andra, och dock viste hon, liksom genom något slags magnetism, när han var i hennes närhet, och då hon talade med en annan, talade hon för honom. Detta förstod han också, och med en enda blick, det viste han, kunde han elda henne att tala mer eller få hennes tunga att stappla och hennes ögon att tåras.

Hon sjöng nu ofta och utan tvekan, så vida han med en blick instämt i mängdens önskan att få höra henne. Det var också han, som besegrat hennes blyghet. En afton, då man bestormat henne med böner och hon nekat, hade han fattat hennes hand, och viljelös lät hon iföra sig till pianot. Han satte #

Eå notställaren grefvinnans stora aria ur »Figaros röllo», såg på henne med en lång blick, tryckte hennes hand och gick bort till hennes egen fönster-smyg.

Liksom under en förtrollning sjöng hon denna, en försummad makas förtviflansfulla, ömma klagan, och de, som hört talas om hennes sång, funno denna gång, att verkligheten stundom kan öfverträfla det bästa, fantasien drömt sig. Walter viste, att han egde hennes hjerta, att nvarje fiber i hennes varelsetillhörde honom, och dock ville tanken att fästa hennes tillvaro vid hans egen stormuppfyllda ej rätt rot-fästa sig. Att tänka sig henne som någon annans hustru hade ej för en minut fallit honom in — men för honom att ega en maka? Det låg något ljufligt lockande i denna möjlighet, men också något, för hvilket han bäfvade tillbaka. Skulle han kunna göra en q vinna lycklig? Hade han rättighet att binda denna rena, fläckfria varelse vid sitt eget skuldbelastade lif?

Dessa frågor sysselsatte honom både natt och dag, allt efter som hans egen kärlek växte i styrka och eld; men till något bestämdt beslut kom han icke, ty samvetet hviskade sitt nei, hvarie gång hier-tat ville svara ett ja.

I sådana fall äro dock alla beslut vanligen fullkomligt onyttiga. Detta erfor han också, då han en afton, drifven af en oemotståndlig längtan, sedan han en tid hade instält sina besök, kom till hennes hem och fann henne ensam framför pianot.

En lampa spred sitt matta sken bland bladväxterna vid ena fönstret, eljest var det stora rummet insvept i mörker, hvarur enskilda föremål blott ottydligt framträdde. Han kunde dock se henoets ansigte och märkte, att hon gråtit; men på sina enträgna frå-

for fick han intet svar, blott slutligen en lång, före-rående blick.

Då glömde han allt: föresatser, frågor, farhågor, och slöt henne i sin famn, så som han aldrig förr slutit någon qvinna, och hon smög sig till hans bröst, blyg men hängifven, som viste hon, att der var hennes enda, rätta plats.

När han talade vid hennes föräldrar, mötte han ett motstånd, som han aldrig väntat sig. Det gamla omisstänksamma paret tycktes hafva trott, att de kunde samla omkring sig talanger och lysande förmågor af alla slag, och att en uug flicka, som Erika, skulle betrakta dem med välvilliga, men lugna ögon, liksom de sjelfva. Deras betänkligheter öfvervunnos dock af hennes nu för första gången visade orubbliga vilja, och allt var beslutadt enligt de älskandes önskan, då ett bref från Regina anlände. .

Hårdt, kallt och grymt, som Erika kallade det i sin förbittring, var det dock kanske snarare klokt och rättvist, ehuru samma sak kunnat sägas i mildare ordalag.

På föräldrarne, som så lätt togo intryck, gjorde det all den verkan, brefskrifvarinnan åsyftat. Deras betänkligheter återkommo med fördubblad styrka, och bröllopsdagen, som redan var utsatt till en af de första dagarne i maj, uppsköts på obestämd tid.

Regina hade helst velat komma sjelf, då, derom var hon öfvertygad, förlofningen skulle brutits; ty ännu hade ingen motstått hennes bestämdt uttalade åsigt, och ännu lättare skulle det gått här, der det blott gälde »en enfaldig ung flicka, som ej sjelf viste hvad hon ville». Hade det varit möjligt, skulle hon också ha rest, men det var en ovanligt kall vinter, och hon ammade sin förstfödde, en gosse, som hon omfattade med högre ömhet än någon annan lefvande vaTelse.

Hennes bref, der hon talade om »det vilda lif, Walter förde, hans skulder, hans lättsinniga förbindelser, hans olyckliga lynne», gjorde ingen verkan på Erika. Förgäfves framhöll Regina huru illa han skulle passa till make åt en ömtålig, drömmande flicka, och att skådespelare, efter hennes sätt att se, ej hade rättighet att gifta sig och draga andra in i sitt oregelbundna, vanligen olyckliga lif. >.Huru mycket», skref hon, »måste ej en hustru lida endast genom att veta honom hvarje qväll tala kärlekens ord till andra qvinnor! Må vara, att det hör till hans yrke, en plåga är det dock alltid, och hur lätt kan det ej blifva allvar af leken!»

ef Erika brefvet i små

Walter, äfven om han vore den störste bof i verl-den.

skulle gifta sig med»Men han är min brors käraste vän, den ädlaste, mest begåfvade man, jag lärt känna», tillade hon med af hänförelse strålande ögon. »Jag ser inga fel, och finnas de, hvad bryr jag mig om dem! För mig är han den ende mannen på jorden, och skulle jag också få lida vid hans sida, så blir äfven det en lycka, och jag lof-var vid Gud, att Regina aldrig skall få aning derom!»

På hviije föräldrarnes invändning hade hon ett svar. Skulderna skulle de betala för hennes skull, han skulle aldrig mer komma i penningeförlägenhet. Hans vilda lif var nu slut för alltid, och hur kunde hon frukta andra qvinnor, då han sagt henne, att hon var den första, den enda, han af hjertat älskat! Var han olycklig och hans lynne dystert, så behöfde han henne så mycket mer; hennes enda mål skulle blifva hans lycka.

Reginas bref, som var afsedt att omintetgöra »denna galna, olycksaliga förbindelse», göt endast olja på elden och framkallade split och köld mellan föräldrar och barn.

»Allt annat vill jag göra för er, i allt annat vill jag lyda er», förklarade Erika med skälfvande läppar och tårfyllda ögon; »men begären ej, att jag skall skiljas från honom. Neken I ert samtycke, reser jag med honom till verdens ände, om så behöfs.»

Hon var dubbelt öm och uppmärksam, och det låg denna tid öfver hela hennes väsen en rörande ödmjukhet, liksom hade hon med hviije blick och ömhetsbevis i tysthet bedt om föräldrarnes förlåtelse för den sorg, hon gjort dem.

Walter kom ej ofta till hennes hem; hon hade sjelf sagt honom, att denna sista korta tid ville hon egna åt fader och moder, sedan skulle hon helt och hållet tillhöra honom.

* *

*En af de första dagarne i maj stod, som ämnadt var, hennes bröllop.

Hon vigdes efter egen önskan i musiksalongen, der han första gången tilltalat henne och der hon från sin vrå lärt sig älska honom, innan han ens tänkte på att hon fans.

Blott få gäster, mest konstnärer, voro vittne till den högtidliga ceremonien och sågo brudens bleka an-sigte, på hvilket sinnesrörelse och lycka afspeglade sig.

Dä hon knäföll på det mattbelagda goifvet ocn den hvita, spetskantade sidenklädningen bredde sig som en sky kring den smärta gestalten, visade hennes fasta, lugna hållning, att hon ej kände ett ögonblicks fruktan för hvaa framtiden kunde bära i sitt sköte. Han deremot var märkbart upprörd och darrade då han satte ringen på hennes finger.

Hvarken brodern eller Regina var närvarande. När hennes bref icke gjorde verkan, iakttog Regina en iskall tystnad, och genom föreställningar och tröttande förnuftsskäl öfvertalade eller nästan tvang hon sin man att stanna hemma.

Ett bref från brodern, enkelt och sant i sin trofasta kärleksfullhet, ansåg Erika som sin dyrbaraste bröllopsgåfva, och hon bar det under skärpet hela denna dag, då hon tyckte sig vandra liksom i en dröm mot ett sällt förlofvadt land.

Han hade äfven sändt henne ett skrin, innehållande en ring och några rullar guld. »Till min kära lilla syster att användas i glädje eller sorg — men Gud bevare henne för sorgen!» skref han på den pappersremsa, med hvilken penningarne voro omlindade.

Hon satte ringen på sitt fitiger och lät juvelerna deri blixtra mot ljuset — på guldets tänkte hon ej länge. Walter hade fått tj en stledighet några veckor före spelterminens slut, och i maj, denna årets härligaste månad, reste hon med honom till Italien, konstens förlofvade land, der de skulle tillbringa sin smekmånad i en villa vid Adriatiska hafvet.

Hon hade drömt om lycka, drömt ljufvare, rikare drömmar, än de flesta unga flickor pläga, och dockförbleknade allt mot den verklighet, hon nu genom-lefde. Sjelf blomstrade hon också upp till en oförliknelig skönhet, och hennes inre lifs rikedom utvecklades och fördubblades i det sällhetstillstånd, hvari hon lefde.

Under en blå, leende himmel, vid stränderna af ett guldskimrande haf, som liksom söfde både längtan och minne, glömde de allt för stunden. Hela sm barndomssaga, allt hvad rent hon drömt och gömt i sin jungfruliga själ, uppenbarade hon nu för honom, som vördnadsfullt lyssnade till denna bikt från ett hjerta, hvars oskuld och frid ej ännu grumlats af en oren tanke. Hans flydda lif syntes honom också af-lägsset och otydligt som en drömbild; ett enda var verkligt: den unga qvinnan vid hans sida.

Hvaije drag af slapphet eller trötthet var som bortblåst från hans ansigte, liksom svårmodet från hans sinne, och sjelfva kärleken till konsten tycktes dränkt i den enda känsla, som nu bemäktigat sig honom.

Hvad han kunde, hvad han nändes berätta om de svunna åren af sin lefnad, omtalade han också för henne, och hon å sin sida lyssnade med aldrig tröttnande intresse.

Sluten i hans famn satt hon under glödande sommaraftnar lyssnande, då han med sin klangfulla stämma talade till henne om konst och literatur, eller ännu hellre om sin kärlek och den lycka, han njöt. Lekande vågor slogo sakta mot stranden nedanför balkongen, mandelträd och oranger doftade, solen sänkte sig och praktfulla stjernbilder framträdde på söderns himmel; men hon märkte det knappast, ty hela hennes själ var hos honom. När sommaren led mot sitt slut, måste de bryta upp; han skulle hem och studera nya roller. Han hade haft dem med sig och stundom bläddrat i dem, men mer hade det ej blifvit. Under lek och skämt hade de till sammans parodierat de allvarligaste scenerna, och hon hade förhört honom och skrattat åt de många bockar, han gjort, och hans motvilja att lära. Det var också nästan med leda han tänkte på, ! att han nu från detta lyckliga, bekymmerslösa lif skulle in i

det gamla hjulspåret. Hvad han hitintills lefvat för syntes honom så ömkligt, och konstens stjärna, som en gång skimrat hög, helig och oåtkomlig, hade förbleknat till ett irrbloss, som han var färdig att förbanna. Hans glada lynne tycktes också hafva stannat qvar i Italien, ty redan på vägen der-ifrån var han tyst och tankfull, men dock så öm, att Erika ej sörjde öfver förändringen.

I Paris stannade de några dagar. Egentligen skulle han ha uppehållit sig aer en tid för attstude- J ra, men då hon påminde honom derom, afspisades hon med en kyss och orden: »Låt mig vara lycklig ännu en tid!»

Nu måste han emellertid se den rol utföras, som * han sjelf vid sin hemkomst skulle återgifva, och hans hustru följde honom till Théâtre Fran^{ais}, denna brännpunkt för allt hvad skådespelarkonst heter.

Han var i stark spänning. Hon såg det och smög sin lilla hand liksom lugnande i hans; men från den stund ridån gick upp lät han hennes hand falla, och medvetlös i afseende på tid och rum hängde han med hela sin själ fast vid hvad som tilldrog sig på scenen.

Så hade hon också sjelf mer än en gång hän-gifvit sig åt detta nöje och i sitt hjerta tänkt, att skådespelarkonsten var det största och skönaste på jorden. Nu såg hon framför sig de förnämsta artister, verlden hade att framvisa, och förblef kall och oberörd, ty hvaije hennes tanke gälde skådespelaren vid hennes sida. Det var hans ansigte och de själsro- j relser, som återspeglades derpå, hon studerade, och hon förstod nu, att det varit för hans skull, hon också älskat hans konst.

Under mellanakterna gick han in på scenen, der han kände flertalet af de uppträdande, och hon satt ensam, knappast skänkande en blick åt den lysande, fullsatta salongen eller märkande, att otaliga kikare rigtades uppåt den loge, der hon satt, skön, men blek och allvarlig, midt i virrvarret af prat och munterhet. När de kommit hem till hotellet, var han i ett exalteradt förtjusnings tillstånd, och först denna afton förstod hon, hvad hans konst var för honom: en del af sjelfva lifvet eller lifvet sjelft. Kanske han hade glömt det under den sälla h vilo tid, han genomlevvat, och då endast sett medaljens frånsida; men en enda liten gnista hade varit nog att återtända flamman i hans bröst och föda en brinnande längtan att återgå till detta lif, med dess stunder af hänryckning, triumfer, missräkningar och bittra själsqual. Hvaije afton följde hon honom till teatern, och för hvarje gång märkte hon med stigande smärta, hvilken medtäflar-inna hon egde i den konst, han dyrkade och för hvilken hon nu kände sig så främmande.

Sin rol hade han tagit fram, och nu studerades den på allvar under jemförelser mellan den uppfattning, han sjelf bildat sig derom, och den, han nu såg framställd. När han talade, var det aldrig om annat, men för det mesta satt han grubblande med rolen i handen eller gick han rastlöst fram och åter på golfvet med böjdt hufvud. Hon erbjöd sig att förhöra honom och skämtade deröfver liksom förr; men då brusade han upp, glömsk af att han sjelf en gång varit den, som förledt henne dertill.

Han tyckte sig här hafva oändligt att lära, och tiden var honom för kort, därför sade han också en dag:

»Om du viste hvad jag ångrar de stunder, jag förspilde i overksamhet på vår villa vid Adriatiska hafvet!»

Det var en nästan förlamande smärta, som genomströmmade henne vid dessa hans ord.

»Förspilde», stammade hon och såg på honom med en blick, som väckte honom till besinning.

Han slösade då på henne ömhetsbevis, sade henne, att denna tid vant den lyckligaste i hans lefnad, att han aldrig kunde tacka henne nog därför och skulle vilja gifva år af sitt lif för att kunna lefva om den, och hon lät trösta sig — så trodde han åtminstone — men såret var dock gifvet och bröt upp vidminsta anledning, förgiftande sjelfva minnet af de hänsvunna sälla dagarne.

Han gaf emellertid akt på sig sjelf och egnade henne mera af sin tid; men hon märkte, att det skedde med ansträngning, och den älskvärda glädtighet, den barnsliga pratsamhet, som gjort henne så förtjusande, försvann af sig sielf eller visade sig endast i enstaka lyckliga ögonblick.

Hon var glad att lemna Paris, der hon väntat så mycket och funnit så litet nöje, och der hon, försjunken i egna

tankar, låtit verldsstadens prakt och bedårande skönhet glida sig förbi, som om de ej funnits.

Under deras bortovaro hade modern ställt i ordning det nya hemmet. Det var litet, mép utrustadt med all den komfort och elegans, en konstnär kunde önska, och all den

Efter detta hem h

det var der hon skulle ega förmåga att lyckliggöra ; först der skulle hon kunna visa hvad hon förmådde göra för den älskade.

Den första aftonen var också onämnbart lycklig, då hon tog allt i besittning, liksom en drottning sitt rike, och, företrädd af förflädrarne, vid sin mans arm visade honom all härlighet, förklarande det han ej förstod och uppgörande planer för framtiden.

I salen, nvukens mörka, ekpanelade väggar nå-

got påminde om musiksalongen i föräldrahemmet, stod onsertflygeln. Der skulle hon sjunga för honom och der skulle de intaga sina måltider. I kabinettet utanför hans arbetsrum ville hon sitta vid sin sömnad

— hon skulle blifva så flitig nu — under det han studerade, och alltid vara till hands, om han önskade något; der skulle hon känna sig mera hemmastadd än i salongen bredvid, som egentligen var ett praktrum, hvars mesta värde låg i de konstsaker, som der voro samlade. Der innanför låg sängkammaren, glad och luftig med sina hvita gardiner och ljusa öfver-drag.

smådetaljer, somHan, som aldrig egt ett hem, kände sig också rörd och vek om hiertat vid tanken på att allt detta nu var hans, och främst af allt denna hängifna, tjugande unia qvinna, som ej egde en tanke för annat än hvad han skulle tycka, hvad han skulle önska eller finna behagligt.

Dagen derpå började redan hans arbete, kollationeringen och repetitionerna; men hvaije ledig stund återvände han till sin hustru och njöt af att se henne, så husmoderlig och omtänksam, ordna de-Tas lilla bohag.

Med hvilken stolthet lät hon honom ej blicka in i skåpen, der linne, silfver och glas förvarades, eller visade honom hvaije småsak i hans arbetsrum, der allt var ordnad så som hon viste att han ville hafva det, och der genom hennes försorg — hon hade sjelf bestämt det mesta före sin afresa och sedan skrivit derom till modern — de konstföremål, taflor och möbler, han tyckt om, voro samlade.

Här inne gick han också i timtal, deklamerande den rol, han ville »kreera», och framför väggspegeln studerande de gester, som borde användas, och det uttryck, han ville gifva sitt ansigte, medan hon satt vid sitt arbete i rummet utanför, vakande öfver att han ej skulle blifva störd och lyssnande till den kära rösten. Till föräldrarne kom hon emellanåt, då han var borta på repetition, men hon skyndade sig alltid hem till den tid, hon trodde att han möjligen kunde vara återkommen, och fick ofta uppbära förebräelser för sina korta besök. Någon gång på mottagnings-dagarne tillbragte de aftonen der, eljest egae hon ingen beröring med den öfriga verlden, utan lefde uteslutande för sitt hem.

De qvällar, han var hemma, tyckte han om att höra henne sjunga. Då fick han sina bästa idéer, påstod han, och lycklig och glad sjöng hon sång efter sång, tills han slutligen afbröt henne med en kyss, sägande att nu kunde det vara nog. Då han ej hörde henne, sjöng hon aldrig.Den afton, då han skulle uppträda, närmade sig allt mer och upptog nu alla hans tankar.

Liksom fältherren, som förbereder sig till en drabbning, mönstrar sina trupper, så pröfvade han också sina vapen, inbillande sig att rösten förlorat sin styrka och böjlighet, ansigtet sin uttrycksfullhet, ögonen sin eld, eller att hans uppfattning slappats, hans förmåga minskats och hans snille fördunklats.

Då var det hon, som intalade honom mod och segervisshet och lyckades förjaga tviflets och svårmodets demon, som åter ville bemäktiga sig honom.

Han spelade också förträffligare än någonsin; ty när afgörandets stund kom, voro tvifvel och fruktan liksom bortblåsta, han trodde åter på sig sjelf och kände endast lyckan af att på nytt beträda de tiljor, som allt från

barndomen varit honom så kära, och lyssna till de ljud, efter hvilka hvaije scenisk konstnär törstar: bifallsstormen från en hänryckt åhörareskara. För henne deremot hade det vant en förfärlig afton. Ej att hon fruktade, att han ej skulle lyckas, ty hon mer än andra trodde på honom; men den oblandade glädje, hon förut känt vid att se honom spela, var borta. Nu, då hon äfven så att säga kastat en blick bakom kulisserna, bakom stundens nöje, till det arbete och de bekymmer, konstnärslif-vet medför, såg hon med andra ögon, och nu var han ju dessutom hennes, hennes egen, som hela denna människohop hade rättighet att klandra eller berömma.

Hvad han förut lidit i enstaka stunder af tvifvel, led hon koncentreradt under den pinsamma halftim-me, som förflöt från det hon satte sig i sin undängömda vrå i ett oxöga, tills hans första ord på scenen lugnade henne och visade, att hennes oro var öfverflödig.

När allt var slut och applådernas åska rullade genom salongen, som hon väl viste mest som en hyllningsgård åt honom, glödde hennes kinder under det tårarne flödade, och hon kände sig tusen gån-ger lyckligare och stoltare, än om bifallet gält henne sjelf.

För blyg att gå in på scenen, der hon aldrig satt sin fot, väntade hon honom i en vagn utanför teatern, och det dröjde ej heller många minuter förr än han kom ut för att till henne, sitt hjertas älskling, anförtro sin glädje.

Denna vinter stod hans koustnärstrykte på sin höjdpunkt. Det lyckliga, regelbundna lif, han förde, hade sin välgörande verkan, hans lynne blef jemnt och lätt, och han uppträdde med framgång i flere nya roller.

Hon var nästan alltid på teatern, då han spelade— hennes tankar voro ändock alltid hos honom — och då hon försökte stanna hemma, kunde hon knappt styra sin otålighet och oro. Han tyckte äfven om att veta henne vara der och att sedan, under samtal om aftonens föreställning och det större eller mindre bifall, han rönt, få vandra hem vid hennes sida.

* *

*

Under sommarferierna vistades de vid en badort i Normandie och deltog efter hans önskan i det fashionabla lifvet der. Hon hade aldrig varit road af sällskapslifvet, och nu plågade det henne mer än nå-

fonsin, då dess fordringar ständigt skilde henne från en man, hon älskade och hvilken alla äflades att få rå om. Hon var dock med om nöjen och tillställningar, men endast därför att han önskade det; ty ehuru glad i hemmet och med dem, hon älskade, kunde hon aldrig vara det bland främlingar. Att prata om obetydligheter med människor, som ej intresserade henne, stod ej i hennes makt, ehuru hon försökte och söjde öfver att ej vara lik andra. Man beundrade hennes skönhet, hennes medfödda elegans och behagliga väsen, hennes enkla, men dyrbara dräg-ter, och männen närmade sig, skänkande henne en hyllning, som hon i början ej förstod eller lade märketill och sedan föraktfullt afvisade. I allmänhet fann man henne dock tråkig och ansåg henne vara högmödig samt sökte så mycket som möjligt undvika henne.

I ryktbara personligheter, såsom framstående läkare, prester, konstnärer och författare, tycker sig hvar och en hafva del* De omgifvas i allmänhet, och mest af qvinnorna, med en nimbus, som förtager minnet af att de äro vanliga dödliga, med samma vanor, önskningar, fel och känslor som andra. Det är så svårt att tänka sig, att »den store mannen» i det dagliga lifvet kan vara så ofantligt liten — eller åtminstone ei större än de fleste. Derfor kan man ock svårligen i honom se maken och familjefadern, lefvande ett enkelt, borgerligt lif, utan vill man, att han hvaije ögonblick skall vara undergöraren, vältalaren eller det alstrande snillet, som man stält på en piedestal, och till hvilken så mången blickar upp, endast i förhoppning att något af strålglansen, som omgifver honom, skall återfalla på ens eget obetydliga jag.

Hvar och en vet, hvilken obskur personlighet en divas man plägar vara. Det samma gäller om »en stor mans» hustru, hvilken hans qvinliga beundrare vanligen, så vidt möjligt är, söka ignorera.

Detta fick Erika erfara, och stolt drog hon sig sielfmant tillbaka. Hon var ej svartsjuk, då hon såg sköna, koketta qvinnor täfla om hennes mans ynnest, ty hon föraktade dem för djupt för att göra dem denna ära; men hon led af

att se honom mer och mer indragen i detta lif, som hon fann så lumpet.

Han åter var i sitt rätta element, nu då kvinnorna firade honom, ty hade han också ej saknat deras hyllning under den tid, han egnat åt den enda rena kärlek, han känt, roade det honom dock att tända kärleksflammar i smäktande ögon, under det han sjelf kände sig trygg i sin osårbarhet.

De första dagarne hade han i sin hustrus sällskap gjort långa seglatser ut till hafs, och då saltskummet yrde kring båten, jublade hon och klappade händerna i barnslig förtjusning; ty hafvet, som hon aldrig förr sett, blef henne med ens förtroligt som

»en gammal kär vän, och det var med rent af entusiastisk beundran hon blickade ut deröfver eller lyssnade till dess outgrundliga, vexlande stämma. Ett par gånger hade hon seglat ut ensam, men en känsla af öfvergifvenhet liksom nedtryckte henne, då hon ej hade mannen vid sin sida, och hon stannade därför hemma, nu då han aldrig hade tid eller lust att följa henne.

Mången gång smög hon sig dock undan, genomtrött af det intetsägande pratet, som gjorde henne hufvudyr och ängslig, och ilade ut för att låta den friska hafsvinden bortfläta den känsla af ensamhet och förstämning, som lagt sig öfver hennes själ. En gångstig längs stranden var anlagd på sjelfva klippbranten. Nedanför fräste vågorna i sin vilda kamp, och ofvanför, i remnorna, växte här och der några enstaka grässtrån och örter. När det stormade riktigt, rök vattnet upp öfver stigen och det var svårt att gå der; men hur förvånad skulle ej »societeten» uppe i brunnssalongen ha blifvit, om den hört hennes klingande skratt, när hon, tagande sigte på en stor våg, ville komma den i förväg och ej lyckades, utan öfverstänktes af det yrande skummet! Högre upp i klippan hade hon upptäckt en grotta, der hvarken storm eller regn nådde henne, der hon till sin belåtenhet oftast undgick de förbigåendes uppmärksamhet och hvarifrån hon kunde se hafvet i alla dess skiftningar. Vid dess storhet kände hon sig så liten, och på samma gång tyckte hon dock att hennes själ växte till i kraft och längtan efter fullkornning. Det dofva bruset inunder henne var liksom en vaggsång till hennes egna tankar, då hon satt der, ofta glömmande tiden, tills Walter, som kände hennes älsklingsplats, hemtade henne för att hon skulle hinna göra en omsorgsfull middagstolett, hvarmed han var mycket noga; ty det smickrade honom att hafva till sin hustru en vackraste, elegantaste kvinnan vid hela badorten. Kanske smickrade det honom dock ännu tfter, att hvar och en kunde se hennes hängifvenhet för honom och likgiltighet för hvarje annan man, somkom i hennes närhet; ja, han visade gerna sitt välde öfver henne genom smådrag, som alla märkte, utom hon sjelf.

En natt stormade det oerhördt, och få voro de, som kunde ligga stilla i sin säng. Erika längtade blott efter morgonen för att komma ut och se hur hennes kära haf nu tog sig ut.

»Följ med», bad hon sin man, då de sutto vid frukostbordet; »du kan sitta alldeles i lä i min grotta.»

»Följ med», svarade han skrottande; »man kan ju knappt stå på sina ben . . . nej, min lilla vän, roligare kan man ha, än att gå dit bort i det här vädret. Klockan elfva skall jag i alla fall vara i salongen . . . det är fråga om en bazar till förmån för sjömansenkor, som du vet.»

»Arma kvinnor, som hafva sina män ute på haf-vet i detta väder!» sade hon och smög sig i sin makes famn, under det hon blickade upp mot himlen, der skyarne jagade hvar andra i hvirflande kaos.

Hon hade ej kunnat tänka sig möjligheten af att det kunde vara så svårt att gå stigen framåt, men hon hade klädt sig efter vädret, i en tjock grå kappa, och nästan krypande och stödd mot klippväggen, nådde hon sin trygga vå.

Andlös stirrade hon derifrån ned i djupet, der våg på våg med bedöfvande dån kastade sig öfver klipporna, liksom ville de uppsluka dem, eller följde hon vågorna med ögonen redan långt förut, då de, upptornande sig öfver hvar andra, ilade framåt med aldrig svikande hastighet. Huru länge hon suttit så, gripen af det storartade i detta sceneri, viste hon ej, då hennes ögon undrande fäste sig på en mörk punkt vid horisonten. Den blef större och större, och hon såg slutligen, att det var ett fartyg, som redlöst dref framåt, länsande undan för vinden.

Hon knäppte i hop sina händer, utan att dock bedja, färgen vek från hennes kinder, och under sti-

vågorna, att hon trodde det vara borta för alltid; mennästa minut böjde det sig åter, närmande sig allt mer, och en

rysning genomilade henne. Några skär lågo i dess väg, och omkring dem var allt ett yrande skum; men kunde det blott lyckligt komma der förbi, var det snart inne i hamnen och räddadt, det förstod hon. Hon kunde nu tydligt urskilja en man arbetande vid rodret, hvilket ej tycktes vilja lyda honom, och i vild förtviflan sjönk hon ned på sina knän, under det hon räknade ännu fem män på det redlösa vraket.

»Huru många af dem hafva väl hustrur, som vänta?» suckade hon och vred sina händer.

Några ångestfulla ögonblick förgingo, hon såg intet annat än skum och vågor, fartyget var försvunnet, och en kallsvett betäckte hennes panna. Då reste hon sig matt och svigtande, men märkte i det samma fartyget, ett stycke till venster, med skären redan bakom sig. Allt hade gått så hastigt, att hon ej tänkt på att söka det åt detta håll.

»Räddade, frälsta åt maka och barn!» jublade det inom henne, under det tår efter tår droppade ned för hennes kinder och en känsla af andaktsfull lycka och tacksamhet fylde hennes själ.

Hon kände, att detta var ett af de stora ögonblicken i lifvet, som äro så sällsynta och därför aldrig glömmas.

Ett gällt qvinnoskri trängde i det samma till henne öron och kom henne att förskräckt blicka nedåt stigen; men några skrattsalvor skingrade med ens hennes oro, och hennes läppar krökte sig med outsägligt förakt, när hon såg ett sällskap, bestående af ett par herrar och åtskilliga fruntimmer, göra fruktlösa försök att komma torrskodda förbi. En af damerna, grefvinna B., omtalad för sin skönhet och 61B& många eröfringar, hade varit utsatt för en olycks-Iténidelse. Hennes hatt hade hållit på att blåsa bort, «I& det ljusa, lockiga håret fladdrade nu för vinden, .Hilder det hon skrattande sökte fånga och fasthålla

medan en herre närmade sig med den lilla blom-pryddä tingest, som betäckt det vackra hufvudet.Redan vid första ögonkastet hade hon i dennes smidiga, välbygda gestalt igenkänt sin man.

Det var det sällskap, som i brunnssalongen öfver-lagt om bästa sättet att hjälpa fattiga sjömansenkör, som efter slutad öfverläggning roat sig med att på nära håll åse ett skeppsbrott och nu under lek och skämt sökte värja sig mot vind och saltskum. Det koketteri och den barnsliga hjälplöshet, som fruntimren här utvecklade, rent af förvånade Erika, der hon satt beskådande dem från sin höjd.

Walter ville synbarligen vända. Han var märkbart förlägen samt drog sig några steg bakom den vackra grefvinna; n^en när hon hviskade något i hans öra och fattade hans arm, liksom sökte hon räddning ur en lifsfara, följde han, ehuru motsträfvigt och med blicken envist fäst på marken.

Erika väntade, att han skulle se upp, att hans ögon skulle söka hennes ; ty han borde veta hvar hon fans och från dessa flärdfulla qvinnor, som ej hade någon rättighet till hans leenden och artigheter, längta till henne, som han så ofta sagt vara hälften af hans själ.

Hennes hjerta sammansnördes af smärta, då hon såg honom gå förbi, utan att, som det tycktes, minnas att hon fans till. Han hade nekat att följa henne, men i detta lättsinniga sällskap kunde han trotsa stormen, tanklöst skåda medraenniskor i lifsfara, han, som dock kunde känna stort och återgifva det stora så skönt. Han kunde vända bort sina ögon och liksom förneka henne, ehuru hans förlägenhet så tydligt visade, att han viste, att hon var i hans närhet.

Vrede och smärta kämpade om herraväldet i hennes hjerta, och för första gången uppsteg inom henne en tryckande aning om kommande sorger. Hon sänkte sitt hufvud mot de knäppta händerna och satt länge försjunken i pinsamma tankar, modlös och tviflande.

När hon slutligen lyfte hufvudet, hade solen brutit fram genom molnen och bildade, skimrande på vågtopparne, den grannaste prisma, man kunde tänka sig.En ljusning drog med ens öfver hennes sorgsna anlete, och de stora känslor, som för en stund sedan öfversvämmat hennes hjerta, återvände liksom en stormflod, helt och hållet inkräktaude det. Huru litet, som droppen i hafvet, tyckte hon nu, var ej i det hela taget ett menniskolif, och huru små dess sorger och fröjder! Kärleken var det enda gudomliga i den menskliga tillvaron, och älska ville hon också trofast och innerligt, så länge hon lefde. Liknade ock hennes man det glittrande, glänsande skummet under henne, nyckfullt, lätt och ostadigt, skulle hon vara klippan, som, orubblig och tålig, trotsade storm och motgång

och var den samma under alla förhållanden. I henne skulle han finna sitt skydd och sitt värn!

Stark i dessa tankar lemnade hon grottan och återvände till sin man, vänlig och glad, utan att med en blick förråda hvad de timmar, som förgått sedan de sist träffades, varit för henne.

Hädanefter deltog hon också mera i sällskaps-lifvet och bjöd till att synas road, på det att ingen skulle kunna säga, att hon ej var en lycklig hustru. Hon var det också, ty för hvarje minut, Walter eg-nade henne, glömde hon de föregående timmarnes bitterhet och trodde på fortfarande sällhet.

En mängd bekantskaper, hvilka han ej sökt, utan snarare undvikit sedan sitt giftermål, förnyades nu,

| och när det i glada lag skämtades öfver hans långa i smekmånad, instämde han slutligen i löjet.

»Käraste barn»-, sade han mer än en gång till henne, då hon icke helt och hållet kunde dölja hvad ! väntans timmar kostat henne, »en man kan älska sin ! hustru, utan att jemt sitta hemma och hänga, och det är nödvändigt att ibland vara skilda åt och roa sig p& hvar sitt håll.»

Felet var nu blott, att hon ej kunde detta.

\$ \$

*Spelterminen var åter börjad och Walter i fullt arbete. Dénna gång hade han tagit saken lugnt och återvänt hem, allt för förströdd för att mea allvar taga i tu med sin nya rol.

»Den ligger ej för mig», påstod han, ehuru direktören sagt, att just i den skulle han göra stormande lycka.

»Den passar honom ej», sade publiken, men applåderade som förr.

Erika sade intet, men var blek och nedstämd samt plågades af hufvudvärk.

Deraf led hon nu ofta, och hennes sköna ögon hade mist sin glans, kinderna sin fina rundning.

Hon viste, att l r så vacker som

var hon dock så rädd, att hennes man skulle märka någon förändring.

Nu först kommo Reginas ord henne i minnet: »Hur mycket måste ej en skådespelares hustru lida endast genom att veta honom hvarje afton tala kärlekens ord till andra qvinnor! Må vara, att det hör till hans yrke, men en plåga blir det dock alltid, och hur lätt kan det ej blifva allvar af leken!»

Hon började granska de (jvinliga) sujetterna och betrakta dem som mer eller mindre farliga fiender till sitt lugn.

Det blef henne en plåga att sitta på teatern, och ännu svårare blef det när den tid kom, då hon ej orkade gå dit.

När hon ej längre hemtade honom, kom han ei heller hem så regelbundet som förut, utan lät locfea sig hit eller dit på något festligt »nachspiel».

Hon kände ingen fruktan för de plågor, hon viste sig gå till mötes, det var hans barn hon väntade, och denna tanke var så ljuf, att den utplånade alla andra; men att sitta timme efter timme väntande på honom, lyssnande efter hans steg och fruktande att något händt honom, dd var förfärligt, och hon var stundom så spöklikt blek, när han ändtligen kom, att han blef ond öfver hennes oförstånd och en gång för alla förbjöd henne att sitta uppe. Hon lydde,

förut, och ehuru

orsaken dertill, och han var belåten då han hädanefter kom hem och trodde att hon sofvit; men det hade endast varit svårare nu, då hon ej kunde döda tiden genom att vandra fram och åter. Hans lynne var retligt, och den minsta småsak kunde förtreta honom. Han var missnöjd med de roler, han fick, och skylde på direktören och kamraterna, att det ej gick så bra som förut, och på tidningsmännen, som recenserade så hufvudlöst och ej föTstodo sin sak, utan berömde der de bort klandra och tvärt om.

En ung aktör, Franz Zeller, hade nemligen debuterat med glänsande framgång och redan fått löfte att alternera med honom som don Carlos, en rol hvare han väntade sig stor framgång, och detta ansåg han som en personlig

förolämpning. Af rädsla för med-täflaren arbetade han åter rastlöst, afslog alla bjudningar, stängde sig inne samt hade anfall af dju-

{>aste mjeltsjuka ocn ånger öfver det lefnadssätt, han Örde och som han viste inverkade menligt på hans spel.

Han skulle göra rolen först, och den dag, detta skulle ske, var han mer än vanligt nervös och begaf sig strax efter middagen hemifrån för att få god tid till klädsel och maskering.

Hans hustru kände sig illamående, men hon tordes

S nämna ett ord derom, af fruktan att han skulle omma ur stämning», och dock längtade hon så innerligt att luta sitt hufvud mot hans bröst och få höra några tröstande eller beklagande ord.

»Kom tidigt hem!» hviskade hon, medan tårar fylde hennes ögon.

»Går det bra, kommer jag så fort det är slut», sade han och slöt henne i sin famn; »jag vet, att du Sr orolig.»

»Mer än vanligt», svarade hon, under det en qväfd klagan banade sig väg mellan de sammanpressade läpparne.

»Yar ej barnslig», återtog han med mulen upp-•yn; »iag behöfver hela mitt mod, det vet du, och An tänker endast på dig sjelf.»»Du har rätt», sade hon, och hennes ansigte upplystes ögonblickligen af ett mildt leende, må, och kora hem med seger.»

När han var borta, kunde hon ej längre tillbaka-hålla de jemmerrop, smärtan aftvingade henne. Hennes gamla tjeuarinna kom in, hjälpende och lugnande henne så mycket hon förmådde under den förfärliga stund, då man väntade på den tillkallade läkaren och hennes mor, som äfven blifvit efterskickad.

Efter några qvalfulla timmar föddes en liten flicka.

»Hvad är klockan?» frågade den unga modern.

»Nio», svarade man henne.

»Bara nio, då dröjer det», sade hon och tillslöt de matta ögonen.

I rummet var så tyst och stilla, nattpampen brann med dämpadt sken. Erika hade tagit sin lilla dotter till sig och höll henne hårdt slutet i sin famn, under det att då och då en tacksamhetens tår silade sig fram genom de mörka ögonhåren.

»Hvad är klockan?» frågade hon åter och spratt upp ur sömnen vid urets första slag.

»Tolf», svarade modern.

»Då kommer han, så vida det gått bra . . . och det har gått bra, det känner jag. Det har ju gått bra för mig», tillade hon med ett lyckligt leende.

Fru Munther hade genast velat sända bud till teatern, men Erika tillät det ej.

»Han skulle ej kunna spela, om han vore orolie för mig», sade hon, »och hvilken glädje sedan att öf-verraska honom med den skatt, vi nu ega!»

Allt efter som natten led, antogo hennes ögon en feberaktig glans.

>/Han har ej lyckats», hviskade hon gång på gång, tills slutligen hennes tankar omtöcknades och hennes ord blefvo orediga. »Han har misslyckats, därför att jag endast tänkte på mig sjelf», ropade hon i vild yrsel, då han vid fyratiden kom in i rummet med blossande kinder och stirrande ögon.Hans vänner hade velat dricka ett glas för att fira hans framgång — hans seger, som de kallade det. Han hade i böijan nekat, men slutligen gifvit vika för deras böner, med vilkor att det bara skulle blifva ett enda glas. Detta enda hade dock, som vanligt, gifvit anledning till många påföljande.

Han föll på knä vid bädden, till hälften nykter af sinnesrörelse; men hon kände honom utan ropade endast:

»För bort honom, för bort honom! Ser ni inte, att det är den der aktören, som vill göra min man illa!»

Han stapplade ut i sitt eget rum och sjönk ned i soffan. Att tänka sammanhängande var honom omöjligt, men enstaka, liksom lösslitna från hvar andra och utan logisk följd kommo bittra, smärtsamma minnen och förnimmelser, och han grät, grät bittert och högljudt, tills han somnade der han satt, med huf-vudet lutadt mot de på skrifbordet korslagda armarna.

Framför honom, med skimrande hvita vingar och lyft hand, i hvilken lagerkransen hvilade, stod konstens genius, en älsklig uppenbarelse i marmor, färdig, som det såg ut, att sätta segertecknet på hans hjessa.

* \$

*

Erika sväfvade länge mellan lif och död, och hennes mor lemnade sitt eget hem för att vårda henne denna svåra tid.

Inne i sitt rum gick Walter som ett jagadtdjur, vridande sina händer och förebrående sig, att hans kärlekslöshet dödat henne. Sköta henne kunde han ej, och han fick ej ens göra något försök; ty hennes yrsel blef häftigare, så snart han kom in i rummet, och läkaren hade förbjudit hvarje annan än modern och sköterskan tillträde der. De första dagarne uppträdde han ej, men sedan, då hon blef något bättre, »åste han göra det. Småningon gaf yrseln vika, och hoppet om hennes vederfående blef visshet. Blek och afmagrad, men utsägligt lycklig, låg hon på sin spetsprydd bädd, med barnet bredvid sig och dess lilla hand oftast slutet i sin.

Hennes tunga, präktiga hår hade blifvit afklippt under sjukdomen, och sjelf skulle hon nästan sett ut som ett barn, om ej i hennes ögon skimrat en stråle af djup, allvarlig moderskärlek. Antingen hade hon glömt orsaken till sin sjukdom, eller också hade alla bittra minnen utplånats genom den lycka, hon nu njöt.

Walter tycktes ej hafva tanke för annat än sin hustru. All smekmånadens innerlighet hade återvändt, parad med en vördnadsfull omsorg om hennes välbefinnande, och denna hans ömhet verkade synbarligen mera för hennes tillfrisknande än alla stärkande, helande medel.

Fru Miinther, som med glädje såg att hon var öfverfiödigt i detta lyckliga hem, hade återvändt hem till sig; ty hennes man, som hela vintern varit klen, hade fått ett svårare anfall än vanligt af sin hjert-åkomma, och läkarne sågo betänkliga ut.

Erika, som varmt älskade sin far, viste ej att fara var på färde och var för lycklig att ej se allt från den ljusa sidan.

När mannen var borta, hade hon nu den lilla att verka för och sällskapa med, och ofta talade hon med henne, som om hon varit fullvuxen och förstått henne, talade om fadern och berättade hvilken stor konstnär och hvilken vacker, begåfvad man han var, samt huru högt de nu båda skulle älska honom. Den lilla såg också på henne med stora, kloka ögon, liksom hade hon begripit hvarom fråga var. Till hennes utstyrsel, hvilken modern sjelf förfärdigade, stycke för stycke, använde hon några af de guldmynt, brodern gifvit henne; det var i sanning att använda dem till glädje, som han skrifvit. Förut hade hon ej rört dem, ehuru hon ofta känt sig frestad dertill, ty hennes man hade nästan alltid ondt om penningar; men att denna gåfva ej skulle användas till hvad som helst, det hade hon klart för sig.

Som ett åskslag på en klar dag kom underrättelsen, att hennes far låg för döden. Sonen, efter hvilken det telegraferats, hann ej ens hem i tid för att säga sitt farväl.

I de salar, der glädjen så ofta gästade, vandrade man nu tyst och vördnadsfullt, liksom rädd att väcka en sofvande. Den stora, högtidliga begrafningen försiggick, den döde följdes till grafven af en mängd konstnärer, som hade allt skäl att begråta hans bortgång, och i tidningarna stodo långa spalter om hvad

födt han uträttat och hur menniskovänlig han varit. >et bästa var, att berömmet denna gång var sanning.

Till hans anhörigas djupa sorg sällade sig snart oro och bekymmer för utredningen af affärerna, hvilka visade sig vara mera intrasslade än man trodde.

Arvid Munther stannade för detta ändamål en tid hos sin mor, och äfven Regina och deras lille son voro med för

att trösta och hjälpa den gamla. Ingen kunde heller i denna bedröfvelsens tid visa sig vara en bättre hjälp än sonhustrun, ty allt förstod hon att OTdna och bestyra på bästa sätt; tröst deremot kunde hon ej gifva. Erika var den enda, som, utom sonsonen, kunde narra »farmor» till ett leende, och hon begagnade också alla möjliga kärleksbetygelser och konst-

- grepp för att uppnå detta lofliga mål.

Hvad Regina var stolt öfver sin gosse, huru hennes ögon följde honom hvart han gick, och huru tydligt detta lästes i hennes ord och flickar!

En ny orsak till ovilja uppstod nu också emellan svägerskorna i anledning af deras barn.

När Erika visade sin lilla Laura för Regina, & tde denna medlidsamt:

»Ett sådant litet kräk! Och jag tror hon vindar . . ja, min sann gör hon inte!»

! ' Erika ryckte till sig flickan, under det hennes .länder blossade af förtrytelse.

* »Hon vindar ej mer än du och jag . . . hennes äro just det vackraste i hela ansigtet.»»Ja, gud bevars, bon kan nog bli vacker . . . hon har ju vackert att brås på», svarade Regina urskul? dande; »men sådana der nyfödda varelser äro alla lika fula.»

»Liksom om hennes Einar vore det minsta vacr ker», sade Erika om aftonen till sin man, »och en sådan vildbasare sedan!»

Äfven i Erikas hem fann Regina många fel.

»Du skulle placerat dina möbler på annat sätt»^ sade hon en dag, då hon utan att begära lof gjorde en grundlig hus visitation derstädes. »H varför ha ni den gröna, skulpterade schaggmöbeln i din mans rum och ej i salongen? Hans rum är ju nu det vackraste af alla . . . till och med den stora väggspegeln fins der, det är ju rent af löjligt. Pianot borde också stå i matsalen och ej här inne i kabinettet; der ute fins ej matta, ljudet skulle komma bättre fram, och här är i alla fall för trångt.»

»Jag har flyttat det hit, därför att Edmund vill sitta i sitt rum, då jag sjunger, och ej skulle höra så bra, om pianot stode i matsalen», svarade Erika med ett belåtet leende, som tanken på att han älskade hennes röst framkallade.

»Och du tänker så uteslutande på hvad han tycker; du tror kanske, att han förtjenar det!» sade Regina med ett tonfall, som visade huru litet hon allt jemt kunde tåla Walter.

»Det tror jag . . . men tala ej så om honom, Regina, det vet du att jag ej kan fördraga», svarade Erika med en vredesblix, som kom svägerskan att slå ned ögonen.

»Jag menade ej så illa», återtog denna urskuldande; »min tanke är blott, att ingen karl i verlden förtj enar så mycken kärlek. Ditt silfver kunde vara blankare», återtog hon, då de kommo ut till buffeten i matsalen, »polarar du det hvaije vecka?»

»Icke alltid», svarade Erika rodnande. »Mamma säger också, att det nötes för mycket då.»

»Nötes! Det är bara lätja att ej göra det så ofta.»»Du hörde ju, att mamwa säger så, och hon vet mer än både du och jag», återtog Erika, som kunde fördraga allt för egen del, men aldrig tålde, att nå-gOn 1 1 1 1 J 1 1 -11 "

att hon fann deras hem för dyrbart inredt, liksom Erikas toaletter och deras lefnadssätt i allmänhet kostsammare, än de hade råd till. Deri hade hon visserligen rätt, men det sårade Erika djupt att höra det.

Hennes far hade månatligen gifvit henne en ganska stor summa, som hon eet att använda efter godt-finnande, och med den till hjälp hade hennes hushållskonto, som hon samvetsgrant förde, gått väl i hop. Att hennes man på nytt satt sig i skuld anade hon ej, och hennes far nade vid deras giftermål betalat alla hans fordringsegare.

Oafsedt sorgen efter fadern, var detta en lycklig tid för Erika; ty hennes bror kom, så ofta han hade en ledig stund, till hennes hem, eller ock träffades de hos modern, hvilket dock ej var hälften så roligt, då Regina oftast

var närvarande och de i hennes sällskap liksom blygdes att visa den tillgifvenhet, de kände för hvar andra.

Ett lugnt och godt, men något kyligt förhållande rådde mellan Regina och hennes man. Han rättade sig i allmänhet efter hennes vilja, men nu, upptagen som hon var af sin gosse, lät hon honom komma och gå utan frågor eller invändningar.

Mellan Arvid Miinther och Edmund Walter var kanske minnet af den forna vänskapen ett starkare band än den känsla, de nu egnade hvarandra; ty när got främmande hade liksom smugit sig emellan dem, skilda som de lefvat och olika som deras kall och lefbadsåsigter voro; men kärleken till Erika var nå-göt för båda gemensamt.

Brodern, som såg systemen under gynsamma för-hållanden, hade ingen anledning att ej tro henne loilkomligt lycklig, och dock studerade han misstänk-iamt hennes ord och sätt, liksom fruktade han, att ej så var förhållandet. Det var Regina, som ingifvit honom denna fruktan, ty hon, som tagit noga reda på Walters hela lif, så utom som inom hémmet, spådde blott olycka.

En fullständig kapplöpning egde nu så att säga rum mellan AValter och Franz Zeller, med hvilken han alternerade i alla större roller. Den senare var ung och ny och stark genom dessa företräden, men den förre egde deremot den rutinerade skådespelarens förmåga att rycka åskådarna med sig när han ville, och ännu ansågs han af flertalet som segrare i denna kamp, hvilken tog i anspråk både själs- och kroppskrafter och, ehuru eggande, blef honom så pinsam, att han blott längtade efter spelterminens slut och tänkte på att söka annat engagemang.

Vid utredningen af grosshandlar Munthers bo visade det sig, att förmögenheten var totalt slut, ja, den räckte ej ens till att betala skulderna. Konstsakerna, taflorna och de dyrbara möblerna måste gå under klubban, och af det glada hemmet var endast minnet kvar. För Erika var det gamla hemmets upplösning nästan svårare än för modern, som tyckte att det bästa der ändock var borta med mannens död och ej hoppades på något annat än ett snart återseende.

I familjerådet beslöts, att hon skulle flytta till sin son och hos honom hafva sin egen lilla våning, der allt skulle göras för hennes trefnad. Så lofvade Regina, och aetta löfte höll hon äfven. så vidt i hennes lörmåga stod., En dotters kärlek kunde hon väl ej skänka, men en dotters omvårdnad och undseende för ålderdom, krämpor och egenheter underlät hon aldrig att gifva.

Ännu en gång innan de skildes ordnade Arvid med verklig uppoffring Walters affärer och betalade hans skulder, med förklaring, att det var för Erikas skull och för sista gången.

Afskedet bror och syster emellan var påkostande för båda. De sista dagarne hade han tillbragt sin mesta tid hos henne. De hade talat förtroligt medhvar andra, och på hans enträgna frågor hade hon svarat, att hon vaT lycklig, så lycklig en qvinna kunde vara, och ej fruktade för framtiden.

»Glöm aldrig, att du har mig», voro hans sista ord, då han, mera upprörd än hon, slet sig ur hennes famn och skyndade till sin hustru, som stod väntande och otålig öfver denna scen, hvilken, som hon sade, »mycket väl kunnat uppföras på teatern.»

* *

*

Utan moder och broder, och i saknad af föräldrahemmet, som varit henne bättre tröst och stöd än hon vetat eller förstått, kände sig Erika mera ensam och nedstämd, än hon trott sig kunna blifva, och förebrådde sig bittert denna nedslagenhet, mot hvilken hon förgäfves kämpade.

Qvällarne blefvo så långa, så långa, då mannen mest var borta och lilla Laura sof och dessutom ej kunde tala vid sin mamma. Någon gång saknade hon en tillgifven väninna, till hvilken hon kunnat förtro sig angående de sysselsättningar och intressen, som upptogo hennes tid och för hvilka Walter hvarken haae sinne eller tankar, upptagen som han var af sin konst. »Hvarför», tänkte hon, »kan ej som andra qvinnor prata om hvad som helst oen söka förströelser i umgängeslivet?»

Hon ammade sitt barn, och blott sällan, aldrig med samma nöje som förut, gick hon på teatern. Hemma hade hon sitt värf att sköta, liksom mannen sitt på scenen, och båda måste göra sin pligt. Så betraktade hon saken.

När sommaren nalkades, uppgjordes planer för kvar den skulle tillbringas. Walter, som var öfver-ansträngd och i hög grad nervös, ville det oaktadt göra en studieresa, som han ansåg alldeles nödvändig, au då han mer än någonsin behöfde anlita hela sin tåraåga att bjuda sin rival spetsen. Erika röstade åter för ett stilla landtlif i någon aflägsen skogstrakt, der de kunde lefva fullkomligt för sig sjelfva och spara, hvilket hon nu insåg väl behöfdes. När hon ej längre fick den summa, fadern gifvit henne, hade hon måst inskränka sig på alla sätt och förneka sig sjelf mycket, som hon satt värde på och förut ansett nödvän* digt; ty att mannen skulle märka någon förändring, ville hon ej.

På guldrullarne tänkte hon nu ofta, men, liksom girigbuken, blott med en känsla af glädje öfver att veta aem finnas och en stegrad obenägenhet att röra dem.

Walter for, oaktadt sin hustrus sorg deröfver, till Paris, dit en obetvinglig längtan dref honom. Att nu följa honom kunde ej komma i fråga; men det var med utsäglig smärta och en oro, som sedan ej lemnade henne, hon såg honom fara.

Hade hon endast haft sig sjelf att tänka på, skulle hon stannat i staden, ehuru nedsatta hennes krafter än voro; men för barnets skull for hon, enligt läkarens föreskrift, till skogstrakten och lefde der på en landtgård, så indraget någon kunde lefva, utan att lida skada deraf. Att luften gjorde henne godt, syntes deremot tydligt. Hela dagen satt hon i granskogen, som sträckte sig ända ned till sjöstranden, och hörde på trädens sus efier lyssnade till vågsgvalpet mot strandbrädden. Lilla Laura hvilade i sin bädd bredvid henne eller jollrade på hennes knä, och då var Erika så lycklig som hon kunde vara utan sin man. Hans bref voro oregelbundna, ibland långa, ömma och underhållande, ibland åter sällsynta eller hoprafsade i brådska och utan innehåll.

Huru det var, förorsakade dessa epistlar henne allt större ' 1 J föreföll henne som om ej allt för att dölja än för att berätta huru hans tid förflöt.

Emot hösten, då han väntades hem, fick hon ett långt, kärleksvarmt bref, der han talade om livad hon var och alltid skulle blifva för honom — »hans goda, räddande engel, hans rena, hängifna maka,

vore som

som om de mer voreskrifnamycket bättre och ädlare än alla andra qvinnor, och som han viste ville göra allt för honom, äfven det 9våra att bedja sin bror att som lån, om ej som gåfva, för hennes skull försträcka honom några hundra kronor, utan hvilka han ej kunde komma hem, dåresan blifvit honom långt dyrare än han tänkt». — »Jag längtar efter dig,» skref nan, »och här är iag bunaen af en lumpen summa och måste stanna tills hjälp kommer.» Här var något utraderadt, som hon ej förmådde tyda. Dessa utraderade ord skrämdde henne mer än hela brefvet, och samma dag bröt hon upp och lemnade det lilla paradiset, der hon framlevvat så fridfulla dagar. Der, med dess landtliga inbyggare, hade hon, den fina, bildade damen, umgåtts och talat som med jemlikar. Det var som om non känt behof att närma sig dessa enkla qvinnor, att samspråka med bondhustrun, som skötte sitt hus så förträffligt och fostrade fem friska, rödkindade barn, med mjölkpiggen, som vallade och skötte kreaturen, och främst med Maren, som satt i väfstolen från tidigt på morgonen. Af alla tyckte hon sig kunna lära, och hon lyssnade så gerna till deras ord och talade äfven om sin lilla Laura och bästa sättet att uppfostra henne; om sin man talade hon deremot aldng.

Att bedja brodern om ett lån eller en gåfva, dertill var hon för stolt. Hennes man skulle blifva klandrad, det viste hon, och hvad skulle Regina säga? Hellre då allt annat. Hon ville stå fast vid sitt löfte, att Regina skulle blifva den sista i verlden, som skulle

& kännedom om de sorger och missräkningar, som kunde möta i hennes äktenskapliga lif.

Samma dag, hon återvände tul sitt hem, tog hon ib ed tungt hjerta ur skrinet de penningar, hon ansåg att Walter kunde behöfva, dock ej fullt så mycket som han begärt, ty nu förstod hon fullkomligt värdet af

skatt, hon der förvarade, och det var med ängs-bm hon såg hälften deraf försvinna på en enda gång.

. Den tid, som förflöt mellan afsändandet af pen-UDgarne och afvaktan på hans ankomst, använde hon tål att ordna hemmet så prydligt som möjligt tillhans mottagande. Laura hade vuxit, fått flere tänder och kunde tydligt nog säga »pa-pa». Detta var något att med stolhet framvisa, och nvad henne sjelf angick, såg och viste hon, att så vacker som nu hade hon aldrig varit. Hennes lemmar hade fått större fyllighet, späustighet och kraft, håret hade vuxit till och föll i mjuka, naturliga lockar, och kinderna glödde af helsa.

Hon viste sig heller aldrig hafva genomlevvat en så fridfull sommar, om också en föregående varit lyckligare.

Ändtligen, ett par dagar senare än hon väntat, kom Walter, blek och medtagen, som hade han legat sjuk, hvilket han ock sade sig ha gjort, fastän han ej velat skrämma henne. Vid de framsteg, lilla Laura

sjort, fäste han föga vigt, och Erika fann ej heller et nöje i att förevisa dem, som hon tänkt sig; hans förstörda utseende upptog alla hennes tankar. Henne sjelf slöt han dock i sin famn, som hade han aldrig velat släppa henne, och. när han upplyfte sitt hufvua från hennes axel, såg hon att han gråtit.

Hon lät honom berätta hvad han ville, men några frågor gjorde hon ej, utan sökte endast genom kärlek och omsorger uträtta, hvad studieresan ej förmått: hela honom till kropp och själ.

Han frågade endast Knapphändigt och utan intresse om hennes sommarlif, och på detta sätt fick hon gömma inom sig ej blott hvad hon önskat förtälja om sig sjelf och barnet utan äfven oron öfver hvad han genomlevvat och synbarligen förteg för henne.

Det bästa för henne var kanske, att hon ej fick tid att grubbla, ty hans mjeltsjuka och håglöshet gjorde, att hon måste tänka äfven för honom.

I stället för att studera eller skaffa annat engagement, såsom han tänkt och hvilket stått honom till huds hvar han velat, hade han låtit tiden glida sig ur händerna under nöjen och dårskaper, ocn nu, då det var för sent att handla, infunno sig ånger och misströstan. Han kände, att hans kroppskrafter sveko honom och att han ej skulle kunna genomgå en sådan kamp somförra vinter«, utan att blifva den förlorande, och endast försmaken af nederlaget betog honom lust och mod att börja striden.

När han skulle lära en rol, var det nu hon, som läste den för honom, tills han kunde den, och hon deklamerade med sådana tonfall och sådant dramatiskt lif, att han mer än en gång betraktade henne med förvåning. När hon läste så för honom, eldades ibland hans ögon, han såg hela sceneriet framför sig samt ryckte till sig boken och läste sjelf. Detta var just hvad hon önskade. När sedan stycket skulle gifvas efter sömnlösa nätter och dagar af oro, då nan modlös gick fram och åter, ur stånd att taga sig något för, var det genom konstlade medel han hemtaae sin styrka.

En konjaksbutelj stod nu mera alltid inne i klädlogen och anlidades allt flitigare, ty först när han druckit ett visst quantum, stegrades hans lifskrafter och han kunde spela — spela som förr, och få hela »huset» att gråta eller jubla, allt som han ville.

I sådana ögonblick kände han sig lycklig och stark, och en fläkt af sann konstnärlig hänförelse kom öfver honom; men inne i klädlogen'slocknade elden åter, och han sjönk till sammans i sorg öfver att dessa stunder voro så dyrköpta och blefvo allt färre.

Att vara en afsigkommen konstnär och sjelf veta och känna sitt elände, är kanske också bland det bittraste, en människa har att genomgå häri tiden.

* *

*

Genom öfveranstängning, öfverretning och natt-Tak böljade Walter inom kort att lida af hufvudvärk, Ittinnesslöhet och yrsel, som gjorde det omöjligt för konom att uppträda.« Hans tal var oftast osammanhängande och oredigt, och till sin hustrus förtvivlan upprepade han dag och natt långa ramsor ur de olika imer, han

instuderat, ända från sin tidigaste ungdom, dier deklamerade, som hade han haft en talrik åhö-rarekrets, hvilken han med bugningar och förtjusta leenden tackade för det bifall, som skänktes honom.

Hon led oerhördt.

Tidningarna innehöllo långa artiklar af beklaganden och kommentarer öfver hans helsotillstånd, och läkarne förklarade, att »fullkomlig hvila skulle återställa honom, men att dertill troligen behöfdes lång tid».

En del af sitt gage fick han behålla, och nu, då Erika ensam hushållade dermed, skulle det räckt tem-ligen bra, läkarearfvide, medicin och stärkande medel oaktadt, om ej dagligen obetalta räkningar inkommit, tills hon ej viste utväg eller hjälp. Och hvilka räkningar! Supéer, champagne, hyrvagnar, blommor och smycken, hvarom hon ingenting viste.

Hon var för stolt att låtsa om att det ej varit på henne, han slösat allt detta, och hon betalade så länge hon kunde med det guld, hon ännuhade qvar i sitt skrin: hon viste nu hvad det var att använda det i sorg. Innan det ännu var slut, böljade hon fundera på medel att föröka det, ty till brodern ville hon ej vända sig. Att söka hans hjälp till skylande af mannens dåskaper var henne omöjligt, och dessutom hade hon skrivit till honom, att hon kunde reda sig med den inkomst, de hade. Hon hade trott så, och nu ville hon ej taga tillbaka sina ord. Tanken på Regina var ensam nog att afhålla henne der-ifrån, och brodern, som genom utredandet af faderns affärer kommit i ganska stor förlägenhet, hade nu två söner samt modern att underhålla. Hon ville ej öka hans bekymmer genom att omtala sina egna. Iderför voro hennes bref ständigt glada och hoppfulla, oftast en fullkomlig förklädnad för verkligheten. Till moder och broder skref hon så af kärlek, till Regina af stolthet — kanske skulle det varit hennes pengar, som minskat Erikas bekymmer. Vid blotta tanken derpå brunno hennes kinder af förtrytelsens rodnad.

Hon böljade gifva musiklektioner och fick ganska många elever; men hon kunde ej taga emot demhemma, då Walters ömtåliga nerver framför allt be-höfde tystnad och lugn. Det blef henne allt svårare att lemna hemmet, då han, dyster, hjälplös och sjuk, endast fann tröst eller lindring i hennes närhet, och då Laura dessutom behöfde all omsorg och kärlek, hon kunde gifva.

Den lilla var hennes bästa tröst i denna sorgens tid, då så mycket hvilade på hennes axlar. Hennes man var ju svagare och viljelösare än ett barn, och medlidandet gjorde henne öfverseende med hans fel, liksom kärleken stark att bära följderna deraf. Nu uppsteg inom henne tanken att draga fördel af sin vackra röst, och hon började sjunga på konserter och stundom under mellanakterna på mindre teatrar. Endast Gud viste hvilka strider det kostade henne att uppträda så och att öfvervinna den medfödda blyghet och stolthet, som utgjorde grundelementen i hennes karakter. Sådan hade hon ej i sina ungdomsdrömmar tänkt sig konstnärinnans lott.

Emellertid slutade hon med musiklektionerna, då den nya förvärfskällan var både lättare och mera inbringande, och det visade sig, att hennes talang var större än hon sjelf trott, och att hennes personliga skönhet och älsklighet snart gjorde henne till publikens gunstling.

Det var en sorglig och mödosam, men dock lugn tid, hon nu genomlefde. Mannens sjukdom bekymrade henne visserligen utsägligt, men hon viste att han skulle tillfriskna, och såg redan tecknen der-tOl. Det var en uppehållande, tröstande tanke, att hennes arbete var deras räddning, och att han var stilla lättledd. Den jägtande, förtärande oro för hans skull, som förut nästan pinat henne till döds, erfor bon nu aldrig, och bortom det mörka närvarande strå-lfde hoppet, att just ur denna sjukdom skulle han utgå &rftldad och helad till själ och kropp. När somma-kom, hade hon genom stora försakelser betalat l&ns mest trängande skulder och lagt å sido en liten *]lfrpenning, som skulle sätta dem i stånd att till-bnnga sommaren i landtgården vid skogssjön.Der tillfrisknade han, och hon såg hans bättre jag framträda liksom fjärilen ur puppan. Den tacksamma,^ kärleksfulla dyrkan, han egnade henne, belönade henne för hvad hon lidit och kom henne att glömma det bittra förflutna. Sin lilla flicka, som han Förut egnat föga tid och uppmärksamhet, tröttnade han aldrig att leka och tala med, och Erika och han ströfvade omkring som glada barn i skogarne och på sjön, eller sutto undeT träden i förtroligt samspråk, hon sysselsatt med ett handarbete, han vanligen med hufvudet i hennes knä.

En stilla, fridfull lycka lästes i hennes ögon, och blott sällan antydde något oroligt i hans, att under den lugna ytan glödde en eld, som aldrig kunde släckas. Nu förnyade Erika bekantskapen med Maren och lärde älska och tro på detta redbara, enkla väsen. Maren var förlofvad med en sjöman och skulle gifta sig till hösten, men olik fina damer, talade hon aldrig om sina känslor eller gick omkring drömmande och sysslolös, af pur förtjusning och lycka, utan arbetade i stället af alla krafter på sin utstyrsel och visade dervid ett ansigte, som strålade af belåtenhet och glad förväntan.

Läkarne, som fruktade ett återfall, om Walter å nyo uppträdde, rådde honom att vänta dermed ännu ett år. eller helst skaffa sig en annan, mindre själs-ansträngande sysselsättning, och genom Erikas bemödanden och broderns hjälp fick han en inbringande och lättskött kassörsbefattning i en större affär.

Hon fortfor emellertid att sjunga som förut för att öka inkomsterna och kunna afbetala resten af skulderna, och det var nu han, som hemtade henne på teatern eller i konsertsalarne.

Till en början skötte han sin plats och allt gick bra, men med stigande oro såg hon på hans ansigte mörka, dystra uttryck och hörde honom uttala bittra, ovänliga ord. Så hade han aldrig behandlat henne.

Van att läsa i hans själ, förstod hon allt sammans, ej allenast svartsjukan öfver att veta henne vara ett föremål för mängdens hyllning, utan också denännu smärtsammare okufliga längtan efter konstnärs-lifvets retelser.

Han behöfde ej säga: »Jag förgås, om detta skall fortfa», ty hon hade redan insett det och var den första att uppmana honom att afsäga sig sin plats och söka nytt engagement.

»Hända hvad som vill,» tänkte hon med ångest-full bäfvan för framtiden, »har hvarken jag eller någon annan rättighet att söka qväfva den låga, som brinner i hans själ.»

Från denna tid böxjade de föra ett ostadigt, kringirrande lif, ty han tog nu mera ej fast engagement, utan uppträdde eller gasterade för längre eller kortare tia, än här än der, allt efter som det föll sig eller var mest lönande.

Första året stod deras hem orubbadt, men som de på denna tid ej sammanlagdt bott der en månad, fann hon, att deras inkomster ej tilläto dem den ljuf-ya lyxen att behålla det, utan medaai han uppträdde i en närgränsande stad, for hon för att upplösa det oeh sälja möbler och bohagsting. Hon hade tänkt sig det svårt, men dock aldrig så svårt som det verkligen blef; ty vid hvijs sak var fäst ett kärt minne, som gjorde att hon tyckte sig aldrig kunna skiljas der-lfrån, och hon var en af dessa qvinnor, som lefva endast för sitt hem och de sina samt äro fästa dervid raed så djupa rötter, att endast döden kan slita bandet.

Från den stund, hon viste sig ej ega ett hem att lefva för, blef hon också aldrig den samma som förut. Outtröttlig, arbetsam och kärleksfull, verkade kon för man och barn som alltid; men den stilla lycka, hon känt midt i bekymren, vek ifrån henne, och hon led synbarligen både till kropp och själ af det kringresande, oregelbundna lif, de förde.

För honom deremot passade det förträffligt, och knn hade aldrig känt sig lyckligare. Han umgicks W mera än förut med kamraterna, och ehuru han aUrig kunde lära att handhafva penningar, utan lät étt gå som de kommit, lefde lian dock nu ett jem-förelsevis ordentligt lif och var klok nog att lemna en stor del af inkomsterna åt sin hustru. Några egentliga bekymmer för sin existens hade de derfor ej under de tre år, som förflöto på detta sätt och under hvilka han förde ett bekymmerslöst, något lättsinnigt konstnärlif, medan hon tynade bort, oaktadt den stora, om än egoistiska kärlek, han ständigt visade henne. % \$

*

En afton vid höstens början anlände med sista tåget ett ambulatoriskt skådespelaresällskap till kuststaden Z., som var känd för sin teaterälskande publik. Nyfikna, af smink och nattvak illa medfarna ansigten tittade ut genom kupéfönstren, då tåget stannade i den upplysta banhallen, och så fort dörrarna öppnades, rusade en mängd manliga och qvinliga sujetter, som hade det gält lifvet, att samla i hop sina otaliga effekter och söka sig mer eller mindre otref-liga herbergen under den tid, de skulle uppehålla sig här.

Ofantliga koffertar urlastades från baggage vagnen, hvar och en försedd med egarens namn på messings-plåtar eller i brist deraf fastklistrade papperslappar.

På ett par af dessa lästes i stora, sirliga bokstäf-ver: »Herr och fru Walter från Hamburg».

Ur en af kupéerna steg Erika långsamt och lugnt, visande sitt bleka, fina ansigte och sina stora, blyga ögon, hvilka liksom undveko mängdens blickar. Vändande sig inåt kupén sade hon, med ett ljuft tonfall i rösten:

»Gif mig flickan, så varsamt du kan, Edmund, så skall jag försöka bära henne, så att hon ej vaknar; kanske du sedan ser efter sakerna.»

Walter, som såg friskare och gladare ut än han gjort på många år, räckte henne den ungefär sexåriga Laura, som sof barnets djupa sömn. Med sin dyrbara börda gick hon in i väntsalen och satte sig der i ett hörn, och öfver hennes ansigte lade sig ett dragaf trötthet och nedslagenhet, som hon här i ensamheten ej brydde sig om att dölja.

Utanför på perrongen pågick utlösningen af det enskilda resgodset.

»Herr Walter», hviskade en klangfull stämma i hans öra, »kanske ni är god löser ut mina effekter också . . . här är motnumret. Mitt namn är Elfrida Warner.. Jag tänker, att ni hört det! Vi bli ju kamrater, och det är väl bäst att göra bekantskap så fort som möjligt. Jag inbillar mig, att vi två skola kunna visa de goda småstadsborna något, som de ej få se alla dagar», tillade hon, i det hon räckte honom sin lilla hand och lät sina präktiga ögon spela.

Han tog motnumret, smickrad af hennes ord, bockade sig och sade:

»Den bekantskap, jag nu gjort, är mig ett godt omen för en angenäm speltermin. Med er, fröken Warner, vid min sida, är jag viss om framgång.»

Han skyndade bort, och hon stod qvar, seende efter honom tills han bortblandades i mängden.

»En rätt hyggelig acq visi tion, den här Walter, eller hvad tycker ni, Ketler?» sade hon, i det hon med ett lätt slag på axeln vände sig till en mörklagd, h&lögd man, som stod i hennes närnet.

»Ja så, ni tycker det, Elfrida?» svarade han med ett försmädligt leende.

»Ja, ett uttrycksfullt ansigte, präktig figur, vackra ögon och charmant hår . . . lian kommer att ta fmbliken. Han ser litet förstörd ut, men det hör nu tfill och hjälps med gminket. Det skall bli roligt att Spela mot honom.»

»Stackars karl!» sade Ketler eftertryckligt.

»Var nu inte enfaldig», svarade hon och smålog ftkälmaktigt; »ni vet mer än väl, att det kan vara roligt att spela mot mig också!»

»Lyckligast den, som aldrig sett er», sade han bittert och vände henne tvärt ryggen.

»Puh», sade hon och skrattade halfhögt; »honom fem iag ännu linda kring fingrame, om jag vill.»

Oen liksom hade hon redan försökt detta nöjsammaexperiment, snodde hon den fina näsduken som ett rep mellan händerna.

Många ögon betraktade henne, när hon så stod, och det viste hon fullkomligt, liksom att hon väl var värd att beskådas. Den ståtliga, fylliga bysten i den tätt åtsittande mörka reskappan var i och för sig nog att fästa uppmärksamhet, och den svarta filthatten, prydd med en mörkröd fjäder, som nästan snuddade vid axeln, satt så kokett på det välbildade hufvudet och förhöjde så mycket effekten af ett par svarta, utmanande ögon, öfver hvilka en krusig lugg bildade ett behagligt virrvarr, att få manliga åskådare kunde se henne utan att önska eller till och med tycka sig hafva rättighet att göra hennes bekantskap,

»Hvart skall ert resgods föras, fröken?» frågade Walter brådiskande, i det han åter närmade sig.

»Hvad vet jag?» svarade hon med en axelryckning. »Grarnie vill jag minnas är det bästa hotellet på platsen. Hvar tänker ni bo?» tillade hon lifligt.

»Min hustru har hyrt oss rum, jag mins ej adressen, hon sköter ekonomien», sade han med ett godt leende.

»Ja så, er hustru; ni ser annars ei ut som en familjefar. Skicka sakerna till Garnie för blifvande kamratskaps skull, och farväl så länge, herr Walter.»

»Ja, jag går, men jag hoppas vi råkas», gnlade hon, under det hon sände honom en förtrolig af-skedsnick.

Då han kom in i väntsalen, reste Erika sig, och en glädjestråle upplyste hennes ansigte.

»Ändtligen», sade hon och gick emot honom.

Laura hade vaknat, och ännu sömntrycken och bländad af ljusskenet, hängde hon fast vid moderns hand och gömde ansigtet i nennes reskappa.

»Kunna vi fara nu?» frågade Erika.

»Ja», svarade han, »bäranne vänta blott för att få veta hvart sakerna skola föras. Egentligen», fortsatte han med en anstrykning af missnöje i sin röst, »begriper jag inte, hvarför vi ej taga in på hotell, som alla andra.»»Det skulle bli för dyrt och ej så hemligt», svarade hon förvånad; »det har jag sagt dig förut, och då tyckte du det samma.»

Under det de samtalade, stod Elfrida Warner skynd af en pelare och betraktade dem.

»Ser hon så ut och sköter ekonomien! En fin dam, gud bevars, och vacker! Nå nå, inte vackrare än jag i alla fall, och både enfaldig och sjuklig, det kan man se på henne.»

I vestibulen och på trappan, som vette åt staden, var trängseln stor, då alla skyndade till de utanför väntande vagnarne och ingen gerna ville dröja i blåsten och det genomträngande duggregnet.

»Herr Walter, vill ni ropa hit den der vagnen?» sade åter den klangfulla stämman, just då han stod i begrepp att taga den i beslag för egen räkning.

»Strax», svarade han, men tycktes dock ej belåten med uppdraget.

Erikas blickar öfverforo dem båda snabbt och undrande, och en sekund betraktade de båda qvin-norna hvar andra med pröfvande, hotfulla blickar.

Då vagnen körde fram, hoppade fröken Warner upp lätt som en fjäder, under det hon lät Walter stänga vagnsdörren, liksom föll detta af sig sjelf.

»Tack», sade hon med en lätt böjning på det vackra hufvudet; »men för all del, herr Walter, tänk på er hustru, hon står och förkyler sig i regnet.»

»Hvem var den vackra frun, mamma?» frågade Laura, som hela tiden betraktat den unga skådespelerskan.

»En af pappas bekanta, barn lilla», svarade modem och svepte Kappan tätare omkring sig.

Det visade sig, att Erika förstått sin sak, då hon skrifvit och bestält bostad; ty de två rum, som för denna vinter skulle blifva deras hem, voro visserligen enkelt, men väl möblerade och sågo i högsta gråd inbjudande ut.

Det innersta rummet hade en djup alko v, der B&ng&rna stodo, och när de storblommiga gardinerna drogos för, var det ett det nättaste förmak, man ville se, med soffa och divansbord, samt mellan fönstren, i hvilka växter frodades, en spegel, visserligen ej lik den i det forna kära hemmet, men bättre än mången, som de på senare tiden fått nöja sig med. På den grönglaserade kakelugnsfrisen stodo några porslinsfigurer af tvifvelaktigt konstnärsvärde, och öfver soffan hängde ett kopparstick, föreställande den heliga Cecilia vid sin orgel.

I yttre rummet var en öppen spis, der en brasa flammade, vid ena väggen ett piano och midt på golfvet ett bord med en hvit duk och en snygg teservis.

»Ack, Maren, så trefligt du har gjort det!» sade Erika med tårfyllda ögon, då hon omfamnade den välmående värdinnan, ingen annan än väfvarpi-gan från landtgården, der hon tillbragt så fridfulla somrar.

»Åh ja, här är bra nog, gud ske lof; jag hoppas, att frun skall trifvas», svarade Maren med ett belåtet leende, som förskönande bredde sig öfver det breda, välvilliga ansigtet. »Men hv ad lillan har vuxit, och så vacker hon

blifvit!» tillade hon beundrande.

»Inte vacker, Maren», svarade Erika, såsom mödrar pläga, »men snäll.»

Den lillas utseende och moderns förtjusta blickar motsade dock orden, ty Laura var verkligen ett ovanligt vackert barn, med moderns stora, svärmiska Ögon och faderns ädelt, något djerft tecknade profil.

»Och der är han sjelf ... så frisk han ser ut!» hviskade Maren, då Walter inträdde. »Min är ute

{)å sjön igen, men till julen kommer han hem, om yckan är god. Vi ha varit gifta i fyra år redan.»

Sedan Maren helsat på Walter, drog hon sig tillbaka till köket, men tittade allt emellanåt in för att se om något fattades, eller om hon kunde hjälpa sin älskade fru med ett och annat.

Från koffertarne, som instufvats i ett mindre rum på andra sidan förstugan, hade Erika framtagit en mängd småsaker, som gaf den lilla bostaden ett för-finaat, hemlikt utseende, och när hon nu satt vidtebordet, mellan man och barn, breddes liksom en slöja af glömska öfver det mörka förflutna, och framtiden syntes henne ljusare, än den på länge tett sig för henne.

Tanken att veta sig vara hos Maren, denna hederliga, rättänkande, arbetsamma qvinna, som blifvit henne så kär, var i sie sjelf en tröst och liksom ett stöd. Då Maren nu inkom, stannade vid dörren och frågade, om frun sett speleverket eller posantivet, som hon hyrt och som kom på förmiddagen, alldeles likt det frun på väggen spelade på, skrattade Erika så hjertligt, att hennes man betraktade henne med glad förundran, under det Laura skrattade med, utan att veta hvarför. Maren tycktes ej begripa orsaken till deras munterhet, men syntes vara smått stolt öfver den qvickhet, hon sagt.

Ett par timmar senare, då regnet piskade mot rutorna och de flämtande lågorna från lyktorna utanför kastade nyckfulla ljusreflexer in i rummet, lutade Erika sitt trötta hufvud mot örngåttet och tackade Gud, som gifvit henne denna fristad, samt bad om hjälp och styrka för den tid, som skulle komma. Midt ibland de ljusa bilder, hon framlockat, reste sig dock, liksom framtrolld af en osynlig hand, bilden af en ung, svartögd qvinna med en stor fjäder på hatten.

»Lik en grann roffogel», tänkte hon och somnade, vaggad till ro af vågornas aflägsna, melankoliska brus.

* *

Svulsti ga tidningsartiklar tillkännagåfvo, att de «tmärktaste artister gästade staden. Deribland främst den store konstnären Walter och hans fru, den lika älskliga som framstående sångerskan, samt f. d. stier-nan från Burgteatern i Wien, den tjusande, oförlikneliga fröken Warner, den ryktbare tragikern Her-man Ketler och den oemotståndlige komikern Zandt m. fl.

Erika läste och lade undan tidningen med en suck. En af hennes största pröfningar var att be-höfva se sitt namn på affischer och i tidningar, och hvad konstnärlig stolthet angick, hade hon sett den på för nära håll för att rätt tro derpå. Aftonen för första representationen var kommen. Utom några scener ur Schillers »Kabal och kärlek», der Elfrida Warner och Walter skulle få tillfälle att visa prof på sin talang, gafs ett feeriskådespel, der den förra hade godt tillfälle att exponera sina behag, och mellan den tragiska och den komiska afdelningen skulle Erikas sång utgöra ett så att säga förmedlande element.

Hänfödda af hvar andras talang spelade »Ferdinand och Louise» med en värme och ädelhet, som elektriserade så väl de andra medspelande som åskådar-ne, och det var länge sedan Walter känt sig så nöjd med sig sjelf och spelat så af hela sin själ.

»Det var en konstnjutning värdig en af laudets största scener», sades det också man och man emellan.

Elfrida Warner var en talang, som ej behöft nöja sig med en småstadspubliks bifall, om icke hennes intriger och öfvermod öfver allt gjort henne omöjlig annat än för kortare tid och om icke en mängd mer eller mindre fantastiskt utsmyckade historier om unga män, hvilka hon ruinerat genom sitt öfverdådiga lefnadssätt, tvungit henne att ofta förändra vistelseort. Stolt och bländad genom den vunna triumfen, ilade hon upp i sin klädloge för

att byta om dräkt och ropade till Walter, i det hon sprang förbi:

»Hvad var det jag sade er? Vi två forstå vår sak! Men ni vet ej hvad passion är, det kan man se, ert spel är sökt och matt i de stora scenerna, jag skulle vilja blifva er lärmästare.»

Harmens rodnad brände för ett ögonblick hans kinder, men det slog honom, att en recensent en gång sagt det samma, och hennes ord eggade honom till en föresats, att det skulle blifva sista gången någon gjorde denna anmärkning.

Han hade intet mera att göra för aftoneu och stod nu till sammans med Ketler och några andra aktörer i närheten af den klädloge, hvarifrån hans hustru skulle komma ut, då det om några ögonblick var hennes tur att sjunga.

Han viste, att hon gerna hörde ett uppmuntrande ord från hans mun, innan hon trädde fram till rampen och lät sig beskådas af en nyfiken åhörareskara, och han försummade aldrig att åtminstone trycka hennes hand eller sända henne en vänlig blick innan hon gick den korta men för henne så tunga vägen fram öfver scenen.

Mer än en af hans kamrater hade ännu ej sett henne, och ryktet om hennes skönhet och älsklighet, som inom kort spridt sig bland dem, hade dit-lockat åtskilliga af dem.

Då dörren öppnades och hon kom ned för den smala, obehvämaj trappan, lugn och blygsam, med notrullen i de snå, med långa handskar beklädda händerna, var det mer än en, som vörtnadsfullt drog sig tillbaka. Hennes man, som i detta ögonblick kände sig stoltare än någonsin öfver henne, hviskade något i hennes öra, hvaråt hon smålog, och ett lyckligt uttryck dröjde kvar på hennes ansigte de ögonblick hon stannade i hans närhet, tills det blef tid att gå in. De kringstående tycktes hon ej märka eller skänka en tanke.

Den gloria af renhet, som omgaf henne, och denna hennes omedvetenhet om de yttre föremålen samt den hängifvenhet, hon visade sin man, rörde och förvånade dessa, vid ytlighet, fåfänga och spelade känslor vana män.

I hela hennes väsen låg på samma gång något ljuft flicklikt, som den gifta qvinnan så sällan kan bibehålla, och en förnäm enkelhet och elegans, vittnande om ett förfinadt sinne och en medfödd själsadel. Dräkten var nu, som alltid, en hvit, tunn kläd-ning, som lätt och luftig smög sig kring den smärta gestalten, ej döljande men dock ej oblygt blottande dess behag. Ett par bleka rosor voro instuckna i håret, och kring den hvita halsen smög sig ett svart sammetsband, på hvilket hängde ett guld kors, föräldrarnes gåfva på konfirmationsdagen.

Detta köts bar hon alltid. Hon hade, då hon fick det, i tysthet inför sin Gud derpå aflagt ett heligt löfte att söka lefva honom till behag, och hon sträf-vade allt jemt att hålla detta löfte och tyckte sig i frestelsens och sorgens stunder stärkas genom att betrakta underpanten derpå.

Hon sjöng den stora arian ur Glucks Alceste, och hennes starka, klockrena stämma fylde den stora salongen med smekande, hjertgripande toner.

Ahörarne sutto i stum hänryckning, och först några ögonblick efter sedan hon slutat bröt bifalls-stormen ut, så ihållande och långvarig, att hon som tacksamhetsbevis ytterligare sjöng ett par folkvisor.

»Så söt, så enkel», gick det liksom en hviskning genom hela huset, »och så behagligt hon förstår att tacka!»

Mellan kulisserna stodo aktörer, aktriser och statister andäktigt lyssnande, och den lilla subretten Betty Enders hade tårar i sina vackra ögon, då hon vände sig till Zandt och sade:

»Hon är för god att sjunga här.»

»Vore jag hennes man, skulle hon aldrig ha satt sin fot på dessa olycksaliga bräder», svarade han och strök bort en tår ur ögonvrån.

Elfrida hade, då sången börjat, rusat ut ur sin klädloge, knäppande det djupt urringade lifstycket under vägen och hoppande på en hvit sidensko, under det kläderskan sprang efter med den andra. Hon skulle uppträda som elfdrottning, och hennes dräkt var nästan osynlig, men hennes figur framträdde så mycket yppigare i den

hudfärgade trikå, hon bar.

Stödjande sig mot en af statisterna, lät hon sättapå sig den felande skon, under det hon lyssnade med andlös spänning.

»Sjunger hon och gör ej mera väsen af sig, då förstår jag mig ej på henne», tänkte hon.

Walter hade händelsevis koinmit att fästa sina ögon på den sköna qvinnoskepnaden, och de glömde sig qvar, liksom så många andras.

»Gå undan, Elfrida, eller slå ned ögonen, om ni kan . . . här kommer en engel», sade Ketler, då Erika efter förnyade inropningar å ny o utkom från scenen.

»En engel, det har ni kallat mig också», svarade hon med ett tvunget skratt.

»Nå, en sann, ädel qvinna då, det har jag åtminstone aldrig kallat er.»

»Jag tror ni är på väg att bli kär igen, gamle tok?» återtog hon försmädligt.

»Nej, här vore det ej på sin plats», svarade han allvarligt. »Fru Walter tillber man endast på af-stånd.»

»Och mig?» återtog hon stucken.

»Er älskar man och . . . föraktar.»

I hennes ögon brunno ännu vredesflammar, då Erika gick förbi och för ett ögonblick lät sin lugna, fasta blick öfverfara den fantastiskt utstyrda gestalten.

Det var som hade denna blick träffat en sårbar punkt, ty ofrivilligt sänkte hon sina ögon, som Ketler bedt henne, och flydde undan hans hånleende, som hon tyckte sig känna, upp i klädlogen för att fullborda sin toalett.

Der inne rådde en kaotisk oreda. På väggar och öppnade garderobsdörrar hängde klädesplagg af alla slag, färger och fasoner, glittrande af oäkta guld och silfverprydnader. Utdragna bords- och spegellådor visade en mångfald af falskt glitter, smycken, blommor, perlor och främst af allt penslar, färgkoppar, stninkburkar, kammar, löslockar och peruker. Bland allt detta stodo ett par tomma och en halftömd butelj, en tallrik med konfekt och vindrufvor samt en otreflig, länsad kaffebricka. Luften i rummet var mättad afoset från smink, parfymflaskor och brändt hår, och de högt uppskrufvaee gaslågorna gjorde värmen olidlig.

Kläaerskan och garaerobiären fingo sig en het stund, rummets temperatur oafsedt, ty Elfrida, som var känd för sitt svåra lynne, var i afton rent af förfärlig och omöjlig att göra i lag.

Till slut körde hon dem ur rummet, förklarande att hon ville hjälpa sig sjelf. Hon var också redan, klädd, blott de svarta strecken under ögonen återstodo; men med dem blef hon ej färdig denna afton, ty då hon gjort dem, utplånades de af några tårar, som hon ej kunde hålla tillbaka.

Dessa tårar voro till en del framlockade af afund, till en del af ånger — dock ej den ödmjuka hjertats ånger, som för till bättring, utan den, som begråter ett förspildt lif.

Hon afundades ej Erika hennes skönhet, hennes man eller hennes talang, ty hon afundades aldrig något annat hos en qvinna, än den renhet, hon sjelf förlorat.

I denna stund hade hon velat gifva sitt lif för att kunna möta en hederlig qvinnas blick, och med en medlidandets suck öfver sig sjelf tänkte hon på den tid, då hon, ung och skön, utan huld och skydd, som bästa, lättaste sättet att skaffa sig utkomst kastade sig in i teaterlifvets irrgångar. Det var nu länge sedan dess, och hon var lycklig och firad — dock lycklig endast så länge intet påminde henne om, att hon var en pariah, med hvilken aktade qvinnor ej ville hafva något att göra. När hon påminde sig detta, hatade hon dem alla och sökte glömska i nöjet.

Hon kände sin skönhets bedårande makt och viste att begagna sig deraf, och lyckades det henne, den föraktade, att från dessa qvinnor, som gerna sågo henne på scenen, men skulle ansett sig förnedrade, om de der utanför kommit i beröring med henne, rycka en man, en bror eller en älskare, triumferade hon och gladdes i sitt hjerta.

Det var också därför Ketler, som kände henne, senare på aftonen hviskade i hennes öra: »Akta dig att göra fru Walter något ondt, ty gör du det, Elfrida, skall jag veta att straffa dig.»

Hon svarade ej och skyndade ifrån honom in mellan kulisserna för att vara färlig

lätsinnig, på samma gång som passionerad, var dock en verklig Hamlet-figur, och hans ansiktsuttryck, de djupt liggande, glödande ögonen och den mörka klangfärgen i hans stämma hade på förhand bestämt honom till tragiker.

Zandt åter behöfde blott visa sitt löjligt fula ansigte och sin runda figur för att publiken skulle brista i skratt, och dock hade han, likt Demosthenes, från barndomen sökt öfvervinna en tunn, pipig stämma och utbilda sig för det högre dramat, dit hela hans håg låg. Till sitt sinnelag var han dyster, bitter och satirisk, och aldrig hörde man från hans mun annat än bitande sarkasmer öfver världens ondska och människans sorgliga tillvaro. Det var endast på scenen han var komikern, som narrade alla att skratta, under det bitterheten i hans eget sinne derunder blott ökades. Men lika litet som någon annan af dem, som sett Erika, hade han kunnat motstå det ljuft qvinliga i hennes väsen, och redan vid sitt första uppträdande bland dessa eljest så egoistiska människor fick hon en lifvakt af tillgifna hjertan, som blott längtade efter tillfälle att visa den aktningfulla beundran, hon ingifvit dem.

Hade Erika ej haft sin lilla flicka, skulle tiden blifvit henne olidligt lång, då ordnandet af deras provisoriska hushållning omöjligt kunde upptaga mer än en helt liten del deraf och hon dessutom ej, genom att sjelf för mycket lägga hand dervid, ville sårå Maren, som skötte allt så förträffligt.

Under de många, långa timmar, då Walter var på repetitionerna, läste hon med Laura eller talade

Ketler, som i det dagligamed henne, oftast kanske om saker, som voro öfver barnets fattningsförmåga eller bort vara det, om ej den lilla, som ständigt var med sin mor, haft ett brådmoget förstånd och ett något lillgammalt väsen samt girigt lyssnat till de milda, kloka orden, liksom sökte hon för alltid inpregla dem i sitt minne.

Dessa två voro en liten verld för sig, der dock Maren hade sin lilla plats och ofta trängde sig in som ett friskt, lifvande element. Hvad som skulle förefallit ogrannlaga från någon annan, såsom hennes sätt att blanda sig i affärerna eller oupphörligt titta in från bestyren i köket för att »prata om med frun», kunde här omöjligen sårå, ty Erika viste, att det var ett uttryck för hennes goda hjerta och tillgifvenhet.

Stundom promenerade också Erika på hamnarmen med sin lilla flicka, visande henne hafvet i solnedgången, då det låg blankt och guldfärgadt, eller i stormdigra dagar, då böljorna vråkte mot stranden, samt sökte dessutom för hennes skull intressera sig för allt, som fängslade hennes barnsliga sinne, och glömma eller nedtysta sina egna tankar och farhågor.

Oftast talade hon äfven här om allvarliga ting, liksom ville hon i barnets själ nedlägga en fast grund att bygga på. I hennes sätt att sysselsätta sig med den lilla låg en brådskande, orolig ifver, liksom hade hon fruktat att ej medhinna hvad hon ville, och ofta suckade hon diupt nedslagen:

»Ack, att hon vore några år äldre . . . hon skall glömma.»

Under det Erika undervisade sitt barn, tog Walter lektioner för Elfrida Warner i sättet att spela med passion, hvilket hon påstod att han ej kunde.

Sjelf var hon mästarinna i denna konst och inlade så mycken sanning deri, att motspelaren rycktes med, som hade det varit lefvande verklighet. Han hade förr spelat mot sköna qvinnor och varit en förste älskare utan like, som det påstods, och dock hade hans hjerta och sinnen varit alldeles oberörda af den, som representerade den diktade personligheten. Nu deremot, då dessa brännande ögon mötte hans, för-virrades han och kom stundom af sig och måste böija den ömma scenen om igen. Då var hon i hvaije fiber den ömma, hängifna älskarinnan, som lockade honom till att just i spelet se verkligheten, och ögonblicket derefter gäckades hon med honom och visade en köld, som sårade.

Hade hon ej varit så stor konstnärinna, skulle hon ej varit så farlig för hans lugn; men han hade aldrig spelat mot

någon, som egt så stor talang, och hans egen förmåga tycktes växa i kapp med hennes, liksom all hans kärlek till konsten, förkroppsligad i hennes person, blossade upp till full låga. Erika sjöng stundom äfven på konserter och slets på ett plågsamt sätt mellan sina pligter. Helst hade hon stannat hemma hos Laura, som ännu aldrig satt sin fot inom någon teaters murar; men äfven då hon ej sj[^]ng der, ville hon gerna bevista representationen, hvilket hon nu gjort hvaije afton de sista åren.

»Lofva mig att vara med eller komma och hemta mig», hade Walter en gång sagt i en ångerns stund; »vet jag bara, att du väntar, går jag hem, och det spar oss båda många bekymmer.»

Hon fortsatte trofast dermed, väl inseende, att hans helsa och arbetsförmåga samt bådats lycka och frid berodde deraf. Oftast hade hon dock suttit likgiltig i sin klädloge, med en bok eller ett arbete; ty nfvet mellan kulisserna och vimlet af människorna der var henne plågsamt, och hon kunde ej#intressera sig därför; men nu smög hon sig alltid, sedan hon sjungit, in i ett oxöga eller en mörk vrå, der hon obemärkt kunde se de spelande, och nu först ljödo Reginas ord: »Och hur lätt kan det ej blifva allvar af leken 1» ständigt för hennes öron. Hon studerade Elfrida och Walter med dubbelkikaren och ännu mer med sin själs öga, och hennes kinder brunno och ångestsvetten trängde sig fram på hennes panna då hon såg dem.

Ibland hörde hon också publikens hviskningar, och éet gick en frosskakning öfver henne vid ord, sådana som dessa:»De lära verkligen älska hvar andra, och det syns nog, annars spelade de ej så. Såg du, det varingen teaterkyss, de gåfvo hvar andra? Han är ju lättsinnig, det vet man . . . och henne ska' vi ej tala om, det är ju känt, att det var för hennes skull unge D. rymde till Amerika med en balans på åttio tusen thaler . . . Synd bara om lilla frun, ty hon är verkligen söt, men hon vet väl ingenting, eller är så van dervid, att hon ej bryr sig derom. Teaterfolk får man ej räkna så noga med.»

Walter vistades nu nästan aldrig i sitt hem.

»Du kan väl ej begära, att jag skall sitta inne i de här små kyffena», svarade han en dag, då hon frågat om han ej ville äta middag med dem, som han ej gjort på flere dagar. »Hade vi bott på ett hotell, hade det varit en annan sak. Jag kan ej med Maren, och här kan just ej vara roligt, då du ser så häng-färdig ut. Det fins ej bättre qvinna än du, Erika, men till en konstnärs hustru passar du ej; du tänker för mycket på dig sjelf. Vi träffas på teatern. Tag med dig det här paketet, är du snäll, så slipper jag föra det med mig», tillade han vänligare, i det han tog på sig ytterrocken och kysste henne till afsked som vanligt.

Det plågade honom att se hennes sorgsna, infallna ansigte och stora, af mörka ringar omgifna ögon, och mången gång var det iust åsvnen af dem, som dref honojn ut.

Sjelf var han gränslöst olycklig, jägtad af en brottslig passions faror, lockelser och mystiska tjusningar. Flugan, fångad i spindelns nät, kan ej göra fruktlösare ansträngningar än han att återfö sin frihet, och på samma gång voro dessa bojor så berusande ljufva, att de omspunno hela hans tillvaro liksom med olösliga trådar af bedöfvande, vällustig sällhet.

Elfrida Warner hade gjort mer än en mans olycka, utan att hennes samvete förebrådde henne det.

»Är det mitt fel, att männen äro så enfaldiga?» svarade hon vanligen med en föraktlig axelryckning, om någon klandrade henne därför. *Jag har sjelf varit kär inånga gånger, men hvarken mist förstånd, pengar oller godt lynne för den sakens skull. Kärleken anser jag som kryddan, hvilken sätter haut-goui på vår eländiga tillvaro, eller champagneskummet, som berusar och låter oss glömma. Den, som dermed i stället ökar bekymrens mått, är helt enkelt en dåre.»

Sjelf var hon hjertlös, men hon hade en sällsynt förmåga att väcka, elda och underblåsa en mans passion genom sitt raffinerade koketteri, sin bländande skönhet och sitt ombytliga väsen, skiftande från smältande ömhet till föraktfull, hånande likgiltighet och köld.

Det var sanning i Ketlers ord: »Er älskar man och . . . föraktar.» Walter kände det redan, men det ökade blott hans elände, utan att afkyla hans låga.

Hans hustru stod ännu för honom lika ren och oskuldsfull som då han första gången tilltalade henne, och hon var för honom något annat och bättre, än någon annan kvinna varit eller kunde blifva. Med hans ombytliga, vid själsrörelser vanda sinne, blef honom dock det stilla lifvet vid hennes sida enformigt, och lätt antänd, som han alltid varit, och road af små galanta äfventyr, blef en stor passion för honom något uppslukande, som ryckte honom med sig, liksom forsen det bräckliga halmstrå, som kommer i dess väg.

Det fans stunder, då han kände djupaste afsky och förakt för sig sjelf, då han ångTade och försökte återvända från den syndfulla väg, på hvilken han van-drade; men en makt, starkare än vilja och förnuft, ryckte honom endast längre framåt. När han om natten hemkom till sin bostad efter timmar af uppsluppen munterhet på en festlig supé till sammans med Ettrida och såg sin hustrus bleka, rena ansigte och barnet, som hon höll i sin famn, liksom hade det varit det enda, hon egt kvar i verlden, brände semvetsqualens förtärande eld hans själ. Han hade velat falla på knä, kyssa hennes små händer och bed-ja henne förlåta samt rädda honom från sig sjelf; men intet af allt detta gjorde han dock, ty just tör henne ville han dölja sm förnedring. Rädd för sin egen svaghet blef han stundom kall och bitter, just då han som mest längtade efter att i hennes ömhet finna ett botemedel mot det onda, hvaraf han led. För att försvara sig inför sig sjelf böljade han söka anklagelsepunkter emot henne och öfvertygade sig lätt, att hennes lugna väsen och kyliga tillgifvenhet ej passade en så begåfvad, eldig menniska, som han var, och att en konstnärssjäl endast kan finna lycka med en beslägtad natur och ej hos en huslig, hvardaglig kvinna.

Det var Elfrida, som ingifvit honom dessa tankar, då hon, beherskad af ganska stort intresse för hans person och okuflig* afund och hätskhet mot hans hustru, sökte locka honom till sig.

När han vaknade om morgnarna, var det som om han uppvaknat ur ett rus, och han tyckte sig då ega krafter att undvika sirenen, som aftonen förut haft honom i sitt våld; men allt efter som dagen framskred, infann sig ock den brinnande längtan att på nytt se in i hennes ögon eller sluta henne i sina armar, och glömsk af allt, uttänkte han blott nya tillfällen att träffa och vara till sammans med henne, äfven utom teaterns murar.

Erika var för stolt att beklaga sig, och hade ej hennes bleka ansigte sqvallrat om de qval, hon led, skulle hvar och en trott henne fullkomligt okunnig om hvad nu hela staden viste: att hennes man var henne otrogen. Hon hade så småningom blifvit bekant med Ketler, Zandt och lilla Betty Enders och rönt så mycken aktningsfull tillgifvenhet från deras sida, att en del af hennes skygghet förgått, och hon började räkna dem som sina vänner. Mer än en gång anade hon, att någon af dem förmått Walter att följa med henne hem eller förhindrat ett möte mellan honom och Elfrida, och hon kunde ej undgå -att se det öppna förakt och den ovilja, den vackra skådespelerskan rönte från sina kamraters sida. Erika öppnade aldrig sina läppar för att nämna denna kvinnas namn; nien föll hennes blick för en sekund på det sköna ansigtet, så friskt, strålande och olikt hennes egna häijade drag, låg ett sådant isande förakt i hennes ögon, att aktrisen kände sig träffad i sitt hjertas innersta och nästa minut, med afundens hatfulla bitterhet, lofvade sig att hämnas den gifna skymfen på det sätt, hon viste skulle träffa bäst.

Erika hade upphört att vänta på sin man, och de aftnar hon sjungit gick hon genast hem, ty det blef henne outhärdligt att se Elfrida inför hennes ögon roa sig med att visa den makt, hon egde öfver honom, och den förtolighet, som rådde dem emellan.

Det var en lättnad för Walter, då han ej längre såg sin hustru, som hon så många sånger giort, sitta väntande bland gamla möbler, bokskåp med målade böcker, papperskaminer, bord, betäckta med kärl och bågare af simplaste metall, som skulle föreställa silf-ver och guld, frukter, bröd och maträtter af papp.

Hon hade hållit ut i det längsta och funnit sig i att sitta här begapad, kanske utskrattad, hon, som afskydde detta lif bakom kulisserna; men en afton, då spektaklet var slut och Walter vänligare än vanligt sagt: »jag kommer genast», dröjde hon så länse, att bortbärandet och inqvarterandet af skogar, hyddor och tempel i de mörka vrår, der de förvarades, redan var slutadt och man böriade släcka.

Hon blef ängslig och förestälde sig hur förfärligt det skulle vara att vara ensam här en natt — långt värre än i någon kyrka.

Zandt kom i det samma upp ur sin klädloge, och hon bad honom fråga, om hennes man ej ännu var färdig.

Förvånad såg han på henne, men gick ändå ned för att höra efter och gifva det svar, han redan förut kunnat lemna henne: att han redan var gången.

Nu förstod hon hvem det var hon sett smyga sig ut en bakväg till sammans med ett beslöjadt fruntimmer, insvept i en vid kappa. För ett ögonblicksveko henne både mod och själfbeherskning. Zandt såg det, men låtsade ej märka något. Hans hjerta blödde för henne och var uppfyllt af bitterhet mot hennes man och förakt för menskligheten i allmänhet, och just nu kände han ett behoi af att utslunga sitt anathema deröfver; men han såg lika genomkomisk ut som alltid, och denna hans fryntliga, jovialiska figur verkade mera lugnande på Erika, än de varmaste trösteord skulle förmått.

Han bjöd henne sin arm, och under det han följde henne hem, berättade han på sitt oemotståndliga sätt mer än en lustig och dock hjertgripande historia samt gjorde allt för att skingra den förtvif-lan, han viste att hon kände, och på samma gång, genom omnämnandet af andras dåskaper, kasta ett försonande skimmer öfver mannen. Den bittre, men-niskofientlige komikern blef från denna dag hennes bästa vän, besökte henne ofta, sysselsatte sig med Laura samt vann hennes tillgifvenhet och förkortade mången svår stund.

»Fru Walter tillber man endast på afstånd», hade Ketler sagt, och han höll ord; ty den känsla, han skänkte henne, var en vördnadsfull dyrkan. Han hade sett så mycket falskt glitter, att han upphört att tro på verkligt guld, sett så många sköna qvinnor, hvil-kas fagra yta dolde falska hjertan och fal dygd, att han förlorat tron på det bästa i verlden: ren, ädel kvinlighet. Här tyckte 1 * 11

hägrat på hans ungdoms verklighetens omilda hand.

Han hade kunnat gå i döden för henne, om hon velat, och dock förhöll han sig alldeles stilla, endast i tysthet bortrödjande från hennes stig de obehag, han kunde, och andäktigt lyssnande till hennes sång eller betraktande henne på afstånd. När han tilltalade henne, var det med en för honom ovanlig, ödmjuk skygghet, föranledd till en del af medvetandet om att äfven han låtit bedåra sig af denna Elfrida, som han nu trodde sig hata och förakta af hela

ligadt det ideal, somsin själ och önskade straffa, som hon förtjenade, men hvilken han dock aldrig kunde förjaga ur sina tankar.

* *

*

»Skicka återbud till teatern», bad Maren enträget en afton framåt våren, under det hon hjälpte Erika med hopläggandet af dräkten, som skulle påtagas först der, »frun ser riktigt dålig ut.»

»Det går inte an, Maren», svarade Erika vänligt, »det är annonseradt, och för öfrigt blir jag kanske bättre, då jag kommer ut i luften . . . jag har suttit inne flere dagar, som du vet.»

»Men frun är ju så dödande blek, att det kan skrämman folk», återtog Maren ännu ifrigare.

»Det hjälpes lätt, jag kan få hur röda kinder jag vill», svarade Erika med ett matt leende. »Du vet ej hvad konsten förmår», tillade hon bittert.

Maren stirrade förvånad på henne,

»Gud gifve jag finge se frun med röda kinder», sade hon derefter med tårfyllda ögon; »annat var det hemma hos oss i skogen.»

»Ja, det var annat . . . jag har dock varit utesägligt lycklig», svarade Erika drömmande, under det ett glädjeskimmer bredde sig öfver det tärda, sjukliga ansigtet.

Maren hjälpte henne tyst att påtaga ytterkläderna, med möda döljande de tårar, som ville tränga sig fram i hennes ögon. Sjelf en lycklig maka och med föga erfarenhet af lifvets skuggsidor, hade hon svårt att fatta, huru en man kunde försumma sin hustru, och helst en sådan hustru som hennes fru, och hennes hjerta svälde af bitterhet mot

Walter, hvars lättsinne hon ej kunde förlåta.

»Får jag följa med bara denna enda gång», bad Laura och slog sina armar om moderns hals, efter sin vana öfverhöljande henne med kyssar.»Nej, barn lilla», svarade denna mildt, »jag har ju sagt, att det ej är nyttigt för små flickor att gå på teatern.»

»Men jag vill så gerna, så gerna se hur der ser ut. Jag längtar dit natt och dag», återtog barnet med ovanlig häftighet, »och drömmer om hur vackert der är och om hur ståtligt pappa tar sig ut i riddardräg-ten, du ändrade åt honom. Betty Enders har berättat, att när du sjunger, klappar folket händerna och stampar af förtjusning.»

I outhärlig smärta böjde Erika sig öfver sitt barn.

»Har lula Laura glömt allt hvad mamma sagt: att jag endast sjunger därför att vi äro fattiga och att ännu snälle pappa ej kan förtjena nog pengar, och att ingen riktigt Ibra qvinna blir hälften så lycklig af de der handklappningarna som af ett enda kärleksfullt ord från den man, hon älskar, eller ett famntag af sin lilla flicka, då hon är snäll och lydig.»

»Ja, men jag ville så gerna se pappa, jag ser honom ju nästan aldrig», sade barnet bevekande. »Du vet, att jag sover när han kommer hem om qvällar-ne, och du har sjelf berättat, att han är den förnämste af alla aktörerna.»

Erika slöt barnet i sin famn och pressade det hårdt emot sitt bröst, då hon svarade:

»Och ändå måste Laura lofva sin mamma, som håller så gränslöst af henne, att vara förståndig och inte längta efter något, som kan göra hennes olycka. Du skall aldrig, aldrig uppträda på någon teater, harn, så vidt Gud hör mina böner», sade hon med passionerad häftighet och hopknäppte i förtviflan sina händer, liksom åkallade hon äfven nu försynens hjälp.

Inkommen i sin klädloge, sminkade hon sig med ovanlig omsorg, ty ehuru hon afskydde dessa färger, som lånade en falsk skönhet åt äfven de simplaste drag, ville hon vara vacker. Framför allt fick ingen, minst Elfrida, se att hon ej längre var det eller förstå orsaken dertill, »och så är det sista gången», tänkte hon, under det hon omsorgsfullt ordnade allt på sina bestämda platser. När hon kom ned, stodo Elfrida och hennes man i ett hviskande samtal mellan kulisserna och sågo ej att hon gick förbi, eller att hon drog åt sig sitt veckrika släp, liksom fruktade hon, att kanten deraf skulle snudda emot primadonnans purpurfärgade sam-metsdrägt.

Den uppmuntrande blick, Walter fordom gifvit henne, begärde hon ej mer, och han vågade ej sända henne den, utan lagade vanligen, att han ännu var kvar i klädlogen medan hon sjöng.

Orkestern böijade förspelet, och han pratade ännu med Elfrida; men efter några ögonblick träffade kära, kända toner hans öra, och han gjorde en åtbörd för att bedja Elfrida tåga, hvilket dock endast föranledde henne att söka med sitt ordsvall öfverrösta sången.

Otålig, liksom oemotståndligt drifven dertill, gick han ifrån henne till en plats, hvarifrån han kunde se sin hustru medan hon sjöng.

Med gripande, ädel smärta, men outhärlig, kla-

fande ljufhet trängde de bekanta orden ur »Figaros röllop» till hans öra — samma ord, som han en gång förmått henne siunga och sedan gjort till en levande verklighet.

Hade hon sjelf haft en aning om, att hela verl-den kände hennes hemlighet, skulle hon aldrig valt denna sång, genom hvilken hon gjorde ett försök att vädja till hans hjerta.

Den känsla, med hvilken hon sjöng, hade något smittande i sig, och mer än ett hjerta sammanpressades af medlidande, mer än ett öga fuktades, och då Walter betraktade henne och såg den smidiga, nu så af-magrade gestalten och de insjunkna kinderna samt ansigtets rena, oskuldsfulla uttryck, stormade en flod af minnen och varma känslor till hans hjerta, och när hon gick förbi honom, fattade han hennes hand, kysste den och sade med bruten stämma:

»Älskade, förlåt!»

* *

*Erika uppträdde icke mer. »Mina triumfer skola åtminstone ej blifva en snara för mitt barn», tänkte hon, och haae hon också velat, skulle hon knappast orkat sjunga; ty ehuru hon ej var sjuk, var det som om alla krafter lemnat henne, och hon låg oftast på soffan, läsande eller talande med Laura.

Walter visade henne stor ömhet och var oftare hemma än förut, och hon log efnöt honom med ljuf tillförsigt, liksom egde hon intet minne af hvad som skilt dem åt. När han var närvarande, visade hon sig alltid liflig och verksam och sökte dölja den mat-tighet, som nedtyngde hennes lemmar. Hennes lifs-kraft tycktes då stegras, ögonen glänste och kinderna brunno af en sällsam hemsk rodnad, som Maren sade åt skepparfrun i granngården.

Den oro och ånger, Walter känt, när han såg hennes lidande utseende, stillades åter, då hon visade sig så glad och liflig. Snart förbleknade också det intryck, hon gjort på sin mans hjerta genom att vädia dertill i toner, och han var åter passionens slaf.

Dagligen sammanträffade han med Elfrida, spelade mot henne i ömma kärleksroller, var utsatt för elden ur hennes ögon, för hennes hänsynslösa koketteri och hennes genom yppiga, retande arägter förhöjda skönhet; han skulle sannerligen ha varit mer än menniska, om han under dessa förhållanden kunnat segra öfver sig sjelf. Enda sättet för honom hade varit att fly långt bort, och han kände stundom en brinnande håg dertill; men kontraktet band honom, och kraften svek, när afgörandets stund kora.

Han föraktade Elfrida, han afskydde och förbannade henne stundom; men skiljas från henne, tänka sig henne i en annan mans armar, det kunde han ej, och han stannade.

När Erika upphörde att sjelf förtjena penningar, smög sig de ekonomiska bekymrens pinsamma följe af obetalta räkningar och tärande oro öfver hennes tröskel. Mycket af hvad som fordom skulle gjort henne utom sig af förtviflan, tog hon dock nu neltlätt; ty med de aftagande krafterna hade också, som det såg ut, förmågan att lida slappats, och mången ledsamhet dolde eller afhjelpade Maren också.

Walters affärer voro sämre än någonsin, ty Elfrida var en q vinna, som ej skänkte bort sina ynnestbevis för intet, och det kostade anseeliga summor att hålla sig uppe i hennes gunst. Att lefva genom lån och balansera sig fram på detta sätt hade dock för honom blifvit en sådan vana, att det föreföll honom som deu naturligaste sak i verlden, ja till och med hade sin pikanta sida, och så snart han på ett eller annat sätt skrapat i hop en summa, glömde han de föregående bekymren och lefde sitt gamla lif af grand seigneur.

På hustru och barn var han ej van att behöfva tänka, emedan Erika nu i flere år förtjenat hvad de behöft för det enkla lefnadssätt, de förde, och hon var ej sällan den bankir, till hvilken han vände sig i nödens stund.

»Käraste fru, bjud till att äta, det här går aldrig an», brukade Maren säga, då hon kora in med en kopp buljong, ett ägg eller en saftig köttbit, och Erika lyfte det matta nufvudet, smålog och försökte göra henne till viljes.

»Det går inte, Maren», sade hon urskuldande. »Vänta ett par dagar . . . om det blir solsken, skall jag gå ut ... au skall få se, att min matlust återkommer ined våren.»

»Och i sommar reser frun med mig till landet och (* 1 n återkommer hit

Marei

Marens man hade varit hemma ett par af vintermånaderna, men var nu åter till sjös. Han var en burgen man, som ärft det lilla hus, han bebodde, af sina föräldrar, hvilka i flere år hyrt ut det till de badgäster, som under sommaren öfversvämmade staden, och hans belåtenhet hade varit stor, då han äf-Vön under vintern, hvilket sällan hände, lyckades få ett par rum uthyrda.

som

vara sjuk», sade Maren var en samvetsgrann hustru, som såg på sin rnans bästa, och dock yar det oftast ur hennes

egen pung, de medel nu togos, för hvilka hon skaffade Erika och hennes barn den kraftiga föda, hon nästan tvingade i dem.

Laura var ständigt vid moderns sida, stolt öfver att kunna hjälpa henne och uträtta tjenester, hvilkas antal Erika fördubblade, då hon såg hur det gladdade den lilla och sysselsatte hennes lifliga sinne.

Med stora, vemodsfulla ögon följde hon hvaije barnets rörelse, liksom kunde hon ej se sig mätt derpå, och ofta föll tår efter tår oseda ned för de bleka kinderna.

»Nej, jag är ej sjuk, bara trött, mycket trött», försäkrade hon ofta. »Träden knoppas ju redan och lärkan sjunger, om några dagar får Laura gå ut med sin mamma för att se på hafvet.»

Vid dessa ord kom i hennes ögon ett drömmande uttryck af längtan, liksom hade hon redan en försmak af naturens fägring, som så ofta gladt hennes siune.

Ljumma vårvindar blåste också redan öfver fälten, der gräsbrodden började spira, och i de små trädgårdar, som lågo skyddade för hafsvindarne och der solen låg på, stodo krusbärsbuskarne prydda med bjertgröna blad. Insekter och småkryp hade vaknat till lif, och hela naturen beredde sig till den stora uppståndelsefesten, vid hvilken lofsångerna sjungas af morgonljuset, af värmen, af hvarje atom i den nyvaknade skapelsen och innerst i det tacksamma, jublande människohjertat.

* *

*

Det var några dagar senare. Vårsolen sken klar och värmande, men Erika frös, insvept i en stor schal.

»Jag måste tala vid henne; om madam inte går/

in, så går jag sjelf», sade en grof, bestämd karlröst i förstugan utanför hennes dörr.

Några ord, hviskade af Maren, tycktes nedtysta honom för ett ögonblick.

»Jag tror inte på någon sjukdom . . . känner till det der . . . han brukar också vara sjuk, när det be-höfs»,# återtog dock snart stämman.

»Är det mig, ni söker?» frågade Erika och öppnade dörren.

En storväxt man med simpla drag stod framför henne, men bugade sig djupt, liksom förlägen vid hennes åsyn.

»Frun är# sjuk, ser jag», stammade han. »Ursäkta, men det var en liten aflar, jag velat ha uppgjord . . . herrn har visat mig hit.»

En brännande, pinsam rodnad uppsteg på Erikas kinder.

»Kom», sade hon och förde honom med sig in i det yttre rummet, der hon satte sig på den första stol, som stod i hennes väg, emedan nennes vacklande ben ej ville bära henne.

Maren drog sig motvilligt tillbaka till köket, under vägen kastande en vredgad blick på den ovälkomne fridsstöraren.

»Det är mycket ledsamt, om jag kommer olägligt», sade mannen åter, vänd till Erika; »men med sådana här ärenden kommer man nästan alltid olämpligt», tillade han med ett rätt skrott.

»Var god och säg hvad ni vill», sade Erika med en värdighet, som kom leendet att dö på hans läppar och gaf något ödmjukt åt hans röst, då han sade:

»Det är bara en revers, som är förfallen och skulle betalas.»

»En revers?» återtog Erika bäfvande.

»Ja, eller också blir det lagsökning och utmätning, och, den förnäme herrn får komma i arresten nå en tid . . . Nå nå, se inte så förskräckt ut, lilla min . . . det kan väl hjälpas. Fruns bror är ju rika karien, och det är han, som är

borgesmannen . . .

4jag vill bara veta adressen. »Han betalar alla mina skulder», sa' Walter åt mig, då jag talade vid honom. Vi äro gamla bekanta, ska' jag säga, fast inte precis vänner», fortsatte han med ett elakt grin. »Det är inte första gången jag hjälper honom ur en penninge-knipa.»

»Och han har visat er hit till mig?» frågade Erika trööstlöst.

»Ja, för frun sköter hela ekonomien», sa' han.

»När är förfallodagen?» frågade hon, under det hennes ögon glänste och hennes kalla, fuktiga händer pressades emot hvar andra.

»I öfvermoreon.»

»Och min bror har gått i borgen för summan U

»Ja, så säger Walter, den hedörsmannen», återtog han med ett leende, som kom hennes blod att stelna. »Frun kan väl se sjelf, som känner stilen.»

»Ja, visst känner jag igen den», sade Erika med lugn, fast stämma, under det bokstäfverna dansade för hennes ögon som små svarta, med ljusringar om-gifna punkter. »I öfvermorgon skall herrn ha sina pengar, min man har redan talat om saken. I afton skrifver jag till min bror och hoppas få svar i tid; men var god och gå nu, jag har varit sjuk en tid och känner mig mycket svag!»

Det var med yttersta ansträngning, hon stötvis och i af brutna satser kunde få fram dessa ord.

Med en stolt böjning på hufvudet afskedade hon honom, och han gick, genomskådande hennes känslor, men genom en aktningsfull tystnad visande så pass deltagande, som kunde rymmas i hans genom dylika scener hårdnade hjerta.

Hon satt kvar sedan han gått, men hufvudet sjönk ned i de darrande händerna, det susade och brusade omkring henne, som af en vattenflod, och då Maren kom m, lät hon viljelöst som ett barn föra sig till sängen, i hvilken denna upplyft^ och nedlade henne.

»Ack nej, utestäng ej solen, jag behöfver se den», sade hon en stund derefter, då Maren tvungit henne att tömma ett glas vin samt fälde ned gardinen och bad henne försöka sofva.

Hvilka tankar, som rörde sig inom henne, der hon låg tyst, med slutna ögonlock, och lät solstrålar-ne spela öfver det sköna anletet, var en fråga, som Maren gjorde sig mer än en gång denna dag, då hon ej sysselsatte sig med Laura, som smög på täspetsar-ne öfver rummet, rädd att väcka mamma, »som sof så godt».

»Grif mig ännu ett glas vin, Maren, och hjälp mig sedan på med ytterkläderna», bad Erika om aftonen, när det böijade att skymma.

»Nej, jag hjälper inte, frun får inte gå ut», sade Maren med gråten i halsen.

»Nå, så iår jag väl hjälpa mig sjelf», svarade Erika och reste sig upp i sängen.

Maren rusade fram.

»Kan jag inte, får jag inte gå i stället för frun? Fins det något, som frun inte kan anförtro mig?»

»Ja, det fins det, Maren», svarade Erika med en suck, under det hon gick fram till den messingsbe-slagna byrån vid kakelugnen och derifrån framtog några småsaker, som hon omsorgsfullt inlade och stoppade i fickan.

»Adjö frun», sade Maren så lugnt, som hade det g< en helt vanlig lustvandring, då hon, stående i förstugudörren, såg Erika gå nedåt gatan; men i nästa minut sprang hon in, tog Laura på sina armar och skyndade med henne in i granngården.

»Låt barnet vara här, Beata, ingen är hemma», sade hon hastigt.

»Hur länge som helst», svarade denna och smålog belåtet mot den lilla, under det hon gick efter ett helt fång snäckor, koraller, sjöborrehus och kon-rtiga stenar, som Laura kunde betrakta i timtal utan att tröttna och hvarraed hon bygde hus och kyrkor eller formade djur, blommor och olikartade figurer, allt som det föll henne in. Med en nick var Maren utom dörren, slängdepå sig hatt och schal och gick med stormsteg gatan utför, tills hon fick sigte på Erika.

Denna skyndade framåt, uppehållen af en koncentrerad viljas hela kraft samt endast fruktande, att tröttheten skulle öfverväldiga henne, innan hon nått sitt mål. Mer än en vände sig om, blickande efter den unga qvinnan med de onaturligt glänsande ögonen och de flammande kinderna; men hon märkte intet deraf, utan gick framåt lika ensam i folkvimlet, som hon skulle varit det i ödemarken.

När hon kom till en af de förnämsta guldsmeds-bodarna gick hon in, under det Maren med sorgset hjerta stannade utanför, döljande sig i en portgång.

»Huru mycket anser ni dessa smycken värda. . . jag skulle vilja afyttra dem», sade Erika så obesväradt och stolt som möjligt, under det hennes hjerta sammansnördes af en pinsam, förödmjukande känsla och hennes ögon skyggt öfverforo rummet, liksom fruktade hon att blifva sedd.

Guldsmeden, en pedantisk, siratlig herre, med krusigt hår och glasögon, betraktade noga hvarje sak, vände och granskade, lade ned och tog åter upp dem, under det hans ansigte antog ett allt mera affärsmes-sigt uttryck.

»Gammalmodigt allt sammans, har intet annat värde än guldvärdet», sade han slutligen och lade ned smyckena, liksom vore affären honom i hög grad likgiltig.

»Men armbandet har kostat fem hundra mark, det vet jag», sade Erika med fasthet, »och är ovanligt vackert.»

»Ja, ganska vackert, det förnekar jag inte, men icke modernt. Om tjugu år kan det falla i smaken igen, men nu är det icke säljbart», svarade han med en axelryckning.

»Än klockan då? Har herrn sett briljanterna på boetten?» återtog hon, mer och mer nedtryckt af aet plågsamma i denna underhandling.»Gamla klockor äro värda mindre än intet. Bril-janterna äro små och nötta, de kunna knappast tagas med i räkningen, och var god se hur tunn boetten är», sade han och knäppte derpå.

»Jag tror ändå, att bra många skulle vilja betala det der uret ganska högt. Målningen är af verkligt konstvärde. Jag vet det, ty det har tillhört en kännare», tillade Erika, under försök att tillbakatränga en tår, som ville tränga sig fram, då hon tänkte på fadern, som burit det.

»Ja, det är möjligt. Har frun inte brådt», svarade han med en min, som öfvertygade henne, att han förstod att så var, »råder jag frun att gå till en anti-q vitets- eller konsthandlare. Jag kan ej gifva mer än två hundra mark, kanske de kunde gifva litet mera, fast jag för min del knappast tror det.»

Åter synade han klockan, armbandet, broschen och några andra mindre smycken på ett vårdslöst, liknöjdt sätt, som hade det varit struntsaker alltsammans.

Erika stod obeslutsam och tog åt asken, liksom hade hon ämnat gå, under det hon försökte att se så lugn ut som möjligt.

»Fem hundra mark kunde jag möjligen gifva för allt sammans», sade guldsmeden slutligen, »men bara för att göra frun en tjänst dermed.»

»Det är för litet, alldeles för litet», svarade hon, »jag måste hafva åtta hundra.»

»Åtta hundra! Hur kan frun sätta något sådant i fråga?» sade han med ett sådant uttryck af förvåning och mild förebråelse i sin röst, att hon kände nästan som hade hon begått en i högsta måtto klandervärd handling.

»Kanske mången annan skulle vilja gifva mer», »<le hon tveksamt.

»Möjligt», svarade han, liksom i ädel harm, »men etjest var det bara för fruns vackra ansigtes skull, jag bjdd så mycket.»

»Mitt ansigte», sade hon, med blixtrande ögon, »har ej med den här saken att göra. Hvad är det mesta herrn vill gifva, jag frågar nu för sista gången.»

»Fem hundra i afton. Kanske ett par hundra till om en vecka, i fall jag genom de affärsförbindelser, jag har, skulle lyckas realisera dessa småsaker på ett fördelaktigt sätt. Det är visserligen förenadt med både besvär och kostnad, men för fruns skull så ...» återtog guldsmeden med en blick på den vackra unga qymna, han hade framför sig.

»Jag kan ej vänta, gif mig sex hundra nu», sade hon och satte sig ned, med handen skyggande för ögonen, liksom hade krafterna svikit henne.

»Sex hundra . . . frun är orimlig», svarade han med ett leende, som dock visade att det var långt ifrån omöjligt, att han kunde gifva med sig.

»feex hundra», upprepade hon; »men skynda, jag är trött.»

Han såg henne blekna och hufvudet för ett ögonblick sjunka matt tillbaka mot stolskarmen, under det hennes darrande hand famlade efter vattenglaslet på bordet bredvid; men då han räckte henne det och hon druckit en klunk, reste hon sig åter med en drottningens hållning och sade:

»Skynda er, jag ber, spill ej flere ord på den här saken. Jag vet, att ni både kan och vill gifva mig sex hundra . . . det är värdt omkring två tusen »

Guldsmeden kom sig ei för att svara, utan räknade blott upp pengarne så hastigt han kunde, under det hon stoa med ena handen hårdt fasthållande sig i disken och tänkande med förtviflans bitterhet:

»Sex hundra endast, och jag behöfver åtta!»

När hon kommit ut på gatan, stod hon stilla ett ögonblick, stödjande sig mot en lyktstolpe, tills ett par närgångna fotgängare tvungo henne att gå framåt.

En doi vrede mot hennes man, som förorsakade henne så mycken sorg och skam, uppflammade inom henne, och det föreföll henne, som om all den ousägliga kärlek, hon skänkt honom, och som han bortkastat som en värdelös leksak, vore utplånad ur hennes hjerta. Det medlidande, hon känt för hans svaghet, hans lättleda fantasi och ombytliga sinnelag, undanträngdes helt och hållet i detta ögonblick af det förakt, hans lättsinne ingaf henne, och den afsky, hon kände för den kvinna, för hvilken han offrade hustru, barn, heder och lefnadslycka.

Ett begär att krossa rivalen, att vålla henne onämnbart olycka betnägtigade sig henne, och hon knöt sina händer, som hade hon haft henne i sitt våld och egt förmåga att tillintetgöra henne.

»Straffa henne Herre, straffa henne!» ropade hon i öfvermåttet af sitt hjertas hat och bitterhet. »Hvarför skall jag ständigt uppoffra mig, ständigt godtgöra det han bryter, ständigt rädda honom från skam och nöd?» frågade hon sig sjelf i krampaktig smärta. »Kanske är det ej ens rätt. Må han gå sm undergång till mötes, det är ej mer än han förtjenar, och mea mig är det i alla fall slut!» suckade hon, medan tårarne framträngde i hennes ögon.

Tanken på Regina kom henne i det samma att ändra beslut.

»Hon skall aldrig, aldrig få veta de sorger, som kunna träffa mig», hade hon en gång sagt, och fastän för länge sedan uttalade, gälde dock dessa ord ännu med sin fulla kraft. Skulle således den älskade brodern och den afskydda svägerskan ändock få veta huru djupt hennes man sjunkit? Dessa frågor gjorde hon sig och vred sina händer under den kamp, som rasade inom henne.

En kylig, regnmättad vind strök fram öfver staden, och hafvet, som under dagens lopp legat spe-gelblankt och stilla, lät höra sin dofva, klagande röst. Hon stannade och lyssnade girigt till den kända, mäktiga stämman, och ett leende drog öfver hennes anlete vid minnet af hvad böljorna en gång haft att säga henne.

»Nej, jag skall ej svika, ej tröttna!» sade hon entusiastiskt. »Ännu en gång, kanske den sista, kan jag skydda honom, och jag skall göra det.»

Maren, som följde henne, hade dragit en suck af l&ettnad, då hon sett hennes tvekan och trott att hon ämnade ställa sina steg hemåt; men hennes glädje blef ej lång, ty nu vandrade Erika framåt likt den, som är viss om sitt mål, och vek af nedåt en mörkare, oansenlig gata.

Regnet hade ej ännu börjat att falla; men gat-stenarne voro fuktiga och shppriga och gatan upp-fylld af hemåtvandrande sjömän och arbetare, som mer eller mindre högljudt skrattade och samspråkade med hvar andra. Inga bodar med dyrbara, lysande varor sågos här; men skylt vid skylt utvisade dock, att det mesta af hvad som hör till detta lifvets nödortf här kunde erhållas. I en källare såldes gamla kläder, i en annan nya; der utskottsporslin, tobak och snus. Der åter var servering af kaffe, öl och porter, och i hvar annat hus såldes bröd, mjölk, smör samt köttvaror; men öfver allt var kundernas antal stort.

Vid denna tid på dagen åtminstone brukade ingen qvinna, som ej tillhörde arbetsklassen, att visa sig här, och Erika, som blifvit skrämmd genom de högljudda rösterna, blef ännu mera förskräckt, när hon såg de nyfikna, närgångna blickar, som rigtades åt henne.

Maren hade närmat sig och gick nu tätt bakom henne. Hur gerna hade hon ej velat stiga fram för att fatta hennes arm och föra henne bort härifrån, men hon vågade ej, ty hon förstod, att i hvad hon nu företog sig ville hon ej hafva någon förtrogen.

Hade Erika ej mången förmiddag med Laura vid handen besökt denna stadsdel, med dess friska hafs-luft och lukt af tjära och tågvirke, skulle hon ej vetat hvart hon skulle ställa sina steg; men nu stannade hon ett ögonblick, drog djupt efter andan, svepte slöjan tätt kring sitt ansigte och steg in i en fuktig förstuga, matt upplyst af en från taket nedhängande lampa.

En qväfvande lukt, liksom af mögel, instängd luft och osnygghet, slog emot henne och kom henne att rygga tillbaka; men en liten svartskäggig herre med ett allvarligt, sjukligt ansigte steg i det samma framoch frågade med något ödmjukt och på samma gång uppmuntrande i sin röst:

»Hvad önskar ni, min fru?»

»Låna två hundra mark på den här», svarade hon knappt hörbart och drog en ring med en blixtrande juvel från sin iskalla, skälfvande hand.

Under det mannen, som mottagit ringen, förde den upp till ljuset och granskade den, irrade Erikas ögon omkring, först på alla här hopade föremål af smycken, kläder och bohagsting, och sedan på men-niskorna omkring henne, som alla kommo att med nya bidrag öka samlingen.

»Ringens är värd sina fem hundra mark minst. . . det går an att få låna mera på den, om så önskas», sade mannen vid disken.

»Det är nog», sade Erika tankfullt, »den skall snart igenlösas.»

Han räknade upp summan, men hon glömde allt för att se på hvad som tilldrog sig omknng henne.

Der kom en karl, tydligen en drinkare, med sin klocka, der en annan Dlek, lungsigtig stackare med en stol och en tarflig spegel, der en gumma med en kaffekittel och en ung vacker qvinna med en liten nätt, säkert med egna händer sydd barnrock och ett par små skor. Hvad hon var mager och eländig! Antagligen hade hon arbetat i det längsta för att föda sig och barnet, men ej förmått mera.

Hastigt, knappt vetande hvarför, drog Erika blixtsnabbt undan slöjan och stod der mea sitt bleka, sköna ansigte och de stora, tårfyllda ögonen.

Här skulle hon då lära att älska sina medmenni-skor — lära det så sent! Om hon hade älskat och tjenat sina medmenniskor, som hon bort göra det, känt som nu, att hon stod bland lidande bröder och systrar, hvilka fritt borde se, att äfven hon bar sin börda, och ej hängifvit sig uteslutande åt en enda, skulle hon sjelf aldrig benöft känna sig så ensam och -olycklig, som hon nu så ofta gjorde.

»Låna mig trettio mark till, om ni kan», sade hon brådiskande till mannen, som långsamt och nog-grant

uppräknade penningarne och nu bad henne själf genomräkna dem, medan han antecknade numret på pantsedeln.

När alla formaliteter voro undanstökade och Eri-ka skulle gå med sina två hundra trettio mark, hade ett uttryck af stilla frid och ljufhet lägrat sig öfver hennes ansigte.

Hon hade inkommit stolt och öfverlägsen, kännande med sig, att det hon gjorde dock var något stort, och att ej många q^a it sig

kanske voro långt större, u tund,

osedda, otackade.

Den helsning och det leende, hvarmed hon sad^o farväl åt dessa betungade raenniskor, glömde de ej snart, och när hon gått, uppstod ett mummel af beundran, deltagande och undran öfver hvem hon var; men mest undrade dock qvinnan, som velat pantsätta sin gosses helgdagsrock och skor, och nu ej längre behöfde det, emedan »den sköna frun» smugit tio mark i hennes hand.

»Så mycket fick äfven jag», sade gumman och smålog mot sin kaffekittel.

»Och jag med», sade med tårfyllda ögon den lung-sigtige mannen och tog spegeln under ena och stolen under den andra, i det han utropade: »Gud välsigne henne, hvad mor skall bli glad!»

När Erika kom ut på gatan, kände hon sig så lätt om hjertat, som om Gud aflyft alla hennes bördor; men snart blefvo hennes steg långsammare och mattare, och hon kände, att hon ej skulle orka gå mycket längre. En förfärande ängslan grep henne. Tänk om hon skulle svimma här ensam och okänd! Hvad skulle det då blifva af henne, och penningarne, de så dyrt förvärfvade. hur skulle det gå med dem!

Hon famlade efter ett stöd och försökte samla sina krafter; men otvifvelaktigt skulle hon hafva fal-^a lit, om ej i samma ögonblick en stark, trofast arm gripit henne om lifvet och uppehållit henne.

som

hon, och här hade

som»Maren, Gud ske lof!» hviskade hon, och hennes hufvud föll tungt och känslolöst ned mot dennas axel.

»En vagn, hvarifrån skall jag få en vagn?» suckade Maren förtviflad.

Hastiga, ojemna steg hördes bakom henne, och en man, som bar något under armen, skyndade framåt, men stannade tvärt, då han fick se Erika.

»Det är ju hon! Hvad fattas henne, hvad kan jag göra?» sade han ifrigt.

»Skaffa en vagn, så fort ni kan ... ni skall bli rikligen belönad.»

»Belönad för att tjena henne*, svarade han häftigt. »Låt oss hjälpas åt att föra frun in i portgån-fjen bredvid. Hon kan sitta på den här stolen så änge, jag skall g&iast vara tillbaka. Var god se efter spegeln också», tillade han blygt, »jag är mycket rädd om den.»

Det dröjde ej länge innan han återvände med ett åkdon, och med hans hjälp lyfte Maren upp Erika deri.

»Får jag följa med», frågade han, »och hjälpa henne, när hon kommer hem?»

»Nej, hon är så rädd för främmande, men tack för hva^a ni gjort», sade Maren och räckte honom en mark.

»Nej, nej», svarade han och slog med handen; »men jag vill så gerna veta hur det går med henne, om hon blir frisk igen eller ej . . . hon ser ju ut som döden själf!»

»Visst blir hon frisk», svarade Maren häftigt, nästan strängt.

»Ja, hvad hon heter och hvar hon bor, det gör nu det samma», återtog mannen, i det han gick; »jag skall i alla fall minnas henne så länge jag lefver.»

Maren hade lagt Erika på soffan och gifvit kusken tillsägelse att ögonblickligen hemta en läkare. Nu låg hon på knä framför henne, fuktade hennes tinningar med eau de Cologne, gned hennes händer och borttvättade varsamt blodet, som ännu droppvissipprade ur ena mungipan, men som säkerligen förut flutit i större mängd, aet kunde hon sluta till af Erikas nedblodade näsduk och kappa.

När läkaren kom, fördes hon till sängs och återfick medvetandet samt smålog mot Maren och tryckte lätt hennes hand, men tycktes för matt att yttra ett ord.

»Är det farligt?» frågade Maren tvekande, då läkaren gifvit sina föreskrifter och beredde sig att gå.

»Hm, farligt I» sade han och knäppte om sig öf-verrocken. »Jag tror, att det är det bästa för henne.»

Sedan Maren hemtat Laura, underrättat henne om att modern sof och att det måste vara mycket tyst samt fört henne till sängs, satte hon sig bredvid Erik» för att gifva akt på hennes minsta rörelse. Hon låg dock alldeles stilla och* synbarligen i djup, lugn sömn.

* *

*

Det var generalrepetition på teatern till ett nytt stycke, det sista för säsongen.

Vid sådana tillfällen kunde Walter aldrig komma hem förr än sent, det viste Maren, och dock förargade hon sig mer och mer öfver att han dröjde, och hårda, bittra tankar uppstego inom henne.

På bordet i yttre rummet var kall mat uppdukad, liksom hvarje afton, i händelse han skulle vilja äta hemma.

Klockan var öfver ett, då han kom hem, trött, nedstämd och ännu mera förargad. Redan på förmiddagen hade ett stormande uppträde egt rum mellan de spelande.

Ketler hade gifvit Elfrida en lindrig tillrättavisning för hennes öfvermodiga sätt mot dem alla, och det ena ordet hade framkallat det andra, tills han i högsta förbittring vädjade till kamraterna, bedjande dem att säga sin mening. Elfrida, som viste att hon var afskydd, väntade ej på deras dom, utan öfverhopade Ketler med skymf-ord och stälde sig slutligen bredvid Walter, sägande med obeskrifligt förakt:

»Beskydda mig du för den der ynkryggen.» Walter kände hela tiden, att hon hade orätt, och att hennes uppförande var lika oqvinnligt som opassande, och dock hvaTken kunde eller vågade han annat än ställa sig på hennes sida. Men då han sökte efter OTd för att försvara henne och ställa allt till rätta, blef Ketler ännu mera uppbragt, ty i djupet af sitt hjerta hatade han Walter, och han afbröt honom därför, sägande:

»Jag vill ej höra något, spar dina ord! Den, som föredrar en furie framför en engel, är dårhusmessig. Jag skall veta att hämnas.»

Walter teg också, slagen, och Elfrida vände honom ryggen, sägande:

»Feg, du också, det kunde jag tro!»

Om aftonen, när generalrepetitionen skulle böija, lät hon vänta på sig en half timme, och när hon slutligen kom, nekade hon bestämdt att uppträda i kostym som alla de andra.

»Det är för kallt här, jag blir sjuk till i mor-

Eon. Vill ni då spela utan mig, skall jag nu profva ostymen», svarade hon på alla föreställningar och böner.

Hon skulle bära en dräkt af silkesgas ofvanpå en sidenrobe och på hufvudet en hög mössa, omvirad med en tvllslöja. »Det blir mycket svårt att få den att sitta /ast», hade garderobiéren sagt och bedt att få försöka den; men Elfrida förklarade, att ännu aldrig hade något i hennes dräkt varit i olag, pch att det var tids nog att profva den dagen derpå.

När nu alla andra uppträdde i rikt utstyrda, brokiga dräkter, tog det sig egendomligt ut att se henne ensam i reskappa och natt, liksom den aftonen hon anlände till Z.

Mera störande än detta var dock hennes dåliga lynne, som gaf sig uttryck i hennes sätt att säga re-plikerna vårdslöst eller ibland alldeles tiga och låtsa sig ei hafva hört. Sålunda fick det tagas om samt drog långt ut på natteu, och alla voro trötta och ursinniga, då repetitionen var slut. Åt Walter hade hon knappast sett, och det var rent af en parodi att se henne spela de ömma scenerna med honom.

Direktören var utom sig, men mot Elfrida förmådde ingen något, det viste han förut, liksom att bon dagen derpå skulle vara som förvandlad och säkerligen spela bättre än någonsin.

Sär Walter kom hem, drog MaTen igen dörren till sängkammaren och mötte honom i yttre rummet med ett ljus i handen.

Han såg upp, och hennes stränga, allvarliga ansigte förvånade honom, ehuru han nog viste, att hon såg honom med oblida ögon.

»Vill ni att hon skall dö?» frågade Maren med något hårdt i sin stämma.

»Hvem?» sade han bleknande.

»Frun naturligtvis ... ni har arbetat derpå i många år. Må Gud förlåta er alla. de tunga steg, hon tagit för er skull denna qväll! Är ni en gift man, ni, som aldrig tänker på hustru och barn? Jag tackar Gud för att min karl inte är så fin och ej fått uppfostran, och mest för det han inte är en konstnär eller ett så kalladt snille, för det är visst det allra sämsta, någon kan bli, om man inte kan vara menniska på samma gång. Jag vill inte tänka, att så illa skulle ske; men gör inte frun flere sorger, för det ser inte ut som om hon hade långt igen», slöt Maren med en snyftning.

- •

»Är hon sjuk?» frågade Walter andlös, glömmande allt annat, som Maren sagt.

»Hon var ute några ärenden, mycket angeläget, tror iag», sade hon och såg skarpt på Walter. »När hon kom hem, fick hon blodstörtning. Doktorn har varit här och gifvit henne sömnpulver.»

Försigtigt smög han sie in i sängkammaren, under det ångestsvetten fuktade hans panna. Hon sof fortfarande, sof så lugnt och stilla, att han måste luta sig djupt ned för att höra om hon ännu andades och icke allt redan var slut. Så blekt, infallet och dock skönt och ljuffc var hennes ansigte, att det var med blandade känslor af bäfvan och ömhet, han betraktade det.

»Gå till hvila, Maren, jag skall vaka öfver benne. Gh*d gifve jag gjort det bättre!» sade han med bruten röst och räckte Maren handen.

Denna natt var den längsta och förfärligaste, han

5enomlefvat. Än andades hon tungt och häftigt un-bt sömnen, och han spratt till förskräckt, väntande en ny blodstörtning; än åter fruktade han, att hon somnat in för alltid, och lutade sig ned för att lyssna. Dessemellan gåfvo bittra, förebrående tankar honom ingen ro. Han grät och rasade ömsevis öfver sig sjelf, då hau j em förde sin egoism och kärlekslöshet med hennes trofasta, uppoffrande tillgif-venhet.

Bredvid henne på nattduksbordet låg den olyckliga reversen, betala med de penningar, hon skaffat, kanske på bekostnad af sitt lif.

Hans blickar hade kommit att falla derpå, och nu jagade nya, förfärande tankar bort alla andra. Kanske hade hon ej haft några hopsparade medel, som han så säkert tänkt sig, och hvar hade hon då skaffat penningar? Pantsedeln spred något ljus i saken, och det lilla hvita fingret, på hvilket märket efter ringen ännu syntes, sade honom resten.

Han tog handen, som låg der fuktig och slapp, kysste och vätte den med sina tårar. Ånger, för sen, fruktlös ånger, lät honom under denna natt få en aning om alla helvetets qval.

* *

*

Med morgonljuset infann sig hoppet å nyo. Till-frisknade Erika blott, skulle hon aldrig mer erfara någon sorg,

som han kunde bespara henne, det lofvade han sig, och hon såg ju ej så sjuk ut! Kinderna hade fått en lätt rodnad, och när hon uppslog ögonen och mötte hans ängsliga blick, låg däri ej ett spår af oro; tvärt om hade han ej på länge sett henne så glad och lugn. Hennes ansigte hade återfått sin ungdomlighet, liksom vore hon nu fri från alla bekymmer.

Kanske var hon ännu under opiatets inflytande, ty hon talade ej fullt redigt; men ljusa bilder måtte ät hafva varit, som hägrade för hennes inre syn, om man finge döma efter hennes lyckliga leende.

Walter satt hos henne hela dagen, mest med Laura i sitt knä [och sin hustrus hand slutet i sin. Stundom vexlade de några ord, men Erika låg helt tyst, kärleksfullt blickande på man och barn. Maren kom och gick. Läkaren hade varit der, ordinerat sömnpulver till natten och bedt att få bud, om något inträdde.

Allt efter som dagen led, ökades Walters ängslan och förvandlades till förtviflan. Att gå härifrån och spela mot Elfrida! Kunde något värre straff påläggas en syndfull, ånrande människa? Och dock måste han det.

Erika var den, som uppmanade honom att gå, när hon såg att det led öfver den vanliga tiden, och var synbart ifrig att han skulle begifva sig af.

»Bed Maren komma hit, hon sitter hos mig medan du är borta», sade hon uppmuntrande.

»Ack, att jag finge stanna!» svarade han, i det han böjde sig ned och kysste hennes panna.

»Maren», sade hon liksom brådskande, när Walter gått, »kom hit, jag vill tala vid dig.»

»Vänta tills frun blir litet starkare», bad Maren.

»Nej, jag har ej tid att vänta, jag är stark nu. Det är blott så svårt att tala», sade hon flämtande. »Res mig upp litet ... så, det är bra! Laura får ej stanna här», återtog hon, »ej bli skådespelerska . . . hon har håg därför och ärftliga anlag, fruktar jag. Lofva . . . lofva mig att göra allt för att hindra ät! Jag har en bror, som jag högt älskar . . . han skall bli god emot henne, det vet jag ... du skall själf föra henne till honom. Ack, inga invändningar, Maren!» fortsatte hon och smekte ömt den bruna, hårda handen, som fattat hennes. »Gråt inte så. Det är inte svårt att dö . . . tvärt om ... tro mig!»

Hon sjönk tillbaka mot kuddarne och låg en stund liksom för att samla krafter; derefter fortsatte hon:

»Min bror är gift . . . hans hustru är en bra qvin-na . . . jag böijar förstå det . . . kanske skall hon också bli god emot min lilla flicka. Måtte hon bli det . . . ack, måtte hon bli det! Ty, ser du, Maren, det finnes kvinnor, som ej kunna lefva utan kärlek.»

»Ack, att jag skall gå ifrån min lilla flicka», fortsatte hon efter några ögonblicks tystnad med klagande stämma, »ej se henne växa upp till kvinna, ej själf få frl' 1 aom lifvet, utan behöfva lem-

det är förfärligt . . . men ett rättvist straff för mitt bittra, hatfulla sinne . . . Jag har intet annat val.»

»Allt hvad jag kan, skall jag göra», stammade Maren, under det tårarne flödade, »men tala blott ej om att dö.»

»Hvarför ej, Maren?» sade Erika med hopknäppta händer och tillslutna ögon, som tycktes blicka bortom det närvarande. »Så långt jag kan minnas tillbaka, har döden varit mig förtrogen. Jag viste, att den skulle komma en gång ... för mig som för alla . . . hvarför skulle jag då bäfva? Hvarför ej längta efter friden bortom grafven . . . Hvad betyder, det, om befriaren kommer litet förr eller senare? Äro väl åren något annat än droppar i evighetens haf?»

Ett lätt anfall af hosta afbröt henne. Hennes kinder flammade och ögonen glänste, så att Maren blef dubbelt ängslig och tbad henne ej tala mera.

»Blott några ord, Maren, sedan har jag talat ut», svarade hon leende. »I min öfversta byrålåda, till venster, ligger ett försegladt bref . . . det skall du lemna Laura den dag, då hon konfirmeras . . . och då jag är död», fortsatte hon, under det hon tröstan-

na henne

lemnä henne till Regina . . . de klappade Marens kind, då denna lutade sig intill henne, »skall du lösa af mig det här guldkorset och binda det vid brefvet . . . det är sigillet derpå, förstår du.»

Sedan hon sagt detta, tillslöt hon ögonen och föll snart i en orolig söm, hvarunder hon ofta småpratade för sig själf.

Klockan var ej fullt nio, då Walter kom hem, blek och tillintetgjord.

Erika höTde honom genast och spratt upp ur sin slummer.

»Är det du?» sade hon och räckte honom sin feberheta hand. »Tack för att du kom så tidigt; men du lofvade ju att komma så fort det var slut . . . det har gått bra . . . det vet jag ... Jag hörde applåder ända hit! Det har gått bra för mig också . . . Du ser, att jag ej bara tänkt på mig själf . . . der borta ligger vår skatt . . . vårt kära lilla barn.»

Hans ben ville knappt bära honom, han hade nyss genomlevvat något fasansfullt, och hans hustrus osammanhängande ord, som påminde honom om en af de bittraste stunderna i hans lif, gjorde honom nästan vansinnig af förtviflan.

Han hade suttit inne hela dagen, ej bekymrande sig om verlden utanför det sjukrum, der hans väl eller ve stod på spel, och först på teatern fick han veta, att i morgontidningen en qvick, men elak uppsats förekommit, tydligen hänsyftande på Elfrida och med starka färger utmålande hennes lättsinne och det onda, hon åstadkom, hvar hon vände sig. »Och en sådan qvinna smickra och hylla vi dagligen. . Är det ej som att uppmuntra lasten? Hvarför ej en enda gång visa henne det förakt, hon förtjenar, visa att vi sätta konsten så högt, att vi fordra, att dess prestinnor ej genom sin egen vandel skända det ideal, de äro ställda att förkroppsliga?» Så lydde slutorden.

Författarens namn var ej känt, men de hätska blickar, Elfrida sände Ketler, visade hvem hon misstänkte. Nervös och förbittrad klädde Elfrida sig med feberaktig brådska. Intet ville lyckas, och mössan var svår att få att sitta fast. Slutligen satt den någorlunda. Regissören ropade, hon måste in.

Hälften af första akten hade redan gått, hon hade nu en präktig scen, hvaråt hon gladt sig; men hennes säkerhet var borta, hon tordes ej se inåt salongen, och den präktiga stämman ljöd matt och klanglös.

Nu gälde det dock, det viste hon, och uppbjudande hela sin förmåga, ville hon genom sin skönhet och sitt konstnärliga spel komma mängden att glömma, hvad qvinnan felat. Kanske skulle det na lyckats henne, om ej den olyckliga mössan, hon nekat att afprova dagen förut, allt mer glidit bakåt, som ville den falla och taga med sig hela den upptornade frisyren. Ångestsvetten sipprade fram på hennes panna; hon viste ej längre hur hon spelade, knappt hvad hon sade, så pinsamt tryckte mössan på hennes hufvud. När Thon slutat, rådde andlös tystnad i salongen, Några händer lyftes som till applåder, men i det samma ljud en gäll hvissling — nvar-ifrån viste ingen — och blef signalen till en storm af hvisslingar och döfvande larm.

Utom sig rusade hon ut, slitande i mössan, som visade sig sitta fastare än hon trodde, och försökande att få fatt i slöjan, som hängde utåt ryggen.

Som en blix ilade hon upp i klädlogen, och i samma minut ljöd derifrån ett genomträngande skri. I sin vrede, knappt vetande hvad hon gjorde, hade hon slängt den s'ira slöjan mot gaslågan, och i ett ögonblick slog flammorna upp omkring henne.

Rådlösa flydde alla undan, blott Ketler sprang in, slog sin kappa om henne och arbetade, glömsk af egen fara, på hennes räddning. Hans händer voro illa brända, hår och ögonbryn svedda; men han tänkte ej derpå, utan såg blott med sorg och förtviflan på den sköna qvinnans oigenkänliga ansigte och skadade lemmar.»Hennes skönhet är borta för alltid», suckade han; »men är det ej just den, som gjort hennes, min och så många andras olycka?» tillade han bittert.

När läkaren kom, förklarade han, att inga inre delar voro skadade, men att han ej viste hur det skulle komma att gå med hennes syn, och att det var en plågsam, förfärlig tid, hon hade att emotse.

»Jag för henne hem till mig», sade Ketler, vänd till hennes kammarjungfru. »Nu lär ingen bestrida mig henne. Och», tänkte han, »ingen mer än jag har älskat henne, älskat under svartsjuka, förakt och bitterhet, men älskat ändock!»

Det blef Zandt, komikern, som fick träda fram och förkunna för publiken, att en olyckshändelse inträffat och att spektaklet måste inställas. Ingen ville tro derpå, alla tillskrefvo det Elfridas harm öfver det lidna nederlaget. Såg han dessutom ut som en olycks-profet?

Publiken gick emellertid slutligen sin väg, kno-tande, resonnerande och skrattande. Huset blef tomt, och teatern, nyss ljus och folkuppfylld, liknade åter ett hemskt, gapande, spöklikt svalg.

* *

*

Den hemska händelsen hade i hög grad uppskakat Walter; men det besynnerliga var, att han kände nästan som om det gällt en honom främmande person, och mest upprördes han af det förfärliga, men i hans ögon rättvisa straff, som drabbat hans medbrots-ling. Den reaktion, som försiggått i hans känslor, kunde han ej förklara, och han funderade ej mycket deröfver; ty alla hans tankar voro hos hans hustru, och före någon annan lemnade han teatern, der stor villervalla rådde. Han hade tänkt säga Erika, att hon var grymt hämnad, men han teg, af fruktan att uppröra henne, och hon skulle troligen ej förstått honom; ty hon yrade allt jemt och talade något, som han ej förstod, om hafsskum och en klippa.»Nej, Regina skall aldrig få veta det, aldrig, säger jag!» upprepade hon efter en stund med stigande häftighet.

Plötsligt reste hon sig upp, knöt sina händer och ropade:

»O, hvad jag hatat henne . . . ingen vet huru jag hatat henne . . . roffogeln! Jag bad Gud straffa henne, men jag hoppas, att han ej hörde min bön . . . Nu hatar jag henne ej mera . . . alla äro olyckliga . . . alla!» sade hon klagande och sjönk tillbaka mot kud-darne.

En stund låg hon lugn, alldeles utmattad, så började hon åter tala, först osammanhängande, sedan tydligt.

»Tag hit Laura, Maren», bad hon; »lägg henne hos mig, hon är ej rädd för döden. Han är en vän, allas vår vän, det nar jag sagt henne.»

Maren tog flickan, svepte in henne i en filt och lade henne bredvid modern. Halfvaken slog hon sina armar om dennas hals.

Från denna stund blef Erika lugn och syntes fullkomligt lycklig. Hennes ögon blefvo rediga, hon smekte sin lilla flicka med ena handen och gaf Walter den andra, och han trodde, att feberanfallet var förbi.

»Jag är alldeles frisk, min älskade», sade hon en timme senare med knappt hörbar stämma; »se ej så orolig ut! Hör du hur skönt hafvet brusar, icke i storm, som den der gången, då du gick förbi utan att se mig . . . nej, det är ett blått, solbelyst haf, skimrande som kristall . . . oranger och mandelträd blomma . . . ser du lager- och pinjelunden? Det var der, du sade att du älskade mig, så som du aldrig förr älskat någon q vin na, och att du alltid, alltid skulle älska mig så! Hvad jag dock varit lycklig 1» hviskade hon och knäppte 1 hop sina händer till tacksägelse.

En rossling hördes i hennes bröst, en lätt blodfradga visade sig kring hennes läppar, en sprittning genomilade de kallnande lemmanne; men ännu engång öppnade hon sina ögon, smålog ljuft och sade med slocknande röst:

»Hur kan du säga, att denna tid var förspild?» »Förspild I» upprepade han, under det han sjönk på knä och förkrossad gömde ansigtet i kuddarne. »Hela min lefnadslycka är förspild!»SENARE AFDELNINGEN.

LAURA.S^fføich deras barn vill du att jag skall älska som mitt eget?» sade fru Regina Munther till sin man, i det hon återgaf honom ett klumpigt och illa skrivet bref, som han lemnat henne till genomläsning. »Du begär det omöjliga.»

»Stackars liten, hon har förlorat sin mor», svarade han med qväfd stämma, under det tårarne på nytt ville tränga sig fram.

»Hon har sin far; du har ju ständigt lofprisat bonom och alltid haft en ursäkt för alla hans fel ooh snedsprång.»

»Han var min ungdomsvän och gift med min syster, betänk detta ... jag har älskat dem båda så högt.»

»Jag sade dig hur det skulle komma att gå. Du ville inte ?tro mig, men jag viste att jag skulle få ritt till slut», återtog hon med en känsla af triumf öfver att hennes åsigt nu, som alltid, visat sig vara den rätta.

»Och nu gläds du deröfver», svarade han bittert.

»Nej, men jag har förutsett hvad som skulle komma att hända och fruktat för denna stund. Jag väl ej mottaga dottern till en kringresande skådespelare och en afsigkommen sångerska i mitt hus . . . jag känner, att det bringar olycka . . . flickan har dessutom kanske ärft alla faderns dåliga anlag.»

»Tänk om det vore en af våra gossar, om det vore -Einar, som vore i hennes ställe!»

»Einar! Jemför inte honom med dottern till ett kringresande konstnärspår, det ber jag dig . . . måtte kan aldrig komma i beröring med sådant afskum.»»Tänk på hvem du talar om», sade mannen med låg, fast stämma och gaf henne en blick, för hvilken hon sänkte sina ögon.

»Att sända flickan hit, utan att ens fråga om vi vilja taga emot henne, tycker jag är väl djerft», återtog hon med mildare röst. »Den der Maren, som måtte vara en simpel, obildad qvinna, att döma efter kråkfötterna i brevet, skrifver ju, att hon kommer Tedan i morgon.»

»Det var min systers sista önskan, att jag skulle upptaga hennes barn i mitt hem, och den sJcall uppfyllas», sade han med en hos honom ovanlig fasthet. »Jag lofvar att taga bättre vara på dottern än på den stackars modern, som vi läto lefva och dö utan att bekymra oss om hur hon hade det . . . och om du ej kan älska Laura, hvilket iag hoppades, skall du åtminstone behandla henne väl, det vet jag.»

* *

*

Då Arvid Miinthers far dog, hade Regina föreslagit, / att hennes förmögenhet skulle användas för borttvättandet af hvarje fläck, som eljest kunnat häfta vid det ansedda Miintherska namnet. Under några år derefter lefde det unga paret ytterligt sparsamt och tillbakadraget. Arvid gaf sig nemligen ingen ro förr än han till sista öret återförvärfvat, hvad Regina offrat för hans namn, som ju också var hennes eget.

Regina hade derunder eggat hönöm, ständigt eggat honom att förtjena mer, och nu, sedan han kommit till välstånd, syntes det honom, som vore han mera räknemaskin än människa, och som hade det bästa inom honom vissnat bort framför pulpeten, der han suttit dag efter dag. Erika var död, blott för ett par dagar sedan hade underrättelsen derom nått honom, han skulle ej återse hennes kära, milda anlete, ej kunna göra något för att glädja eller trösta henne. Och hurudant haae hennes lif varit?

Denna sista tanke lemnade honom ingen ro, och dock trängde sig nu på honom minnet af EdmundWalter, hennes man, sådan han varit, då Arvid först lärde känna honom. Hans förstånd sade honom, att systemen säkerligen varit mycket olycklig i sitt äktenskap och att detta påskyndat hennes död. Han kunde icke låta bli att tänka på hvad han hört om Walters lättsinniga lif och senast om hans brinnande passion för den firade skådespelerskan, fröken Warner. Men i denna stund stoa hans ungdomsvän, trots allt detta, framför honom såsom den älskvärdaste människa, han lärt känna, och på samma gång erfor han en vemodsfyll saknad efter denna ungdomstid, då han sjelf, kanske till systemens olycka, införde vännen i föräldrahemmet, sjelf svärmade för konst och konstnärer, och ej ännu . . .

Han försökte att ej tänka tanken till slut och af-bröt den med löftet, att Erikas barn skulle åtnjuta all den kärlek, han ej längre kunde visa modern.

Vid fyrtio års ålder såg Arvid Miinther nästan bättre ut, än han gjort i sin första ungdom. Ett godmodigt leende spelade ännu ofta kring hans läppar; men det allvarliga drag, som tillkommit, klädde honom väl, och ej heller misssklädde honom de grå strån, som uppenbarade sig här och der i de yfviga rödbruna polisongerna.

Regina var ännu en ståtlig qvinna, hög, smärt och något mager. Kanske förde hon sig mera korrekt än elegant, men det hela tog sig väl ut. Den regelbundna, stränga profilens linier hade för hvart år blifvit skarpare, de tunna läpparne slöto sig fastare, ögonen blickade mera genomträngande, och i det tjocka, stramt tillbak astrukna håret snodde sig vid ena tinningen en bred silfverfåra.

Hennes svarta sidenklädning — hon bar aldrig någon annan dräkt, ty hon hade räknat ut, att det i längden blef billigast — var sydd utan alla slags ut-siraingar och i halsen hopfäst med en ofantlig kamé. Ingen kunde upptäcka, när en klädning blef så sliten, att den behöfde ersättas af en ny, och mången påstod, att hon allt jemt burit samma klädning. Hennes verksamhet var rastlös, tjenarne fruktade henne, och blotta frasandet af den svarta sidenklädnin-

fen kom leendet att dö på deras läppar; men hennes em var ett mönster af ordning, der hvaije sak stod på sin en gång gifna plats, som hade den varit oflyttbar. Ljuskronor, taflor och speglar voro under mer än halfva året insvepta i skyddande flor och allt öfver-höljdt, som skulle det fredas mot en flock vandaler.

Barnkammaren, ett stort, luftigt rum med två fönster, vettande åt en på gårdsplanen anlagd förtjusande miniatyrträdgård, var, liksom våningen inunder, der Mtinthers gamla mor bodde, de enda ställen, der sol och glädje kunde påträffas i det mörka stenhuset; men äfven här lade sig, så fort Regina trädde öfveT tröskeln, något kyligt, dämpande öfver glädje och trefnad.

*

*

»Hon kommer i afton, jag hörde det sjelf», hvi-skade den tioårige Einar till sm ett par år yngre broT Ludvig.

»Gör hon?» svarade denne och tappade af förvåning ett helt fång redan lemlästade leksaker.

»Ja, hon kommer, fast mamma grälade på pappa och inte ville det», återtog Einar och slog i detsamma en triumfmarsch på sin trumma, så att skinnet sprack.

Sedan han noga synat det söndriga instrumentet, slängde han det föraktfullt i vrån.

»Jag hade tänkt gifva henne den», sade han, »men hon kan få min trumpet i stället.»

»Tänker du bli snäll mot henne då?» frågade Ludvig.

»Ja, om hon blir trefflig att leka med; du är för liten för mig, lille pys», svarade Einar och klappade nedlåtande broderns ljuslockiga hufvud.

Det var som om en känsla af väntan lägrat sig öfver hela huset, allt som tiden närmade sig att denmoderlösa lilla flickan skulle göra sitt intåg i morbroderns hus. Han hade sjelf farit till bangården för att hemta henne, och Regina gick af och an i sitt värsta lynne, under det hon såg till att tékitteln kokade och sångarna blefvo ordentligt bäddade i det lilla rummet inåt gården, till höger om tamburen, som från att vara handkammare i hast blifvit inredt åt den väntade.

»Spring då inte efter mig hvart jag går. Hur många gånger skall jag säga dig det?» sade hon och fattade Ludvig temligen omilat i armen, då denne åter visade sig i dörren bakom henne, nyfiket blickande in i den lilla kammaren, der syltburkarne förut haft sin plats.

Skrämd smög sig gossen tillbaka in i tnatsalen.

»Hvar är mamma?» ropade Einar, som kom emot honom, tvärt emot moderns förbud iklädd sina bästa kläder.

»Der inne i hennes rum», svarade Ludvig med en hemlighetsfull hviskning; »men gå inte dit, hon blir så ona, så ond.»

»Åh nej, inte på mig», sade Einar käckt och rusade förbi honom direkt in till modern, som stod framför kaminen försjunken i tankar och ej märkte honom förr än han smög sin lilla mjuka hand i hennes.

Det spotska drag, som vid hans inträde legat öfver hennes ansigte, smälte genast bort, då hon böjde sig ned och kysste honom.

»Är mamma ledsen?» sade han och blickade frågande upp i hennes ansigte.

»Ja», svarade hon, och ett moln lögTade sig åter på hennes panna.

»Jag tycker det är så roligt», hviskade han förtroligt.

Det ljungade till i hennes ögon, en underlig, hotfull blix, och hon svarade häftigt:

»Den der flickan skall du inte komma att se mycket till, det är icke något passande sällskap för dig.»I det samma föllo hennes ögon på sammetskläderna, hvilka gossen utan hennes lof påtagit.

»Är det för hennes skull?» frågade hon strängt.

»Jag är så ful i de andra», svarade han oförskräckt, men med ett bedjande uttryck i de klara ögonen.

Att någon visade direkt olydnad mot hennes befallningar var så oerhördt. att hon snarare blef förvånad än ond. Hon viste, att hon var mera fruktad än älskad, och var stolt deröfver; men af Einar ville hon framför allt vara älskad. Att han aldrig visade någon fruktan, att han såg henne in i ögonen, då alla anara helst smögo sig undan, att han vågade säga sanningen och ibland rent af motsäga henne, gjorde henne riktigt stolt öfver honom, och äfven nu, när henues vrede var nära att utbryta, kunde hon ej motstå det frimodiga, öppenhjertiga uttrycket i hans an-sigte.

Hon kände, att hos honom fans något af hennes egen karakters fasthet och kraft. Han skulle blifva hennes lifs glädje och stolhet, han skulle förstå henne, till honom skulle hon kunna blicka upp, och hur vacker var han ej der han stod i sin mörkblå, åtsittande dräkt!

Hon föll på knä för att komma i jemnhöjd med gossen, slog sm arm om hans lif, strök upp det bruna, lockiga håret och såg in i de mörka, sammetslena barnaögonen, under det härliga framtidssyner, som komrao henne att glömma det närvarande, hägrade för henne.

»Här är hon, Regina», sade hennes man i det samma och sköt med mildt våld en liten flicka in genom dörren;

Regina rusade upp liksom stungen af en orm. Hon ville minst af allt blifva öfverraskad under något af dessa utbrott af ömhet och kär 1 1 -*

lilla, som, hållande sig fast vid morbroderns hand, märkbart drog sig tillbaka.

sel och vrede flammande kinder»Du är lik din far, ser jag», sade hon med eit hårdt tonfall i rösten; »jag kunde just tro det.»

»Hon är lik Erika», svarade Munther inildt, »så lik henne, att det är nästan svårt att se det ... Se så, barn», fortsatte han, vänd till Laura, i det han uppmuntrande tryckte hennes hand, »helsa på din moster. Hon blir mycket god emot dig, skall du få se.»

Laura gick fram, släppte morbroderns hand och sträckte sina armar mot Regina, väntande att blifva slutn i hennes famn.

Det var för Regina ett förfärligt ögonblick, då den lilla betraktade henne med sina stora, forskande ögon och derpå, då Regina ej öppnade sin famn för henne, långsamt lät armarne falla och smög sig tillbaka till morbrodern.

»Låt oss dricka té», sade Regina brådslande för 1 J ° 1 ' samma scen; »Laura kan satte hon, liksom urskuldande; »du ser, Arvid, hur treffligt hennes rum är.»

Han såg på sin hustru med en förebrående blick, som hon undvek, och betraktade derefter rummet, som var

ytterligt litet. Det var, liksom allt i detta hus, ordnad med största sparsamhet och omsorg. Möblerna bestodo af en säng, inkilad mellan fönstret och kaminen, en träsoffa, klädd med grörandigt tageltyg, en messingsbeslagen byrå och en Tiylia på väggen midt emot, allt af tarfligaste slag, och gardinerna, som förut tjenstgjort i barnkammaren, voro alldeles urblekta.

»Här har du min trumpet och alla mina leksaker», ropade Einar, som obemärkt sprungit sin väg och nu återkom samt lät en störsjö af leksaker falla i hennes famn och rundt omkring henne på golfvet.

Hon smålog för ett ögonblick och såg tacksamt upp i hans ansigte, derefter brast hon i tårar.

»Maren», ropade hon, »hvar är Maren? Låt mig komma till henne.»

Einar betraktade henne, utom sig af förvåning öfver att hans skatter lågo försmådda rundt omkring komma att trifvas», fort-henne och att hon kuude gråta midt i detta öf-verflöd.

Miinther vinkade åt Maren, som stannat i tamburen för att upphänga reskläderna, och denna kom nu in.

»Jag vill härifrån, för mig bort, för mig hem till pappa igen», ropade den lilla och slog sma armar kring Marens hals. »Jag vill inte stanna här, jag vill inte, jag vill inte!»

Hennes snyftningar hade förvandlats till skrik, och då Regina närmade sig för att tala förstånd och lugna henne, slog hon omkring sig och stampade som en liten vildinna.

Regina såg på sin man och smålog ironiskt.

»En god början», sade hon.

»Låt oss gå», svarade han, »Maren skall snart lugna henne.»

Denna strök med sin breda hand den lilla flickans hår, under det att då och då en tår, som hon ej kunde tillbakahålla, droppade ned derpå.

Småningom blefvo snyftningarna mindre häftiga.

»Hvad skulle mamma nu sagt om sin lilla flicka?» sade Maren sakta.

»Jag lofvade henne att blifva god», suckade Laura och snyftade, som om hennes hjerta velat brista; »jag har aldrig varit så här elak förr än i dag . . . aldrig . . . det vet du.»

»Det vet jag», sade Maren, och hennes hand knöt sig liksom i vrede, under det hon blickade mot dörren, genom hvilken Regina nyss försvunnit.

»Och så reser du . . . Hvad skall jag då taga mig till?» snyftade barnet och sjönk ned på golfvet, gömmande ansigtet i Marens knä.

»Du skall tänka på din mor, bara tänka på henne och söka likna henne. Du skall komma i håg allt hvad hon sagt dig och tro, att hon ännu är dig nära, att hon ser hvad du gör och vet alla dina tankar», sade Maren med en kärlekens inspiration, som förskönade de simpla dragen.»Det skall jag, det lofvar jag dig», svarade Laura med glänsande ögon, »och så», tillade hon med svärmisk ömhet, »vill jag tänka på pappa också.»

»Ja, du kan tänka på honom med», sade Maren; men det förskönande skimmer, som nyss bredt sig öfver hennes ansigte, försvann alldeles vid dessa ord.

När Maren en stund derefter kom ut med Laura vid handen, voro dennas ögon ännu något röda, eljest syntes intet spår af de själslidanden, som nyss skakat henne. Ett rörande drag af ödmjukhet låg deremot öfver det lilla allvarliga ansigtet. _

»Kom nu och drick di

henne en stor hög af de b

Einar, som eljest var så språksam, teg alldeles och tog sällan sina ögon från den lilla flickan, som hade sin plats

midt emot honom vid bordet.

Måltiden intogs nästan under fullkomlig tystnad. Regina, som var öfverdrifvet artig mot Maren, fick endast korta svar på sina frågor, och morbrodern kunde icke narra Laura att skratta, huru mycket han än försökte.

Efter måltiden, då de andra gått in i förmaket, som låg innanför matsalen, gick Einar ut till modern, som höll på att skära och utminutera tjänstfolkets hrödportioner, och sade hemlighetsfullt, liksom betrodde han henne en viktig nyhet:

»Hvad hon är vacker, jag har aldrig sett någon så vacker!«

»Vacker«, svarade Regina, under det knifven slant och gjorde en lätt skåra i den hvita handen. »Ser du inte, att hon vindar?«

Som vi minnas hade Regina, första gången Erika, strax efter Luras födelse, med stolthet visat sitt barn, g'ort samma orättvisa anklagelse, och hon hade aldrig mnat förmås att ändra åsigt.

I förmaket tycktes det emellertid gå lättare att locka fram ett leende på Luras läppar; hon satt nu småleende och lycklig på morbroderns knä, under det hon upprepade gånger kysste Ludvig, som stod fram-

i det hon räckte henne för henne och räckte henne den försmådda trumpetten.

»Hon är för stor att sitta i knä«, sade Regina strängt, när hon en stund derefter kom in.

Hennes man låtsade likväl ej höra det, och Laura märkte henne ej, så fördjupad var hon i betraktandet af en samling fotografier, som Einar mycket viktigt förevisade under barnsliga, något otydliga förklaringar.

* *

*

»Söijer han verkligen så förfärligt?« frågade Regina, som nu en halftimmes tid haft Maren instängd i sängkammaren under ett nästan inquisitoriskt förhör.

»Ja, stackare, och det må han väl göra«, svarade Maren, som förut endast kunnat förmås att mumla ett motsträfvigt ja eller nej.

»Var han elak mot henne?« fortsatte Regina, på förhand viss att så varit.

»Nej då!« sade Maren så bestämdt och afvisande, som ville hon icke höra flere frågor.

»Ar det sant«, återtog Regina obevekligt, »att han älskade en dålig qvinna, en aktris, ända till galenskap, och att det var sorgen deröfver, som dödade hans hustru?«

Maren reste sig upp. Hon var blek, hennes händer skälfd, och ögonen stirrade liksom om hon sett en syn i fjerran, som isat hennes blod. En länge kufvad ström af ord höll på att bryta sig fram öfver hennes läppar; men då hennes ögon föllo på Reginas ansigte, der en illa dold skadeglädje kämpade om herraväldet med den deltagande min, hon försökte antaga, teg hon.

»Det var så«, sade Regina till svar på sin egen fråga. »Hon var alldeles för betagen i sm man; sådant tröttar karlarne, och han var väl mindre än andra värd en sådan hängifvenhet«, tillade hon, då Maren fortfor att tiga. »Hvad kan ni veta om hennes lif, ni, som aldrig älskat henne, aldrig gjort något för henne!« ropade Maren uppbrusande. »Ni är mte en gång värd att nämna hennes namn . . . Hon var en engel, säger iag . en engel.«

Den vrede, som så länge hopat sig inom henne, tog sig nu utbrott i en flod af tårar, och Maren grät häftigare än hon någonsin gråtit under hela sin lefnad. Hennes starka kropp skakades af snyftningar, och tårarne föllo stora och tunga på bordet, öfver hvilket hon lutat sig.

Regina stirrade häpen på henne och tänkte, att man ej kunde begära bättre af denna simpla, obildade qvinna.

Efter en stund upplyfte Maren sitt förgråtna ansigte, förde en flik af Reginas klädning. till sina läp-dar och sade

med af smärta förvridna drag:

»Var god mot hennes barn, var god mot henne, och jag skall innesluta er och edra barn i mina böner och välsigna er ända till min dödsstund.»

Mot sin vilja var Regina rörd och på samma gång pinsamt förlägen. Hvad skulle hon väl svara denna qvinna, som såg på henne liksom ville hon läsa hennes själs innersta tankar?

»Var lugn», stammade hon, »ni kan vara viss, att intet skall fattas henne.»

»Men kan ni gifva henne kärlek?» fortsatte Maren allvarligt. »Hennes mor sade en gång, att det fins qvinnor, som ej kunna lefva den förutan . . . Laura är van dervid, jag är rädd att hon blir elak, om hon behandlas med hårdhet.»

»Hon har ett svårt lynne, jag har redan märkt det», sade Regina, och det uttryck af mildhet, som nyss upplyst hennes ansigte, försvann alldeles. »Det skall bli "bättre under en förständig ledning ... Ni kan vara lugn, jag är ej den qvinna, som försummar mina pligter.»

Dagen derpå reste Maren. Regina förenade sina böner med Luras och försökte öfvertala henne att stanna några dagar, »tills barnet skulle blifva hem-vandt», men hon lät sig icke beveka. Hon hade under hela sin lefnad aldrig känt en sådan vantrefnad som under de tre dagar, hon varit gäst här i huset.

Endast i Luras lilla kammare, der man bäddat åt henne på träsoffan, som var mycket för kort och för smal för henne, trufdes hon; der rådde hon ensaM om sin älskling och kunde tala med henne som hon ville och, ehuru sjelf tviflande och hopplös, söka in-gifva henne mod och hopp för framtiden. Hon hade fattat en sådan motvilja för Reeina, att hon hade svårt att dölia det. Dessa fiendtliga känslor och denna dubbelhet, som stred mot hennes enkla begrepp om gudsfruktan och sanning, plågade henne. Hon längtade efter sitt hem, efter sina vanliga sysselsättningar och efter sin man. Aldrig hade hon saknat honom så som nu. Hans ärliga ansigte med de trofasta ögonen, det ljusa håret och yfviga bockskägget föreföll henne nu som det vackraste i verl-den, och hon smålog vid minnet af huru hans grofva, valkiga händer för första gången tryckt hennes.

Maren hade ett långt enstildt samtal med Arvid Miinther på hans kontor, och på alla hans frågor svarade hon så, som hade hon stått inför Gud sjelf.

När de skildes åt, voro bådas ögon fulla af tårar; men Maren gömde djupt i sin vida, oåtkomliga ficka den stora, väl fyllda plånbok, han gifvit henne.

»Behöfs det mer», sade han, »så skrif mig till. Adressera brevet till kontoret . . . kom i håg det . . . han får inte lida nöd eller alldeles förfalla.»

»Jag skall göra mitt bästa», svarade Maren; »men inte vet jag hur länge han stannar hos mig. Sådana der stackars komedianter ha ju ingen ro, utan måste resa land och rike omkring.»

»Och ringen inlöser ni så fort som möjligt och sänder mig den», sade han, i det han tryckte hennes hand.

*Laura hade vistats i sitt nya hera ett par veckor, och Einars förhoppning om att få en trefhg lekkamrat tycktes alldeles gå i qvaf. Hon satt helst inne i sin kammare och var så ovanligt stillsam och tyst, att Regina förklarade sig aldrig förr ha sett ett så trögt, obehagligt barn.

Den lilla söijde sin mor, söijde henne djupare än de flesta barn vid hennes ålder skulle hafva gjort, ty hon hade nästan uteslutande lefvat till sammans med henne, afskild från alla andra menniskor.

Fadern, till hvilken hon blickat upp med svärmisk beundran och kärlek, hade oftast vistats utomhus och föga bekymrat sig om henne, då modern der-emot ej viste någon annan eller bättre tröst än sin lilla dotters sällskap. Bärande inom sig vissheten om en snar död, sökte hon med nästan feberaktig ifver implanta i det föga mer än sjuåriga barnets sinne läror och vishetsregler, som voro vida öfver dess fattningsförmåga, men dock, inympade med kärlekens hela vältalighet, kvarlemnade intryck, som ej snart skulle utplånas.

Genom detta ständiga sällskapande och samtalande med sin mor hade Laura blifvit ett tänkande, allvarligt, något

lilgammalt barn.

Van att anförtro modern hvalje tanke, att i hennes ögon läsa en ousäglig kärlek, att smekas och omhuldas af hennes händer samt skåda hennes milda ansigte och ljufva leende, blef Laura redan från första ögonblicket förskrämd och nästan isad af Reginas stränga drag och hennes ovänliga mottagande.

»Sitter du här sysslolös igen?» sade Regina, som tittat in genom dörren under sin inspektionsrond. »Tag dig då något för, du är ju stora flickan».

Laura satt vid det öppna fönstret, solen sken in i rummet, som den brukade en stund på eftermiddagen, och liumma flägtar spelade omkring henne. Det var vår, kastanien inunder henne hade just öppnat sina blomknoppar, bina surrade, tulpaner och narcisser prunkade på rabatterna, och vattenkonsten spelade. Hennes fönster låg alldeles öfver trädgården, so-len gassade här mellan hustak och murar och påskyndade växtligheten.

Hade hon vågat, skulle hon ha sprungit dit ned; nu nöjde hon sig med att betrakta svalorna, som flögo ut och in under takåsen, och solstrålarnes prismatiska lek på vattendropparne från fontänen. Hennes ansigte strålade, hon var lycklig och hade glömt det närvarande.

»Fålla den här serveten tills jag kommer igen, här är nål och tråd», fortsatte Regina och gick sin väg, sedan hon stängt till fönstret och dragit för half-gardinen.

En smärtsam tyngd lade sig nästan förlamande öfver det lilla barnahjertat. Vår, solsken och fogel-sång voro glömda, och vattenkonstens genom glastrutorna knappt förnimbara sorl lät ej längre jublande, utan så ousägligt sorgset och klagande.

Hon tog serveten. Båda sidorna voro vikna och träcklade. Hennes händer skälfde och tårar förblindade hennes ögon. Regina hade aldrig ett ögonblick tänkt sig möjligheten, att en sjuårig flicka ej skulle kunna sy, och aock var det så. Enka hade läst med sin dotter, skrivit och spelat piano så mycket hennes svaga krafter det tillåtit, men för resten låtit henne roa sig med dockor och andra leksaker, så mycket hon velat. Undervisning i sömnad, som aldrig roat henne sjelf, hade hon ej tänkt på att gifva henne. Förtviflad förde Laura synålen upp och ned, sökande att efterlikna hvad Regina börjat. Upprepade gånger stack hon sig i fingrarne och slet af tråden; det gick ej, och hon blef allt ifrigare, tills hon i en paroxysm af vrede kramade i hop serveten och kastade den i en vrå.

Frukten för mosterns vrede vaknade emellertid hos henne. Hon tog upp arbetet, tittade förstulet ut i tamburen för att se om någon gaf akt på henne, öppnade dörren, flög utför trappan och bultade af alla krafter på en dörr i undre våningen, under det hon rädd såg sig tillbaka, bäfvande för att vara förföljd. Långsamma, släpande steg näimade sig. Hon var räddad; det var mormor sjelf, som öppnade.

Här, i tre små rum inåt gården, hade denna haft sin bostad allt sedan hennes man dog. Hon älskade sol, blommor, ungdom och glädje och hade därför nekat att bebo* den komfortablare men dystra lägenheten utåt gatan, som i stället uthyrts.

»Hvad är det nu igen, barnet mitt?» sade den gamla med en blick på Lauras rödgråna ögon.

»Det är den här, jag kan inte», svarade hon snyftande och räckte fram serveten.

»Inte värre», sade gumman småleende; »kom in, så få vi hjälpas åt.»

Här nere hade Laura redan tillbragt många glada stunder och ständigt längtat tillbaka; men barnens besök skedde alltid på bestämda tider, och det var nu första gången hon vågat sig ned på egen hand.

Här funnos blomkrukor i fönstren, mjuka, beqvä-ma möbler och så många vackra saker, vackrare än Laura någonsin sett, och dock var det endast några spillror från det forna hemmet i Hamburg.

Fin och förnäm i hållning och väsen rörde sig »gamla frun» bland dessa kvarlevor af forna tiders prakt. Det snöhvita håret, på hvilket en -spetsmössa nvlade, de goda ögonen, de rena, fridfulla dragen passade så väl för omgifningen, och utan att kunna förklara hvarför, blef Laura här som förvandlad, glad och fri. Afven i dag blåste hennes sorg bort liksom af sig sjelf, och hon skrattade helt muntert åt sina misslyckade försök, under det

mormodern påtog sina glasögon och gaf henne den första sylektionen.

Kosorna doftade, fönstret stod öppet, de hvita tyllgardinerna fläktade för luftdraget, och vattenkonstens plaskande lät åter som en jublande musik.

Det var för öfrigt just »gamla frun», som förvandlat den fula gården till en härlig trädgård, en oas midt bland dessa mörka, brännande stenmassor. En stor kastanie fans der förut, men åtskilliga andra träd och växter voro ditplanterade. Vildt vin och murgröna täckte murarne rundt omkring som en ogenom-tränglig grönskande vägg, de blomprydda gräsmattorna liknade sammet, och den enkla fontänen, omgif-ven af snäckor, stenar och bladväxter, spridde en behaglig svalka.

»Skönhet och behag liksom växa upp i hennes spår», plägade Arvid Munther säga om sin mor.

Sanningen var, att det skönhets- och konstsinne, som satt sin stämpel på hans barndomshem, väl egentligen utgått från henne, ehuru faderns öfverdrifna svärmeri för allt hvad artister, skriftställare och musici hette föranledde allmänheten att tro, det han varit den egentliga själen deri.

Arvid Miinthers medfödda kärlek till konst och konstnärer hade nu blifvit undanträngd genom de enformiga, tröttande kontorsgöromålen, som aldrig till-läto någon hvila; men nere hos modern kände han ofta liksom en fläkt från forna sälla tider, som syntes honom allt ljusare, ju större kraf det närvarande lade på hans tid och krafter.

Regina deremot trufdes ej nere hos svärmodern och såg med en blandning af förakt och ogillande på dessa taflor och statyer från antiken, mytologien eller historien, som i hennes ögon voro rent af oanständi-

ga i all sin skönhet. Hennes förslag att betäcka taf-orna med flor, eller rent af borttaga dem, hade vänligt men bestämdt förkastats, och öfver intet i verlden var den gamla så stolt som öfver dessa skatter.

»Berätta något om mamma», bad Laura, medan mormodern sydde och hon sjelf såg på.

Hennes små ovana fingrar buro sig så tafatt åt, att den gamla föredrog att sluta arbetet, i förhoppning att derigenom åtminstone denna gång bespara barnet förebråelser.

Det var ej första gången, Laura här nere hörde talas om sin mor, om hennes skönhet, hennes härliga stämman och hängifna kärlek till sin make.

Om hennes senare lif viste Laura mer än någon annan, men hon hade varit för mycket barn för att förstå annat än konturerna deraf. Huru än hennes tankar och minnen rörde sig kring modern, fans dock intet i verlden, som intresserade henne så som hvarje den minsta upplysning om faderns person och lif; ty han stod för henne som en olöst gåta, en skön förtrollad prins från sagotiden, ej som en vanlig dödlig. Huru många gånger hade hon ej också sett honom pröfva präktiga dräkter, som hon viste att han skulle bära på teatern, dit han hvaije afton gick, ja der han uppehöll sig hela dagar-ne — så trodde hon åtminstone. Huru många gånger hade hon ej gråtit sig till sömns af längtan att få se honom der, .och huru hade hon ej i sin fantasi sökt framtrolla den sagoverld, hvori hon trodde honom röra sig!

Nu, när mormodern talade om hvilken stor skådespelare han varit, hur han med sitt spel hänfört tusende, och hvilken klang hans stämman haft, glödde Luras kinder, hennes ögon strålade, hennes mun stod halföppen, och hennes längtan att skåda allt detta rent af hotade att spränga det lilla hjertat.

När Regina efter ett par timmar kom tillbaka för att se huru Laura utfört sitt arbete, låg serveten färdig och ordentligt hoplagd.

Hon betraktade den länge och med förvåning.

»Nu har du varit riktigt snäll», sade hon.

Laura rodnade, böjde sitt hufvud och kände ett sting i hjertat. Hon tyckte sig för första gången i sin lefnad hafva gjort sig skyldig till en osanning.

* *

»Naturligtvis vill jag också att hon skall i skola», sade Regina till sin man en afton inne i sängkammaren, »det är min sann intet nöje att ständigt se hennes surmulna ansigte; men att sända henne iden förnämsta pensionen i staden vore en dårskap.»

»Hvarför det?» svarade han leende. »Hon har rika anlag.»»Det har jag inte märkt», sade Regina uppbrusande; »hon har svårt att fatta, hon bär <ig alltid dumt och tafatt åt, när jag skall lära henne något.»

»Einar och Ludvig gå i d.en bästa skolan», återtog han med ett orubbligt lugn, som retade henne till vrede och gaf honom öfvertaget.

»Så skall det väl också vara någon skilnad emellan dem och en flicka, som inte har ett öre och får taga emot allt som nådegåfvor», svarade hon ännu häftigare. »Du står inte till svars för att uppfostra henne till en ställning, som hon aldrig kan göra an-s

dervid står jag fast», återtog han. »I morgon anmäler jag henne i fröken B:s pension.»

Regina såg på sin man. Hon var ei van att blifva motsagd. Aldrig förr än detta barn kommit i huset hade han haft någon annan vilja än hennes. Då han ständigt var sysselsatt på kontoret, hade hon vant sig vid att i allt göra som hon sjelf ville, utan att rådfråga honom, och slutligen glömt, att hans ord kunde ega någon betydelse.

Bittra, ovänliga tankar stego upp inom henne. Denna lilla bleka, svartklädda flicka, med sitt allvarliga, sorgsna ansigte, gick der dagligen som en lef-vande förebråelse; ty hon kände, att hon hatade henne, och var för rättskaffens att ej sjelf lida deraf. I detta ögonblick fick hon också en ökad förnimmelse af att det var en fiende, hon hade att strida med, som ville beröfva henne hennes rättigheter, ja redan gjort böijan dermed.

Laura hade börjat gå i skola. Hon hade fått kamrater, hon, som aldrig förr varit till sammans med andra små flickor, och såg redan barnsligare och mindre lillgammal ut.

»Kom ned och lek med oss», ropade Einar upp till hennes fönster, i hvilket hon satt vid sina lexor.

som vore hon min dotter,»Jag kan inte geografin ännu.»

»Tag den med, jag skall hjälpa dig», svarade han, »kom bara!»

Hon tog den näpna hatten med det enkla, svarta sammetsbandet, moderns sista gåfva, och sprang utför trappan, tagande flere steg i sänder.

Inom några ögonblick kunde hon lexan, Einar hade den sjelf på sma fem fingrar och uppritade med största allvar på den smala sandgången Frankrikes berg- och flodsystem.

Nu börjades leken. Gamla frun satt i sitt fönster och såg på, emellanåt ropande till barnen att hålla sig på gångarne och ej trampa ned gräsmattan. Syrenerna doftade, guldregn och ljusröd ' hagtorn blommade under kastaniens skuggiga grenar, och solen kastade i sin nedgång en varm strålfod af ljus öfver husmassorna, barn gestalterna, det milda gumansigtet inom fönsterramen samt vattenkonstens glittrande droppar.

Det var en trång plats att leka »taga fatt» på, men gångarnes slingringar gjorde, att det var lätt att undvika hvar andra, då det aldrig kunde falla barnen in att göra den gamla emot genom att taga genvägar öfver de välvårdade rabatterna. Varm och rosig sprang Laura, förföljd af Einar och Ludvig, hvilken senare dock kom långt efter.

Laura var ej lätt att fånga; men till slut gensköt Einar henne, när hon minst väntade det. Hon for rakt i hans famn, båda skrattade af allt sitt hjerta, och medan de stodo så, upplyfte han hennes ansigte och kysste henne.

»Kom genast in, Laura», ropade en sträng röst genom ena barnkammarfönstret, som slogs upp med en häftig skräll; »det är sista gången jag vill se dig springa och flamsa på detta sätt.»

Laura bleknade af förskräckelse, i det hon såg upp till mostern. Aldrig hade hon sett dennas ansigte bära ett så vredgadt, rent af hatfullt uttryck som nu.»Mamma, låt henne få stanna, vi ha så roligt», bad Einar och fattade beskyddande Lauras hand.

»Det passar inte för en flicka att leka med gossar . . . men du, Einar, må gerna stanna», fortsatte hon med den

mildhet, stämman alltid antog, då hon tilltalade sin älskling.

»Inte utan henne», sade han ifxigt, »då'är allt nöje förbi.»

»Kom, hör du inte!» ropade mostern åter, med en stämma, som blef rent af skärande i sin vrede.

»Kom då», sade Einar med flammande kinder, i det han fattade Lauras hand och drog henne med sig.

Regina hade en lång stund från barnkammarfön-stret åsett barnens lekar, med en sällsam blandning af glädje öfver sin gosses smidiga, behagliga rörelser och vrede öfver att lekkamraten skulle vara »den der flickan», som nu, öfvergjuten af solsken och glädje, var så förtrollande vacker. Då Einar kysste henne, förlorade hon all besinning; hon viste ej hvarför, men det var nästan en rent fysisk smärta, som sammanpressade hennes bröst.

I tamburen mötte hon barnen, och hennes vrede ökades, då hon fick se Einar ännu med Lauras hand i sin.

»Mamma», sade han med blixtrande ögon och stolt upplyft hufvud, »banna mig så mycket du vill, men inte henne, hör du, inte henne.»

De ord, som redan sväfvat på Reginas läppar, kommo ej öfver dem; men hennes bröst arbetade och hon gjorde en rörelse liksom hade hon varit på väg att handgripligen gifva Laura en tillrättavisning.

Kanske anade gossen detta, ty han rätaae upp sig, som hade han varit en man; men med ett hastigt omslag i känslor slog han armarne om moderns hals och brast i tårar.

Då glömde Regina Laura, som smög sig in i sitt rum, glömde, att någon annan än Einar fans i verl-den. Hon var ej van att se honom gråta.

* *

*Efter denna dag vågade Laura sig knappast ur sin kammare annat än till måltiderna, och hennes ensamhet afbröts sällan annat än af mosterns ovälkomna besök, då denna stack in hufvudet för att se efter hvad hon hade för sig.

En hastig knackning, då Regina uppehöll sig i köksafdelningens aflägsna regioner, lät dock emellanåt höra sig. Det var Emar, som kom med en bok, några blommor eller läckerheter, han lyckats öfverkom-ma, och under några ögonblick utbytte de båda barnen sina förtroenden samt pratade och skämtade kanske med dubbelt så mycket nöje, just därför att de viste det vara en stulen fröjd.

Laura, som, då hennes mor lefde, ej en minut skulle tänkt på att förhemsiga något för henne, satte nu en riktig ära i att lura mostern och i hemlighet företaga något, som denna ogillade, och hon förledde ofta Einar dertill.

Om aftnarne, då hon, knäfallande vid bädden, gjorde sin aftonbön och, som modern lärt henne, gick tul doms med sig sjelf, grät hon bittra tårar öfver att veta sig bryta mot dennas lärdomar och förmaningar, som ännu voro lefvande inom henne, men hvilka dagligen öfverträdde oaktadt alla föresatser.

Hon kämpade en strid, hvari hon stod alldeles ensam, en strid, som ingen anade, mot sitt häftiga lynne, om hvars tillvaro hon ej förr än nu haft en aning, och sin till hat gränsande ovilja mot mostern. Hon hade lofvat sin mor att blifva god och hade ej kunnat lefva till sammans med henne utan att vörda dygd, sanning och mildhet, och nu kände hon sig för hvarje dag allt mer aflägsnad från denna moder, som stod för hennes själs ögon sam en förklarad engel, värd hennes tillbedian.

Hpn mindes också Marens ord: »Du skall tro, att bon ännu är dig nära, att hon ser hvad du gör och vet alla dina tankar.>

Detta var numera ingen tröst för barnet; men ibland grät hon, grät af en brinnande, förtviflad längtan efter att blifva sluten i en varm, älskande famn, och tankarne på fadern blefvo allt lifligare. Han om någon skulle väl älska henne; h varför skulle hon lefva här bland främlingar, när hon hade honom?

I morbrodern egde hon en sann vän, men äfven i förhållandet till honom hade insmugit sig något skeft, som omedvetet plågade henne. Hon hade med sin skarpa blick märkt, att hvarje smekning eller vänligt ord, han gaf

henne, plågade mostern, och ibland hände det, att hon njöt af att reta denna och med ren öfverläggning uppmuntrade honom till att kela med sig. Sedan förebrådde hon sig äfven detta, och i sina anfall af ånger gick hon till en motsatt ytterlighet och undvek honom alldeles.

En annan källa till ständiga bekymmer var, att Regina, som ansåg att qvinnor i allmänhet och Laura framför andra knappast behöfde andra kunskaper än att sköta ett hushåll, aldrig lemnade henne tid till öfverläsning, utan tog henne med i alla möjliga sysslor, till hvilkas utförande hon dessutom ännu var för ung och saknade alla anlag. Förebråelser då och förebråelser i skolan, der hon så gerna velat blifva berömd, förbittrade hennes lif.

Lyckligast var hon i sin lilla kammare, der hon mest lefde i det förflutna eller framtiden och stundom alldeles glömde det närvarande.

Der hade hon också sina förborgade skatter, om hvilkas tillvaro ingen hade någon aning, men som hon emellanåt i hemlighet betraktade.

En afton — det var redan sent, och hon var säker om att få vara ostörd — hade hon framtagit dem alle sammans: gamla fotografier af fadern, framställande honom i en del stycken, der han uppträdt, snäckor och tång, samlade under vandringarna vid hafsstranden till sammans med modern, glitterguld, plymer, söndriga oäkta smycken, en kasserad sminkburk och några andra småsaker, allt spillror från det teaterlif, som brusat henne förbi så nära, utan att hon fått blicka in deri.

Hon var till hälften afklädd, den knubbiga halsen och armarne voro bara, klädningen låg kastad på en stol, förklädet och kragen på en anlian. Kring halsen hade hon, på en grof tråd, bundit fast ett hjertformigt smycke, ett annat satt i det hvita lif-stycket. På hufvudet bar hon två illa medfarna röda plymer, ur sminkburken hade hon gifvit sina kinder högre färg och med ett kol ur kakelugnen svärtat de redan förut mörka ögonbrynen.

Hon var dock ej nöjd med sitt verk. I stället för att blifva vackrare dérigenom, som hon sett fadern blifva, var hon nästan vanställd. Ögonbrynen sågo ut som tjocka, svarta fläckar, och kinderna voro randiga. Efter många försök blef det dock något bättre, och hon stälde sig framför spegeln, gestikulerande och deklamerande, alldeles som fadern gjorde då han inlärdde en rol.

Regina hade emellertid, under det hon höll på att kläda af sig, märkt att barnflickan ej återlemnade hennes sykorg, ur hvilken hon tagit knappar till Ludvigs nya jacka. Förargad öfver denna oordning kastade hon en schal öfver axlarna och sprang in i barnkammaren för att gifva henne en lex och själf herota det saknade.

Det var mörkt, tjenstflickan sof redan, och Regina uppsköt att banna henne till dagen derpå. Hon böjde sig ned och kysste först Ludvig och sedan Einar samt stannade derefter vid dennes bädd och lyssnade till hans regelbundna andetag.

I det samma märkte hon, att det lyste från Lauras fönster, som låg i vinkel med barnkammarens. Alla veka känslor flydde, inom ett ögonblick hade hon gått öfver matsalen och tamburen samt stod innantill dörren i det lilla oordnade rummet, utan att I/aura märkte det, upptagen som hon var af hvad hon hade för händer.

Bn örfil på hennes kind och en kraftig hand, som ryckte af henne plymerna, kom som en hvirf-velvind och gjorde henne alldeles hufvudyr.

»Jag tror du vågar spela komedi i mitt hus. Tag af dig grannlåterna på ögonblicket», befalde Reginadet darrande barnet, »och kora sedau hit och låt mig tvärta dig.»

Tigande och ödmjuk gick Laura till tvättfatet, der Regina Tedan väntade med den intvålade svam-

Sen. Erika hade stundom själf brukat tvätta sin lilla icka. Sedan hon dog, hade ingen annan hjälpt henne. Vid minnet deraf trängde tårarne sig fram i Lauras ögon, under det hon sökte värja sig mot mosterns obarmhertiga hand, som gripit fast i hennes arm, under det hon omildt förde svampen upp ooh ned öfver hennes ögonbryn och kinder, från hvilka sminket ej ville lossna.

»Kläd af dig det fortaste du kan, medan jag tar bort det här skräpet», återtog Regina och Döxjade samla i hop de

kringspridda småsakerna.

Laura stod och såg på, glömmande att lyda den befallning, hon fått. Plötsligt kastade hon sig öfver mostern, ryckte ifrån henne fotografierna och ropade med af vrede skälfvande stämma:

»Det är mitt, det är mitt, du får inte taga det, du får inte.»

»Får inte?» upprepade Regina med flammande kinder, under det hon ur Lauras krampaktigt knutna händer våldsamt slet de skatter, denna återeröfrat.

»Moster», skrek den lilla, görande ett sista för-tvifladt försök att återfå sin egendom, »jag hatar dig!»

Det var som om dessa ord funnit ett eko i Régi-nas hjerta; men hon svarade ej, utan såg endast på Laura, som bäfvande sänkte sina ögon, under det hon med bedjande stämma hviskade:

»Ser du inte, att det är pappas porträtt?»

»Jo, jag ser, att det är den odogan, den lättsinnige komedianten, som styrt ut sig i opassande dräg-ter», svarade Regina kärft.

»Nej», sade Laura, liksom upplysande, »det är bara pappa.»

Det låg något rörande i barnets tro på sin far, som afväpnade Regina.

»Jag vill inte säga något ondt om honom», åteT-tog hon med mildare röst. »”Men kom i håg, en gångför alla, att allt hvad till teatern hör är mig förhatligt och att jag aldrig vill ens höra talas om skådespelare: jag afskyr den sortens folk.»

Då Regina gått, efter att hafva stoppat om Laura och befalt henne att ej gråta längre, smög den lilla sig ur sin bädd. Mostern hade medtagit ljuset, men den lilla letade rätt på tändstickorna, som mostern ej tänkt på att medtaga, och såg, under det hon tände den ena efter den andra, hvilka förluster hon gjort.

Smycken, smink och plymer voro borta, men alla porträtt och småsakerna erter modern lågo kvar.

Då lutade hon ansigtet i händerna ocn grät af glädje.

»Jag skall försöka att inte hata henne», snyftade hon.

* *

*

Sex år förrunno enformigt och stilla.

Laura var fjorton år gammal, lång, spenslig, blek och mager, med ett par mörka, svärmiska ögon, som föreföllo nästan allt för stora, och en uttrycksfull mun, hvars läppar darrade vid minsta sinnesrörelse.

»Hon blir mte vacker, det kan ni väl se», sade Regina med ett belåtet leende.

»Hon är vacker», svarade Einar raskt.

»Hon har sin fars djerft tecknade profil och moderns ögon, det är ett ovanligt ansigte», sade Munther.

»Ovanligt obehagligt, det vill jag gå in på, och så vindar hon ju dessutom», menade Regina.

Förhållandet mellan henne och Laura syntes mindre fiendtligt än förr, då båda försökte lägga band på sina känslor.

Regina hade lidit ännu ett nederlag gent emot sin man, då denne fått i sitt hufvud, att Laura hade musikaliska anlag och borde lära spela piano.

»Så snart det gäller den der flickan, är han som förhexad», tänkte Regina, då alla hennes invändningar tjenade till intet och han, utan att vidare Tåd-

6fråga henne, anskaffade den skickligaste lärare, som fans att tillgå.

Det visade sig snart, att Laura egde en ovanlig musikalisk begåfning.

»Dina skalor och öfningar döda mig, jag står inte ut längre», klagade Regina ofta vid Lauras öfver-spelning.

»Hon kan spela öfver nere hos mig», sade mormodern en gång; »det vore mig ett nöje.»

Regina svarade ej strax. Hon var i sitt innersta hjerta afundsjuk öfver den kärlek, alla visade den gamla. Till och med att se Lauras hängifvenhet för mormodern plågade henne, och hon tyckte ej om att barnen vistades för mycket i undre våningen; men att blifva qvitt Lauras klink var en allt för stor vinst för att hon ej skulle gå in på förslaget.

»Efter hon nödvändigt skall spela, så är det kanske bäst», svarade hon omsider. »Det kan blifva hennes födkrok kanske, om hon är flitig.»

Efter denna dag spelade Laura med gladt sinne, viss att mormodern aldrig tröttnade att höra äfven de enformigaste löpningar och skalor.

I skolan gick det äfven framåt, men sina lexor läste hon mest öfver om nätterna, emedan hon ej fick tid dertill om dagen.

En gång, då Emar funnit henne storgråtande öfver en försummad lexa, föreslog han, att hon skulle läsa öfver om qvällarne, sedan modern lagt sig.

»Och det tror du skulle gå», svarade Laura snyftande. »Hon har ritat linier på ljuset, hon provade en qväll hur mycket som gick åt medan jag klädde af mig, och sedan får jag aldrig bränna en hårsån mera.»

»Det skola vi väl bli två om», svarade han uppmuntrande.

Om aftonen, när modern vände ryggen till, räckte han Laura en liten ljusbit, som han snabbt ur handkammaren, och hvilken hon skyndsamt stack i sin ficka. Efter denna dag förvandlades många af deslantar, Regina skänkte sin älskling, till belysnings-medel vid Lauras nattliga studier.

Hon satt till en början upprätt i sängen, med ljuset i handen, färdig, om så behöfdes, att ögonblickligt släcka och gömma det i bädden; men snart bortlades all försigtighet, då mostern ej längre gjorde några nattliga besök, utan nöjde sig med att det ljus, hon bestod, aldrig var brändt örver den tillmätta linien.

Regina hade dessutom fått ett bekymmer, som helt och hållet upptog hennes tankar och gjorde att hon egnade Laura mindre uppmärksamhet: Einar visade ingen håg för handeln.

Visserligen gick han dagligen på kontoret, men han var liknöjd och tanklös, lemnade ofta arbetet halffärdigt och öfvergaf sin pulpet före någon annan.

Allt sedan han föddes hade modern i tankarne sett honom som chef för firman. Köpmannens yrke var det enda, hon aktade. Alla hennes förfäder hade egnat sig deråt, gift sig med köpmansdöttrar och uppfostrat åtminstone äldste sonen till sin efterträdare.

»Han duger inte till affärsman», förklarade Miin-ther redan då Einar var blott tio år gammal.

»Duger inte», inföll Regina, såraa vid tanken på att det kunde finnas något i verlden, hvartill hennes gosse ej skulle duga.

Allt som åren gingo kom hon dock till den sorgliga vissheten, att hur det än kunde vara med dugligheten, saknade han åtminstone all håg för affärs-

»Tala ej derom, det är väl nog om Ludvig egnar sig deråt», svarade mannen med häftighet, hvaije gång hon försökte vidröra detta ämne.

Regina hoppades, att han vid mognare ålder skulle visa mera förstånd, men hon kunde ej hindra, att han hängde öfver boken till sent inpå natten och alltid helst vände samtalet på konst, litera tur och tidens tuer och mer frisinade idéer, som af henne ansågos lör dåraktiga och öfverspända. Hon hade gladt sig åt hans redan som barn

visade viljekraft och mod, gladt sig åt att äntligen i honom få se en man, till hvilken hon kunde blicka upp, men dock aldrig tänkt sig honom med en vilja, starkare eller motsatt hennes egen. Det fans också ögonblick, då hon med svartsjukans olidliga (jval tyckte sig märka, att hon ej var eller skulle blifva den, som hade största väldet öfver honom.

* *

*

»Spela några af Mendelssohns Lieder, Laura», bad Einar en afton nere hos farmodern.

Det var på senhösten och hade regnat hela dagen. Genom de med luckor tillstängda fönstren trängde ljudet af stormen, som hven utanför och förde kastanieträdets grenar mot hvar andra i rastlösa, enformiga rörelser. Stundom smattrade det till mot rutorna vid en häftigare regnby, och man inbillade sig nästan känna, huru vindstötarna skakade hela huset. En kolhög flammade i den öppna spiseln och spridde sitt sken öfver taflor, statyer och böcker, öfver flygeln vid ena väggen, öfver blomstergruppen mellan fönstren och öfver den gamla, som satt i sin gungstol, insvept i en mjuk schal och med ett förnöjdt leende på de tunna läpparne.

Laura hade slagit sig ned på en pall vid hennes fötter, smekande hennes skrynliga händer. Hon hade en lång stund blickat upp i hennes ansigte och undrat öfver huru det var möjligt att se glad och fridfull ut, då man var så gammal och hade så litet kvar af lifvet, detta härliga, okända lif, som låg framför henne sjelf som ett efterlängtadt, väntande Eden.

»Mormor», sade hon, »skulle du inte vilja lefva om ditt lif?»

»Nej», svarade den gamla vemodsfyllt och strök smekande flickans mörklockiga hår, som ständigt ville falla ned öfver pannan. »Jag är lika glad öfver hvad som ligger bakom mig, som du öfver hvad du väntar och hoppas.» Yid dessa ord sänkte Laura sitt hufvud och föll i djupa tankar.

Regina satt i soffans mörkaste vrå bakom divansbordet och stickade, under det hon emellanåt betraktade Einars ansigte, på hvilket ljusreflexerna spelade der han satt framför eldstaden, djupsinnigt stirrande in i glöden, som knastrade och föll till sammans. Han hade samma stränga profil som modern, och äfven hennes mörka, raka, något oböjliga hår; men i hans ögon låg något ömt, passionerad?, som ej fans i hennes, och ehuru hans läppar stundom kunde sammanpressas liksom af en okuflig energi, spelade oftast omkring dem samma drag af vekhet och godhet, som utmärkte fadern. Han var lång och kraftfullt bygd, och ett lätt fjun skuggade öfverläppen; men detta oaktadt såg han ovanligt barnslig ut för sin ålder, »fyllda sjutton», som han med stor belåtenhet berättade för hvem som ville höra på.

Laura reste sig ögonblickligen, när han bad henne spela, gick till pianot och böljade ett af hans älsk-lingsstycken.

Det var nästan mörkt i rummet. Reginas strump-stickor, som rasslade mot hvar andra, och stormens tjut utanför ackompanjerade musiken, som fortfor utan afbrott; ty när Laura kom till pianot, glömde hon sig kvar och spelade stycke efter stycke.

Emar hade ändrat plats och satt sig i närheten af flygeln, så att han kunde se hennes ansigte och händer. Med hufvudet stödt mot handen, öfverlemnade han sig åt ljufva drömmar. Han älskade musik nästan med passion, tårar uppstego, utan att han viste det, i hans ögon, och då non slog det sista bortdö-ende ackordet, böjde han sig ned, fattade hei^nes hand och förde den sakta öfver sin panna.

»Ingen i verlden spelar så som du», sade han med dftmpad röst.

Kegina hörde dock yttrandet, strök häftigt eld en tändsticka, och inom ett ögonblick upplystes rommet af skenet från lampan på divansbordet. Laura tog sitt arbete; hon hade under mosterns leduing blifvit ganska skicklig i sömnad. Einar fördjupade sig i en bok, och samtalet gick trögt.

»Morbror kommer visst ovanligt sent i afton», sade Laura och qväfde en gäspning.

Dessa ceremoniösa tebjudningar hos mormodern, då Regina genom sin högtidliga värdighet lade band på

munterheten och jagade trefnaden på flykten, voro ej i ungdomens smak och något helt annat än de glada timmar, de stundom tillbragte der nere under skämt och upptåg, som kommo rummen att genljuda af skrattsalvor.

Hit ned kommo de också alla med sina små sorger och förtroenden. Den gamla förstod dem så väl och intresserade sig för allt.

Hon begrep Emars motvilja för att sitta på kontoret och lyssnade gerna till hans högt flygande planer, hon hjälpte Laura med tusen småsaker och intalade henne tålmod, när Regina var vid sitt värsta lynne och allt för tydligt lät henne känna sin ställning som nådehjon, och slutligen tröstade hon också Ludvig, då denne påstod, att modern var orättvis och ej hade hjerta för mer än en af sina söner.

När Miinther efter kontorstidens slut med Ludvig inträdde i sin mors salong och efter gammal vana vördnadsfullt kysste hennes hand, var det som om alla känt en lättnad, och en viss anda af trefnad utbredde sig med ens i det lilla sällskapet.

Efter gammal vana kysste han också sin hustrus hand och gick sedan bort till Laura och klappade hennes lockiga hufvud.

»Du har glömt byta om jacka igen, Ludvig, ser jag», sade Regina snäsigt.

»Det var inte tid att tänka på sådant, pojken har arbetat som en hel karl borta på kontoret ända sedan klockan fem, då han kom från skolan», svarade Miin-ther och betraktade med stolthet sin yngste son, hvars glada, rödletta ansigte formligen sken af belåtenhet öfver berömmet. Dessa ord, som skulle gjort Regina öfverlycklig om de gällt Einar, retade henne nu.

»Han har icke hufvud för något bättre», svarade hon snäft.

Ingen låtsade höra hennes anmärkning, och föremålet därför tycktes fullkomligt trösta sig med den tallrik nötter och russin, farmodern räckte honom.

»Lägg bort sömmen, liten», sade Munther och satte sig bredvid Laura; »jag har något att berätta dig.»

»Hon kan höra och sy på samma gång», anmärkte Regina skarpt.

Laura tog åter upp det redan bortlagda arbetet, under det hon förvånad blickade upp i morbroderns ansigte.

»Din far kommer till staden om tisdag», sade han.

»Pappa», ropade hon och sprang upp från sin plats.

Hennes kinder glödde, hennes läppar darrade, och mormodern såg på henne med fuktiga ögon. I hennes utrop hade legat så mycken qväfa, sammanpressad längtan, saknad och kärlek.

»Lugna dig då», hördes Reginas förmanande stämma borta från soffhörnet, »du bär dig ju riktigt galet åt. Detta fattades bara», tillade hon med saktare röst.

»Han medföljer D:ska truppen och skall uppträda som Egmont», återtog Mtinther; »det står i tidningen för i afton.»

Lauras arbete låg på golvet. Med flammande kinder och blixtrande ögon gick hon häftigt fram och tillbaka i rummet.

När hon gick förbi Einar, slog hon ett ögonblick sin arm om hans hals och utbrast med af rörelse darrande stämma:

»Vi få då ändtligen vår önskan uppfylld!»

»Det är förfärligt att se ett barn så passioneradt. Sätt dig i Guds namn och uppför dig som folk», sade Regina med vredgad röst.

»Att få träffa honom, att få se honom uppträda!» upprepade Laura med hopknäppta händer, under detmosterns ord gingo henne förbi, som hade de aldrig blifvit uttalade.

Einar hade gått till bokhyllan och kom nu fram med en bok i handen.

»Vill du låna mig den, mormor?» bad han.

»Hvad är det för en?» frågade Regina skarpt.

»Egmont», svarade han; »jag vill läsa om den, innan jag ser den.»

»Ser den!» sade Regina med en blick på Einars beslutsamma ansigte. »Skall du också se sådant skräp?»

»Den är af Göthe, vet du inte det, mamma?» svarade han häftigt.

»Det gör det samma», återtog hon strängt, »om han eller någon annan skrifvit den. Hvarför nöjde han sig ej med att skrifva andra böcker, om han nu inte hade något nyttigare att göra? Teaterpjäser borde inte finnas . . . världen skulle vara både bättre och lyckligare utan sådan uselhet.»

»Det är stort att kunna skrifva så», svarade Einar. »Mamma, du går väl med oss på teatern denna enda gång», bad han med den kärleksfulla röst och blick, hon ei någonsin förr kunnat motstå.

»Aldrig I» svarade hon häftigt. »Aldrig kommer min fot inom ett sådant röfvarnäste, och håller du af mig, barn», fortsatte hon och lade sina händer på hans axlar, »går du ej heller dit. Jag vet, att der är fullt af frestelser och faror.»

»Jag går, mor», sade han och försökte skämta bort hennes allvar; »jag går, skulle jag ock vandra dit mellan lejon och drakar.»

* *

*

Laura hade återsett sin far, då han gjorde ett kort besök i det Miintherska huset dagen efter sin ankomst till staden. Han skulle uppträda samma afton. Under våldsamt sinneströrelse hade han slutit henne i sin famn, och hon hade gång på gång slagit sina armar om hans hals och kysst honom, liksom ville hon aldrig släppa honom ifrån sig, och dock stodo de, sedan de första stormande känslorna lagt sig, som fullkomliga främlingar gent emot hvar andra.

Han kunde ej rätt fatta, att den lilla flicka, som han så föga bekymrat sig om och ej tänkt på annat än som det barn, han villigt lemnat ifrån sig i sin allt uppslukande sorg öfver moderns död, vuxit upp till en smärt, högväxt jungfru, hvars själfulla ögon forskande betraktade honom, liksom kunde de läsa i djupet af hans själ.

Han kände sig beklämd och förlägen inför henne, och hon hade tänkt sig honom helt annorlunda: ungdomlig och strålande, liksom i hennes drömmar, och här stod han, vacker ännu, men med slappa, härjade drag och glanslösa, rödsprängda ögon, som undveko hennes blickar.

En oförklarlig känsla af vemod bemäktigade sig hennes själ: detta återseende, hvarefter hon längtat dag och natt, var ej sådant hon väntat det.

Regina stod fast vid sitt beslut att ej följa med på aftonens representation, och egentligen voro alla glada deröfver.

Ludvig, som ej var särdeles angelägen att gå dit och dessutom önskade ställa sig väl med modern, erbjöd sig genast att stanna hemma, då den stora striden i teaterfrågan egde rum, hvilken slutade med att Regina i högsta förbittring lemnade rummet och fljrdde ut till köksregionerna, förklarande, att hon åtminstone ville visa, att hon hade sitt förstånd i behåll och höll sig för god att uppmuntra en sådan syndig lek.

Laura och Einar gingo hela dagen liksom i feber, först af fruktan att Keginas vflja kunde blifva den rådande, sedan af längtan efter det vidunderligt härliga, aftonen skulle medföra.

I andlös spänning sutto de några timmar senare i den fullsatta teatersalongen. Bullret af de inkommande hade tystnat. Instrumenten stämdes, och inom ett ögonblick brusade den härliga Egmonts-ouverturen genom rummet.

Laura kände hvarje ton, och dock var det något nytt, fullt och mäktigt gripande; hon hade aldrig förr hört en orkester.

För ett ögonblick glömde hon att betrakta ridån, som skilde henne från härligheten innanför, märkte ej, att gasen nedskrufvades, och vaknade först upp, då hon hade framför sig den lifliga bågskjutningsscenen i första akten.

Hon, som alla andra, skrattade åt Jetter, skraddaren, skrattade bara hon såg på hans oemotståndligt komiska personlighet, hans runda, skinande ansigte och korpulenta gestalt. Hans tunna och pipiga röst gaf en anstrykning af löjlighet äfven åt den obetydligaste mening, han yttrade; men då Laura såg och hörde honom, vaknade småningom ett gammalt, länge insöfadt minne. Denne man hade hon ofta sett, han hade fyrat henne på sina armar, gjort sig till hennes lekkamrat och narrat modern att le, äfven då hon varit som sorgsnast.

Namnet mindes hon ej och sökte ifrigt efter det på affischen.

Herman v. Zandt stod der. Det blef varmt kring hennes hjerta, det lilla rummet, der modern lefde och dog, stod så tydligt framför henne.

Snart var hon dock inne i pjesen, njutande med oerfarenhetens ofördunklade illusion.

Hon viste, att fadern ej var med under denna akt, och hade tänkt sig den endast som förspelet till hvad som skulle komma; men under scenerna mellan Clärchen, dennas mor och Brackenburg greps hon redan af hänförelse och fattade häftigt Einars arm för att han skulle känna med henne. Han satt med ögonen hängande fast vid scenen, glömsk af allt omkring sig, och spratt upp, liksom yrvaken, då hon vände sig till honom.

Ridån föll, otaliga händer gåfvo sitt bifall till känna, och derefter utbröt i hela salongen detta obe-stämnda sorl, sammansatt af hundratals dämpade röster, som alla vilja delgifva hvar andra sina känslor, sitt gillande eller sitt klander.

Laura var utom sig af förtjusning och kunde knappt sitta stilla på sm plats; hon ville in till de spelande.

»Morbror, jag känner honom, jag känner skraddaren», sade hon med strålande ögon.

»Hvem?» frågade denne förvånad.

»Zandt, menar jag, och Clärchen, o, jag känner henne också, det är Betty Enders. Ack, låt mig komma in till dem!»

»Inte nu», sade morbrodern vänligt; »när det är slut, skall du få gå in och helsa på din far.»

Med detta löfte nöjde hon sig och böljade half-högt tala med Einar om de uppträdande.

»Modern var förfärligt ful, en riktig hexa, tyckte du inte det?»

»Jo, men hon spelade ^ 1 1

mande ögon och höra hans röst. Det låg sorg i den.»

»Clärchen var ändock bäst», återtog Laura svärmiskt. »Hvad Betty Enders är lycklig!»

Från det ögonblick, Egmont inträdde på scenen, satt Laura med hårdt sammanpressade händer och fuktiga, glimmande ögon; hennes hjerta klappade och kinderna brunno.

Det vaT hennes far, hennes far, denne man, som redan vid sitt inträde mottogs med en salva applåder. Hon såg sig omkring i den fullsatta salongen, med en känsla af att alla borde förstå huru stolt hon var öfver honom.

Nu hade hon återfunnit honom, här stod han inför henne sådan hon sett honom i drömmen, detta måste vara hans verkliga jag. Här tyckte hon sig vara honom så nära, och hennes hierta ilade honom till mötes med brinnande kärlek och längtan.

Hon glömde att tänka på innehållet af hvad han sade; men till hvaije ord från hans mun lyssnade hon som till den skönaste musik.

man blef sorgsen bara Hans stämmas malmrika klang och böjlighet hade också i alla tider varit hans förnämsta tjuvningsmedel.

Minther, som så ofta hört honom i hans bästa dagar, suckade vid jämförelsen.

I tredje akteus hänförande scen mellan Clärchen och Egmont, som visar sig för henne iklädd sin lysande ordensdräkt, var ej månet öga torrt, och då ridån föll, lutade Laura sitt hufvud mot Einars axel och grät.

Han smög sin arm om hennes lif och hviskade:

»Hur stort att kunna skriva så!»

»Och att spela så», snyftade hon.

Fjerde akten intresserade henne mindre. Clärchen var ej med, och det handlade ej om kärlek, bara om politik.

I femte akten, då Clärchen genom sin kärlek förvandlas från den ljufva, hängifna älskarinnan till hjeltinnan, som kämpar och skulle kämpa mot en värld för den älskades räddning, trodde Laura sig aldrig kunna få se något skönnare, och dock stegrades hennes intresse allt igenom.

Under Egmonts första stora monolog kunde man ha hört en knappål falla, endast halfqvädda snyftningar afbröto stundom tystnaden, och ännu mera gripna blefvo åskådarna under scenerna mellan Clärchen och Brackenburch, tills äntligen vid musiken, som betecknar hennes död och lampans sista uppflammande, innan den slocknar, liksom en enda snyftning genomför hela salongen.

Sista scenen med Egmonts dröm, der frihetens gudinna, bärande Clärchens drag, lagerkröner hans hufvud, syntes Laura såsom det härligaste af allt, och när han trädde emot vakten för att gå till döden, modig och glad som till en fest, var det ej längre Egmont hon såg, det var fadern. Sådan var han, måste han vara; detta var ej spel, han var en hjälte.

Sista tonerna af segersymfonien förklingade, och nu utbröt en entusiastisk bifallsstorm.

»Egmont, Walter, Walter, Egmont 1» ljöd det som en mullrande åska genom hela huset. Minther strök bort några tårar, han tyckte sig vara ung på nytt.

Så — det hade Betty Enders berättat Laura för många år sedan — hade man också jublat, när Lauras mor sjöng, och ändock hade hon ej varit lycklig!

»O», tänkte Laura i denna stund, »jag skulle ej behöfva något annat på hela jorden än att stå der inne och höra mitt namn ropas under jublande bifall.»

Mängden strömmade ut, men hon fattade morbroderns hand med en salig känsla af att hon hade liksom en del i aftonens triumf och ej behöfde gå bort som de andra utan att få blicka in i sjelfva helgedomen.

Det var halfmörkt på scenen, en mängd men-niskor sprungo om hvar andra, kulisserna sköts bort till sina gömslen, lagerkransen låg på golvet, och molnen, på hvilka frihetsgudinnan sväfvat, stodo stödda mot väggen. På tå, full af vördnad, gick Laura framåt, liksom beträdde hon verkligen ett heligt rum.

Några af de uppträdande voro redan omklädda och färdiga att gå. Vid foten af trappan, som ledde till klädlogerna, stod Clärchens mor i mörkgrå sliten kappa och hatt, synbarligen väntande på någon.

Laura drog sig ofrivilligt tillbaka vid åsynen af detta ansigte med dess djupa ärr och pussiga drag, som intet smink i världen kunde göra vackert.

Hon hade en medfödd fasa för det fula; detta ansigte rent af förskräckte henne, och dock kunde hon ej låta bli att vända sig om för att betrakta det tanu en gång. När hon så gjorde, mötte hon den främmande kvinnans blickar, som i namnlös förfäran ihängde fast vid hennes barnsliga gestalt.

Efter ett ögonblick satte den gamla händerna för röstet och flydde in mellan kulisserna.

Två män kommo i det samma trappan utför.

»I qväll öfverträffade han sig sjelf», sade en djup, fulltonig stämma; »man skulle kunna tro, att han ännu vill göra eröfringar.»

»Ja», inföll en tunn, pipig röst, »vete f-n hvad som kom åt honom ; men det kommer i alla fall surt efter.» Båda stannade tvärt. Laura stod framför dem i en enkel hvit klädning och blickade med glädjestrålade ögon på Zandts fula, af smink ännu örverdragna ansigte.

Han studsade och gjorde en af sina ofrivilliga komiska grimaser; men hans kamrat, tragikern Ketler, bugade sig nästan till jorden och sade:

»Jag kan ej misstaga mig, det måste vara Erika Walters dotter; ingen annan kan likna henne så.»

»Ja, jag är Laura Walter; morbror har lofvat, att jag skall få träffa pappa.»

De båda männen sågo på hvar andra.

»Är det ej bäst att vänta till i morgon?» sade Zandt med sitt oefterhärmliga leende.

»Gör det, min fröken», bad Ketler vördnadsfullt; »er far är trött efter sin ansträngande rol.»

»Jag måste se honom bara ett ögonblick, jag måste tacka honom», återtog hon med glänsande ögon. »Morbror har lofvat mig det.»

»Det var kanske oförsigtigt», sade Miinther betänksamt, »men nu får jag stå vid mitt ord.»

»Jag kände genast igen er, herr v. Zandt», sade Laura blygt; »jag mins hur jag brukade rida på ert knä och hur mamma skrattade åt edra roliga miner.»

»Ja», svarade han bittert; »det enda jag kan göra är att narra folk att skratta . . . till och med då jag sjelf velat gråta.»

»Mig mins ni väl inte?» frågade Ketler.

»Nej», svarade hon och såg upp i hans ansigte.

»Jag har haft den lyckan att känna er mor», återtog han; »man blef bättre bara af att se henne. Zandt, visa du vägen till Walters klädloge», fortsatte han, och gaf denne en blick af hemligt förstånd, »jag har glömt något uppe i min och springer för att hemta aet. Jag kan ej dröja», tillade han hviskande, »hon väntar.»

Med lätta steg ilade Ketler in i Walters klädloge.

»Din dotter kommer hit», sade han brådiskande, i det han flyttade undan en halftömd konjaksbutelj och några tomma. »Kan du taga emot henne?» »Ja visst, visst kan jag taga emot henne», svarade Walter med osäker stämma.

»Bäst hade varit att ni ej träffats i afton», sade Ketler, i det han gaf honom en forskande blick och skyndade ut genom en sidodörr, då han hörde steg i trappan.

Walter satt ännu i sin egmontsdräkt, men den fjäderprydda baretten och kappan lågo slängda i en vrå, sminket var i det närmaste borttvättadt och ansigtet så gammalt och förfallet ut.

»Pappa», ropade Laura och ilade emot honom; men stannade tvärt. »Pappa», hviskade hon förlägen, liksom inför en främling.

Han deremot tycktes ännu vara i besittning af Egmonts mod, lefnadslust och älskvärda lättsinne.

»Det var rätt af dig, min unge, att titta hit upp», sade han muntert; »du ville se härligheten på nära håll, förstår jag. Det är min glansrol, det här. Egmont är min hjelte, min afbild, ser du!»

»Vi ville blott helsa», sade Miinther otåligt; »du är trött, låt oss hellre träffas i morgon.»

»Hemma hos dig, nej tack! Nog har jag min skatt der, men draken, ser du, draken! Annat var det förr», återtog han och lade tungt sin hand på vännens axel, liksom behöfde han ett stöd; »mins du . . . mins du, när du ännu var

en glad gargon och jag ditt ideal ... ja, just jag ... ett skönt ideal . . . eller hur? Tycker du inte, att jag ser ut som ett ideal?»

En skrattparoxysm afbröt hans ord.

Laura stod häpen, stirrande på fadern.

»Låt oss gå!» bad Einar och fattade hennes hand.

»Nej», saae hon och slet sig lös, »inte ännu.»

»Det är inte något narrverk att spela Egmont, att vara paradhäst, nu när jag är en bruten man», sade Walter, liksom om ingen

du inte dricka ett glas för gamla minnen, Arvid?» fortsatte han och såg sig omkring, under det han famlade bland sminkburkarne på bordet. »Hvar är buteljen? Den är min hjälp, ser du, och i qväll tog

skulle jag lyckas. Barnetjag litet mer än vanligt. Jag behöfde elda på för att få mod.»

»Gå förut du med Laura», sade Miinther till Einar, »jag kommer strax efter.»

»Jag har ju inte sett på flickan ännu», ropade Walter, då Laura redan vaT i dörren. »Kom hit och låt mig se på dig, barn.»

Laura vände om och gick dröjande fram till fadern. Han upplyfte hennes ansigte och blickade en stund derpå.

»Modern», sade han, »modern upp i dagen, sådan hon var då jag såg henne första gången i musiksalongen i hennes föräldrahem.»

Han tystnade, vände sig bort och sjönk ned på stolen med ansigtet i händerna. Hans kropp skakades af snyftningar.

»Ack, att non aldrig sett mig!» stammade han. »Men gå, barn, gå, och kom aldrig hit mera . . . jag kunde göra dig också olycklig . . . lika olycklig . . . som jag sjelf är.»

»Pappa», ropade Laura och slöt sig häftigt intill honom, »när jag blir stor, kommer jag till dig . . . jag skall hjälpa dig.»

Einar drog henne med sig genom teaterns irrgångar, lade kappan öfver hennes axlar och förde henne ut under stjernhimmeln. Hon andades häftigt och stödde sig tungt på hans arm, men inne i klädlogen stod Arvid Miinther lutad öfver sin ungdomsvän.

»Fatta mod», bad han, »du har din dotter att lefva för.»

»Lefva», snyftade Walter, »kallar du detta att lefva? Ibland, när jag spelar, glömmar jag mig sjelf och är lycklig . . . jag tycker ännu om att höra bifallsstor-men der ute . . . det svalkar . . . sedan vaknar jag upp igen. Gif mig buteljen, Arvid, den står der i skåpet . . . det är enda medlet. Låt oss dricka . . . då glömmar jag . . . glömmar, att jag dödat henne.»

* *

*Följande dag hade Einar ett långt samtal med sin far i dennes enskilda rum innanför kontoret.

Under tre veckors tid stannade den D:ska truppen. Walter uppträdde nästan dagligen. Laura gick liksom i feber de aftnar hon ej såg honom; men i hans klädloge kom hon ej mera och råkade honom endast sällan, då han ej lät öfvertala sig att blifva gäst i det Miintherska huset.

När hon, åtföljd af morbrodern och Einar, såg honom som Egmont eller Don Carlos, hans gamla triumfroier, i hvilka han ännu excellerade och som han nästan kunnat spela med förbundna ögon, var han åter hennes drömmars hjelte, och hon glömde scénen i klädlogen, hvaraf hon ej heller förstod eller mindes stort mer, än att han var olycklig.

Äntligen, till Reginas stora glädje, afreste skådespelaretruppen.

I sin kammare gick Laura till långt fram på nätterna, deklamerande Clärchens rol, som hon lärt sig utantill från början till slut; men om dagen vandrade hon deremot omkring som en sömngångare och svarade stundom alldeles bakvänt, då hon tilltalades. Några skarpa tillrättavisningar väckte henne upp ur dvalan.

»Det är verkningar af teatergalenskapen», förklarade Regina, och hon hade rätt: Laura drömde endast om att sjelf få uppträda.

»Hvarför är du inte på kontoret?» sade Regina en dag till Einar, hvilken satt i barnkammaren, som den ännu kallades, och skref så ifrigt, att han ej märkte att hon kommit in.

»Jag har slutat der», sade han och steg upp.

Modern såg blott på honom, men teg.

»Mamma», sade han, »blif ej ledsen, men jag kan inte fortsätta der.»

»Och hvad skall du då taga dig till?» frågade hon tonlöst.

»Jag har talat vid pappa. Om du samtycker, reser jag till Heidelberg i nästa månad.» »Och om jag inte samtycker?» svarade hon med sammanpressade läppar.

»Du nekar inte, det vet jag», inföll han bevekande; »du mer än alla andra vill ju se mig lycklig?»

»Jag kan inte släppa dig ifrån mig, jag kan inte lefva utan dig», sade hon passionerad och slog sina armar kring hans hals. »Hvarför, kan du inte vara lycklig här hemma, der du har mig, din far . . . och . . . Laura?»

»Derför att jag måste ut, måste lära något för att göra er alla heder», svarade han med blixtrande ögon.

»Blif din fars efterträdare, större heder kan du ej göra mig.»

»Jag kan inte . . . kontorsarbetet har länge varit mitt lifs plåga, och nu, sedan . . . sedan jag börjat studera de här», sade han och pekade på Göthes verk, som låg framför honom på boraet, »vet jag åtminstone till hvilket mål jag sträfvar.»

»Du vill väl inte bli komediant?» ropade hon förskräckt.

Han smålog.

»Jag vet mte ännu rätt hvad jag vill bli, men ...»

»Du skall inte resa», inföll hon häftigt. »Jag förstår allt sammans, du har blifvit förryckt, du också, sedan du var på teatern; men du skall låta tala vid dig. Tro mig, ingen konstnär är lycklig eller belåten med sin lott.»

Alla Reginas böner, förnuftsskäl och öfvertalningsförsök visade sig dock fruktlösa.

Hon förebrädde sin man dennes slapphet att hafva gifvit sitt samtycke, men fick endast till svar:

»Jag hade också helst sett, att han stannat hemma; men nu kan det inte hjälpas, vi måste finna oss i att han reser.»

I tysthet gaf hon från denna dag akt på Einar och studerade hvarje hans ord och rörelse i hopp att finna något tecken, som antydde att han ändrat sig. Hennes lynne blef härunder allt värre. Ludvig till-bragte sina lofstunder på kontoret och visade sig endast vid måltiderna, som intogos under plågsam tystnad; ijenstfli ekorna sågo förskrämda ut, och för Laura var det en förfärlig tid. Hon vågade ej ens se åt Einar, och så snart han kom in i rummet, sökte hon finna något skäl att komma derifrån.

Regina förstod, att hon varit hans förtrogna, att de hviskande samtal, de haft med hvar anara och som afstannat när hon kommit in, gällt hans framtidsplaner. Detta fick Laura nu umgälla.

Sent en afton, då linien på ljustet redan var utbränd och hon bort vara i säng, men satt vid ett nytt ljus med Moliéres Tartuffe framför sig, kom Regina till hennes förskräckelse in i kammaren. Lauras första tanke var på ljustet, den andra på den förbjudna boken. Hon reste sig upp för att möta vredesutbrottet, men Regina tycktes

ingenting märka.

»Laura», sade hon, »jag kommer för att bedja dig om något.»

»Mig!» svarade denna förvånad och begagnade tillfället för att sticka boken under sängtäcket.

»Du håller ju af Einar?»

»Ja», svarade Laura tveksamt; »mycket», tillade hon, i det hon såg upp i mosterns ansigte.

»öfvertala honom att stanna hemma!»

Laura teg och såg ned.

»öfvertala honom; du kan det, och jag skall evigt välsigna dig.»

»Jag kan inte, moster!» svarade hon med skälf-vande läppar.

»Om du ber honom, stannar han, jag vet det», återtog Regina med en bitterhet, som det var henne omöjligt att dölja.

»Jag vill inte!»

»Vill inte», utbrast Regina och gjorde en rörelse, liksom ämnade hon i sin vrede kasta sig öfver Laura; men denna stod lugn.

»Nej, det skulle bli hans olycka.»

Långsamt och med tunga steg lemnade Regina rummet utan att se sig tillbaka. Morgonen derpå började hon göra förberedelser till Einars afresa.

Hela dagarne var hon i rörelse, ordnade sjelf allt och afslog på det bestämdaste hvarje tillbud om hjälp. När den stora tvätten låg färdig till instrvking, utsorterade hon omsorgsfullt alla Einars kläder och strök dem med egen hand. I strykkammaren, de T pigorna eljest skämtade, skrattade och pratade med hvar andra, tills Reginas bannande röst allt som oftast skrämde dem till tystnad, hördes nu endast ljudet af jernen, som sattes ned på spisen eller byttes om, äfvensom deras fräsande, när de öfverforo det hvita, fuktiga linnet.

Alla arbetade och blickade emellanåt undrande på matmoderns allvarliga, stränga ansigte, förvånade öfver att inga bannor afhördes och att hon ej det ringaste tycktes bekymra sig om annat, än hvad hon sjelf hade för händer.

Om aftnarne var hela familjen församlad. Einar satt vid sin mors sida, och hon talade på ett krampaktigt, nervöst sätt och smålog, när hon trodde att han betraktade henne. Sedan brann lampan till långt fram på natten i sängkammaren, der hon satt, lagande små omärkliga hål på en strumpa eller knapphålen på någgra skjortor.

Till sist packade hon hans kappsäckar, och när hon en kall, ruskig morgon följt honom till bangården och stod ensam qvar, blickande efter det bortilande tåget, tänkte hon:

»Kanske glömmet han min stränghet och mins endast, att jag älskat honom.»

\$ \$

*

Medan Einar studerade, i Heidelberg, arbetade Laura dubbelt på sina lexor och sin musik. Både hon och Einar hade ett mål att arbeta för och hade kommit öfverens om att gå så raskt framåt som möjligt. Ludvig slutade deremot sin skolgång och sattes på ett handelsinstitut. Det var nu bestämdt, att han skulle blifva faderns efterträdare.

Det var ett förfärligt enformigt lif, som nu fördes i det Miintherska huset, nästan uteslutande eg-nadt åt arbete; men Laura tänkte ej derpå, för henne var det endast en beredsetid för det brokiga, lysande lif, hon skulle komma att föra. Allt sedan hon i verkligheten sett, hvad som från barndomen varit hennes längtans mål: en teaterrepresentation, blef det för henne visshet, att hon också var skapad för konstnärslivet, att hon måste egna

sig deråt, om ej hela hennes tillvaro skulle blifva en enda lidelsefull, otillfredsstäld längtan.

Regina behandlade henne nu, sedan Einar vaT borta, med långt större vänlighet; men Laura tänkte ej derpå. Alla hennes tankar, hennes natters drömmar voro egnade framtiden och hvad som väntade henne då.

Hon skulle, sedan hon blifvit konfirmerad, resa till fadern, inöfvas under hans ledning och uppträda som Clärchen eller prinsessan Eboli; hon trodde sig mäktig hvilken rol som helst.

Några svårigheter såg hon ej. Hon skulle vårda fadern, älska och omhulda honom; han skulle aldrig mer känna sig olycklig, och sjelf skulle hon blifva världens största skådespelerska — med mindre kunde hon ej nöja sig — och det syntes henne också vaTa en temligen lätt sak.

I dessa drömmar innehade alltid Einar en mer eller mindre lysande rol. Än spelade han Egmont eller Don Carlos, än hade han skrivit sjelfva stycket, som var något ännu öfverträffadt, och delade med henne publikens hyllning, än åter frestade han henne att öfvergifva alla triumfer för att blifva hans maka, och Tomanens slut varierade ständigt: än tillbakavisade hon honom med de stolta orden, att »hon vigt sig vid konsten», än åter tog hon honom till nåder, och de reste till sammans på en segerfärd genom världen, föregångna af sjelfva gudinnan Fama. Emellertid kom konfirmationstiden, och de kring-sväfvande tankarne fingo ett annat mål. Småningom upptogs hon mer och mer af de sanningar, religionsläraren förklarade och uttalade på sitt enkla, lättfattliga sätt.

Tidens vaknande tvifvel hade ej nått henne, hon var en af de lyckliga, som aflade sina löften med full tro, att det var något värdt att lofva och hålla, att lefva och dö på.

Pessimisterna i sin vishet hade ännu ej hunnit rifva ned himlen eller med skarpa stålspjut vända upp och ned på jorden för att visa, att det gröna gräset, de doftande blommorna endast vore ett bedrägeri, som dolde den svarta myllan och de fula krypen derunder.

Hon trodde på en högre magts ledning och hägn,

Eå bödens kraft att afvända fara och synd, på ett ömmande lif, der belöning eller straff väntade henne, samt på människans utveckling till en, gudsbelätet sig allt mera närmande, för lycka och salighet utko-rad varelse.

Derför var hon också på konfirmationsdagen, då hon tyckte sig för hela liivet ingå ett förbund med himlen, uppfylld af heliga känslor, och minnet af modern stod klarare för henne än någonsin förut.

När hon om aftonen kom in på sin kammare, som Regina prydt med blommor och friskt löf — det var nu åter vår, liksom då hon för åtta år sedan kom till sitt nya hem — låg det ett bref på bordet, klumpigt och illa hoplagdt.

Förvånad såg hon på utanskriften, der bokstäf-verna, stora och fyrkantiga, stretade åt olika håll.

»Från Maren», tänkte hon och smålog; men när hon brutit förseglingen, en enda stor lackflod, fann hon ett litet nätt försegladt bref, ombundet med ett svart sammetsband, på hvilket satt ett guld kors, an-bringadt liksom till sigill derpå.

Hennes fingrar darrade, då hon med klappande hjerta lösgjorde och förde det till sina läppar. Detta kors hade hon sett på moderns hals, så långt hon kunde minnas tillbaka, och när denna dog — nu mindes hon det tydligt — skimrade det ännu på den hvita nattdräkten.

Hon bröt brefvet och läste:

»Min dotter, mitt enda, älskade barn!

Jag vet, att jag måste dö och lemna dig ensam!

Det är hårdt; jag hade så gerna velat leda dina steg och skydda dig på din väg genom lifvet, hvars faror och sorger jag känner.

Försök att minnas de läror, jag inpreglat hos dig.

Ack, att du varit äldre och rätt förstått dem!

På det kors, jag sänder dig, lofvade jag vid min konfirmation att söka vandra på Herrans vägar och tåligt bära de bördor, han behagade pålägga. Jag har försökt — försökt af hela min själ, och kanske räknar han uppsåtet som gerning.

Detta kors har varit liksom ett förbundstecken mellan mig och min frälsare; kanske skall det äfven blifva dig till tröst och hjälp, jag hoppas det!

Anklaga mig ej därför att jag skilt dig från din faT och låtit dig uppväxa i din morbrors hus. Under långa, sömnlösa nätter och ensamma dagar har jag ✓ tänkt och grubblat — o, om du viste huru — påhavad som skulle vara bäst för dig. Det är ej från din far jag vill skilja dig, utan från det lif han för, den om-gifning, i hvilken han rör sig.

Barn, jag tänkte en gång att låta dig på detta kors svära att aldrig egna dig åt teatern; men jag har ändrat mig, jag begär ej ens ett löfte, du kunde komma att bryta det, och jag vore då orsaken till ditt brott.

Du vet icke hur mycket synd och elände, hur inånga faror, lidanden och frestelser, som gömma sig mellan kulisserna; måtte du aldrig få veta det!

Att du ärft din fars brinnande lust för skådespelarekonsten, kanske också hans talang, fruktar jag mer än allt annat, och om så är, vågar jag ej taga ditt löfte; men min sista, min innerligaste önskan här på jorden, min oafåtliga bön — mins detta — är, attdu blir skonad från detta lif af berusande fröjder, farliga lockelser, dödande qval och syndfull afundsjuka.

Regina hatar allt hvad till teatern hör, måtte hon kunna inympa denna känsla äfven på dig; det synes mig som skulle hon bättre än någon annan kunna in-gifva dig afsmak för artistlivet, som oftast skimrar så lockande på ytan och i grunden är så ihåligt och haltlöst.

Om någon skulle säga dig, att din mor varit olycklig, så svara: »Hon var älsSad, högt älskad, och detta är den största lycka på jorden; men hon var skapad för hemmet, för ett stilla, obemärkt lif, och fördes af omständigheterna till en plats, för hvilken hon ej passade.»

Var för din far allt hvad du kan, och om du hör honom klandras, så beklaga, men döm ej. Tänk på att han är konstnär mer än människa, och mins, att jag älskat honom och har honom att tacka för stunder af sällhet, för hvilka jorden tyckts mig för trång.

Kommer du i nöd, så vänd dig till Maren, min trofasta Maren; någon bättre vän kan du ej få.

Var tålig och sök att älska din moster! Ack, att mitt sinne ej kan slita sig från det jordiska ens nu, när jag är så nära döden, utan ständigt, ständigt täres af fruktan och oro för din framtid! Jag hade endast två utvägar att välja emellan: att låta dig uppväxa midt inne i teaterlivet och liksom uppfostras för de tiljor, som förefalla mig förtärande såsom helvetets eld, eller handledas af Regina och min bror, på hvilkas kärlek och goda hjerta jag litar. Måtte Herren hafva ledt mitt val!

Din moster är en redbar, hederlig qvinna, glöm aldrig detta, om hon stundom synes dig kall eller kärlekslös. Måtte jag från en bättre verld kunna vaka öfver dig, det är min bästa tröst att hoppas derpå.

Jag är så trött, så trött. Det är bittert att lemna dig, barn, men jag finner endast hvila i min frälsares famn. Måtte han förbarma sig öfver dig, liksom han förbarmat sig öfver

Din stackars moder.» När Laura slutat brevet, sjönk hon ned på knä framför den lilla träsoffan och lutade hufvudet mot den samma. Våldsamma snyftningar skakade hennes kropp, och enstaka, häftiga ord banade sig väg öfver hennes läppar. Hon hade bundit korset om sin hals och höll det krampaktigt slutet mellan de knäppta händerna. Det var som om modern stått lefvande framför henne, hörande hennes ord och färdig att mottaga hennes löften.

I denna stund, med själen ännu varm och helgad af den kyrkliga ceremonien, syntes henne allt lätt. Försakandet af jordisk sällhet och jordiska önskningar tycktes henne eftersträfvansvärdt, och att få uppoffra sig såsom en

ytterligare nåd, som blifvit henne beskärd.

Den ed, modern ej velat taga, den skulle hon nu själf aflägga på detta heliga kors, och intet i verlden skulle förmå henne att bryta den. Löftet till den döda skulle blifva mera bindande än till den lefvande, och Herren själf skulle vara hennes vittne.

En hand lade sig sakt ° 1 ixel.

rörelsen.

Regina stod framför henne.

»Låt inte brefvet uppröra dig för mycket», sade hon och fattade hennes arm; »det är nog för i dag, aftonmåltiden väntar, och din morbror vill lemna dig ett litet minne.»

Laura badade sitt ansigte i tvättfatet, medan Regina stod bredvid och väntade. I matsalen var fest-Egt dukadt, och vid Lauras tallrik stod ett litet etui, innehållande en ring med en enda stor, gnistrande juvel.

»Det har varit din mors, hon fick den af mig på sin bröllopsdag», sade morbrodern och slöt Laura i sin famn.

»Akta den väl, den är mycket dyrbar, säkert värd flere hundra mark», sade Regina förmanande.

»Den är dyrbarare, än du nu kan förstå, barn», återtog morbrodern; »en gång, när också du älskat, skall jag berätta hans historia.»

Hon for upp förlägen

starka själs-

7Regina betraktade honom förvånad, och en förebråelse tycktes sväfvä på hennes läppar; men på Lauras kinder uppsteg en brännande rodnad.

Det högtidliga löfte, hon varit nära att aflägga, då mostern af bröt henne, blef aldrig gifvet. När hon kom in i sin kammare senare på aftonen, var hon för trött och förströdd, och ringen, som lyste på hennes finger — den första ring hon burit — tycktes ega liksom en förmåga att draga hennes tankar ned till jorden, från det exalterade tillstånd, hon förebrådde sig att ej längre kunna qvarhålla och som varit så ljuft.

Drömmande satt hon dock länge vid det öppna fönstret och lät sig smekas af nattvinden.

»Om jag också ej aflägger någon ed», tänkte hon och smekte det lilla korset, »skall jag ändock ej bryta mot min moders sista önskan.»

* *

Laura gick ej längre i skola, hon skulle studera på egen hand och hjälpa mostern i hushållet. Endast musiklektionerna fortsattes regelbundet som förut.

Nu först märkte hon, hur enformigt lifvet var och hur långsamt tiden gick. Skulle det då alltid blifva så?

Mekaniskt och utan intresse förrättade hon de husliga sysslorna och fick ständiga förebråelser för slarf och glömska. Hennes håg för läsning var borta, och hon satt helst sysslolös, stirrande framför sig.

»Ar du sjuk?» frågade Regina ofta, då hon betraktade hennes bleka, sorgsna ansigte.

»Visst inte», svarade Laura, liksom uppvaknande, och sökte genom feberaktig verksamhet för en stund undandraga sig mosterns spörjande blickar.

Vid pianot glömde non sig qvar längre än någonsin, och det såg ut som om non helst velat sitta der hela dagen, än spelande några briljanta kompositioner, som togo alla krafter och tankar i anspråk, än åter drömligt försjunken i återgifvandet af Mendelssohns Lieder, eller fantiserande i oändlighet öfver en melodi, som upprunnit inom hennes eget bröst.

»Låt* henne få flytta ned till mig», bad mormodern, »jag är för gammal att vara ensam.»

Regina såg på sin svärmor och märkte för första gången hur hon åldrats på den sista tiden, hur skröplig och lutad hennes gestalt såg ut.

»Det är kanske bäst», sade non och satte en kudde bakom »gamla fruns» rygg, en uppmärksamhet, som hon aldrig förr bevisat henne.

Der nere i den behagliga lilla våningen, uppfylld af blommor, böcker och konstskatter, var det som om Laura haft lättare att komma till rätta med sig sjelf.

Allt sedan hon läst moderns bref och fattat beslutet att offra sin egen brinnande åtrå för att livda hennes sista vilja, blef längtan efter konstnärslifvet dubbelt stark och ville ej låta kufva sig; det var som om hon förlorat hopp, framtid och mål, och hela hennes tillvaro föreföll henne tom och intresselös.

Hennes tankar gingo ofta till Einar. Skulle han få följa sin kallelse eller skulle öfver så tigligen hinder också ställa sig i hans väg?

Han skref sällan. Regina framförde stundom en helsning, men talade aldrig om honom, åtminstone ej med Laura. Tillfrågades hon af någon utom familjen angående hans lif och studier, svarade hon med stolthet:

»Han har alltid de högsta betyg, det blir något stort af honom, derom är intet tvifvel.»

På Luras tid och tankar lade mormodern så mycket beslag som möjligt. Hennes högsta glädje hade varit att sjelf pyssla om sina blommor, damma sina konstskatter och läsa sina favoritförfattare. Nu satt hon oftast sysslös i länstolen framför den öppna spiseln, i hvilken hon tyckte om att se en glödande kolhög, vid hvars sken hon kunde värma de kalla, skälfvande händerna, eller också var stolen framflyttad till fönstret de stunder solen visade sig, och ett förnöjt leende spelade på de tunna, färglösa läpparne, när lifgivande solstrålar belyste den bräckliga stofthyddan.

Laura hade blifvit mormoderns allt i allorm. Hennes små fötter voro i ständig rörelse för att skaffa det ena eller andra, eller rulla stolen mellan eldstaden och fönstret; hennes händer voro alltid till tjänst, oftast innan en önskan blifvit uttalad, och aldrig tröttnade hon som föreläserska.

Medan hon sjelf blomstrade upp och allt mer utvecklade sig i jungfrulig fågring och kraft, färdig att möta lifvets sorger eller fröjder, fylles hennes hjerta af ousäglig kärlek och ömkan för denna älskade varelse, som hon såg liksom tum för tum skrida framåt till förintelse och död.

När Laura satt vid mormoderns fötter och såg upp i det skrynliga ansigtet med dess skumma ögon, der synförmågan allt mer fördunklades, tänkte hon:

»Detta är ej att lefva. Måtte jag dö medan jag ännu kan älska, njuta och hoppas som nu!»

Hon tänkte ej längre på sig sjelf, blott på att samla hvarje glädjegnista och liksom frambära den till den gamla.

Fönsterträdgården hade aldrig blomstrat så som under hennes hand, och hennes fröjd, när hon kunde visa mormodern en nyutslagen ros, kamellia eller heliotrop, var gränslös.

Hon instälde alla bullrande öfningar på pianot och spelade endast ljuft smekande eller sprittande melodier, som hon trodde kunde framkalla ett gladt minne eller en glad tanke. Hon talade utan att vänta på svar, med höjd röst — den gamla hade svårt att höra — om allt, som hon viste kunde intressera, eller hörde på, utan att tröttna, då mormodern berättade det samma som hon berättat så många, många gånger förut. Laura kysste och smekte de vissnade händerna och visade sig ständigt glad, äfven då de tunga tan-kanne på den offrade framtidsdrömmen förmörkande smögo sig öfver henne. Regina som omtanke i allt livadt yttre omsorger och trefnad angick saknades ej heller, och hvar och en, som besökte den gamla, sade: »Hvilken lycklig ålderdom!»

Detta var också ett tema, Regina ständigt varierade; men Laura teg och sade en gång till morbrodern:

»Låt oss älska henne dubbelt och göra allt för henne! Tror du inte, att det är förfärligt att känna lifvet rinna bort droppvis och så småningom taga afsked af allt, som gifvit det värde?»

Sina bästa stunder hade den gamla, när Laura läste högt något skådespel af Schiller eller Göthe, hennes älsklingsförfattare. Hon läste väl, och hennes stämma hade något af faderns malmrika klang och böjlighet. Det hände mången gång, att mormodern inslumrat i sin stol, under det Laura fortsatte att läsa samt, glömmande tid och rum, tyckte sig se allt detta

få scenen och sjelf vara någon af de diktade person-igheterna. När hon då slutligen vaknade upp till verkligheten och viste, att den gamla ej gaf akt på henne, gömde hon ansigtet i händerna och grät bittra tårar öfver att behöfva intvingas i hvardagliga, intetsägende förhållanden, under det hon kände sig skapad för något helt annat.

Tre vintrars snö föll öfver jorden, och ännu lefde »gamla frun» bland sina konstskatter och minnen, en skugga af hvad hon fordom varit; men den tredje våren stod länstolen tom: den gamla låg på sin dödsbädd. Fönstret stod öppet, den lilla trädgården, hennes händers verk, stod iklädd sin högtidsskrud, på gräsmattan gnistrade dropparne från fontänen, och vattenstrålen sprang högt i luften för att falla och åter falla med samma plaskande, enformiga ljud som alltid.

Den döende smålog, liksom såg och hörde hon allt detta, som var henne så kärt och välbekant, smålog liksom åt en lycklig tanke eller en skön syn. Hennes hufvud sjönk tillbaka mot kuddarne: hvilans stund var kommen.»Nu är hon ung på nytt», tänkte Laura ett par par dagar senare, der hon satt på gräsbänken under kastanien, sysselsatt att binda en krans af hvita tu-senskönor, narcisser och grönt till kistan. En korg blommor stod bredvid henne, men emellanåt, när hon ej fick det så vackert hon ville, steg hon upp för att bland bladväxter eller blomstergrupper utvälja något nytt.

»Här har du hvita rosor och kallor.. . använd dem, kära barn; inte kan du få någon krans af det der skräpet!» ropade Regina från den dödas lilla våning, der hon vände upp och ned på allt för begrafningens skull.

»Nej, moster», svarade Laura, i det hon gick fram till fönstret, »det får inte vara något annat än det, som vuxit här i trädgården.»

»Dumheter!» sade Regina fnurrigt och böljade åter kläda öfver möbler och tafvelramar med bländ-hvitt linne.

Konstnärligt formade Regina med tillhjälp af band och nålar smakfulla veck och rosetter på det hvita linnet och stack sedan in några blommor eller gröna qvistar deri. När allt var färdigt, stälde hon sig — ännu med ett par knappnålar i munnen — att betrakta sitt verk. Det var förträffligt, och hon smålog belåtet, under det hon gick fram till fönstret.

Laura satt ännu kvar på gräsbänken, ifrigt upptagen af sitt arbete. Hatten låg bredvid henne och hufvudet var djupt böjdt öfver kransen, på hvilken hon band. Stundom lutade hon det åt sidan och betraktade den med kritiska blickar, under det hennes fina fingrar böjde på något blad, hvilket ej låg som hon ville.

Hon var alldeles svartklädd, liksom då hon kom till det Miintherska huset, och dräkten var nästan tarföig; men hela den smärta gestalten var öfvergjuten af en elegans och ett behag, som ej behöfde toaiettkonstens finter och knep för att göra sig gällande.

Regina fattade tag i gardinen, drog den åt sidan och betraktade henne. Detta barn, som hon motta-git sju år gammalt, hade under hennes ögon vuxit upp till en adertonårig ungmö.

Under den tid, Laura lefvat nere hos mormodern, hade Regina nästan glömt hvad som förut oroat henne, flömt sin ovilja och ingått på ett stillestånd, som li-ade sig till att förvandlas i verklig fred, då hon såg det tålmod och de omsorger, dotterdottern slösade på den gamla, hvars krämpor, retliga lynne samt tilltagande döfhet och minnesslöhet så ofta frestat henne sjelf till vresighet.

Nu var den gamla borta och Laura uppflyttad i sin kammare för att på nytt komma under mosterns vård.

En otålig suck un dslapp Regin as läppar.

»Det blir förfärligt att ej längre få vara ensam, utan ha henne i hälarne hvart man går», tänkte hon.

Der hon nu stod, med granskande ögon betraktande det unga ansigtet framför sig, fann hon, att hon allt sedan Einar reste egentligen ej tänkt på något annat än honom och ej förr än nu märkt den förändring, Laura undergått.

Den renstrukna gardinen skrynkledes i hennes hand, när hon såg detta hufvud omgifvet af krusigt, mörkt hår, hvilket, oordnad som det tycktes, smekte den hvita tinningen och föll nedåt ryggen.

Ansigtet, hvars profil var vänd åt henne, såg lugnt, nästan kallt ut med sina regelbundna linier och tätt slutna läppar. Ögonen voro sänkta och deras långa fransar skuggade lätt den fint rundade kinden.

»Dödt, kallt!» hviskade Regina, och ett leende krusade hennes läppar.

I det samma lade Laura kransen ifrån sig och slog upp ögonen. Mörka, fuktiga och passionerade utstrålade de en ljusflod, som med ens lade ett glödande skimmer af färg och lif öfver de nyss så kyliga dragen, och då hon nu log, som åt en glad, vacker tanke, släppte Regina gardinen och vände sig bort; men öfver hennes ansigte lägrade sig i denna stund ett hårdt, beslutsamt uttryck.

* %

*Mormodern var jordad.

Mäktigt gripen hade Laura sett kistan sänkas i den svarta* mulleu en solig vårdag, då allt uppspirade med nyväckt lif och glädje.

»Det är öfverstökadt, Gud ske lof!» sade Regina, under det hon åter stälde i ordning i den aflidnas våning.

När detta var gjordt, stängde hon dörren och stoppade nyckeln i sm ficka.

Laura söjde den gamla af hela sitt hjerta och tyckte sig numera ej hafva något att lefva för eller någon att älska. Hon saknade äfven böckerna, konstskatterna och tystnaden der nere, och hennes längtan och oro, som insöfts under den tid, då hon offrade sig sjelf i kärlek, vaknade med förnyad kraft.

»Det är tid på att skaffa Laura litet förströelse; du borde tänka på att hon är ung», sade Regina till sin man en afton på hösten.

Denne såg förvånad på henne och svarade:

»Du har alldeles rätt, tack för dessa ord.»

En sömmerska tillkallades, som under sträng uppsigt skar till ett par sällshapsdräfter åt den unga flickan: en hvit luftig och en svart sidenklädning, mormoderns högtidsdräkt, som ändrades.

»Det kan inte hjälpas, om det kostar litet», tänkte Regina, under det hon knappade in på en aln spetsar.

Lauras illa sydda, hoplappade dräfter hade mången gång väckt morbroderns förargelse och varit ständig anledning till tvister mellan honom och hans hustru.

»Hon är en fattig flicka och skall inte uppfostras till att glömma det», sade Regina.

»Hon är min systerdotter, kom i håg det», svarade han.

En afton i januari månad, då han stod i tamburen, insvept i sin pels, och väntade på hyrvagnen, som dröjde, frågade han därför ängsligt:

»Laura är väl riktigt bra klädd?»

»Var lugn», svarade Regina buttert.

Laura slog upp sin kappa, under hvilken den hvita, luftiga, högt uppsatta klädningen skymtade fram, och sade:»Jag är klädd som en prinsessa, du skall nog få heder af mig på balen, morbror.»

Tillhörande den högre bourgeoisien och med gamla, inom handelsverlden högt aktade namn, rörde sig makarne Miinther i en sällskapskrets, der rikedomens väl var den förnämsta tyngden på vågskålen, men der bildning och talanger också kommo till sin fulla rätt. För första gången infördes Laura nu i dessa kretsar, från hvilka hon förut

omsorgsfullt hållits skild.

Passionerad, liksom hade hon här funnit något att hålla sig fast vid, kastade hon sig "in i sällskaps-lifvets nöjen, och Regina följde henne på baler, konserter och mindre tillställningar, liksom hade hon sjelf funnit sin högsta lycka deri, och var lika angelägen, som någonsin mödrar pläga vara, att Laura skulle taga sig bra ut och blifva observerad.

Vid första åsynen föreföll hon kall och ansigtets linier skarpa i a. 11 sin ungdomlighet. Snart var hon likväl säsongens lejoninna och ett föremål för allmän hyllning.

Stel och rak, i höghalsad svart sammetsdräkt och

Juveler, satt Regina via en vägg, spejande efter hvil-a som egentligen utmärkte Laura.

Då och då drog ett spotskt eller föraktligt leende öfver hennes läppar, men hon stannade qvar på sin post och var ständigt lika ifrig i sina forskningar.

Laura syntes endast visa föga intresse för aen flock unga, rika ynglingar, som tillbedjande svärmade omkring henne, och märkbart förminskades också deras antal. Hon, som aldrig varit till sammans med unga män och haft Einar till vän och förtrogen, fann dem alla ytliga och betydelselösa samt tröttnade snart på deras platta, insockrade fraser. De i sin ordning kände sig bortkomna inför hennes öfverlägsna väsen och blixtrande, stundom bitande infall och sarkasmer.

Med ledsnad såg Regina denna förhoppningsfulla skara af beundrare draga sig tillbaka; men hon tröstade sig dock med, att den solidare truppen så mycket tätare slöt sig till sammans. Dess anförare, en fetlagd, ståtlig bankir med stor förmögenhet, ljusbrunt, krusigt skägg och väl bibehållet ansigte, trots de fyrtio åren och det vilda lif, han ännu förde, blef föremålet för Reginas särskilda uppmärksamhet.

Han hade rest och sett mycket samt uttryckte sig väl, och Laura underhöll sig hellre med honom än med någon annan samt gjorde ej någon hemlighet deraf...

»Ar ni dotter till den store Walter?» hade varit hans första ord till henne, och dermed hade han vun* nit hennes ynnest, hvilken han bibehållit genom de ständiga loftal öfver fadern och den rika erfarenhet, han egde i allt hvad till teater och konst hörde. Han hade ett skarpt hufvud och gissade sig strax till hvilka tankar och intressen, som sysselsatte hennes själ.

Snart var han en ofta sedd gäst i det Miinther-ska huset, och Laura spelade för honom sina briljantaste salongsstycken, under det han stod bredvid, vändande notbladen eller försjunken i andlös beundran, då hon som oftast spelade utantill eller någon gång kunde öfvertalas att variera ett eget tema.

»Spelar ni aldrig Mendelssohn, vår förnämste tonsättare, fröken Walter?» frågade han en gång och satte fram ett nothäfte.

»Nej», svarade hon rodnande och lade undan boken nederst på nothyllan.

»Han friar snart, derom är intet tvifvel», sade Regina till sin man en afton, då bankiren visat sig mera förtjust än någonsin och Lafira varit särdeles glad och liflig samt på mosterns enträgna uppmaning deklamerat några småbitar af Heine och till och med fått hennes hjerta att klappa varmare än vanligt.

»Det hoppas jag att han inte gör», svarade Mtin-ther ifrigt.

»Ett sådant anbud bjudes henne ej två gånger; han är rik och ansedd och hon fattig som en kyrkråtta», återtog Regina häftigt.

»Min vackra, präktiga flicka», inföll han varmt, »skall inte falla i händerna på en gammal rucklare, om jag kan hindra det. Du känner förmodligen intet af hans föregående lif, om det är för detta mål du uppmuntrar hans besök i vårt hus.»

Bankiren, som var verkligt förälskad och tydligt såg hvem han hade på sin sida, talade först vid Regina och fick

hennes bifall, innan han framförde sitt frieri till Laura sjelf. Denna, som läst och tänkt så mycket öfver de skådespel, hon studerat, och i hvilka kärleken spelat så stor rol, hade ej för ett ögonblick misstänkt, att den skulle uppenbara sig för henne förkroppsligad i denna gestalt, som med ens blef henne förhatlig. Hon hade aldrig tänkt på eller förstått, att hon varit för vänlig och tillmötesgående; han hade roat henne för stunden, men aldrig haft någon del i hennes ensamma timmars skiftande tankar och drömmar.

Bedröfvad och bestört förklarade hon, att hon trott, att en man och en qvinna kunde träffas som goda vänner och tala om saker, som intresserade dem, utan att det därför behöfde anses som en uppmuntran till varmare känslor; hon var ung och oerfaren, och hade hon felat, var detta orsaken.

Något liknande en snyftning banade sig väg ur hans bröst, då han bugade sig för henne och gick för att aldrig återkomma.

Reginas harm kände inga gränser; åter igen bröts henr - * je^a barns okufliga trots.

plågar mig så!», sade hon under strömmande tårar; men det var ej förebråelserna, som framlockat dera, utan tanken på att hon förorsakat en menniska smärta och ej handlat som hon bort.

Outtröttlig som förut förde Regina henne på nytt i elden; men Laura hade nu blifvit försigtigare och nästan rädd för männens hyllning.

Dock, när hon omgafs af en skara konstnärer, hvilket stundom hände, glömde hon sina föresatser och hänförde dem alla genom sin glödande entusiasm och sprittande liflighet. Hennes bleka kinder fingo

moster, tala ej mera derom, detdå färg, det vemodiga, ofta frånvarande ansiktsuttrycket var borta och hennes rörelser blefvo lifliga.

Regina fattade åter mod. Hon insåg, att endast här, bland artister, kunde Laura göra sitt val.

Det händer dock ofta, att konstnärer ej hafva så lätt att gifta sig som bankirer och köpmän, och Regina väntade förgäfves på någon kärleksförklaring och fick aldrig ens veta af ett par försök dertill, som Laura i tid lyckades förekomma och förvandla till upprigtiga försäkringar om vänskap och aktning.

Med stigande oro, vrede och bekymmer såg Regina säsongen närma sig sitt slut, utan att Laura var iorlofvad; kostnaden för hennes toaletter hade tjenat till intet, och Einar skulle komma hem till hösten.

Han hade under dessa år endast gjort ett helt kort besök i föräldrahemmet, men Regina hade vistats hos honom en månad hvarje sommar, låtande allt i hemmet då gå som det bäst kunde. Nu hade han emellertid tagit sin filosofie doktorsgrad med heder och skulle efter några månaders uppehåll i Paris slå sig ned i fädernehemmet för att, som han skref till modern, fortsätta sina studier.

På våren besöktes staden åter af några mer än vanligt framstående sceniska artister.

»Tag Laura med dig till teatern, efter hon så gerna går dit», sade Regina till sin man.

Omisstänksam och glad öfver denna lika kärkomna som oväntade uppmaning, följde han henne dit afton efter afton, sjelf finnande nästan lika mycket nöje häraf som i sin ungdom.

Laura låg vaken hela natten eller lade sig ej alls, utan gick fram och tillbaka i sin lilla kammare, sedan hon bevistat J J * \ teatern. Hen-

stert och voro on o Ingar, läpparne

skälfde ofta, liksom af bittra tankar, och i hennes väsen låg något nervöst, feberaktigt, hvilket allt Regina iakttog lika noga som läkaren sjukdomssymptomen hos en patient.

nes kinder blefvo

flammade dy-»Hvarför blir du inte sjelf skådespelerska? Det synes ju, att du är skapad dertill», sade hon en qväll, då hennes man redan gått in i sängkammaren och Laura, mera exalterad än vanligt, hemkommit från teatern.

»Skulle du vilja det?» frågade denna.

»Ja», svarade Regina med bortvändt ansigte, »jag ser, att du inte blir lycklig på annat tätt. Passa på och tag ehgagement vid den här truppen, den har anseende.»

Dessa ord föllo som eld på krut. Regina sielf bäfvade för det känsloutbrott, hon framkallat, och försökte ifrigt att lugna den unga flickan, som häftigt gick af och an öfver golfvet, vridande sina händer och utstötande ömsevis passionerade utrop, suckar eller qväfda snyftningar. Slutligen sjönk hon ned på golfvet bredvid pianot, lutade sig deremot och grät som om henues hjerta velat brista.

Dagen derpå, vid middagsbordet, då morbrodern, såsom en angenäm öfverraskning, räckte henne en biljett till aftonens föreställning, sköt hon häftigt undan den, i det hennes ansigte betäcktes af en glödande rodnad.

»Nei tack, morbror, iag går inte dit mera», sade hon bestämdt.

»Går du inte dit?» frågade Regina häpen, och handen, som höll soppslefven, darrade så, att hon för första gången i sin lefnad* hælde en del af soppan bredvid i stället för på tallriken.

»Nej, moster, det var ni sjelf, som i går upplyste mig om att jag borde stanna hemma», svarade Laura ocn blickade Regina djupt in i ögonen.

* *

*

Ute på fälten blommade klöfvern, under det den gulnade rågen böjde sina tyngda ax. Feta och belåtna af betade korna det saftiga gräset eller sökte skugga i skogarnes gömslen, der barrträden uppfylde luften med varma, kådamättade ångor»Bäckarne silade sig sakta fram mellan strändernas ormbunkar, under det trollsländorna dansade der-öfver; på ängarnas gräsmatta svingade sig parvis hvita fjärilar i glädtig lek, och långt in på natten sjöngo syrsan och åkerknarren sina egendomliga visor.

Insjöarnes vatten krusade sig lätt i det glittrande solljuset, medan deras vågor smeksamt slog mot de grönskande stränderna, och om nätterna satt månen stor och rödglänsande på firmamentet och bredde en dallrande silfverslöja öfver dalar och fält.

På detta och mycket annat tänkte Laura med tärande längtan, der hon satt på grässoffan under kastanien, plågad af värme och ledsnad.

Denna sommar föreföll henne olidligt lång, och efter den skulle komma höst och vinter och så vår igen, hela lifvet igenom, och ändock alltid enformigt, tomt toch glädjelöst som nu.

Öfver hennes hufvud sväfvade hvita, ullika skyar. Hvarifrån kommo de, hvart foro de? Kring henne jublade svalorna, som hade sitt bo under takåsen. De hade varit långt borta i fjerran länder, snart skulle de åter pröfva sina vingar, men hon skulle sitta här fångslad och bunden som förut.

En djup melankoli smög sig öfver henne. Tillvaron föreföll henne meningslös, framtiden egde ingen förhoppning, och hon önskade endast dö, somna m utan drömmar och förintas.

Dock, hon trodde ännu på ett kommande bättre lif. Der, på andra sidan grafven, skulle hon ställas till räkenskap för hvad hon här nere felat och försummat, der skulle hon stå ansigte mot ansigte med modern, som tåligt burit sina lidanden, då hon sjelf egentligen ej pröfvat annat än sjelfskapade qval.

En omätlig längtan bemäktigade sig henne, en längtan att upplefva något och blifva älskad, så som hon viste att hon sjelf skulle kunna älska. Stundom längtade hon också efter en stor sorg, en stor passion eller något tillinte' “

1 1 t bättre

än det slappa

eller rättare höll på att förgås.

lefdePianot stod orördt, boken, hon börjat läsa, låg uppslagen vid samma sida dag efter dag, och ofta satt hon med den i handen, vändande det ena bladet efter det andra, utan att hafva fattat ett ord af hvad hon läst.

Hon talade sällan, ögonen voro matta och insjunkna, och öfver hela hennes varelse låg ett drag af trötthet och liknöjdhet.

»Litet bleksot, intet annat», svarade läkaren på morbroderns ängsliga frågor.

Ludvig, som vuxit upp till en kraftfull yngling, mycket lik fadern, med ett godmodigt, öppet ansigte, blå, trofasta ögon, friska tänder och ljust, något röd-aktigt hår, var den, i hvars sällskap hon bäst trufdes. Han kunde sitta bredvid henne i timtal, studerande sin »handelsvarukännedom», utan att tilltala eller som hon trodde observera henne, och det var detta hon tyckte om.

Var det något hon behöfde eller önskade, hade han gissat sig dertill, innan hon hunnit uttala sin Önskan; men hon mottog dessa hans tjänster utan förvåning eller tacksamhet, liknöjd som allt annat.

Allt efter som hösten närmade sig, ökades brådskan i huset, tills allt syntes henne som en ändlös kretsång af tvätt, strykning, bakning, slag, inläggningar och fejande af tak, väggar, fönster, golf och bohagsting.

Trött af arbete och bråk smög hon sig om aft-narne in till sig och fann en njutning i att stänga sin dörr, vara ensam och somna af ren fysisk utmattning.

Ludvig var denna tid så godt som husvill och låg om nätterna inne i förmaket på en provisorisk bädd, medan det reparerades i »barnkammaren».

När der var färdigt med nya tapeter och gardiner samt omklädda möbler, förde Regina honom dit in och frågade, om han tänkt sig, att den gamla barnkammaren kunde blifva så trefflig, och han svarade förlust, att han ej ens drömt det.»Och du skall alltid känna dig nöjd och lycklig här och ej önska något bättre?» frågade hon ifrigt.

»Här fattas ingenting mer än att Einar delar rummet med mig», svarade han trohjertadt och ville fatta moderns hana; men hon vände sig förlägen bort och lemnade rummet.

Sista dagarne af november väntades Einar. »Det blir en omvexling», tänkte Laura och gladde sig deråt; men då hon såg mostern vända upp och ned på hela huset och ådagalägga en allt tydligare ovänligheten mot henne sjelf och ovilja för att hon skulle göra något för den efterlängtnades trefnad eller hafva någon del i glädjen öfver hans återkoipst, förstod hon hvad som väntade henne och beslöt att frivilligt draga sig tillbaka.

Åt honom skulle hon kunnat anförtro sinatankar, sin längtan och smärta, och kanske fått bot för den modlöshet, som gjorde henne gammal och lefnads-trött midt i ungdomsvåren; ty var han den samme som förut, skulle han förstå henne. Stundom tyckte hon också, att allt kunde blifva bra, blott hon fick gråta ut med armen om hans hals, hvilket hon så ofta gjort som barn; men hon viste, att hon måste undvika honom, därför att afundsjuka ögon skulle bevaka hvarje hennes rörelse och ett modershjerta lida af hvarje förtroligt ord, de vexlade med hvar andra.

Den tjuguaåttonde november på morgonen underrättade ett telegram, att han skulle komma med afton-tåget.

»Vi möta honom naturligtvis vid bangården», sade Regina med fuktiga, strålande ögon och tillade, i det hon såg på Luras glädjeskimrande ansigte: »För dig fins ej plats i vagnen, aet borde du kunna räkna ut, utan att jag säger det.»

Ludvig öppnade synbarligen sin mun till en protest, men en blick af modern tystade honom.

Hela dagen aatt Laura i sin kammare med en stor hög gammalt linne framför sig, som skulle stop-pas och stadvändas. Hon hörde Reginas ständiga kommande och gående mellan matsalen och köket och längtade att också få taga verksam del i anordningarna, men vågade ej lemna sin plats. Det föreföll henne som hade det varit blott några dagar förut, hon suttit på samma ställe, gråtande öfver den servet, hon ej kunde fälla. Då egde hon mormodern att vända sig till och hoppet om bättre dagar ... nu fans intet kvar. Hon blickade ned i trädgården, der blåsten ruskade i kastanien, hvars rika bladskrud låg brun och vattendränkt på marken nedanför. Fontänen spelade ej längre, bladväxterna der omkring voro bortfrusna, deras långa stänglar hängde slappa och intrasslade i

hvar andra, och svalorna hade flyktat till varmare länder.

»Det är en bild af mitt eget lif, sol och glädje äro borta», hviskade hon och böjde hufvudet öfver sömnen.

Vagnen stod för dörren. Ifrig och nervös var Regina långt före de andra nere i trappan, då Ludvig stack in hufvudet i Lauras kammare och sade:

»Jag skulle så gerna ha suttit på kuskbocken eller stannat hemma. Jag vet, att han blir så ledsen öfver att du ei är med; men iaer skall helsa honom, lita på det.»

När hon ej längre kunde höra den bortrullande vagnen, kände hon sig som en förskjuten, hvilken ej tillhörde någon, ej lefde till nytta eller glädje för någon. En känsla af vrede och trots blef henne nu öfvermåttig, och hon hviskade med flämtande bröst och krampaktigt knutna händer:

»Jag måste härifrån, hvart gör det samma, bara jag får visa, att jag kan lefva utan nådegåfvor.»

När dessa stormande känslor lagt sig, kommo vekare, men kanske ej mindre bittra i deras ställe. Hon tänkte på fadern, éom var lika ensam som hon, men det oaktadt ej tycktes behöfva hennes kärlek. Skulle då aldrig någon komma, för hvilken hon skulle vara allt? Hon reste sig, trött på sin ensamhet och sina dystra tankar; kanske kunde hon se efter att tekitteln kokade och att intet fattades.

Nej, allt var ordnadt; hon vågade ej ens flytta på en sked. Både matsalen och salongen voro upplysta som till en fest, kronor och taflor befriade från flors-beklädnaden, och golfmattorna, som dolde salongens färgrika, mjuka golfbetäckning, voro borttagna. Hon gick dit in, stannade framför den stora trymån och slätade litet på sitt hår och spetskråset kring halsen, undrande om Einar skulle finna henne mycket förändrad.

I detta ögonblick erinrade hon sig, att hon hade några rosor och resedaqvistar i vasen på sitt sybord, och sprang in att hemta dem. Vagnen kunde nu komma när som helst. Hon skulle sätta blommorna på hans skrifbord; han skulle förstå, att denna välkomsthels-ning var från henne — kanske skulle hon ej ens våga säga honom ett välkommen. Litet nyfiken var hon också att se huru mostern ordnat allt aer inne.

Lampan brann ännu, men var nedskrufvad, och det luktade starkt af fotogen, dörrarna till klädsåpet stodo öppna och på soffkarmen hängde Ludvigs kon* torsrock, som han i hastigheten glömt att häuga in.

Hon gick fram till skrifbordet, som Einar brukat pryda med Göthes och Schillers byster i terra cotta samt åtskilliga småsaker i brons och kristall. Der lågo nu i stället systematiskt ordnade högar af papper och kontorsböcker.

Hon såg sig omkring förvånad och undrande samt gick derpå ut igen; här kunde hon ej ställa sina blommor.

I korridoren utanför mötte hon Elsa, den forna barnpigan, som varit i huset allt sedan hon sjelf kom dit för elfva år sedan.

»Det är ju inte det ringaste ordnadt i rummet, och han kommer strax», sade hon ifrigt.

»Herre Gud, vet fröken då inte, att han skall bo der nere i gamla fruns våning? Tycker någon», tillade hon med ett illparigt leende, »att något annat skulle vara godt nog åt honom.»

»Der nere», sade Laura, och hennes hjerta klappade varmt vid miunet af de lyckliga stunder, hon der tillbragt.

»Vill fröken, att jag skall sätta ned blommorna?» frågade Elsa.

»Nej, jag vill helst göra det sjelf.»

»Kom då med mig, men låt oss gå köksvägen, så att vi ej möta frun, i fall vagnen kommer, och kasta schalen öfver hufvudet, det är kallt.»

Följande Elsa i spåren gick Laura utför den mörka, kalla kökstrappan och derifrån in i den upplysta lilla våningen. Det var nästan högtidligt att komma dit in, tyckte hon; det kändes som om mormoderns ande ännu bodde bland dessa kära minnen. Hon gick till pianot och spelade några takter, stängde det sedan och betraktade

med smekande blickar alla dessa kära föremål. Och här skulle han nu bo! Det var som om han derigenom kommit henne närmare än förut.

På divansbordet stod lampan, i den öppna spi-seln glödde en koleld, som så mången annan oförgätlig afton, och mellan fönstren frodades åter en grupp bladväxter.

Hon gick in i kabinettet innanför. Der hade hon sjelf haft sin lilla bädd på den mjuka soffan längst in i rummet. Der framför stod nu skrifbordet och derpå de dyrbara antika silfverljusstakarne, som endast voro framme vid högtidliga tillfällen, samt alla böcker och småsaker, som varit honom kära.

En känsla af bitterhet och afund fylde hennes själ. Hvarför hade hon ej fått göra något för hans mottagande? Han brukade kalla henne syster, och hon hade alltid älskat honom som en bror. Hon drog sig till minnes hvilket välde hon haft öfver honom, större än hans egen mors, och förstod, att denna sjelf märkt det och mången gång begagnat sig deraf. En känsla af triumf bemäktigade sig henne, jemte en vildönskan att öka detta välde och derigenom hämnas på mostern.

Om hon satte sina blommor här på bordet, skulle han kanske ej märka annat än dem, och Reginas glädje öfver hvad hon gjort för sin son skulle vara förfelad.

Hon stod några ögonblick med vasen i handen, under det färgen kom och gick på hennes kinder och läpparne skälfde; sedan räcfte hon den till Elsa och sade med en suck:

»Bär upp den på min kammare igen, här behöfs den inte.»

I mormoderns sofrum, der denna utandats sin sista suck, brann nattlampan med matt sken och kastade en cirkelformig ljuskrets i taket och på den mjuka mattan med dess qvistar af hvita liljor och bjertröda rosor.

Elsa stod utanför, väntande medan Laura gick dit in. Här föll Laura på knä vid den höga, med sidentäcke och spetsar rikt prydda bädden, och när hon reste sig upp, låg ett nytt uttryck i de mörka, fuktiga ögonen.

»Nu kommer vagnen, jag hör den, fröken!» ropade Elsa.

Laura böjde sig hastigt ned, tryckte en kyss på den bländhvita hufvudkudden och lemnade rummet.

Högljudda, muntra röster från porten nådde henne, då hon var i kökstrappan; men hon ilade framåt likt en förföljd och hann lyckligt in i sin kammare just då tamburdörren öppnades utifrån.

Det svartnade för hennes ögon, hon hade sprungit häftigt, och med handen tryckt mot det våldsamt klappande hjertat sjönk hon ned i soffhörnet och satt der en stund med slutna ögon, försökande att göra sig döf för det glada pratet och de brådiskande stegen utanför.

En knackning på dörren kom henne att spritta till, men i nästa ögonblick smålog hon och reste sig upp. Huru många gånger under hennes glädjelösabarndom hade ej detta ljud varit hennes bästa tröst och enda fröid!

Hon ryckte upp dörren, eller gjorde han det? Ingen af dem mindes det, och utan att hon viste huru aet tillgått, slöt han henne i sina armar, under det han hviskade:

»Min kära, kära lilla syster, om du viste hvad jag längtat!»

Det var blott ett ögonblick, hon hvilade i hans famn, men ändock var det som om i denna stund en mäktig ström af lefnadsmod och hopp brusat igenom hela hennes varelse, och tvifvel oc lj sorger voro liksom dränkta i en flod af ljus och glädje.

Först några ögonblick derefter, när de på Begi-nas uppmaning sutto vid det välförsedda tebordet, sågo de på hvar andra.

Han var stor och stark, med rakt mörkt hår, som ofta föll ned i pannan och häftigt ströks tillbaka af en hvit, välbildad hand. Ansigtet egde intet skägg, blott ett par mörka mustascher, läpparne voro vackert, fastän vekt tecknade, och ett godt leende lekte _a._ i -ii blickande, eldiga ögo-

0 , , å han teg, var uttrycket allvarligt, nästan strängt

»Du liknar inte alls det porträtt, jag gjort mig af <Jig, Laura, då jag suttit och försökt framtrölla din bild», sade han och blickade beundrande på den unga flickan, som satt midt emot honom, med hög färg öfver de eljest bleka kinderna och en dunkel glans i ögonen.

Regina, som förut endast haft ögon för sin son, kastade vid dessa ord sina blickar på Laura.

»Hon ser inte så ut eljest, må du tro», sade hon med ett försmädligt leende; »i qväll måtte hon vara målad igen.»

»Hvad menar moster?» frågade Laura häftigt, liksom redo till strid.

»Jag menar, att . . . det gör det samma hvad jag menar . . . men det var inte så länge sedan jag fordom flickliKa dra-kastade bort en sminkburk, som jag funnit i en viss liten kammare.»

»Det är tio år sedan dess», svarade Laura med skälfvande läppar. »Moster borde inte påminna mig om den qvällen.»

»Det måste vara glädjen öfver din hemkomst Einar, som färgat hennes kinder», sade morbrodern muntert och klappade hennes hand, som hvilade mot bordskanten; »eljest har min lilla flicka varit både blek och sorgsen, det vet Gud.»

Med en snabb blick af oro och tvifvel såg Einar vid dessa ord på sin mor och satt sedan under några ögonblick tyst och tankfull, lekande med bords-knifven.

Bredvid honom satt modern, iskänkande té. Midt på bordet stod en stor kristalluppsats med friska, doftande blommor och der omkring hans älsklingsrätter sedan gammalt, fint upplagda på små karotter af mörkblått ostindiskt porslin. Hur väl mindes han ej blommorna, de kolossala foglarne och vanskapliga figurerna derpå!

Han lät handen glida öfver det hårdt manglade, hvitglänsande duktyget och lyfte på en af de tunga silfvergafflarne, betraktade derefter de präktiga brons-kan del abrarna, från hvilka genomskinliga spermaceti-ljus spredt ett klart sken, och dröjde sedan med sina blickar vid de kära ansigtena omkring honom. En onämbar glädjekänsla öfver att vara hemma fylde hans själ. Han fattade moderns hand, kysste den häftigt och sade med en blandning af skämt och allvar:

»Du tar emot mig lika festligt som vore jag den förlorade sonen.»

Hon såg på honom med en blick af obeskriflig stolthet och fröjd samt tryckte hans hand under bordet, lika rädd för att bhfva bemärkt, som någonsin en ung, blyg fästmö.

»Hvad mamma är vacker i afton!» tänkte Ludvig* då han sträckte fram sin tekopp för att få den påfylld.»Du äter inte, Einar», sade modern bekymrad en stund senare och räckte honom för andra gången en karott med små aptitliga kotletter.

»Jag kan inte mer», förklarade Einar skrattande; »det var väl att jag ej hade sådan här kost medan jag var borta, då hade det visst gått trögt med läsningen.»

Man satt länge till bords, alla tycktes vilja förlänga denna lyckliga stund, och Miinther gick sjelf efter en butelj gammalt portvin och några glas samt föreslog den hemkomnes skål.

Frågor och svar korsade hvar andra, och till sist berättade Einar om sitt lif i Heidelberg, om några kamrater, hvilka han fäst sig vid, om professorerna samt studierna i allmänhet.

Han hade ett lifligt, originelt och målande sätt att beskrifva, som fånglade åhörarne.

Färgen på Lauras kinder hade småningom förbleknat, hon satt med knäppta händer, lyssnande och allvarlig, men i ögonen låg sol och värme.

När Einar kommit ned till sig, åtföljd af modern, som triumferande visade honom alla skatterna i den fértjusande bostaden, sutto de länge förtroligt samspråkande i den lilla kabinettssoffan, och han tänkte med vemodfull oro,

att bära sig åt hur han än ville, skulle han aldrig kunna återgälda den gränslösa kärlek, hon egnade honom.

När han sedan släckt ljuset och hvilade sitt huf-vud mot det örngått, der Laura, honom ovetande, qvarlemnade sin välkomsthelsning och välsignelse, vände sig hans tankar uteslutande omkring henne. I rummet rådde nattens ogenomträngliga mörker; men han såg henne så tydligt, der hon satt midt emot honom vid bordet, girigt lyssnande till hans ord, de fina knäppta händerna hvilande mot bordduken, håret bugtande sig öfver panna och tinningar, den mörkblå kasimirsklädningen liksom gjuten omkring den smärta, fylliga bysten, och den hvita halsen svanlikt uppstickande ur spetskråset, nedanför hvilket ett guld kors hängde på ett svart sammetsband.»Hvilka underbara ögon!» tänkte han. »Men lycklig är hon inte.»

* *

*

»Han skrifver på ett stort vetenskapligt verk», förmanade Regina; »gå inte så hårdt eller slå i dörrarna, det kan höras ät ned och störa honom.»

Einar hade redan första dagen efter sin hemkomst sagt, att han måste arbeta hela förmiddagen, från tidigt på morgonen, och då ville han vara ostörd. Deröf-ver vakade modern också med oförtröttadt nit, och det stora hushållsmaskineriet gick under hennes ledning så lätt och tyst som hjulet kring den väl smorda axeln; men tjänarne gjorde sig sins emellan lustiga öfver denna öfverdrifna försigtighet och på-stodo, att det ej kunnat vara värre, om man haft en dödssjuk i huset.

Vid middagsmåltiden, som intogs klockan fyra, samlades familjens alla medlemmar, och derefter var dagen helt och hållet egnad åt en behaglig sam-manvaro, promenader, när vädret det tillät, eller något nöje utomhus.

Med Einars hemkomst hade för Laura ett helt annat lif börjat. Hon satt kanske nu, liksom förr, en hel förmiddag och stoppade duktyg och strumpor eller polerade silfver; men derunder fylde lyckliga tankar hennes själ. Hon viste ej hvarför, men hon kände sig åter ung, stark och frisk, och lifvet framför henne låg glittrande härligt som insjön i sommarsolens sken.

Hon talade ej mycket vid Einar; modern upptog honom så helt och hållet, och hon kände aldrig någon lust att här, inför henne, blotta hvad hon tänkt och känt; men hon hade en förnimmelse af att den dag skulle komma, då hon fick öfjma hela sitt hjerta för honom — till dess kunde hon tåga. Nu hade hon nog af att lyssna till hans ord, ty med honom hade det kommit liksom en frisk fläkt från lifvet, som pul-serade mäktigt och ohämmadt rundt omkring henne och hvilket hon en gång också skulle lära känna och förstå.

Det var ljust att lefva; denna tanke träffade henne ofta som en blix, och hon förstod ej hvar-för hon så nyss förut grubblat, klagat och längtat efter död och förintelse. Hon tyckte sig aldrig förr hafva varit medveten om den lifskraft, som strömmade i hennes ådror. Hennes bröst svälde af hoppet om anade fröjder, hennes gång blef spänstig, hennes rörelser lifliga, och det var som om ögonen ständigt blickat in i ett soligt drömland, känt af ingen annan än henne sjelf.

»Älskade mamma, låt oss dricka té nere hos mig!» bad Einar mer än en afton, och så skedde också, om modern än brummade litet öfver besväret, som dock mest kom på Luras del. Synbarligen försökte hon att inför sin sön framställa denna mera i skepnaden af en tjänarinna än en jemlike; men för honom syntes hon aldrig älskligare, än då hon, med det stora, hvita förklädet framför sig, skar brödet eller ordnade tebordet. Hans ögon följde hvaxje hennes rörelse; men såg han henne komma bärande en bricka, en vatten-karafin eller, såsom ibland hände, en rock, som han utlemnade till borstning, sprang han upp och tog det ifrån henne, liksom vore han kammar^enaren och hon hans herskarinna.

Han slog upp flygeln, släckte lampan och rörde om elden i den öppna, rikt ornerade spiseln, så att en hel svärm af gnistor sprakande for upp i skorstenen.

»Här skall du sitta, mamma, liksom mormor gior-de», sade han och drog fram länstolen till eldstaden, der glöden sakta knastrande lågade och långsamt sjönko till sammans.

»Nej», svarade Regina otåligt, »jag är hvarken lastgammal eller orkeslös som hon; låt mig sitta i »itt vanliga soffhörn.»

. Snart hördes också rasslet af strump sti ekorna der-ifrån, men han gick bort och satte sig bredvid pianot.

8En blek ljusstrimma från eldstaden föll ibland på Lauras hvita fingrar, som dansade fram öfver tangenterna, och hennes regelbundna profil aftecknade sig tydligt och skarpt mot den mörka väggen.

»Spela mera», bad han hvarje gång hon upphörde.

Hans blickar vände sig aldrig ifrån henne, men mörkret dolde det smekande uttrycket i dem. Efter denna stund längtade han redan om morgonen vid uppvaknandet och lefde hela dagen liksom under inflytandet deraf. Han tänkte ej mycket der han satt, låtande Mendelssohns eller Chopins härliga melodier smeka sitt öra; åtminstone var det ingen logisk tankeföljd, snarare en ljuf, obestämd dröm, hvarur stundom tankeblixtar uppdöko, liksom meteoror på natthimlen. Han lät dem dock aldrig förflyktiga, utau gömde och liksom lade dem på lager för framtida behof.

»Nu tänder jag lampan», sade Regina, då det blef henne allt för svårt; strumpstickorna hade länge rasslat med förtviflans fart, och hon hade tappat maska efter maska.

Dessa musiktimmar voro henne en ren tortyr, men Einar hade sagt: »Det är då jag får mina bästa idéer, sedan skrifver jag så mycket bättre dagen derpå», och hon vågade ej afbryta; det kunde skada det verk, som skulle göra hans namn stort och ryktbart..

»Nu läser du högt, eller hur?» sade hon bedjatide.

Hon tyckte om att lyssna till hans röst, allt under det hennes tankar vände sig så uteslutande kring honom och hans framtid, att hon egnade föga uppmärksamhet åt hvad han läste.

När sedan Laura och han kommo i lifligt meningsutbyte öfver det lästa, led hon djupt af att se huru väl* de förstodo hvar andra. Om hon också hört aldrig så väl på, hade hon ej kunnat uppfatta eller känna som de, och hon tyckte sig med smärta stå utanför och vara som en främling i den tankeverld, hvori de rörde sig.

Det var också alltid till Laura, Einar vände sig, då han uttalade en åsigt eller ville höra ett omdöme, och i Reginas hjerta växte bitterheten mot den unga flickan, som stal ifrån henne hvad hon tyckte ensamt bort vara hennes rättighet.

Han hade aldrig med ett ord antydtt, att han betraktade Laura annat än som en kär syster; men moderns svartsjuka ögon hade upptäckt, hvad han ej ännu tillstått för sig sjelf: att han älskade henne. Hvad hon fruktat, hade således redan inträffat.

Outsägligt lycklig och trygg i medvetandet att ega en vän, hvars tillgifvenhet hon såg i hvaije blick och minsta handling, märkte Laura ej genast moderns lidande och förstod ej i b"

öfver deras glada aftonstunder.

Einar bad ej längre om att teet skulle drickas nere hos honom och försakade ofta att få höra Laura spela för att i stället sitta hos modern; men samtalet gick då trögt, och han var ofta tankspridd och stundom retlig. Det hände också numera, att han äfven om eftermiddagen satt nere och skref och att Regina såg ljus lysa i hans rum till långt fram på natten. Hon kunde se det från ena salsfönstret och stod der ofta med pannan mot den kalla rutan, ej sökande sin bädd förr än det blifvit mörkt der nere.

Så småningom blef det så som Laura väntat; hon vågade ej längre tala vid Einar, knappast se på honom, och lemnade gerna rummet, då han kom in.

I januari, då säsongen började, gjorde Regina en bal. »Det är första gången det dansas hos Mtin-thers», anmärkte deras umgängesvännar, och en och annan tillade: »Den stränga frun ser sig väl om efter en svärdotter; men den, som vågar sig in på den släkt-skapen, vill jag väl se.»

Sanningen var emellertid, att Regina ville, att JSinar skulle se någon annan än »den der flickan» och göra sina jembförelser.

»Du är hemma här», sade hon till Laura; »det går inte an att du tar den ljusröda klädningen, den iv för elegant, tag den hvita med mörkröda garneringen.»

sinnesstämning kom, som»Du vet, att den är illa sydd och missklär mig», svarade Laura mörkt.

»Jag tror inte, att det inverkar något på ditt utseende, hur du än är klädd, Laura», inföll Einar varmt.

Han hade suttit med en bok framför sig, som det såg ut, fördjupad deri.

Bland gästerna var en ung, sextonårig flicka, dotter till en af stadens rikaste köpmän, en blond, förtjusande varelse, enkel och flärdfri. Klädd i ljus-rött siden, luftig och elflik, väckte hon allmän beundran, och då Regina presenterade sin äldste son för henne, tänkte hon, att om dessa båda blefve ett par, skulle, hennes högsta önskan gå i fullbordan.

»Är hon inte förtjusande?» hviskade hon efter första valsen, som han dansat med henne.

»Jo, mamma, det är hon verkligen», svarade han lifligt, »så barnslig och okonstlad.»

Regina smålog och gick att uppfylla sina pligter som värdinna.

»Har du någon dans ledig, Laura?» frågade Einar längre fram på aftonen och trängde sig fram till henne, der hon stod omgifven af en mängd herrar.

»Ja, en vals; jag har gömt den för din räkning, ehuru du inte borde fått någon, då du visat dig så liknöjd.»

»Jag dansar ogera, som du vet», hviskade han; »men i afton är det ju min skyldighet. Nu tror jag mig ha dansat med alla, mamma bedt mig bjuda upp, ocn således ha rättighet att tänka litet på mitt eget nöje.»

Han hade aldrig sett henne uppträda i något större sällskap, och det var som om han först nu, i denna infattning, förstått hvad hon var: en begåfvad, själfvull qvinna, med hvilken männen äflades att utbyta tankar.

»Är hon kokett?» frågade han sig sjelf, då han först såg dem samla sig omkring henne och på afstånd lyssnade till det lifliga meningsutbytet, der hennes ord alltid tycktes vara det afgörande. Det plågade honom outsägligt att se henne så

flad, beundrad och strålande, då han ej tillhörde retsen, och uppbjudande all sin förmåga sökte han derefter öfverglänsa alla andra i bitande infall och qvicka, släei^de repliker.

»Balen var mycket lyckad och grosshandlar Mttntner en ovanligt förekommande värd», sade gästerna sins emellan; men Regina tänkte med bitternet, att den var alldeles förfelad.

Einar hade ej vidare tyckts märka Marie Grtin, den rika blondinen, utan låtit Ludvig taga henne alldeles för egen räkning, hvilket denne ock bokstaf-ligen gjort. Glömsk af sina pligter som värd, hade Einar senare delen af aftonen uteslutande varit upptagen af Laura.

Vid supén, der Einar improviserade en versifierad "skål för qvinnan, som väckte stormande bifall, tänkte modern med bäfvan, att han måtte vara drucken, ty han, som eljest oftast var allvarlig, tyst och tankfull, liksom sjöd af glädje och lefnadslust.

Åter och åter igen drog Regina sig till minnes huru Einar och Laura blott valsat ett par hvarf med hvar andra och derefter dragit sig tillbaka i en fönstersmyg, der den veckrika gardinen till hälften dolde dem. Hon såg då huru ifrigt han talade med henne och med hvilket spändt intresse den unga flickan lyssnade, och när dansen var slut och han förde henne in i salongen, nådde dessa ord Reginas öron:

»Du måste höra det.»

»Det är omöjligt; du vet ju, att vi aldrig få träffas ett ögonblick utan vittnen.»

Hvad inneburo dessa ord? Derpå grubblade Regina natt och dag och bevakade de båda unga så noga, att de

ögonblick, de träffades, blefvo allt färre.

Einar var ej den man, som kunde tåla ett sådant tvång; men fruktan för att såra modern och , vissheten, att Laura skulle vara den, som fick umgälla det lidande, han förorsakade denna, liksom band honom och gaf honom kraft att fördraga. Mer och mer uppväxte dock derunder ur hans vann a, broderliga tillgifvenhet en brinnande, okuflig kärlek.

»Möt mig klockan ett utanför teatern», hviskade han till Laura en morgon, då Regina vände ryggen till.

Laura svarade endast med en bifallsnick, och kaffet dracks, som vanligt på sista tiden, under nästan fullkomlig tystnad.

På aftonen, sedan alla gått till hvila, stod Regina, som hon så ofta brukade, i salsfönstret, väntande att se ljuset släckas der nere. Hon kunde aldrig somna förr än hon viste, att hennes älskling unnade sig den ro, hon tyckte honom så väl behöfva efter dagens arbete.

Ett sakta buller från tamburen kom henne att spritta till. Ifrigt lyssnande urskilde hon lätta steg och derefter huru låset vreds upp och dörren nästan ljudlöst öppnades. Några ögonblick senare öppnades också en dörr der nere, och allt blef åter tyst.

Hon kände huru blodet strömmade upp till hennes hufvud, under det hjertat klappade med stormande fart, och ofrivilligt tog hon några steg, liksom vore hon färdig att ila efter dit ned, men stannade åter, under det en vild skadeglädje fylde hennes själ. »Hon må skylla sig sjelf», tänkte hon och stod sedan som fastvuxen via fönstret, tills äntligen låset åter vreds om och hon hörde dörren till Lauras rum, som säkert stått på glänt, sakta stängas.

Huru länge hon stått så, viste hon ej, men det föreföll henne som en evighet. När hon lemnade fönstret och gick in till sig, trängde sig en suck, djup och tung lik en snyftning, ur hennes bröst, hennes tänder skallrade, som vid en häftig frosskakning, och hennes darrande ben ville knappt bära henne.

Aftonen derpå stod hon åter på sin post, bänkan-de och dock nästan trotsigt önskaode att få höra samma ljud som aftonen förut. Liksom då spratt hon till, men en blick af svartsjuka och vrede flam-made upp i hennes ögon, då hennes girigt lyssnande öron åter förnummo den sakta knäppningen af låset.

* *

*

Der nere i kabinettsoffan satt Laura emellertid, liksom aftonen förut, med Einar vid sin sida. Framför honom på skrifbordet låg ett omsorgsfullt pagine-radt manuskript, och tagande blad efter blaa, läste han det högt för henne. Då och då gjorde hon en anmärkning* eller gaf sitt bifall till känna, men oftast teg hon alldeles, tills han sjelf upphörde med läsningen för att vädja till hennes omdöme.

»Jag ville helst sluta det i natt», sade han med vanlig författarefåfänga, så upptagen af sitt verk, att han ej märkte huru tiden led.

»Det ville jag också helst», svarade hon; »det intresserar mig så mycket, och jag är rädd för att komma hit ned någon mera gång. Tänk om moster viste det!»

Han såg på sin klocka, som visade på tolf, och bläddrade i manuskriptet.

»Hela tredje akten är qvar! Vi måste gömma det tills i morgon afton; intrycket går förloradt, om du blir trött.»

Han reste sig upp, tog hennes hand och kysste den eldigt; det såg ut som om han ämnat säga något, men han hejdade sig, fattade lampan och stod med den i handen i den öppna dörren, tills han hörde henne vara lyckligen inkommen.

Snart derefter såg Regina huru ljuset från un- % dervåningen flammade till ett ögonblick och derefter slocknade. I Lauras fönster syntes intet ljus, hon hade klädt af sig i mörkret.

»Ja, nu är det slut», sade Einar natten derpå, i det han lade sista bladet till de förut lästa; »hvad tycker du?» Laura

satt tyst, med fuktiga ögon.

»Jag tycker om det, Einar, men jag förstår ju så litet.»

»Säg inte det», inföll han lifligt.

»Och så är jag kanske partisk. Blif inte ledsen, men jag är inte säker på, att allmänheten kommer att tycka om det.»

»Derför att det är så svårt att höra sanningen, ja», svarade han häftigt.

»Den kan sägas på så många sätt.»

Han lade sin hand på pappersarken framför sig.

»Der ligger hela mm själ, det bästa inom mig; jag kan inte bära ett nederlag.» *

»Man kan bli starkare efter det», sade hon sakta.

Hans känslor och själsförmögenheter voro stegrade af den spänning, hvori han försatts genom uppläsandet af detta manuskript, hvarpå han nedlagt så många års tankearbete och så rika förhoppningar.

»Och vet du, Laura, hvem som inspirerat mig, hvem jag tänkt på, när jag skildrat min hjeltinna?» sade han lifligt.

»Nej, det kan jag inte gissa», svarade hon skälmaktigt. »Hon är mte sann, Einar, det är just felet; hon är ingen qvinna, utan en engel.»

»Du borde inte säga detta; det är just dig, jag tecknat.»

»Kanske sådan jag borde vara, inte sådan jag är. Tack emellertid för dessa lyckliga timmar och farväl», sade hon och räckte honom sina båda händer.

Han behöll dem i sina, under det han blickade in i hennes ögon, tills hon sänkte dem.

»De der ögonen ser jag för mig dag och natt», hviskade han med obeskriflig ömhet. »Du vet inte hvad du blifvit för mig; min tillvaros hela mål, min glädje, min framtid och mitt hopp. Jag tror, att jag älskat dig ända från det ögonblick, jag först såg dig och du försmådde mina leksaker, som jag offrade via dina fötter »

Hans röst stockade sig.»Skulle du afslå hvad jag nu bjuder dig, då vore jag förlorad», tillade han.

Hon teg och stod framför honom med slutna ögon, som hade hon ej hört hans ord; men inom henöe brusade en väldig, omätlig ström af sällhet.

Med en snyftning kastade hon armarne om hans hals och sade med bruten stämma:

»Det fins då kärlek äfven för mig . . . Gud välsigne dig!»

»En kärlek, som skall räcka hela lifvet igenom», sade han och slöt henne i sin famn, under det han tryckte en kyss på hennes panna. »Jag borde inte ha sagt det här, jag vet det; men jag egae ej styrka att tga längre», tillade han och sköt henne mildt ifrån sig.

»Men jag ville hellre höra det här, än på något annat ställe i hela verlden», inföll hon och såg sig omkring; »det är som om hon vore närvarande . . . men nu kommer jag aldrig mer hit ned.»

»Det skulle jag ej heller vilja», svarade han; »ingen kan väl vara räddare om ditt rykte än den, som en gång skall blifva din make.»

»Och moster . . . hvad tror du hon skall säga?»

»Tänk ej derpå, min älskling ... låt oss vara lyckliga!»

Han slöt henne ännu en gång i sin famn, trofast, som ville han aldrig släppa henne, tryckte en kyss på hennes läppar och förde henne till dörren.

»Gå nu», hviskade han med fuktiga ögon; »må Herren vara med dig nu och alltid!»

* *

*

Då Laura kom till sin kammardörr, stod den ej längre på glänt; en isande fruktan genombäfvade henne, och hon drog tillbaka den hand, hon redan lagt på dörrvredet.

»Kanske stängde jag den», hviskade hon för sig sjelf och öppnade, under det ångestsvetten sipprade fram på hennes panna. Det var mörkt der inne, men ej så mörkt, att hon ej såg en lång, svart skepnad resa sig från soffan.

En blixtsnabb känsla af trots, vrede och mod uppfylde hennes själ. Hon stod framför sin fiende, färdig till strid.

Ett ögonblicks tystnad rådde i rummet, derefter gick Laura fram, fattade elddonet, drog eld på en sticka och tände ljuset. Här stodo nu de båda qvin-norna ansigte mot ansigte, den ena blek af smärta och raseri, den andra med purprade kinder och i ögonen återskenet af en oändlig lycka.

»Eländiga, falska, lättsinniga varelse», hväste Regina, skälfvande af raseri; »blygs du inte att visa ditt ansigte, då du fallit så djupt?»

»Fallit?» sade Laura med en glimt af fröjd och ädel stolthet i sina ögon. »Att vara älskad, är det att falla? Jag trodde snarare tvärt om.»

»Det är tredje natten du varit nere hos honom. En fallen qvinna får inte stanna i mitt hus, umgås med mina barn. Du skall bort . . . bort, hör du i» fortsatte hon med ökad häftighet. »Här har inte varit annat än elände från första stund du satte foten öfver vår tröskel.»

»Och ni viste», sade Laura långsamt, med tonvigt på hvarje stafvelse, »ni viste, att jag varit nere hos honom i tre nätter ... ni trodde, att han rövade min heder, och ni gjorde intet för att hindra det eller rädda mig. Så djupt hatar ni mig, att ni ger-na låtit er afgud begå en låghet, om det varit min undergång ... Så df1*

mostern och stod ho

dessas antikens härliga qvinnoskepnader, konsten någon gång visar oss från scenen eller på duken.

»Du var gammal nog att skyddp, dig sjelf», svarade Regina och drog sig tillbaka.

»Har ni lärt mig att vandra på rätta vägen kanske?» återtog Laura med fast stämma och blixtrande ögon, under det läpparne skälfde af den häftiga sinnesrörelsen. »Aldrig skall jag glömma edra ord denna

Hon

on hade underafton eller förlåta er dem; men ett vill jag säga, att ehuru ni ej litar på er son eller känner honom, gör jag det, och om jag också ej haft egen dygd eller religion, eller någon mor att minnas, skulle jag ändock aldrig syndat der nere, der mormor lefde och dog.»

»Jag tror dig», sade Regina ofrivilligt, ty det var henne omöjligt att tvifla, när hon såg det rena, högtidliga uttrycket i Lauras ansigte. »Men det fins ingen ursäkt för dina hemlighetsfulla nattliga besök», tillade hon.

»Jo, det fins en: hvarför låter du oss aldrig träffas, aldrig talas vid öppet och fritt? Då skulle sådant ej förekomma.»

»Och hvad hade han att säga dig?» frågade Regina flämtande.

Hon hade gerna gifvit år af sitt lif för att ha fått vara ett osynligt vittne till hvad som föregick der nere dessas aftnar, då hon sjelf stått vid sals-fönstret, lidande qval sådana hon endast tänkt sig förekomma i helvetet, på hvars fasor hon trodde.

»Han läste sitt manuskript!»

»För digt när han hade miø», sade Regina sakta, med af smärta qväfd stämma.

»Moster», svarade Laura mildare, »jag förstår hvad ni lider, men ni skulle inte förstått honom, inte ens velat höra

på. Jag medgifver, att jag felat oer-hördt mot konvensansen, men hvad moralen angår, har jag ej brutit mera mot den, än om han läst det i er egen salong.»

»Hvarför behöfde han alls läsa upp det?»

»Jag viste, att jag hade rätt; ni förstår ju iute « ens en författares längtan att låta någon annan känna med sig . . . någon, som står honom nära . . . innan han i mängdens obarmhertiga händer lemnar sitt hjertas heligaste tankar och känslor.»

»Och hvad sade han dig mer . . . det var något mer . . . jag ser det på dig, Laura», sade Regina med höjd stämma; »säg mig hela sanningen.»

»Han sade, att han älskar mig, att jag skall bli hans hustru.» Ett skärande förtviflans skri trängde fram öfver Reginas läppar, och hon stod derefter tyst.

»Jag viste, att det skulle komma», sade hon slutligen med hård stämma; »jag har fruktat det i elfva år, tror jag; men jag skall kämpa, kämpa till det yttersta. Först öfver mitt lik går han till brudstolen; han skall välja, välja en gång för alla mellan dig och sin mor.»

»Jag vill bespara honom och er detta val», svarade Laura knappt hörbart, men höjde derpå rösten och fortsatte: »Det är jag, som väljer, jag vill inte blifva er sonhustru; mellan oss är aet slut, moster, det är jag, som inte vill stanna här längre ... jag går», sade hon, i det en snyftning afbröt hennes ora. »Jag går, men först må ni veta, att jag älskar honom, älskar honom så, som en stackars varelse, hvilken längtat efter kärlek under många, långa, glädjelösa år. måste älska.»

»Han skall anklaga mig», sade Regina ängsligt.

»Det må ni sjelf svara för», återtog Laura bittert. »Måtte ni inte allt för djupt behöfva ångra hvad ni nu gjort! Kom i håg, att om han blir aldrig så olycklig, är jag obeveklig . . . jag blir ändå inte hans hustru. Jag är glad att få gå härifrån och skudda stoftet af mina fötter . . . Man blir inte god af sådant här, åtminstone blir inte jag det», tillade hon sakta, liksom för sig sjelf.

Regina stod tveksam. Hon ångrade sin häftighet och viste ej om hon skulle vara glad eller ledsen öfver följderna deraf.

»Gå nu», sade Laura, »det är ej mycket q var af natten, och jag behöfver ro.»

»Du menar väl ej hvad du sagt?» återtog Regina, som bäfvande tänkte på de uppträden, som skulle ega rum, när Einar fick veta hvad som händt.

»Har ni skämtat?» frågade Laura.

»Vi få talas vid i lugn i morgon», svarade Regina, stängde dörren och gick in till sin man, som sof lugnt och godt. »Han också skall stå på hennes sida, det vet jag», tänkte hon, der hon låg, oroligt vridande sig på sitt läger; »jag får bereda mig på att kämpa mot dem alla.»

När Regina gått, stod Laura länge midt på golfvet med hårdt knäppta händer och stirrande ögon, derefter utstötte hon en djup suck, liksom om hon vaknat från en hemsk dröm, gick fram till skrifbordet, tog brefpapper och penna och satte sig att skriva.

^ 1 frigt mot papperet, men stundom

tåligt några tårar och fortsatte

åter.

När hon skrivit två bref, förseglade hon dem, skref utanskriften, kysste det ena och såg derefter på klockan.

»Nu är det tid», sade hon tonlöst, öppnade dörren samt gick hastigt öfver tamburen och matsalen ut i korridoren, der Ludvigs rum var beläget.

»Vakna, vakna!» upprepade hon och ruskade hans arm.

»Hvad är det?» brummade han yrvaken.

»Det är jag, det är Laura!» hviskade hon.

»Hvad har hänt? Är elden lös?» ropade han förvirrad och reste sig upp.

»Nej, nej!» sade hon otåligt.

»Men hvad är det då?» frågade han, nu fullt vaken.

»Det är, att jag inte kan stanna här längre, att jag måste bort och ber om din hjälp.»

Han såg på henne ängsligt och frågande.

»Det är inte möjligt.»

»Jo, det är så», sade hon med en qväfd snyftning.

»Kära, älskade Laura, försök ändå!» bad han

letande efter ord; ett par gå-
nifrigt.

»Jag kan inte!» »När vill du fara?» frågade han och grep efter kläderna bredvid sig.

»Med morgontåget.»

»Jag skall strax vara färdig . . . Har du pengar?»

»Litet, jag tror det räcker; morbror gaf mig för en tid sedan.»

»Jag har också . . . Gå nu, jag kommer strax.»

IVTedan han klädde sig, lade hon in i en liten handväska hvad hon oundgäng-
ligt behövde.
ytterkläderna.

När Ludvig kom in, stod hon der blek och skälvande.

»Drick det här!» sade han och räckte henne ett stort glas vin. »Jag trodde, att du behöfde det . . . här är litet bröd också »

Hon tog det och såg med sina stora, sorgsna ögon på honom.

»Du har alltid varit god», suckade hon vekt; »förlåt att jag gjort så litet för dig!»

Han nickade blott, han var ej säker på sin röst.

»Här äro två bref», återtog hon. »Lemna dem sjelf och bed morbror ej vara ledsen på mig; jag kan ej handla annorlunda.»

»Och hvart reser du? . . . Förlåt, om min fråga sårar, kanske borde jag aldrig gjort den . . . men . . .»

»Hvart skulle jag fara, om inte till Maren och till min far», svarade hon. »Gud gifve jag rest långt förut.»

»Och hvad skall Einar säga?»

»Stackars min älskling!» sade hon, och tårarne strömmade ur hennes ögon. »Försök att trösta honom, att vara som en äldre bror för honom . . . hur ung du än är. Jag fruktar, att sorgen skall alldeles tillintetgöra honom. Herre Gud, att det skall vara så», suckade hon och vred sina händer, »att jag intet kan göra för honom i Säg honom, att han ej skall uppsöka mig, att det var min sista bön . . . jag har för resten skrivit derom . . . det kan ingenting ändra och bara ökar mitt lidande.»

småsaker, som voro henneHon såg sig omkring i den lilla kammaren.

»Jag har lidit bra mycket här, men ändå . . . ändå är det svårt att gå.»

»Du kommer nog igen», sade han tröstande.

Hon skakade blott på hufvudet.

Han tog väskan och gick utför trappan; hon kom långsamt efter, men nere i porten vände hon om, gick in på gården, tog några qvistar från de rim-frosttäckta buskarne, blickade upp till Einars fönster, drog derefter slöjan för ögonen och vandrade med stadiga steg ut på gatan, der det lätta snölager, som fallit under natten, låg orubbadt och hvitglänsande, aftecknande hvarje deras fotsteg.

\$:H

»I*

När den bleka vinterdagen inbröt, var Laura redan långt borta. Skakande ilade tåget framåt genom vidsträckta, snöhöljda skogar, dälдер och tätt be-bygda nejder, och insvept i sin kappa satt hon, liknöjd för allt, i minnet genomgående hvad som tilldragit sig under de sista månaderna. Längre fram på dagen var det vidsträckta, enformiga slätter, som passerades, och hon undrade ett ögonblick huru dessa gråa, enformiga fält kunde taga sig ut om sommaren, men vände snart sina blickar denifrån och var glad, då mörkret inbröt.

Först sent på natten stannade tåget i Z***. Trött, frusen och nedstämd tog hon sig en droska och for till närmaste hotell; till Maren kunde hon ej komma nu, då hon ej var väntad.

Den fysiska utmattningen hade nästan tagit bort förmågan att tänka, och hon var glad deröfver.

Morgonen derpå vaknade hon med denna förfärliga känsla af modlöshet och förtviflan, som ibland smyger sig öfver menniskan, till och med då hon ej vet hvarför, och kommer henne att se allt så mörkt och hopplöst, som kunde aldrig någon ljusning inträffa. Med ansträngning steg hon upp, klädde sig långsamt, betalade sin räkning, tog sitt obetydliga resgods och sökte leta sig fram till Marens bostad.

Hela staden föreföll henne så främmande, som hade hon aldrig varit der; men för hvaije steg var det dock som fördes hon närmare och närmare det förflutna.

Äntligen, efter mycket frågande och många onödiga steg, stod hon utanför dörren till det lilla orappade tegelhuset. Nu kände hon igen det, och minnenas flod tycktes för ett ögonblick vilja dränka det bittra närvarande.

Hon knackade på, då hon ej såg någon ringklocka, och en sjöman i blå jacka, med rödaktigt bockskägg, väderbitet ansigte och en kort tobakspipa i munnen, öppnade genast dörren.

För ett ögonblick drog hon sig skygg tillbaka, men sade derefter med ett matt leenae:

»Är det Marens inan kanske?»

»Ja», svarade han, tog pipan ur munnen och nickade.

»Jag skulle vilja träffa Maren.»

Han såg på henne med tydlig beundran, öppnade dörren och förde henne in i ett litet rum bredvid köket, gjorde en rörelse med handen, liksom för att bedja henne sitta ned, och gick derpå uppför en liten trappa, som ledde till två mindre rum på vinden.

Tunga steg, som kommo trappan att knaka, hördes kort derefter, och Marens breda, godmodiga ansigte och väldiga gestalt visade sig i den öppna dörren.

Ett ögonblick stod hon liksom slagen af häpnad, men intet ord gick öfver hennes läppar, endast ett vackert leende förskönade hennes drag, då hon bredde ut sina armar och slöt Laura i famnen, liksom ville hon gömma eller försvara henne mot allt ondt i den kalla, grymma verlden utanför.

Lutad mot hennes bröst grät den unga flickan bittrare tårar, än barnet någonsin fält; men sammagrofv hand, som

då kärleksfullt strök det krusiga håret, tills snyftningarna dogo bort och smärtan mist sin udd, smekte det nu med ännu större ömhet, och efter, en stund lyfte Laura sitt förgråtna ansigte, strök tillbaka sina lockar och sade:

»Får jag stanna här, Maren?»

»Får? Tänk inte på något, oroa sig inte för något, barnet mitt. Allt blir bra, ska' hon få se; nu är hon hemma, kom i håg det.»

»Men din man!» sade Laura och tryckte Marens hand.

»Han!» svarade denna med ett godt leende. »Åh, det har ingen fara, vi komma nog öfverens, han låter tala vid sig, det vet jag.»

»Så besynnerligt, att du genast kände igen mig!»

»Åh, det skulle jag väl gjort bland tusen! Rummen här nere stå lediga, samma rum, som salig frun bodde i», fortsatte Maren och torkade bort en tår med förklädssnibben; »det är bara om sommaren, när badgästerna komma, som de äro upptagna.»

»Först af allt vill jag träffa mm far . . . vet du hans adress?»

»Nej, inte nu för tillfället», sade Maren tveksamt; »men det går väl an att få reda på den.»

»På teatern ja . . . så har jag tänkt.»

»Hör nu på . . . först går barnet mitt upp till mig och hvilar en stund, under tiden går jag och skaffar reda på herrn; till teatern får hon inte gå. Låt mig nu ta af henne kappa och hatt, så hon känner sig hemmastadd. Rummeu der inne stå oeldade, men till qvällen skall der vara varmt och i ordning, lita på det.»

Medan Maren talade, hjälpte hon Laura af med ytterplaggen samt hängde upp dem, och denna lät henne hållas, glad öfver att å nyo omhuldas af dessa kärleksfulla händer.

Maren, som alltid varit stor och fet, hade under dessa år betydligt tilltagit i volym och derigenom ej förskönats. Ögonen lågo små i det runda ansigtet, det ljusa håret hade blifvit så tunt, att det knaptskyld hufvudsvålen, gängen var vaggande, och den stora bomullshalsduken satt stramt öfver det sväl-. lande bröstet. Oaktadt sin fetma var hon ovanligt arbetsam och rörlig, men hölls stundom om vintern fängslad vid spiselvrån eller sängen af sin fiende reumatismen.

»Hvad det är godt att vara hos dig igen!» sade Laura, betraktande henne.

»Hvar är packningen?» frågade Maren. »Står bäraren utanför lcanske?»

»Här är den», svarade Laura och visade på väskan.

»Ja så, det var bra», återtog Maren, som hade det varit den naturligaste sak i verlden, att hon ej medfört mera.

»Kom med mig ut i köket», tillade hon, »kaffet står på, vi ska' ha oss en tår först af allt.»

öppnande dörren sköt hon henne sakta framför sig in i det stora, varma köket, der de blanka kopparkärlen och storblommiga porslinstallrikarne stodo uppradade på hyllorna och der en eld flammade på stenhällen, öfver hvilken kaffepannan häftigt puttrade, liksom i vrede öfver att vara bortglömd.

»Det har kokat öfver, ser jag», sade Maren, i det hon lyfte af pannan och aftog locket för att se efter, om något var kvar.

Väggarna voro målade i en stark gul färg och här och der prydda med sinnrika emblem af köksattiraljen och oiika sorters matvaror, såsom fiskar, ostron, foglar, frukter och grönsaker.

En fattig, afsigkommen målare hade en gång hyrt en liten kammare till venster i förstugan och, oförmögen att betala, som en ersättning kvarlemnade dessa minnen, öfver hvilka Maren var mycket stolt.

Midt på golfvet stod ett stort brunbetsadt bord, på hvilket hon bredde en duk och satte fram koppar, smör, bröd och ett stycke korf.

En behaglig renfiet, trefnad och ordning låg öfver det hela, och en ljuf hemkänsla smög sig helande öfver Lauras trötta sinne.»Jag kommer genast, det får stå och klara sig litet!» sade Maren och försvann hastigt genom dörren.

Strax derefter hörde Laura trappan knarra under de tunga stegen, och försjunken i drömmar glömde hon för en stund det närvarande, tills hon väcktes upp af högljudda röster, som dock snart tystnade.

»Det måtte väl inte ha kallnat», sade Maren, då hon återkom och genast hælde den bruna, doftande drycken i kopparne. »Jörgen kommer strax», tillade hon litet förläget; »han fick lof att göra sig fin först, skall jag säga.»

Då Laura såg på henne, tyckte hon, att hennes ansigte hade en starkare färg än förut och att hennes rörelser voro oroliga och hastiga.

En stund derefter kom Jörgen. Han såg tafatt, bortkommen och litet butter ut samt bugade sig stelt borta vid dörren.

Maren räckte honom hans kopp, hvars innehåll han hælde ut på tefatet och långsamt sörplade i sig, under det han knaprade på en sockerbit.

Laura satt hela tiden och försökte hitta på något samtalsämne; men det lyckades henne ej, och hon kände sig allt mera nedstämd.

»Det är kallt ute», sade han ändtligen.

»Ja», svarade hon, glad att han hittat på något; »mycket kallt.»

»Han är nordlig också, med svår sjö, det hörs allt min sann hur det vräker»

»Hafvet!» sade hon, 11 " 01 J

nad igen.»

»Hvad det måtte vara härligt; jag skulle vilja vara med!»

»Ni ... en så fin fröken», sade han småskrat-tande; »jag tycker just hvad ni skulle blekna om näbbet.»

»Kanske», svarade hon allvarligt; »men mamma var aldrig rädd, vi seglade ett par gånger.»

»Ja, jag mins», iniöll han, »modigare qvinfolk har jag aldrig sett; hon var rent tokig i sjön.»

»Hafvet ja!» återtog»Det tror jag att jag också är.»

»Det tycker jag om», svarade han och nickade.

Maren smålog belåtet, under det hon dukade af bordet, och när hon teg Jörgens tomma tefat, böjde hon sig ned och gaf honom en ljudelig kyss på ena kindbenet.

»I morgon kan hon få träffa sin far», sade Maren på aftonen, då Laura kommit in till sig.

»Fick du veta adressen?» frågade hon ifrigt.

»Jag var hos honom, han kommer hit i morgon förmiddag; men nu skall hon sofva», sade Maren, tryckte en k ° T 11 made rummet.

ken o alltid satt vid sin

orgel. Laura smålog, i det hon betraktade det välkända stålsticket; derefter irrade hennes ögon bort till spegeln, framför hvilken fadern ibland brukat instudera en gest eller ett minspel, samt vidare öfver de ljusa tapeterna med sina herdinnor och lam, de samma som roat henne i barnaåren. Allt i rummet var sig likt, endast de småsaker, hvarmed modern prydt det, yoro borta, och i yttre rummet saknades pianot.

»Jag måste hyra mig ett piano», tänkte hon, »om jag möjligen får råd »

Det var bäddadt inne i alkoven, der hennes lilla korgsäng stått bredvid moderns och der hon så ofta sofvit barnets drömfria, regelbundna sömn.

»Nu börjar jag förstå hennes lif», suckade hon, när hon låg hvilande på samma bädd, der modern så ofta vridit sig under långa, sömnlösa nätterns qval, och liksom då vräkte sig hafvet med tunga, mäktiga böljslag in öfver den sandiga stranden.

»Och du vill nödvändigt in vid teatern?» sade Edmund Walter dagen derpå, då han satt bredvid sin dotter i den lilla soffan under Ceciliabilden.

soffan, öfver hvil-»Det vill jag», sade Laura bestämdt.

»Din mor önskade, att du inte skulle blifva skådespelerska.»

»Jag måste», återtog hon och betraktade med af 9märta blandadt medlidande faderns slappa, härjade drag och bräckliga gestalt.

»Var det bara därför du kom hit?»

»Fråga mig ej, pappa; nu är jag här, det är nog, och ämnar försöja mig sjelf. Derefter har jag länge längtat. Jag vet, att jag handlar emot mammas sista önskan, men det kan inte hjälpas; hon kunde ju ej förutse, hvad som skulle hända. Jag har stridt emot i det längsta, nu har jag ingen annan utväg, och alla betänkligheter ha flytt. Hjelp mig, pappa», sade hon bevekande, »jag har intet annat än dig och konsten att lefva för!»

Han såg på henne frågande och ängsligt.

»Du också!» suckade han och strök hennes hand. »Lifvet är bra tungt.»

»Vi skola hjälpas åt», återtog hon tröstande; »jag borde aldrig ha lemnat dig ensam så länge.»

Hur sorgligt var det ej för henne att se honom så gammal och förfallen! Synbarligen hade han påtagit sina bästa kläder och gjort allt för att se så respektabel ut som möjligt, och ändock var det, oak-tadt de vackra dragen och den elegans, som ännu fans kvar, något i hans utseende, som tydligt berättade, att ett utsväfvande, tygellöst lif allt mera förde honom till förnedring och undergång.

»Vill du inte bo här hos mig?» sade hon och lade armen om hans hals. »Jag skall taga vård om dig.»

»Jag kan inte», svarade han skyggt och vände sig bort.

»Du kan inte tro hur treffligt vi skulle få och hur bra du skulle ha det», återtog hon glädtigt. i , »Tack», sade han rörd, »jag tror dig, men det går ! inte för sig . . . det vét jag bäst.»

I Han stannade ej länge och var synbarligen ifrig

att komma derifrån.Dagen derpå fick Laura ett besök. Det var morbrodern, som kom för att föra henne med sig hem.

Hennes glädje öfver att återse honom var gränslös. Hon hade alltid hållit af honom, men nu tyckte hon sig älska honom dubbelt, och hans ömhet föreföll också varmare än någonsin.

»Jag reser ej utan dig», upprepade han.

»Då får du stanna här», svaraade hon och försökte le genom tårarne.

»Barn, var inte halsstarrig. Jag kan nog inse, att du lidit mer än jag annat och blifvit grymt förorättad; men du måste lära dig att förlåta.»

»Jag kan inte! Inte ännu åtminstone», svarade hon häftigt; »det är inte värdt att bedja mig försöka. Det skulle dessutom blifva ett ändlöst lidande för oss alla, om jag återvände,»

»Håller du då hvarken af mig, Ludvig eller . . . Einar, och vill du ej göra något för vår skull?»

»Jag vill skona er», svarade hon med flammande kinder.

»Han är utom sig, han har ingen ro hvarken natt eller dag.»

Hon sänkte hufvudet.

»Bed honom från mig, att han arbetar», sade hon sakta; »det skall bli hans tröst, liksom min, tänker jag-»

»Jag lofvade honom att föra dig med mig hem.»

»Då förstod han inte mitt bref», svarade hon stolt; »jag trodde inte, att han kunde missförstå mig. Jag kan inte glömma honom och vill det inte, men vi träffas aldrig i tiden, aldrig, ropade hon häftigt, »om jag kan förhindra det; och träffades vi också», tillade hon lugnare och liksom utmattad, »tjenade det till ingenting.»

Mtinther suckade djupt och skakade missbelåten på hufvudet.

»Kunde jag också förlåta och glömma och allt göras godt igen, skulle jag ändock stanna här, därför utt det är min pligt», fortsatte hon. »Såg du min stackars far, så skulle du inte begära, att jag lemna-de honom . . jag sörjer bara öfver att jag ej kommit förr.»

Mtinther teg ett ögonblick.

»Kanske har du rätt», sade han derefter och tryckte häftigt hennes hand. »Min stackars Walter, att det skulle sluta så! Tror du, att jag kan göra något för honom?»

»Morbror», sade hon och kysste hans hand, »du har redan gjort så mycket; hade du ej varit, vet jag inte hur det gått.»

»Maren har inte kunnat tåga, märker jag.»

»Vill du träffa honom?»

J A ** ° a1 J mde* Jag ville helst min-

lärde känna honom. Du må tro, barn, att mera be-gåfvad, älskvärd och ståtlig har säkert ingen man varit, och kanske inte mera beundrad heller; men sådant är farligt.»

Dagen derpå, då han skulle resa, tryckte han en plånbok i hennes hand.

»Nej, morbror», sade hon och sköt den ifrån sig, »anse mig inte för stolt, men jag kan inte, jag måste försörja mig sjelf.»

Han såg förvånad på henne.

»Det är nog inte så lätt, som du tror.»

»Det kan nog hända, men jag vill inte hafva det lätt. Jag måste sträfva af alla krafter; sutte jag med händerna i kors, doge jag af sorg.»

Han såg på henne, stoppade plånboken i fickan och slöt henne i sin famn.

»Helsa honom», hviskade hon, »helsa honom!»

De stora, sorgsna ögonen med deras varma, djupa blick stodo ännu så tydligt framför honom, då han gick ned åt gatan.

Vid hörnet mötte han Maren.

»Det var väl att ni passade på», ropade han redan på afstånd; »d\$g gick som ni sade: hon tog inte emot»

»Jag känner henne», smålog Maren belåten.

sådan han var, då jag först»Se här, tag», sade han och räckte fram plånboken. »Jag litar på, att hon aldrig behöfver veta det.»

»Hon förstår så litet hvad allting kostar, så det blir inte så svårt.»

»Ar er man ännu missbelåten med, att hon bor hos er?»

»Nej, inte nu. Hän tyckte, att jag haft nog ledsamheter för fadern, och därför var han emot det i början; men hennes vackra ansigteintog honom genast, och så älskar hon sjön, ser ni, så nu komma de godt öfverens.»

»Det är bra», sade han. »Farväl! Gud välsigne och belöne er, Maren! Jag vet, att jag lemnar henne i goda händer.»

Ett par dagar derefter erhöll Laura en stor koffert, innehållande hennes kläder och tillhörigheter, omsorgsfullt inlagda och packade, så som endast Regina kunde göra det.

\$ \$

Lauras första företag blef nu att anmäla sig hos teaterdirektören och bedja om hans tillstånd att få debutera.

Hennes fars namn och hennes eget utseende afgjorde saken till hennes förmån.

»Ni skall få det», sade han, »längre fram.»

»Jag kan inte vänta», inföll hon ifrigt.

»Har ni någonsin uppträdt?»

»Aldrig.»

»Har ni studerat då?»

»Inte annat än på egen hand.»

»Vill ni läsa upp något för mig, något, som ni kan utantill?»

Hon valde Clärchens monolog i femte akten, då denna kommer med lampan och vattenglasat ur 8m kammare. Hon började blyg och skygg, men inomnågra ögonblick var hon inne i ämnet och lät sina ora åtföljas af motsvarande åtbörder.

»Ni vill debutera i den. der rolen, kan jag förstå?»

»Ja, helst af allt; men jag har tänkt mig in i flere andra också.»

»Ni skall bli Clärchen», sade han med bestämdhet; »det märks nog, hvems dotter ni är. Det värsta är med lilla fru Zandt», tillade han med en bekymrad min och ref sig i håret, »hvad skall jag taga mig till med henne?»

Laufa hade tänkt, att hon genast skulle få börja att studera in roler och gå på repetitioner, uppträda och förtjena pengar. Hon var nu förtviflad öfver dröjsmålet.

Hennes börs var nästan tom; hon var skyldig Maren för hyran och viste ej hvad hon skulle taga sig till under de mörka, tröstlösa vinterdagarne.

Då hittade Maren på, att hon skulle sy för en tapisseribod, och från denna stund var hon jemförel-sevis bekymmerfri; ty då hon lemnat ifrån sig ett arbete och Maren kom med betalningen, var det alltid långt mera, än hon tänkt sig att man brukade betala för sådant arbete. Maren och hon hade dock kämpat en hård strid med hvar andra, och ännu var det som om dyningarna deraf skiljande lagt sig emellan dem. Att nennes älskade döda matmoders barn skulle in vid teatern var för Maren en nästan förkrossande sorg. Hon hade lofvat att göra allt för att hindra det, och här stod hon alldeles magtlös emot en vilja, starkare och oböjligare än hennes egen.

»Jag skall göra allt hvad jag kan», tänkte hon, »men att tala mea henne tjenar till intet, det ser jag nog, och hvad skall hon taga sig till, stackars liten . . . jag set nog hur olycklig hon är, fast hon in-genting sagt.»

Laura tyckte sig ej kunna göra något för sin far; de träffades dagligen under några ögonblick, då han besökte henne, men hon hade ej kommit honom när-re, och det var tydligt, att han önskade, att hon ej skulle besöka honom i hans bostad. Ett par gånger hade hon sett honom uppträda i mindre roler — han hade nu sällan någon större — men det var så smärtsamt att se huru han gått tillbaka, att hon snart upphörde att gå till teatern.

Hon hade fått en väninna, och detta var nu hennes lifs största glädje.

Den forna subretten, Betty Enders, hade sedan några år varit gift med den människofiendtlige komikern Zandt och under hans ledning utbildats tilfö en framstående karaktersskådespelerska. Nu hade hon emellertid fyra barn, hennes figur hade förlorat sin ungdomlighet, hon hade blifvit allt för fet, och allmänna omdömet var, att det förtog all illusion att se henne spela ung flicka.

Om allt detta sväfvade hon med artisters vanliga blinda egenkärlek i lycklig okunnighet och hade ännu ej tänkt sig möjligheten, att någon kunde taga från henne en af de roller, i hvilka hon uppträdt med så mycken framgång.

Hon omfattade Laura från första ögonblicket med den varmaste vänskap, och denna blef snart en lika gerna som ofta sedd gäst i det Zandtska hemmet, hvars värdinna var känd för att sköta sitt hus, icke som de sköna konsternas idkarinnor vanligen bruka, utan som en duglig, driftig husmor.

Laura tyckte också bäst om att se henne omgifven af sina barn, som tycktes tillbedja henne/ Hennes vackra ansigte med dess hvita tänder och lifliga ögon tog sig då långt bättre ut än från scenen, och hennes runda, hemtrefliga figur passade så väl för omgifningen.

Ketler var der också emellanåt, och för honom kände Laura från första stunden en varm sympati. Hans glada, något lättsinniga väsen motsvarade föga hans dystra utseende; men hans samtal intresserade henne mer än alla andras, och lika mycket som hon förvånades öfver hans kunskaper, hänfördes hon af hans brinnande kärlek till konsten.

Hon sökte så lefva sig in i detta nya, att det gamla, med sina bittert ljufva minnen, skulle förblekna, och hade ej natten med dess vakna timmar eller drömmar varit, skulle det kanske lyckats.

Hon hade nu vistats nära tre veckor i sitt nya hem, då en dag en notis från jernvägen underrättade henne, att hon hade fraktgoods att afhemta.

»Jörgen styr nog om det», sade Maren lugnande, då Laura, ifrigoch darrande på rösten, kom ut i köket för att underrätta henne derom.

•»Hvad kan det vara?» tänkte hon. »Jag önskar, att de ej ville sända mig något.»

Hon kunde dock ej sy på sitt broderi, ty ögonen vände sig ständigt utåt gatan för att speja efter om Jörgen ej snart skulle visa sig med något paket under armen.

En stor forvagn stannade utanför dörren, och flere karlar gingo bredvid.

Hon sprang upp från sin stol, blek af rörelse och med våldsamt klappande hjerta; det kunde endast vara en sak i den der stora, oformliga låren.

Hon hörde Jörgen kommendera, gjordar och linor anskaffas och låren med buller och bång skjutas från vagnen ned på marken; men hon stod kvar, liksom bunden vid fönstret. Slutligen, när de böljade bryta upp den, sprang hon ut i köket till Maren och föll henne om halsen, under det hon skrattade och grät på samma gång.

»Jag viste det», sade Maren, »och Jörgen med. Dröj nu här ute, tills det är inburet och står der i all sin härlighet.»

»Men jag skall väl betala karlarne?»

»Den, som skickat hit det, har styrt om allt det der, och öl trakterar Jörgen dem med dessutom.»

»Nu är det färdigt», sade denne en stund derefter och stack hufvudet in genom köksdörren. »Kanske fröken vill se på det; men allt är rätt. En instrument-makare var med och satte i hop det, som det skall vara. Det är bra stort för väggen, det är det enda; men vackert är det i alla fall», tillade han och följde henne in. Maren vinkade i det samma ifrigt åt honom, och Laura blef ensam.

Det var flygeln från undervåningen, hon såg det ögonblickligen och förstod också hvem som sändt den.

En varm, berusande känsla af ömhet och lycka fylde hennes själ, då hon, lutande sig ned öfver instrumentet,

kysste, smekte och tilltalade det, som hade det varit ett lefvande väsen, en kär, förft-o-gen vän.

Bredvid stodo pianostolen och notskåpet, intet saknades, och öfverst låg Mendelssohns Lieder, ett gammal nött exemplar. På titelbladet var skrifvet aessa ord:

»Om jag ej väntade och hoppades, kunde jag ej lefva.»

Om aftonen, då Jörgen satt i köket, rökande sin aftonpipa, och Maren sysslade med ett och annat, sade nan och strök sig förnöjd om haksågget:

»Det låter bra, det der; men jag tycker, att hon skulle tröttna, hon har visst spelat ett par timmar.»

»Åh nej, hon tröttnar inte, hon är riktig artist», sade Maren, »och fast salig frun sjöng som en engel, hör jag nog, att hon inte spelade hälften så vackert som dottern.»

»Det är en riktig glädje att ha den der låten att höra på», återtog Jörgen; »slamra inte medknifvarne, mor.»

»Ja, sade jag inte det», svarade Maren förnöjd, »att vi inte skulle behöfva ångra, att hon fick bo här.»

* *

*

En förmiddag i böljan af Mars kom lilla fru Zandt inrusande till Laura, som med glädjestrålade ögon reste sig från sitt arbete för att taga väninnan, till hvilken hon kände sig så varmt dragen, i famnen. Laura hade redan som barn, då Betty brukat besökamodem, hållit af henne för hennes alltid visade vänlighet och glädtiga väsen, och ensam, som Laura nu var, hade hon med dubbel ömhet omfattat denna qvinna, hvilken till förtjensten att vara god skådespelerska lade den ännu större att vara trofast maka och öm moder.

»Hvad är det, Betty?» frågade Laura häpen.

»Det är att du bedragit mig», svarade denna med af Vrede gnistrande ögon.

»Hvad menar du?»

»Jo, att jag skänkt dig min vänskap, att jag trodde på dig .. och så bestäl du mig som en simpel tjuf.»

Vid dessa ord dolae hon ansigtet i näsduken och snyftade högliudt.

»Du borde välja dina ord litet bättre!» sade Laura bleknande.

»Jag vet fullkomligt hvad jag säger . . .»

»Då måtte det vara något förfärligt misstag», återtog Laura; »men förklara dig åtminstone, jag förstår inte ett ord.»

»Jag kommer från direktören . . . begriper du nu?» ropade Betty ursinnig.

»Nej», svarade Laura och skakade på hufvudet.

»Du har lurat dig till Clärchens rol, som jag spelat i så många år ... du har kommit för att stjäla ifrån mig mina bästa roller. Han så godt som sade mig, att jag var för gammal, och erbjöd mig att spela modern. Undrar du nu på, om det är slut med vår vänskap?»

»Slut med vår vänskap», sade Laura tonlöst, »det får det inte vara.»

»Men det är slut, så vida du inte går till honom och säger, att du ångrar dig och inser, att du inte duger att åtaga dig rolen. Förstår du inte, att jag inte kan se den i någon annans händer?»

»Detta var mycket ledsamt, käraste Betty; jag tänkte aldrig på att du skulle se saken på det sättet», sade Laura med nedslagna ögon.

»Nej, du kunde kanske ej förstå det; du har inte pröfvat artistlivet ännu», svarade Betty lugnad och torkade sina ögon; »men nu, när du vet det, lemnar du rolen ifrån dig, det är jag säker om.»

»Det kan jag inte.»

»Hvad skulle hindra, du är väl inte så säker på framgång heller?»

»Jag hoppas derpå; men det är inte bara det, inte bara att jag måste pröfva mina krafter och bryta mig en bana, utan jag måste söka mig en utkomst.»

»Spela då modern . . . jag tror inte, att gamla Werner har något emot att få slippa.»

Laura smålog omärkligt.

»Det skulle jag ej passa till, och dessutom har jag tänkt mig in i den andra rolen och haft dig som föredöme.»

»Så är det!» inföll Betty bittert. »När vi göra vårt bästa, är det alltid någon, som lurar på oss för att stjäla vår talang och bli vår efterträdare.»

»Hvarför kan du inte unna mig också litet fram-gång?»

»Jo bevars, bara du inte går mig i vägen ; men du får väl se, det blir nog din tur en gång ... då får du känna hur det smakar.»

»Början är redan sorglig nog», suckade Laura.

»Och klokt är det åtminstone inte att redan då skaffa sig ovänner.»

»Skulle det också gå dertill, kan det nu inte ändras», sade Laura sorgset. »Min far skall uppträda som Egmont — kanske för sista gången — och jag har under hela min lefnad önskat spela emot honom. Han har dessutom fått löfte om half recett för att kunna resa till landet öfver sommaren och sköta sin helsa, du vet hur klen han är. Direktören säger, att hans och mitt namn till hopa skall skaffa ett fullt hus; det är ej mig, de vilja se, det är hans dotter ... förstår du mig nu och förlåter?»

»Jag begriper visst, att hvar och en ser på sina intressen, men det skall jag också göra . . .roligtskall du inte få, det lofvar jag.» Roligt blef det ej heller att gå på repetitionerna och se Bettys ovänliga ansigte. Laura märkte till och med, att Zandt såg snedt på henne, och det gjorde henne så ondt.

De trefliga aftnarne der i huset var det slut med • Betty talade aldrig till henne, och hon tyckte sig få som en brottsling, ett föremål för allas ovilja och lander.

Gamla fröken Werner, som för sin fulhets skull endast kunde uppträda i högst få roller och nu i flere år med stor framgång spelat Clärchens mor, vägrade på det bestämdaste att spela mot Laura, och efter många ledsamheter och mycket bråk tvangs Betty Zandt derigenom att åtaga sig denna sin första gumrol.

Ketler var den ende, som stod på Luras sida.

»Kan ni säga mig, hvarför jag är så hatad?» sade hon till honom en afton efter repetitionen.

Den eljest så godmodiga och allmänt omtyckta Betty Zandt hade varit rent af förolämpande ovänlig mot henne.

»Ja, det kan jag visst», svarade han med sin djupaste röst. »Ni är en uppgående sol.»

»Fröken Werner vill ej ens spela mot mig.»

»Det skall ni inte bry er om», sade han med en föraktfull axelryckning; »det är af helt andra orsaker.»

»Det kostar så förfärligt på mig att se Bettys ovänlighet.»

»Hon borde abdikerat för länge sedan . . . trösta er med att ni gör en god gerning . . . men ni är alldeles för vekhjertad, det duger inte här; försök att. få både näbb och klor, som vi andra, det är mitt råd, eljest Teder ni er inte.»

Walter var befriad från alla repetitioner, utom generalrepetitionen. Hans rol upplästes vanligen, och de ställen, der han var ensam, brukade öfverhoppas; men hemma hos Laura hade han flere gånger med henne genomgått de scener, de hade gemensamt. Man kunde säga, att minnet af hvad han varit var det enda, som nu egentligen lefde

qvar af honom; ty oafsedt detta skulle hans talang vant mer än omtvistad. Vissa ögonblick eller scener kunde han ännu höja sig till något helgjutet och stort, men dessemellan var hans spel så slappt och matt, att det inverkade störande på det hela. Hans namn tjenade dock ännu som en hedersskylt för truppen, och direktören behandlade honom som en i tjensten grånad veteran, hvilken man är skyldig aktning och framför allt öf-verseende.

Denna tid, efter hvilken Laura längtat, blef henne en verklig pröfning, och oftast tyckte hon sig endast finna ro i sin kammare eller vid pianot, då teatern med dess afund och intriger låg långt bakom henne.

Jörgen, hvars hjerta hon vunnit genom sin musik och sin vänlighet, var nu åter på sjön, och Maren bodde under hans frånvaro som vanligt nere i köket.

Då hon ej förmådde hindra sin älskling från att uppträda och alla böner och öfvertalningsförsök visade sig fåfänga, tog hon sitt parti och gick, så att säga, sjelf in vid teatern — åtminstone sade några spefoglar så. De funnos också, som rördes af att se denna gamla qvinna dag efter dag följa den unga flickan dit och vaka öfver henne med kärlekens af-undsjuka ögon.

I slutet af april skulle Luras debut ega rum.

Aftonen förut kom hon ut i köket och fann Maren gråtande, der hon satt i en länstol framför eldstaden med en kudde bakom ryggen. En ungefär fjortonårig flicka höll på att torka och sätta upp

(orslinet på hyllorna, under det Marens ögon ängs-igt och misstroget följde alla hennes rörelser och företag.

»Ar reumatismen så svår nu igen?» frågade Laura deltagande.

»Ja, nu har den riktigt kommit sig i gång; jag täukte att jag skulle slippa den i år, när den dröjt så länge, men det var inte så väl.»»Du har förderfvat dig genom att följa mig till teatern i hvad väder som helst.»

»it nej, den hade nog kommit ändå», sade Maren snyftande.

»Gör det så ondt?»

»Visst gör det ondt, men det är inte det värsta; nu kan jag inte få se er i morgon afton eller följa er hem . . . hvem i all verlden skall göra det? Herre Gud, om Jörgen vore hemma, då vore allt väl!»

»Var inte ängslig, jag har ju min far.»

Maren såg på henne och sväljde synbarligen några ord, hon haft på tungan.

»Jag har i alla fall Ketler», återtog Laura, som gissat till Marens tankar, »och behöfver bara säga ett ord, så följer han mig.»

»Gör det då ändtligen, men säg till i tid. Ni vet, de äro vana att. jag tar hand om er.»

En besynnerlig, feberartad känsla af längtan och oro bemäktigade sig Laura den dag hon skulle uppträda. Det var henne omöjligt att sitta stilla eller ens spela nå sitt piano. »Om det vore qväll ändå!» suckade hon mer än en gång, och en stund derefter tänkte hon deremot: »Jag önskade, att det kunde skjutas upp.»

»Ack, att du kunnat vara med!» hviskade hon, när hon skulle gå, och Maren slöt henne i sin famn under en tyst bön.

»Jag lär ingenting kunna göra till saken», svarade denna uppmuntrande; »var bara inte rädd, det är det förnämsta, och lycka . . .»

»Nej, nej, lyckönska mig inte, då går det illa», inföll Laura leende; »kasta då hellre en gammal sko efter mig, när jag går.»

När hon gick m i sin klädloge, stod Ketler nära trappan.

»Kom i håg ert löfte att vara tidigt klädd och låta mig afsyna både dräkt och maskering», sade han skämtsamt.

Hon var ensam der inne, utom kläderskan, som skulle passa upp Betty Zandt också och af henne togs så mycket i

anspråk, att Laura mest fick hjälpa sig själv.

»Ni är bra nu», sade Ketler, då han gjort åtskilliga förbättringar.

De stodo mellan kulisserna, och en och annan af orkestermedlemmarne böijade redan stämma sitt instrument.

»Inte så mycket svart under ögonen, det be-höfs sannerligen inte. Låt mig se på er ännu en gång. Ja, nu är ni bra, alldeles förträfflig till och med . . . Stackars lilla Betty!»

»Tror ni, att hon aldrig förlåter mig?»

»Jo, om ni misslyckas.»

»Tänk om hon inte säger sina repliker ordentligt, hon har inte gjort det på repetitionerna, därför kom jag af mig flere gånger.»

»Var lugn, i qväll gör hon det ... huset är ut-såldt.»

»Så förfärligt mycket folk, hufvud vid hufvud», sade Laura, som tittade ut genom ett hål på ridån. »Känn sådan hjertklappning jag fick; min Gud, hur skall det gå!»

»Tänk inte på publiken och framför allt se inte på den; men . tro mig, det är ändå iust alla de der hufvudena, hvilka ni fruktar, som skola gifva er mod och inspiration. Måtte ni aldrig behöfva spela för en tom salong!»

»Tror ni pappa är färdig?» sade hon, då orkestern stämde upp och de drogo sig tillbaka för bågskyttarne, som skulle placeras innan ridån gick upp.

»Han är ju inte med under hela första akten.»

»Men ändå, jag skulle vilja gå in till honom.»

»Det är inte värdt, han är så nervös, när han skall uppträda.»

»Men ni har ju ett öga på honom?»

»Så mycket jag kan.»

»»Tag är så rädd, att hans krafter ej skola räcka till», sade hon och såg ängsligt upp på Ketler.

»Han har ju spelat rolen många hundra gånger. Tänk bara på er sjelf eller på ingenting. Ni har in-gen far i afton, ni är Clärchen, som älskar Egmont . . . det är det enda, ni får minnas.»

»Tack», svarade hon och tryckte hans hand.

I det samma kom Betty ned för trappan, vid bättre,lynne än Laura vågat hoppas.

»Ar jag bra?» frågade hon, vänd till Ketler.

»Ni är alldeles för vacker», svarade denne småleende; »modern ser lika ung ut som dottern, tror jag.»

»Jag får ju inte se ung ut; jag har min sann haft besvär nog med att skaffa mig rynkor och grått hår», sade hon fnurrt.

»Det kan jag nog tro», svarade han med komiskt allvar; »men ni får trösta er med att folk i allmänhet inte behöfver göra sig det besväret, det kommer allt ändå.»

»Tyst mellan kulisserna», ropade regissörens bar-ska stämma, »ridån går upp.»

»Mod, Clärchea!» hviskade Ketler en stund senare, när Laura gick förbi honom för att sätta sig vid garn vindan.

Äfven Zandt hade strax förut sändt henne en vänlig, uppmuntrande nick, som gjorde henne mera godt än allt annat. Han åtminstone hade då förlåtit henne.

De första orden kommo osäkra och sväfvande från hennes läppar. Ofrivilligt kastade hon en blick ut öfver salongen, öfver dessa hufvuden, som hon nyss förut sett upplysta af det klara gasskenet. Nu var allt insvept i

dunkel; men hon viste, att de funnos der, hon viste, att alla dessa ögon betraktade henne, att alla dessa hjertan skulle lyssna till henne, och en jublande känsla af mod, kraft och sällhet fylde hennes själ. Från detta ögonblick var hon Clärchen och intet annat.

Betty tycktes också hafva glömt allt groll och endast vara den svaga, älskande modern, och att spela mot Brackenburg, det vill säga Ketler, det viste Laura redan förut var det samma som att sjelf blifva elektriserad.

Soldatsången, de sjöngo till sammans, hon med sin friska, ungdomliga sopran, och han med sin djupabas, gjorde storartad lycka, och bifallsstormen efter aktens slut var ihållande.

»Det var er, debutanten, det gälde», viskade Ketler; »men ni var också till och med bättre, än jag väntade.»

Andra akten spelades, och Laura stod väntande på fadern. Hennes hjerta klappade af ångest, hon viste ej hvarför. När han kora, sminkad och ståtlig, lugnade hon sig och tog några steg emot honom; men han vinkade blott med handen och gick förbi henne.

»Det går af gammal vana», tänkte Ketler, när han hörde honom; »det är slentrian nu, ingenting annat. Grud ske lof, att inte publiken märker något.. . bara inte hon gör det.»

I det samma såg Laura på honom med sorgsna ögon, och han sänkte sina.

Ett par gånger kom han af sig och hoppade öfver en och annan mening; men när akten var slut, var bifallet det vanliga — publiken hyllade sin gunst-ling.

I tredje aktens stora scen mellan Egmont och Clärchen höjde han sig deremot till det sublima, och hon — hänförd af hans talang, af skaldeverkets gripande skönhet och den efterlängttade lyckan att spela mot fadern — var lika sann som älsklig i sin ödmjuka, hängifna kärlek.

När hon, med hans hand i sin, åter och åter trädde fram till rampen för att mottaga den hän-ryckta publikens hyllning, tänkte hon, under det glädjetårar fuktade hennes ögon, på de ord, Clärchen nyss yttrat:

»So lass mich sterben — Die Welt hat keine Freuden auf diese.»

Under fjerde akten lyckades Ketler förmå henne att hvila sig uppe i klädlogen för de stora scener, som skulle komma; men sjelf stod han mellan kulisserna och tänkte med stigande oro:

»Det blir värre och värre; han kan aldrig spela till slut.»Scenen i femte akten, då Clärchen vill uppvigla folket till att rädda Egmont, och afskedsscenen med Brackenburg voro en fullständig triumf. Bifallsstormen höll på att aldrig lägga sig, och det uppstod derige-nom ett dröjsmål i dekoration sförändringen.

Upphettad och med hvaije fiber spänd och dubbelt känslig stod Laura åter mellan kulisserna. Nu hade hon intet annat qvar än att, sväfvande på molnen, lagerkröna sin hjelte.

»Blir det då aldrig slut?» tänkte hon och vred sina händer i förtviflans ångest. »Han stapplar, han kommer af sig, han kan inte ... O, min Grud», suckade .hon och gömde ansigtet i sina händer, »hjelp honom!»

Sufflören gjorde hvad han kunde, ty publiken visade tecken till otålighet och man hörae viskningar från salongen; men af Egmonts stora monolog fram-sades endast tredjedelen, och scenen mellan honom och Ferdinand var stympad ända till oigenkänlighet.

»Nu, nu är det tid», sade regissören och fattade Luras arm, der hon stod utom sig af förtviflan och blygsel.

Hon vaknade upp som ur en dröm och följde honom mekaniskt.

När hon sedan från molnen såg ned på Egmont, uttryckte hennes ^ansigte till fullo det medlidande, skalden tänkt sig; men det stod ej i hennes förmåga att återgifva det segersälla uttryck, hon också borde tolka.

Applådernas åska genljöd genom huset.

»Det är bäst att du inte går in, pappa», sade Laura ängsligt och sökte qvarhålla honom på den stol, der han sjunkit ned; men han reste sig upp, lystrande liksom stridshästen till trumpetens manande ljud.

»Skulle jag inte gå in, då publiken ropar mig?» sade han med en glimt af fröjd i sina glanslösa ögon, och stödd af Ketler och dottern bugade han sig mekaniskt för den jublande mängden; men hon böjde sig djupt, liksom med en bön om förlåtelse, och kunde ej lyfta sina ögon från golvet.

* #

*Under det hon bytte om dräkt med en skyndsamhet, som hade det gällt lifvet, stack Betty in sitt huf-vud och nickade.

»Det gick ja rätt bra», sade hon; »litet mera säkerhet och mindre entusiasm i uppviglingsscenen, så blir du ingen dålig Clärchen få nu se hvad tidningarna säga, derpå beror det. . . Att publiken klappar och ropar litet, är ej att fästa sig vid, den begriper ingenting.»

Laura stod tyst, för hennes öron genljödo ännu dessa rop, som gjort henne så lycklig.

»Utan skryt», fortsatte Betty, »förklarar jag, att modern spelades med en helt annan, klarare uppfattning än förut, och för en gång var det väl roligt att försöka sig i den genren; jag viste verkligen inte, att jag var så mångsidig.»

»Dou är då inte ond, Bett n
det varit.»

Laura suckade, i det hon tog på sig kappa och hatt.

»Ar pappa omklädd ännu?» frågade hon Ketler, som stod utanför och väntade. »Jag törs inte låta honom gå hem ensam, det är bäst att ni följer honom i stället.»

»Och låter er gå ensam midt i natten; det kan aldrig hända.»

»Grå in till honom, är ni snäll.»

Det dröjde länge innan Ketler kom tillbaka. Gasen var släckt, blott ett par lågor brunno ännu; alla dörrar, utom den som förde från artisternas klädloge ut i det fria, voro stängda, och nattvakten väntade att få släcka och läsa äfven den.

»Han vill inte komma», sade Ketler; »han envisas att stanna der i natt och tyckes tro, att han är hemma hos sig.»

»Jag skall försöka», sade hon beslutsamt; »vi måste föra honom härifrån.»

Då Lauru kom in i rummet, höll Walter på att bädda åt sig på soffan med egmontskappan och all möjlig teatergrannlåt.

»Åh nej . . . men inte

mellan oss som»Låt oss gå hem!» sade hon bönfallande och fattade hans arm.

Han stirrade på henne, som såge han ett spöke.

»Är du här, Erika?» sade han med vek stämma. »Ja, låt oss gå . . . tack för att du kom . . . du skulle aldrig gått ifrån mig.»

En snyftning afbröt hans ord.

»Här är ytterrocken», sade Ketler och hjälpte honom få den på, och förande honom mellan sig kommo de lyckligen ut på gatan och hörde dörren läsas bakom sig.

»Händer det här ofta?» frågade Laura hviskande, i det hon vände sig till Ketler.

»Åh nej», svarade denne sakta; »men alltid mer mer eller mindre, när han skall uppträda.»

»Hvar bor han?»

»Sannerligen jag vet det en gång. . . någonstädes långt bort i en af förstäderna, jag vet ungefär hvar det är.»

»Då måste vi föra honom hem till mig.»

»Eller till mig.»

»Bor ni ensam?»

»Nej», svarade Ketler tvekande; »när jag tänker rätt på saken, bör han minst af allt komma under mitt tak.»

Det var förfärligt att gå så med honom emellan sig, talande om honom, vetande att han ej förstod ett ord.

Hans steg blefvo allt mera släpande och tunga, och de måste uppbjuda alla sina krafter att föra honom framåt.

Hon gick med tänderna hårdt tryckta mot underläppen och ett dystert, nästan hotande uttryck i de stirrande ögonen. Vägen syntes henne tiofalaigt lång mot vanligt; men hon märkte ej huru krafterna togos i anspråk, ty hennes hjerta sved och hennes hufvud var uppfyllt af bittra, aggande tankar.

Ändtligen voro de då framme; det vänliga lilla huset stod der fredligt och tyst i den ljumma vårnatten, och från fönstren syntes ljussken: Marens väl-komsthelsning. En snyftning pressade sig fram ur Lauras beklämda bröst.»Ack, att äfven hon skall behöfva veta det!» suckade hon.

Men när hon kom in och fadern fullkomligt redlös sjönk ned på stolen vid dörren, var det ändock en utesäglig tröst, att Maren, ehuru sjuk hon var, satt der väntande på henne, och att hon fick lägga sitt hufvud i hennes sköte och gråta ut sin sorg.

»Käraste barn, det kan hända den bäste», sade denna smeksamt. »Jag förstår det så väl. .. han kände både mod och krafter svika, och så . . . låt oss nu bara få honom i säng, i morgon är det bra igen.»

Släpande sig på sin onda fot, hjälpte hon Ketler att föra Walter till den lilla kammaren midt emot.

»Bädda sängen, barnet mitt», sade hon till Laura, »sedan får ni gå in till er.»

»Jag vill helst ha honom der inne hos mig», svarade Laura ängsligt; »jag törs ej lemna honom ensam.»

»Kan aldrig komma i fråga», sade Maren, barskare än Laura någonsin hört henne tala; »han sofver hela natten som en stock, det ansvarar jag för.»

Laura satte sig i soffan inne i sin sängkammare; hennes händer voro iskalla, men strupen torr och liksom hopsnörd, och hon skälfde i hela kroppen.

»Han sofver, var alldeles lugn», sade Ketler, som visade sig i dörren.

»Tack», sade hon och sträckte sina händer emot honom; »jag kan aldrig tacka er nog.»

»Stackars barn», svarade han, »edra triumfer voro

Maren gått till hvila och Laura blifvit ensam, släckte hon lampan och smög sig in till fadern.

Enformigt och sakta kom vågsqualpet från stranden som ett vemodigt ackompagnement till de sorgsna tankarne.

Denna epok i hennes lif, efter hvilken hon längtat i årtal, hade nu kommit, och här satt hon ensam — ensam som alltid. Den ende, som rätt skulle kunnat känna med henne, var långt borta. Ingen hade deltagit i hennes fröjd eller framgång, ingen enda i den fullsatta salongen hade hållit af eller ens känt henne. För alla hade hon endast varit debutanten, föremålet för den nyfikna människoskars hänsynslösa omdömen.

Det föreföll henne, som hade de ögonblick af hänförelse och lycka, hon genomlevvat, förflutit långt, långt tillbaka i tiden, eller som hade de gällt en annan än henne sjelf, ty det sorgliga, som sedan inträffat, hade liksom uppslukat dem.

Intet fans nu kvar af den afundade skådespelerskan, hvilken mängden tillropat sitt bifall; här satt endast en qvinna, gråtande öfver ett förspildt men-niskolif och en hopplös framtid.

Aftonen derpå satt hon med en hög tidningar framför sig. Ketler hade samlat och sändt henne dem. »Allt berodde på hvad recensenterna skrefvo», hade Betty sagt henne.

Hon uppvek och läste tidning efter tidning, under det hjertat klappade och kinderna brunno, och när hon slutat

dem alla, suckade hon och satt kvar på sin plats i djupa tankar.

Stundom tog hon åter upp ett tidningsblad och läste om en bit, som intresserat eller förvånat henne; ty hon kände sig både förvånad, förargad och ledsen. Förvånad öfver att de alla motsade hvar andra. Hon hade hoppats genom dem få lära så mycket, och här sade en, att hon varit för liflig, en annan åter, att det enda, som kunde anmärkas, var att hon föreföll något kall och stel. En tyckte, att hon lyckats allra bäst i uppviglingsscenen, en annan åter, att hon just der varit något svag. En tredje påstod, att hon var den hängifnaste, ömmaste älskarinna, då deremot en fjerde framhöll, att det låg något trotsigt i hennes väsen, som ej passade en Clärchen. *

Derom voro dock alla öfverens, att det var en glänsande debut, och att man, oafsedt det namn hon bar, egde berättigade förhoppningar om att i henne erhålla en konstnärinna af rang.

Hvad som förargade henne var, att alla fram-höllo hennes utseende, »hennes glänsande apparition», nästan som det förnämsta. Hon blygdes och led af att läsa om sina ögon, sina tänder, sitt hår och sin växt, liksom hade hon varit en handelsvara, för hvilken man behöfde puffa. Ännu åtminstone var hon för mycket konstnärinna och för litet fåfäng som qvinna för att ej detta skulle sårta och pina henne,

Ledsen blef hon deremot, uteslagnad ledsen, då hon läste hvad som sades om hennes väninna Betty.

En framstående tidning företog sig att göra en vidlyftig jmförelse mellan henne sjelf och denna, i Clärchens rol, hvilken nästan helt och hållet utföll till Lauras fördel.

Bland annat hette det helt oförblommeradt: »Tacksamma och fullt erkännande hvad fru v. Zandt varit, vilja vi ej förneka, att hon är för gammal att spela så väl denna som liknande roller, och att vi äro tacksamma för att en yngre förmåga, som visar sig kunna sköta sådana partier, hädanefter kommer att öfvertaga dem. Medgifvas må, att hos fru v. Zandt själskraften, storheten i syftet och intelligensen äro oförändrade, men de yttre uttrycksmedlen räcka ingalunda till längre; ögonen hafva ingen uttrycksmakt, rösten har mist sin bästa klang, och rörelserna kunna icke längre blifva sköna. Som gumma deremot var hon till fullo på sin plats, och önska vi henne lycka till denna genre, till hvilken vi hoppas att hon hädanefter inskränker sig.»

Tidningen föll ur Lauras hand. Det blef henne med ens klart, hvad Betty skulle känna och lida; hon undrade hvarken öfver hennes vrede, hennes sorg eller afundsjuka.

»Sådan måste man blifva», tänkte hon; »jag anklagar ej dem, det måste väl så vara; men recensenterna uppfostra oss dertill.»

Hon längtade efter Betty, hon ville trösta henne, om hon kunde, men hvad skulle hon väl säga?

När Ketler om aftonen besökte henne, ifrig att höra hvad hon tyckte om recensionerna, utbrast hon lifligt, i det hon räckte honom ett tidningsblad*. »Hur förfärligt måste det ej vara att, som der står, bibehålla sin intelligens och själskraft oförändrade, att hafva sitt syfte lika klart för sig som alltid, och dertill ega håg och längtan att kunna skapa, men vara beroende af kroppen, öfver hvilken man ej kan befalla och på hvilken tiden redan lagt sin förvittrade hand!»

*Ja», svarade han, »det är förfärligt; men säkert är det denna själens kraft och spänstighet, som gör artisten blind för att kroppen ej längre räcker till som dess verktyg.»

»Hvad Betty måtte lida!»

»Det gör hon säkert.»

»Men hvarför slutar hon inte medan hon ännu är på sin höjdpunkt?»

»Ja, hvarför gör ingen scenisk konstnär det? Hvarför gå vi här och öfverlefva oss sjelfva?» svarade han med bitterhet. »Ni har ju läst om Tantalus . . . , liksom han pinas och mår illa, liksom han törsta och hungra vi . . . men efter bifall . . . och bli aldrig mätta derpå. Det är som om tiljorna hölle oss kvar, liksom magneten jernet. Vi försöka att rycka oss loss, men en makt, en tjuvning, vi ofta förtvannas, men aldrig besegra, håller oss fångna. Att ej längre kunna spela är det samma som att ej kunna lefva . . . åtminstone är det så för mig.»

»Men ni är ännu på höjdpunkten, här är intet annat än beröm», sade hon varmt och visade på tid-ningsbundten.

»Ja, ännu är allt godt», svarade han med segervisshet, men tillade strax derpå med dystert ansigte: »Jag vet, att det kommer att låta annorlunda, och den vissheten är tillräcklig att förbittra det närvarande.»

»Om pappa sade de ej annat, än att han varin-disponerad», återtog hon blygt.

»Han har varit stor nog för att kunna spela på sina vunna lagrar ännu i många år; men jag önskade . . . hvar och en, som håller af honom, måste önska, att han ville sluta . . . Vore jag som fru Zandt, gjorde jag det bestämdt. Hvarför nöjer hon sig ej med att vara lycklig hustru och mor?»

»Ja, hvarför nöjer hon sig ej dermed?» svarade Laura, och hennes ögon fuktades vid minnet af den lycka, hon så ofta afundats Betty och som aldrig skulle komma henne sjelf till del.

* *

*

Ännu ett par gånger innan teatern stängdes uim-trädde hon i en mindre, hastigt instuderad rol. Bifallet hade varit stort, hon var nu engagerad med fast lön för kommande speltermin, och de ekonomiska bekymren, som tryckt hennes sinne, voro skingrade. Om fadern också ej längre kunde uppträda, haae han sin pension och hennes gage att lefva af.

Maren väntade sina badgäster och vände upp och ned på huset för att få det fint nog åt dem, och med lätt sinne och i pungen en del af behållningen efter recetten lemnade Laura och hennes far Z*** för att begifva sig till Marens syster, som ännu bodde qvar uppe vid skogssjön, der Erika vistats med sin späda dotter en sommar, då Walter uppehållit sig i Paris, och dit han också medföljt året derpå för att hvila ut och tillfriskna från sin sjukdom. Då var han i sin kraftfullaste ålder och blef snart fullkomligt återsiäld, nu deremot var han en i förtid bruten man, slö och liknöjd för allt, och som aldrig mer kunde blifva ens skuggan af hvad han varit. Detta viste Laura, och när man såg dem till sammans, föreföll hon som en moder, vårdande sitt sjuka, lidande barn.

Han hade blifvit fullkomligt beroende af henne, lydig i allt och följande henne hvar hon gick.

Det såg ut som om båda sökt glömma hvad som för den ena åtminstone blifvit tillvarons mål: allt hvad till skådespelarekonsten hörde. Det var som om de lemnat detta bakom sig och ej velat föra det med hit ut i naturens osminkade verla. Walter talade nästan aldrig om annat än sin döda hustru. Det var tusen småsaker, han nu drog sig till minnes från den sommar, de tillbragt här, och från den mörka tiden också i städerna. Men för honom var det lyckligtvis som för andra dödliga: det glada framstod bjert genom det förflutnas fjerr-glas, då det smärtsamma deremot förtonat till bleka, ljuft vemodsfulla skuggor.

Hon lyssnade, när han berättade om huru de första gången träffats och genast älskat hvar andra, samt om deras smekmånad vid Adriatiska bafvet, och mer och mer förbleknade för henne också teaterlivets fröjder och triumfer, och i stället återkom denna brinnande längtan efter kärlek, som hon känt redan i barndomen, då hon kunde gråta sig till sömns af sorg öfver att ingen fans, som ville sluta henne i en varm, kärleksfull famn.

Medan fadern sof om morgnarne, var hon redan ute, ströfvande i skog och mark.

Det var som om en ny verld öppnat sig för henne, en verld af skönhet och rikedom, hvarom hon ej haft någon aning. Det trotsiga inom henne tycktes smälta bort, hon kände sig så ödmjuk och ändock så lycklig här inför naturens enkla, storslagna majestät. I timtal kunde hon sitta lyssnande till trädens sus eller låta solstrålarne sila sig in mellan barrträdens grenar, lekande på hennes smärta gestalt, under det rolen, hon skulle studera, låg glömd påmossbåd-den och flitiga myror togo genvägar öfver den, utan att hon märkte det. I dessa stunder drömde hon ej heller om några triumfer inom konstens rike, hon tänkte på moderns kärlekslycka och på det nygifta paret i qvarnstugan. Hon hade nyss sett huru mannen kysste sin unga hustru, innan han gick till sitt arbete.

Steg för steg följde hon sommarflorans utveckling, såg häggen blomma ut för att lemna rum för syren, hagtorn och guldregn, och dessa åter efterträdas af jasmin, rosor och fläder, och för henne varallt lika nytt och underbart;

men hon drömde ej endast, hon läste i den stora bok, som låg uppslagen framför henne, och fadern var hennes lärmästare. Deras gemensamma små utflygter — han orkade ej gå långt — voro för båda af stort intresse, och säkeiifc hade han ej på många år känt sig så lycklig, som då han, sittande på gräsmattan bredvid sin dotter, sönderplockade en blomma för att visa henne pistill och ståndare, eller tyda något annat i naturens underbara hushållning.

Han blef då stundom värtalig, och hon såg upp i det skrynkiga, förfallna ansigtet och tänkte:

»Hvarför skall menniskan vara underkastad denna den grymmaste af alla lagar . . . förgängelsens?»

Men svaret smög sig inpå henne, då hon såg blomma efter blomma förvissna, ängarnas brokiga matta och fältens gyllene skördar falla för lien samt trädens bladskrud gulnad ligga vid dess fot.

Af bondfolket i trakten var hon mycket omtyckt, och hon fann stort nöje i att samspråka med dem och deltaga i deras sysslor. Mest älskad var hon dock af barnen. Hon kunde aldrig gå förbi dem utan en smekning eller några vänliga ord, och ofta, då ingen såg det, kunde hon lyfta en liten ljushårig

fjilt eller flickunge upp i sin famn och trycka den illa varelsen till sitt hjerta, under det smärtans tårar fuktade hennes ögonlock.

När hon lemnade bondgården vid skogssjön, tyckte hon ej att fadern var friskare eller starkare än förut; men han var gladare, hon hade kommit honom närmare och sökt uppfylla moderns bön att vara för honom allt hvad hon kunde. Han skulle nu bo med henne hos Maren, dertill hade hon, efter många strider, förmått honom, och i slutet af september voro de åter i Z***, hon repeterande sina nysf roler, han så småningom börjande sitt vanliga dagdrifvarlif.

Han uppträdde numera nästan aldrig, men det oaktadt uppehöll han sig oftast hela dagarne på teatern; det var som om han ej kunnat lefva annanstädes, ja, som om sjelfva luften der blifvit honom ett oundgängligt behof. Hans stolthet och glädje var att blifva rådfrågad som ett orakel samt att se dottern spela, och qväll efter qväll gick han der mellan kulisserna, beklagad af många, förlöjligad af några.

Laura tycktes helt och hållet lefva i sin konst. Hon viste sjelf, att hon gick framåt, att hon verkligen var konstnärinna och skulle blifva det mer och mer; men det oaktadt kände hon en trötthet, en leda vid lifvet, som hon ej kunde förklara, och bifallssorlet från salongen hänförde henne ej så som första gången. Hon kunde till och med inom sig smått hånle deröfver, liksom åt sin egen barnslighet att sätta något värde derpå. Kanske skulle hon låtit sig berusas deraf, likt så mången annan; men att se fadern gå här som en ruin af en storhet, hvilken hon tyckte sig aldrig kunna nå, verkade ständigt afkylande, och hennes tankar voro i sjelfva verket mera sysselsatta med honom än med hennes egen personlighet. Det var för henne ett bittert lidande att märka, det han åter i smyg — han var synbarligen rädd att låta henne förstå det — böijat taga sin tröst ur buteljen. I sin oerfarenhet hade hon trott, att deras ljufva sommarlif alldeles botat honom.

Hon försökte lyda Ketlers råd att ej vara så vekhertad och arbetade på att göra sig hård och känsiolös för att ej såras af de nålstung, nvarmed af-unden ständigt marterade henne.

Under allt detta stod hon ensam. Betty hade stött henne ifrån sig, och till ingen af de andra skådespelerskorna kände hon sig dragen; deras ytliga pladder och lättsinniga dagdrifveri väckte hennes ömkan.

Äfven från Ketler hade hon dragit sig tillbaka.

Näst intill hennes låg statisternas klädloge, och genom den tunna brädväggen hörde hon en afton ofrivilligt deras simpla, af fnitter och skratt af brutna konversation. Hon förstod ej allt; men det talades om hennes far, om en fröken Warner och om Ketler. Eå ett sätt, som kom hennes hjerta att stanna och ennes blod att isas.

Strax derpå träffades hennes öra af ord, som hon fullkomligt fattade; man kallade henne för Ketlers älskarinna och drog fram flere bevis på deras förtroliga vänskap samt omtalade att han följt henne hem några aftnar, då den gamla qvinnan troligen varit förhindrad.

Berättelsen afbröts af skallande skrattsalvor; men inom ett ögonblick blef det tyst i statisternas klädloge, ty Laura stod i dörren, halfklädd, med af vrede flammande kinder och hotfulla, mörka ögon.

Hon sade ej ett ord, blott såg på de förskräckta flickorna; men trån denna stund hviskades det endast i logen bredvid, och hon betraktades med vördnads* full bäfvan.

Hur hon än försökte glömma och sätta sig öfver detta dumma prat, ville det ej lyckas, och Ketler, som ej viste ett ord derom, förstod ej hvarför hon med ens blifvit så kall och ovänlig. Hon sade sig sjelf, att han var gammal nog att vara hennes far, och att det vore bra hårdt, om hon skulle mista sin ende vän för några sqvellersjuka qvinnors skull; men huru hon än resonnerade, blef hon aldrig mot honom den samma som förut. Det lugna, förtroliga förhållandet dem emellan var borta, och i stället nade kommit något ojemnt, sjukligt.

Han hade beundrat hennes mor och egn&thenne en passionfri, svärmisk dyrkan, liksom hade hon mera varit ett helgon än en människa; men gent emot dottern var den vördnad, hennes renhet ingaf honom, som sett så mycket af qvinlig lastbarhet, blandad med en känsla af djup ömhet.

Då hennes egen far ej kunde vara hennes skydd, hade han gladt sig åt att få blifva det och sjelf ej anat, att han ej ännu var gammal nog att hysa enbart faderliga känslor för denna vackra, beg&fvade unga qvinna, hvars like han ännu aldrig tyckt öig skåda. Det var först hennes förändrade sätt, som kom ho* nom att förstå hvad hon var för honom, och «tom sig af sorg och blygsel undflydde han henne.»Hvad är det, barnet mitt?» frågade Maren oroligt. »Hon både bleknar och magrar, det kan man se utan

s ständiga svar var att visa på fadern, som synbarligen med hvarje dag blef slöaTe och mera bruten till själ och kropp.

»Jag önskar det vore sommar igen och vi vore långt härifrån!» suckade hon ofta.

Det var i midten af januari. Romeo och Julia, Don Carlos och Hernani voro uppe på repertoaren, och Laura hade glömt sina egna sorger för att lefva sig in i Julias, Ebolis och Donna Sols.

En eftermiddag, efter repetitionen, då hon var på väg hem, möttes hon utanför teatern af en illa klädd flicka, som stack en breflapp i hennes hand och sedan sprang, som om hon varit förföljd. Laura bröt brefvet, som innehöll endast följande ord:

»Ni är ledig i eftermiddag, jag vet det. Besök mig då klockan fyra, ej senare. Det är en döende, hvars frid det gäller.

Strandgatan nr 5, en trappa upp.»

När Laura ätit sin middag till sammans med fadern och denne lagt sig att hvila, som han alltid brukade, påtog hon den tätt åtsittande pelsbrämade kappan samt en enkel hatt med en lång, svart plym, fastnållen af ett spänne. Marken var hårdt tillfrusen, luften lätt, och hon skyndade framåt för att ej komma senare, än man begärt, samt hinna hem i god tid. Hon skulle nemligen spela på aftonen.

Strandgatan låg nedåt hamnen i en stadsdel, som hon aldrig besökte; men när hon gick framåt, vaknade gamla dunkla minnen: hon måste ändock hafva varit der någon gång förut.

Det luktade af beck, saltvatten och tång, och undervåningarna i de låga husen bestodo mest af hus-hållskällare och försälj ningsmagasin för tarfligare hus-gerådsartiklar och lifsförnödenheter. Här bodde sä-

E. W.

10kerligen mest sjöfolk, och att fattigdomen också var hemmastadd härstädes, förstod hon af den stora skylten utanför ett ruskigt, förfallet hus, der ordet »pant-lånekontor» skyldrade med förgyllda bokstäfver.

Hon anade ej, att ringen, som blixtrade på hennes finger och hvars historia morbrodern lofvat berätta en gång, legat gömd der inne bland tusentals spillror från ett förgånget välstånd.

Den bleka vintersolen hade gått ned och färgat himlen med lysande orange, och när hon vek om hörnet och

blickade nedåt till venster, låg hafvet framför henne lugnt och vid strandbrädden isbundet. Hon igenkände åå, att det var der vid hamnarmen, hon så ofta gått med modern för att se skeppen komma och gå.

Nr 5 stod det ofvanför porten till ett orappadt stenhus, betydligt större och mindre illa medfaret än dess grannar. Uppkommen för trappan viste hon ej hvart hon skulle taga vägen, då i aet samma flickan, som räckt henne brevet, steg fram ur dunklet och förde henne till en dörr, öfver hvilken hängde en fotogenlampa. Vid dess sken läste hon hvad som stod

så det å dörren fästa visitkortet: »E. A. Ketler. Skå-espelare.»

Utan ett ord vände hon nu om och var redan nere i trappan, men flickan sprang efter henne och ropade, i det hon fattade tag i hennes kappa:

»Gå inte, gå inte, hon väntar jul»

»Hvem?» frågade Laura med sträng röst.

»Den sjuka frun.»

Laura öfverlade ett ögonblick med sig sjelf.

»Öppna då!» sade hon beslutsamt och gick åter fram till dörren.

Hon inkom genast i en enkelt möblerad matsal, upplyst af en hänglampa, och till venster kunde hon skönja de obestämda konturerna af två innanför hvar andra belägna rum, hvilkas möbler, taflor och gardiner blott otydligt aftecknade sig i dunklet.

Till höger var åter en dörr, som stod på glänt.»Der inne ligger hon», sade flickan och slank ut i förstugan.

Här var ej tid till tvekan, och inom ett ögonblick stod Laura i ett rymligt, väl möbleradt rum, som gaf intryck af att vara för tillfället så godt som möjligt uppsnyggadt, men icke desto mindre temligen slarfvigt och oordnad.

Klädesplagg voro slängda här och der, en mängd flaskor på bordet vid sängen visade genast, att här bodde en sjuk, och en bukett vackra blommor, att någon fans, som vårdade sig om patienten.

Då Laura kom in, hörde hon ett stönande borta | från sängen, och derefter en klangfull, behaglig stämman, som yttrade:

»Tack för att ni kom . . . jag trodde, att ni skulle göra det.»

, »Hvarmed kan jag tjena er?» sade Laura och gick fram till bädden.

! Den sjuka teg, och hennes ansigte, som gömdes

i kuddarne, var vändt mot väggen, så att ej en skynt | deraf syntes. Efter en stunds förlopp sade hon med märkbar ansträngning:

; »Ni har hört omtalas eller kanske sett »fulaWer-

! ner», som jag vet att de kalla mig?»

»Jag såg en fröken Werner på scenen för en fem, i sex år sedan», svarade Laura vänligt; »hon var en stor I konstnärinna.»

I Ett svagt ljud, liknande en suck af belåtenhet,

| utgick från den sjukas läppar; men strax derefter sade hon bittert:

»Det tjenar ingenting till att vara, konstnärinna, då man ej är vacker, det har jag fått erfara.»

»Ar ni mycket sjuk?» frågade Laura, som ville I vända hennes tankar åt annat håll.

»Jag har inte varit frisk en minut, allt sedan den stora olyckan hände mig . . .»

Laura teg, hon viste ej hvad hon skulle säga.

»Jag ville ej spela mot er i Egmont ... mins ni det?»»Ja, det smärtade mig; jag ville så gerna möta vänlighet, och äfven ni, en obekant, tycktes ej kunna fördraga mig.»

»Bet var inte skälet», sade den sjuka ifrigt och vände sig dervid om, så att Laura såg en skymt af ett pussigt, blårodt, ärrigt ansigte. »Jag var rädd för er.»

»För mig!»

»Ja, jag såg er en gång, ni kunde vara en fjorton, femton år ungefär . . . det var i F***, der vidå spelade ... ni var hvitklädd och så lik er mor, att det var som om hon åter stått framför mig och betraktat mig med sina sorgsna, förebrående ögon.»

»Ni kände henne?» frågade Laura, och hennes hjerta klappade häftigt, utan att hon viste hvarför.

»Ja, jag kände henne . . . jag önskade, att jag aldrig gjort det.»

»Alla, som sågo mamma, älskade henne», sade Laura varmt.

»Jag vet det . . . jag tror det var omöjligt annat . . . men just därför hatade jag henne», svarade den sjuka häftigt och låg sedan liksom utmattad, oförmögen att tala.

Laura tog vattenglasen och ville räcka henne det, men hon slog med handen och sade:

»Jag blir strax bättre . . . sätt er der, så skall jag berätta min historia.»

Laura satte sig bakom hufvudgården, såsom hon blifvit anvisad.

»Har ni hört talas om Elfrida Warner?»

»Nej, aldrig, det jag kan minnas», svarade Laura.

»Ja så, inte det», svarade den sjuka matt och med märkbar missräkning, »och det var ändå ett namn, som hela Tyskland kände och beundrade. Nå ja. . . Gud ske lof för att ni aldrig hört det . . . det var större tröst, än jag väntat.»

»Ni tröttar ut er», sade Laura afböjande.

»Var lugn, jag har nyss tagit morfininsprutning; plågorna äro borta för tillfället, och jag hinner fullkomligt säga hvad jag vill, innan de återkomma. Låtmig tala, medan jag kan. Elfrida Warner är mitt namn. Sedan några år kallar jag mig Werner; det fins tusen med det namnet, men det fans bara en Warner. Jag var skådespelerska, ung, skön och talangfull . . . allt det ni nu är. Ni vet således, att hela världen då står en öppen, att det ej finnes en önskan, som ej kan uppfyllas, att guld, smicker, nöjen, hyllning och kärlek ligga för ens fötter, så att man till slut blir öfvermått deraf.»

»Nei, det vet jag sannerligen inte», svarade Laura med stolthet.

5 Ja så», sade Elfrida sakta, »ni liknar er mor i det också. Jag hade ingen mor att minnas», återtog hon med skärande stämma, »kanske var det därför jag gick förlorad.»

»Stackars qvinnal» sade Laura sakta och lät sin hand smekande öfverfara en lock af det präktiga hår, som fallit ned på kudden.

Efter några ögonblicks tystnad sade Elfrida med vek röst:

»Ni är god, ser jag . . . kanske förstår ni hvad jag lidit. När jag sjelf fallit, började jag hata dvärgiga kvinnor . . . jag afundades dem . . . och det glädde mig att se dem marteras för min skull. Jag viste, att det ej fans någon man, som kunde motstå mig, om jag ville fånga honom. Er mor kom hit . . . hon hade något i sina ögon, som gjorde mig tokig. Hon älskade sin make gränslöst . . . långt mer än han var värd. Han var vacker, snillrik, älskvärd och lättsinnig ... vi spelade emot hvar andra qväll efter qväll . . . jag ville vinna hans kärlek och lyckades.»

Laura hade rest sig upp.

»Det hade varit bättre, att ni ej sagt mig allt detta», sade hon flämtande.

»Kanske . . . men jag kunde ej dö, innan jag talat vid er. Vet ni hvad som sedan hände?»

»Jag vet intet», svarade Laura, och hennes stämma ljöd kall och hård.»Under det jag legat här sjuk och sömlös, har jag tänkt öfver mycket», sade Elfrida sorgset. »Jag vet nu hur grym och hjertlös jag var; först nu förstår jag hvad er mor led . . . hon dog deraf.»

Lauras händer fattade ett krampaktigt tag i kudden, och hennes skälfvande läppar pressades hårdt emot hvar andra.

»Att dö är ingenting», fortsatte Elfrida dystert, »att lefva som jag är värre. Jag vet inte, om det är vidskeplighet; men allt sedan olyckan hände mig . . . det var en qväll på teatern, elden fattade i mina kläder, jag var nära att brinna upp . . . har jag tänkt, att det skedde som straff för det onda, jag gjorde er mor. Denna tanke har aldrig lemnat mig ro. Jag blef skadad invertes, jag vet mte på hvad sätt . . . det har varit plågsamt . . . men jag miste ena ögat, och ?mitt utseende var förstördt . . . det var långt värre.»

Hon teg, men en snyftning pressade sig fram ur hennes bröst.

I Lauras hjerta kämpade vrede och medlidande om herraväldet.

»Tror ni, att er mor förlät mig, innan hon dog?» hviskade den sjuka ängsligt och bönfallande, liksom berodde hennes själs frälsning deraf.

»Derom är jag säker», sade Laura efter ett ögonblicks besinning med fast stämma; »i hennes hjerta rymdes ej bitterhet och vrede.»

»Och förlåter ni mig?»

»Ja, så visst som jag hoppas sjelf blifva förlåten.»

»Tack, o tack!» snyftade Elfrida, i det hon fattade Lauras hand och tryckte en kyss derpå. »Låt mig nu se på er.»

Laura gick fram till bädden. Elfrida vände sig mödosamt och flyttade ljuset, som stod på det lilla nattduksbordet bland medikamentsflaskorna.

»Nu gör det ingenting att jag är ful», sade hon sakta. »Vill ni sitta här bredvid mig en liten stund?» fortsatte hon, vänd till Laura, och då denna gjorde så, lät hon sina ögon med välbehag hvila på den ung-domligt sköna gestalten. »Herre Gud, ett sådant ansigte ni har!» utropade hon. »Så likt er mors, men vackrare, tror jag, åtminstone mera qvinligt tjusande.»

»Det är kanske bäst att jag går nu», inföll Laura, »jag skall spela i afton.»

»Spela!» ropade Elfrida och reste sig häftigt upp, men iöll genast utmattad tillbaka mot kuddarne. »Hvad jag afundas er!»

»Jag är inte afundsvärd», suckade Laura.

»Jag har nu sett er, jag har läst i ert ansigte», återtog* Elfrida efter en stunds tystnad, hvarunder hon synbarligen sökt samla sina krafter, »ni har blifvit mig kär . . . misstyck inte, att en sådan som jag älskar er! Jag ber er, öfvergif teatern, ni passar inte derför. För mig var det godt nog, men edra ögon få aldrig förlora sin blygsamhet, edra kinder få ej purp-ras af skam, ni får inte nedsudlas af smicker, afund, förtal och elakhet. Vet ni, om er mor ville, att ni skulle blifva skådespelerska?»

»Hon önskade, att jag inte skulle blifva det», svarade Laura med osäker stämma.

»Och ändå», sade Elfrida förebrående, »ändå kunde ni göra henne så emot. Hur var det möjligt?»

»Omständigheterna ha fört mig dertill, och en obetvinglig längtan dessutom.»

»Jag förstår det der ... jag vet, att ni är konst-närinna . . . Ketler har sagt det . . . men jag tror, att ni har för mycket af er mors karakter . . . hon var endast lycklig i hemmet med barn och make. Tänk på hvad jag sagt och vänd om i tid . . . när man skall dö, känner man bäst hvilket sorgligt lif det varit.»

En dörr, som öppnades, och raska steg i rummet utanför afbröto samtalet.

»Det är han; han kom förr än jag väntade», sade Elfrida småleende.

»Ketler?» inföll Laura och såg sig ängsligt om, då denne i det samma inträdde.

»Ni här!» sade han, vänd till Laura. I hans ögon flammade ofrivilligt en blixst af ömhet och glädje; men ögonblicket derefter återtog han med af vrede och ro* p 11 1"

de du?»

»Jag har skrivit till henne, jag hade något att säga», svarade hon ödmjukt; »nu kan jag dö lugn.»

»Tala inte om att dö», sade han uppmuntrande och gick fram till sängen; »det är långt ät än, hop-pas jag.»

»Ni skall höra något annat också, efter ni är här», sade Elfrida, vänd till Laura. »Det fins litet qvar af min historia, som jag ännu ej berättat. Den der qvål-len, då jag höll på att brinna upp, var det han der, som med lifsfara räddade mig.»

»Du glömmet att säga, hur stor del jag hade i sjelfva olyckshändelsen.»

»Jag förtjenade hvad jag fick, det förstod jag redan då. Jag skulle förlorat båda ögonen, om han ej tagit mig hem hit och vårdat mig, och sedan har han behållit mig här, ehuru jag var sjuk, elak, föraktlig och afskydd af alla menniskor.»

»Det är inte lätt att vara god, då man är olycklig», inföll han.

»Jag har förbittrat hans lif, natt och dag anklagat honom för den olycka, som drabbat mig, och mången gång rent af drifvit honom bort härifrån; men om en tid har han kommit igen, vänlig och glad, som om ingenting förefallit . . . De sista åren har jag ej kunnat lefva utan honom.»

»Kanske har jag ej heller kunnat lefva utan dig», sade han småleende, i det han jemkade på kuddar-ne och fuktade hennes tinningar med eau de Cologne.

Ett skimmer af lycka öfverfor hennes ansigte.

»Och ändock har jag varit hans lifs förbannelse under många år, långt innan straffet nådde mig», sade hon med slocknande röst.

Denna afton haun Laura med knapp nöd att blif-

»Hur kommerva klädd tills hon skulle in på scenen; hon var förvirrad och allt gick henne emot.

När representationen var slut och hon gick hem vid Marens sida, kunde hon ej fatta, att allt gått väl och att hon skött sitt parti som hon borde; hennes tankar hade varit på annat håll.

Det var som om från väggarna i klädlogen, från salongen och hvarje den minsta vrå i teaterns irr-

§ ångar en hviskning nått henne om moderns lidan-en. Hon tyckte, att golfvet liksom brände henne, att luften var qvaf och tryckande, och en känsla af blygsel beraäktigade sig henne öfver att hon gått här lugn och lycklig, tagande i arf triumferna, utan en aning om det underlag af skam och sorg, hvarpå de h vilade.

Hemkommen i de små rum, som blifvit hennes verld, satte hon sig till pianot och försökte, som så mången gång förut, att genom tonerna återbringa jemvigst i sin själ; men det ville ej lyckas. Hon stängde instrumentet och gick in i sin sängkammare; der satt hon länge i soffan, glömmande att gå till hvila. Hennes tankar vände sig uteslutande kring modern, och hon försökte sammanbinda de spridda drag, hon kände ur dennas lif, till en enda sammanhängande kedja, liksom hade hon haft papper och penna framför sig för .att uppteckna en menniskas lefnadsöden.

Hon tyckte i denna stund, att hvad som drifvit henne sjelf till att gå in vid teatern ej varit ööfver-vinneligt, och fattade ej, att hon kunnat handla emot hvad hon vetat vara den älskade dödas sista önskan.

Hon tänkte på Elfridas ord, att »hon hade för mycket af modern inom sig». Skulle det verkligen vara en saoning, att detta lif ej passade henne? Sin talang, sin kärlek för konsten, sin längtan derefter hade hon ärfvt af fadern; men hand i hand dermed gick som en obetvinglig, okuflig underström qvinnans längtan efter kärlek, efter eget hem, efter ett barna-hufvud att smeka och kyssa, och hon lutade sig ned öfver soffkarmen och grät, ej vetande huru henneslif skulle gestalta sig, eller hvad hon skulle göra för att ändra det.

En vecka derefter kom Ketler blek och sorg-bunden till en repetition.

»Är hon död?» sade Laura.

»Ja», svarade han, och ett par tårar banade sig väg ur hans ögon.

Hon såg på honom, och hennes blick uttryckte det varma deltagande, hon kände. Maren hade berättat henne åtskilligt om hvad han utstått med denna kvinna, och hon beundrade hans tålmod och tili-gifvenhet.

Ett par dagar senare fördes den stora skådespelerskan till grafven, och som ende sörjande åtföljde Ketler likvagnen; men när kistan sänktes ned i jorden, strödde två svartklädda kvinnor blommor derpå.

»Gud välsigne er för hvad ni nu gör», sade Ket* ler och tryckte Lauras hand, der hon stod stödd på Marens arm.

»Jag tror, att mamma skulle gjort det, om hon lefvat», svarade hon.

* *

En söndagsförmiddag i midten af februari satt Laura vid sitt piano. Vädret var nyckfullt, blåsig och kallt, med omväxlande snöblanäadt regn och glimtar af solsken, som lyste fram mellan ilande, blygrå, söndertrasade molntappar.

Maren och Jörgen hade följts åt till kyrkan, som alltid, då han var hemma. Hon hade burit den stora psalmboken, han paraplyn, och Laura hade suttit i fönstret och nickat åt dem, då de gingo förbi. Hon såg, att det gjorde Maren ondt, att hon ej också var med; men hon kände sig trött och nedstämd och var glad att få vara alldeles ostörd med sinatankar. Hon spelade också på ett helt annat sätt, när hon viste att hon var ensam i huset. Jörgen hade tagit sig den vanan att sticka in hufvudet genom dörren emel-lanåt och yttra sin belåtenhet öfver musiken eller fråga hvem som »författat» det eller det stycket, och ehuru detta stundom föreföll henne roligt nog, fans det dagar, då det plågade henne och då hon bara därför lät pianot stå orördt.

Hon hade väl spelat en timme, helt och hållet hängifvande sig åt minnet af det förflutna och låtande de kära gamla melodier, till hvilka Einar lyssnat nere hos mormodern, en efter annan smeka hennes eget öra. En och annan tår föll, utan att hon viste det, ned öfver hennes kinder; hon glömde det närvarande och märkte ej, att dörren öppnats samt att någon stod bakom heine, förr än en hand lade sig tungt på hennes axel.

Hon spratt till, reste sig blixtnabbt och stod ansigte mot ansigte med mostern.

Om hon ej under den timme, som förflutit, med hela sin själ vistats i det forna hemmet i F****, skulle hon blifvit långt mera förvånad än nu var fallet; ty i detta ögonblick föreföll detta återseende henne nä-i stan endast som en fortsättning af drömmen eller som om den blifvit verklighet.

Liksom en gång förut stodo de båda kvinnorna tysta midt emot hvar andra, mätande och pröfvande sin egen och motståndarens kraft, innan anfallet bör-j jade. Denna tystnad varade endast ett ögonblick, men | Regina såg derunder, att den unga flickan utvecklats i till en kvinna, åt hvilken man ej vågade säga allt, som låg en på läppen. Laura åter iakttog, att mosterns gestalt var böjd, att den grå strimma, som genomgått det dunkla håret, ej längre kunde skiljas aerifrån, ty allt hade nu samma färg, och att öfver hela ansigtét, som blifvit kantigare och magrare, låg ett drag af trött sorgbundenhet.

»Hvarför har ni kommit hit?» sade Laura med tillkämpadt lugn, men kunde ej förhindra, att vid dessa ord en

brännande rodnad öfverfor hennes an-| sigte.

Det var så många känslor, hon trott vara både döda och begrafna, som rusade öfver henne likt enstörtflod. När hon gått £511 doms med sig sjelf, hade hon med glädje tänkt, att hon blifvit en annan, bättre menniska, som förlåtande kunde se tillbaka på begångna oförrätter; men nu, när mostern stod framför henne, var det slut med goda föresatser och sjelf be-herskning. Allt hvad hon lidit sedan barndomen reste sig hämnande inom henne, och fasande för sig sjelf kände hon sin själ öfversvämmas af ett vildt, koncentreradt hat.

»Jag kommer för att bedja dig om något», framstammade Regina.

»Bedja mig om något!» svarade Laura. »Det är bäst för oss båda, att ni inte gör det.»

»Det är ännu svårare än jag tänkte», återtog Regina med dämpad röst och vred ett ögonblick sina händer i förtviflan. »Jag vet, att du gör hvad jag begär . . . gör det gerna . . . men jag önskade, att jag ej behöfde bedja dig derom.»

Hon teg ett ögonblick. Derefter, hemtande djupt efter andan och liksom samlande alla sina krafter, utstötte hon orden:

»Blif Einars hustru!»

Rodnaden hade försvunnit från Lauras kinder. Hon stod blek, kall, med sänkta ögonlock; men med ens var det som om hela hennes varelse upplysts af en inre eld.

»Och derom ber ni mig ... är det ert allvar?»

»Ja».

»Och ni var viss om att jag gerna skulle blifva det ... följa er ögonblickligen kanske?»

»Du älskar honom, och hvilken qvinna skulle ej vilja bli hans hustru?»

Det låg vid dessa Re ginas ord något varmt, vekt i hennes röst, som Laura kände igen, och hon fattades för ett ögonblick af medlidande med denna qvinna, som förödmjukade sig inför henne.

»Och hvarför ber ni mig om detta?» frågade hon. »Ät det för att jag skall blifva lycklig? Svara mig upprigtigt. Har ni under denna tid tänkt en enda tanke på hvad jag möjligen kunde lida?» Regina teg.

»Jag viste förut, att ni inte gjort det», återtog Laura föraktligt. »Då vill jag också säga er, att ni misstagit er. Jag blir icke hans hustru! Jag har sagt er det förut, och hyste ni ringaste barmhertig-het, hade ni skonat mig från att behöfva upprepa det.»

»Han lider», sade Regina och lyfte sina rödkan-tade, matta ögon med ett bedjande uttryck till Laura.

»Han kan inte lida så som jag . . . han är inte ensam, han», svarade Laura sorgset.

»Men han älskar mig inte längre», inföll Regina, och tårarne föllo stora och tunga från hennes ögon.

»Det gör mig ondt om er», svarade Laura med mildare röst; »men jag kan inte hjälpa er ... jag är sådan ni gjort mig.»

»Det är ändå inte det värsta, att jag mist hans kärlek», återtog Regina. »Han . . . lefver inte så ordentligt som förut.»

Det kostade henne synbarligen en förfärlig ansträngning att säga dessa ord.

»Jag är rädd, att han kan blifva en rUmlare», fortsatte hon, »och jag var så stolt öfver honom. Han har varit borta flere dagar ibland ... jag vet ej hvar.»

Laura sänkte sitt hufvud, liksom lade sig smärtan nedtyngande derpå; men i nästa ögonblick kommo andra tankar. Hon tänkte på fadern också, och hennes ögon blixtrade af föraktfull vrede, hennes läppar skälfde, då hon svarade:

»Är det då mannen ensamt förbehållet att vara så svag? Hvarför skall han ej kunna bära sorgen utan att gå under? Vi qvinnor måste det, ingen tänker på annat.»

»Om du återvände med mig, om du blef hans hustru, skulle jag återvinna hans kärlek, och han vore räddad!» suckade Regina.

»Och jag?» sade Laura skarpt. »Tror ni, att jag blefve lycklig på detta sätt? Tror, ni det är så jag skänker mig till någon man? Och han, hur skulle han få det mellan oss båda? Vårt sinnelag är oför-ändradt, ert och mitt, det kände jag i samma ögonblick jag såg et.»

»Öm du gjorde honom lycklig, skulle jag förlåta det förflutna», svarade Regina.

»Ni skulle förlåta?» sade Laura med flammande ögon och tog ett steg framåt. »Då vill jag säga er, hvad jag aldrig förlåter.»

Skarpa, obevekliga som svärds klingor föllo hennes ord, och Regina lyssnade, bäfvade och sänkte sitt hufvud för de sårande stingen.

»Jag kom till er som ett litet barn och sträckte mina armar emot er, färdig att gifva er hela mitt hjerta; men ni stötte mig tillbaka. Nå ja, det är inte värdt att förebrå er, det förlorade ni sjelf mest på;

ni ViarlA alHricr linff. nårrrm H<yM:at np.li fti hvarl

het förhårdade mitt hjerta. Så växte jag upp . . . jag talar inte om den dagliga tortyr, ert fordrande, ovänliga sinnelag beredde mig . . . det är småsaker, som jag glöfnt . . . men när ni såg den tillgifvenhet, som uppstod mellan Einar och mig, och som aldrig blifvit så stark, om ni ej kringgårdat den på alla håll, blef ni rädd och ville skilja oss åt, och dertill ansågos alla medel goda nog. Först försökte ni gifva bort mig med förste, bäste roué, ni fick tag i. Sedan . . . fast ni sjelf hyste en envis, löjlig afsky för teatern och viste min mors önskan, att jag ej skulle egna mig deråt . . . gjorde ni allt för att knuffa mig in på denna bana och få mig ur vägen, innan er älskling kom tillbaka. Derefter, sedan han återkommit och ni såg, att vi älskade hvar andra», fortfor hon ined skälfvande stämma, »älskade hvar andra af hela vår själ ... skulle ni hellre sett, att det moderlösa barn, ni fått i er vård, blifvit en fallen avin-na, som han kunnat förakta, än hans hustru. Tror ni, att man förlåter sådant?»

Hon teg och gömde för ett ögonblick ansigtet i sina händer. Regina andades tungt, hon försökte tala, men fick ej fram ett ord.

»Och ändå», fortsatte Laura efter en stunds tystnad, och rösten darrade som af återhållna tårar, »är detta ej det värsta af hvad ni gjort mig. Det är er skull, att jag nu står här och förnekar det bästa inom mig, att jag finner glädje i att såra och förödmjuka er och att kunna afslå er begäran.»

»Det är därför att det smickrar dig att vara konst-närinna ... du tycker mer om att hundratals men* niskor stampa och skrika af förtjusning, så snart de få se dig, än att som andra hederliga qvinnor lefva aktad i ett hem», svarade Regina, glad att i dessa, ord liksom finna något till sitt eget försvar.

Laura teg, liksom stälde hon en fråga till sitt samvete; derefter svarade hon med sjelfmedveten stolthet:

»Jag är konstnärinna, det vet jag, och en glänsande bana ligger framför mig, om jag vill.»

»Det är skälet för din vägran», inföll Regina, »det viste jag förut; alla dina granna fraser och anklagelser skulle bara tjena till att dölja rätta orsaken. Och du tror väl inte», fortsatte hon med stolthet, »att min mening var, att du skulle fortsätta att åbåka dig på scenen och ändå vara min sons hustru?»

»Nej, det tror jag inte», svarade Laura med ett svagt leende. »Men kanske skulle jag bli ännu bättre hustru och mor än skådespelerska.»

Hennes röst ljöd öm och vek, hennes ögon lyste, som hade de i fjerran skådat en härlig syn.

»Hvad ni borde sagt mig», återtog hon, »det har jag nyligen hört af en qvinna, som ni i er sjelfrätt-färdighet skulle ansett som en förkastad varelse.»

»Jag trodde inte, att jag skulle finna dig så kall och hjertlös», sade Regina dystert.

»Jag viste inte, att jag var det, förr än jag återsåg er.»

»Det kan hända, att jag felat mera mot dig, än jag velat eller förstått», återtog Regina, och hennes blick syntes iuåtvänd, liksom ransakade hon det för-flutna. »Jag tror inte, att jag menat så illa; men en enda känsla har uppslukat alla andra, det som stod emellan mig och honom måste bort, och just derige-nom har jag förlorat honom. Han talar inte till mig, han läser in sig i sitt arbetsrum, jag har ingen del i hans tankar, hans lif eller hans framtidsplaner. Jag kan inte bära det.»

Hon gömde ansigtet i händerna, och en lång snyftning pressade sig fram ur hennes beklämda bröst.

»Hela huset har blifvit som förvandladt, sedan du for», tillade hon. »Alla ha vändt sig ifrån mig, och din morbror . . .»

»Morbror!» ropade Laura.

Det var som om detta namn smält iskorpan kring hennes hjerta.

Gudstjensten var slut, kyrkklockorna ringde, Maren och Jörgen återkommo arm i arm under den stora paraplyn och nickade åt henne. Regina drog sig skrämd tillbaka.

»Jag vill ej träffa dem», sade hon.

»Det skulle göra er godt. Ni äter nog middag med oss; Maren blir så stolt, om ni smakar på hennes söndagssoppa», svarade Laura ifrigt och började taga af henne hatt och kappa. »Moster», tillade hon plötsligt och slog armarne om hennes hals, »jag kan inte komma, bed mig ej derom ; men jag skall bedja Gud dag och natt, att han förändrar mitt sinnelag; och gör han det, kommer jag af mig sjelf.»

* *

*

Det var »Romeo och Julia», som gafs.

Walter, som ej uppträd t under hela vintern, hade på sista tiden fattats af en sjuklig längtan att å nyo beträda tiljorna. Han tänkte ej på eller talade om annat, och alla Lauras försök att förmå honom afstå derifrån tjenade till intet.

De, som sågo hans nervöst darrande händer, hans rödsprängda, insjunkna ögon, ihåliga kinder och slä-pande gång, skakade betänksamt på hufvudet; men under repetitionerna kunde han för en stund elda upp sig till verklig hänförelse, och den gamla rutinen gjorde också sitt till att öfverskyla bristerna.

Direktören gaf med sig ocli lemnade honom Ty-balts lilla rol.

Från och med denna stund inträdde en märkbar förbättring i hans helsotillstånd. Med barnslig ifver och glädie ordnade han sin dräkt och var synbarligen lika tillfredsstäld som då han i ungdomen skördade sina bästa triumfer som Romeo, hvilken rol nu tillfallit Ketler.

Laura var deremot mer än vanligt nedstämd och ängslig. Hennes dröm att få spela Julia skulle nu blifva verklighet. Hon hade arbetat mycket på denna rol och älskade den; men under det hon klädde sig, föreföll det henne nästan som vore det en annan än hon sjelf, som skulle uppträda deri. öfver hennes hjerta hade lagt sig denna underliga beklämning, som ibland smyger sig öfver menniskan och griper in i själen med nästan fysiskt känbar smärta, och under hvilken man tycker sig hemfallen till något oundvik-ligt, sig allt mera närmande olycksöde.

Hennes iskalla händer darrade, hon såg sig i spegeln och lade mera rödt på kinderna och djupaTe skuggor under ögonen.

»Hvilken Julia!» tänkte Ketler, då han såg henne. »H varje ord, jag säger henne, är sanning; men det anar hon

inte.»

Under de första scenerna kunde hon ej skaka ifrån sig den förstämning, hon kände, och hennes röst lät främmande för hennes öron, liksom om den kommit långt ifrån eller från en annans läppar; men när hon kom in i scenerna med Romeo, greps hon af deras skönhet och lät sitt eget hjertas värme och kärlek strömma ut, iklädda skaldens ord.

Kanske hade hon aldrig varit så sant qvinlig och på samma gång så stor konstnärinna som i denna rol. Hon glömde fadern, hänförd af sin egen och medspelarens talang samt publikens bifall, och på-mindes först om sin fruktan, då hon såg honom fäktas med Romeo och slutligen falla. Hon viste ej hvarför, men hon gaf till ett utrop och var nära att skynda fram.

Hon såg honom ligga der, såg några häftiga ryckningar genomfara hans kropp och en lätt fradga visa sig om munnen, under det prinsen, Benvolio och rätts-tjenaren stodo omkring honom, talande om anledningen till striden och om dess olyckliga utgång.

Hon tyckte, att de talade i oändlighet, och när scenen var slut, rusade hon fram, men fördes af regissören ögonblickligen tillbaka. Scenförändringen egde rum, och hon såg fadern bäras bort, kastade en lång, förfärad blick efter honom och stod, innan hon viste huru det tillgick, vid fönstret i Capuletska palatset, deklamerande:

”Sträck ut, sträck ut med gnistorna kring hofven,

Du solens spaun, och flyg till Phoebi boning!”

Hon hörde applåder som en mullrande åska på långt, långt afstånd, det ringde och susade för hennes öron; men hon neg och log, gick ut och in, nigande och leende, tills tårarne slutligen oemotståndligt trängde sig fram i hennes ögon.

Andtligen lade sig publikens förtjusning, hon fick vara sig själf och flade ut.

Man hade lagt honom i klädlogen. Fönstret var öppadt, en frisk, kall luftström rusade in derigenom, och en hastigt tillkallad läkare stod böjd öfver honom, med örat tätt till hans hjerta.

»Ännu lefver han, men det är ett slaganfall och kan vara slut när som helst», sade denne och reste sig.

Kring soffan stodo Betty Zandt, hennes man, några aktörer och statister, alla utstyrda i brokiga, fantastiska dräkter samt ifrigt samtalande och berättande huru det tillgick, görande sina utläggningar och med sorgsna miner tillkännagifvande sitt deltagande. Laura trängde sig fram, de hviskande samtalen afstannade genast, läkaren gjorde en åtbörd, och hon stod ensam med honom framför faderns känslolösa kropp.

Hennes stora, ängsligt frågande ögon sänkte sig i läkarens.

»Han lefver», var dennes svar.

»Tror ni, att han snart kommer till sans igen?»

»Kanske.»

»Men ni gör ingenting, ni försöker ingenting!» ropade hon förebrående.

Han svarade ej.

Då förstod hon allt.

»Det fins då intet hopp», sade hon sakta och sjönk ned vid soffan.

I det samma visade sig regissören i dörren.

Han vinkade åt läkaren och talade ifrigt vid honom.

Laura märkte intet, der hon låg på knä, hänförd af skönheten i den präktiga guldstickade dräkten. Då nalkades läkaren henne.

»Var inte rädd», sade han uppmuntrande, »det är en svår svimning, men han qvic-knar snart vid. Jag stannar här och ser om honom medan ni är borta.»

»Borta!» sade hon häftigt och reste sig upp. »Jag går inte härifrån.»

»Ni måste kläda om er», sade regissören med fast, lugn stämma, »akten är strax slut, det blir knappt om tid.»

»Och ni tror, att jag ämnar spela nu?»

»Ni måste, min fröken. Der ute sitta hundratals väntande människor; ni får inte tänka på er sjelf.»

Det kom något vildt i hennes blick, liksom vore hon sårad till döds, men hon lemnade rummet utan att se sig om.

Betty Zandt och flere andra, hon viste ej hvilka, klädde på henne den nattdräkt, hon skulle bära, tvingade i henne ett glas vin och förde henne till den plats, hon skulle intaga frampå scenen, ty hon ryggade tillbaka och ville ej gå in.»Det är som om jag gin ge fram öfver min fars lik», sade hon med skärande stämma.

När ridån gick upp och hon skulle böija, tog hon sig med en förvirrad åtbörd öfver pannan; hon tyckte, att alla tankar liksom glidit undan.

”Ack, skall du gå? Än är ju långt till dager;

Det näktergalen var, och icke lärkan,

Som slog med bäfvan så ditt skygga öra.”

Sufflören gaf henne de första stroferna, Ketler sände en uppmuntrande blick, och med vek, beslöjad stämma, som derigenom syntes dubbelt Öm, spelade hon till slut denna den skönaste kärleksscen, som någon skald diktat.

Det gick hela akten igenom som under en förtrollning. Hon vågade ej tänka; hon viste, att allt skedde mekaniskt och att den minsta småsak kunde bringa henne ur jemvigten. Hennes stämma hade fått en gripande, smärtblandad klang, som gaf ökad styrka och skönhet åt hennes spel, och hennes rop, innan hon sjönk ned påbönpallen:

»Farväl, min dyre fader!» var, henne ovetande, hjertslitande.

Ändtligen var det slut. Hon hade spelat Julia och segrande genomgått detta eldprof, hvarom nybörjaren drömmer, som vore det målet för hvaije sträfvän.

Mellan kulisserna rådde stor uppståndelse, artister och statister sprungo om hvar andra, talande sakta och brådslande, och några bärare stodo väntande bredvid en sjukbår.

»Han har det godt nu», sade* Maren och strök smeksamt Luras brännande kind, på hvilken sminket ännu glödde..

Ridån hade fallit för sista gången, man hörde smällandet af logedörrarna samt det bortdöende sorlet af röster och fotsteg. Publiken aflägsnade sig.

Laura svarade ej, hon drog ett djupt andetag och slöt för en sekund sina ögon, liksom ville hon vara ensam med de qval, som tärde henne.Långsamt, med trötta steg, gick hon derefter upp i sin klädloge. Hon hade förstått af Marens ord, att allt var slut.

Under det hon klädde om sig, trängde till hennes öron långsamma, tunga steg af människor, som buro en börda. Det ryckte häftigt kring hennes mun, men hon fortsatte att kläda af sig stycke för stycke af den dyrbara dräkt, hon burit.

»Aldrig mer . . . aldrig!» hviskade hon, under det hon hängde upp och ordnade de olika klädes-i Piggen.

»Jag har spelat för sista gången nu, Maren», sade hon, när de vandrade hemåt. »Jag skulle inte kunna träda fram på scenen efter detta.»

»Hans död blefve då till mera välsignelse än hela hans lefnad», tänkte Maren, under det de gingo framåt | i den regniga, gråkalla vårnatten.

Tidningarna innehöllo dagen derefter utförliga redogörelser öfver Walters så väl enskilda lif som konstnärsbana.

Hans dotter läste dem alla med hjertat svällande j af stolthet öfver hvad han varit och det enhälliga | lof, som kom honom till del. »Tyskland hade mist | sin Talma och gjort en förlust, som ej skulle ersättas inom århundradet», hette det, och nästan alla tidnings-I artiklar slutade med hur vackert, hur betecknande [det var, att han stupade just på slagfältet, der han vunnit så många lysande segrar.

I hans lufs historia var det många drag, som för dottern voro okända och nya och djupt rörde hennes hjerta; men när* hon vek i hop ocn gömde tidningarna, tänkte hon:

I »Det bästa och det sämsta inom honom, hans

lufs innersta kärna, hans otillfredsställda längtan, hans , kärlek till det sköna, hans lidanden och felsteg äro dock en gåta, hvartill endast Gud har nyckeln.»

Obemärkt och glömd af verlden under de sista åren, han lefvat, blef han i döden åter en storhet, och när det långa sorgetåget lemnade Jörgens lilla hus, var kistan helt och hållet gömd under en doftandeblomsterbädd, sammansatt af kransar från forna kamrater och beundrare i de olika städer, der han under sin skiftesrika lefnad uppträdt.

Djupt gripen följde Arvid Miinther sin vän till grafven; men hans tankar vände sig dock mest kring Laura, hvars stumma, bittra sorg var så smärtsam att se.

Hon fann ingen glädje i att fadern »stupat på det slagfält, der han vunnit sina segrar», tvärt om led hon deraf; ty i hennes ögon var döden stor och helig, och det var förfärligt, tyckte hon, att den öf-verrumplat honom liksom midt under en lek.

Ännu smärtsammare var det att tänka, att hon, hans dotter, fortsatt detta gyckel under det han dragit sin sista suck, att hon på ett onaturligt sätt våldfört de heligaste känslor för att låtsa andra, som i denna stund varit henne så främmande.

Äfven nu ville morbrodern föra henne med sig hem, men hon nekade lika bestämdt som gången förut.

Hon behöfde vara ensam för att samla sina tankar, förklarade hon, och Marens sällskap skulle vara det bästa för henne; dessutom hade hon ej ännu talat vid direktören och gjort upp med honom angående brytandet af kontraktet.

»Och är du säker, att han går in derpå?» frågade Miinther betänksamt.

»Ja visst», svarade hon otåligt. »Hur kan du tro, att han skulle vilja se mig uppträda nu?»

När hon sökte direktören för att, som den naturligaste sak i verlden, berätta, att hon aldrig mer ville uppträda och att hon genomgått så mycket sedan hon kom till teatern, att hon fattat verklig afskv derför, svarade han artigt, att lian väl förstod och ursäktade denna ögonblickliga uppbrusning; men han bad henne besinna, att hon var bunden och att, hvad hon än ämnade besluta för framtiden, intet kunde göras så länge spelterminen varade. Hon viste sjelf, att ingen - fans, som kunde öfvertaga hennes roller, och att repertoaren var bestämd.Hon fann detta hans svar sn

det ringaste hafva inverkat på hans åsigter.

Laura erhöU fjorton dagars tj en stledighet, en ovanlig godhet, påstodo kamraterna, och derefter uppträdde hon som förut.

Om förmiddagen gick hon på repetitionerna och om aftonen aflade hon sin sorgdrägt för att roa andra, under det smärtan bet sig fast i hennes hjerta, liksom äkulle den aldrig kunna förjagas derifrån.

Hon brydde sig ej längre om bifallet, men när hon kom in på scenen, var det henne omöjligt att ej göra sitt bästa, och stundom kunde hon ej värja sig för den stolta tanken, att vore hon ej verklig konstnärinna, skulle hon ej kunnat så döda sig sjelf för att lefva upp i en diktad personlighet.

De själsqva], af hvilka hon led, spårades tydligt i hennes utseende. Hon blef kraftlös, blek och affal-len, och

Maren, utom sig af oro, rådfrågade en läkare.

»Spelterminen lider mot sitt slut, och det är väl; ni skulle inte stå ut länge till», sade denne, då han undersökt henne. »Bada nu flitigt och var ute på sjön i sommar, så blir ni nog frisk och kan uppträda till hösten igen. Jag skall i alla fall ordinera något, som uppehåller krafterna.»

Han skref ett recept, och Maren kunde aldrig nog förvåna sig öfver den hastiga verkan, det matta, liknöjda uttrycket i den unga flickans ögon försvann med ens, och hennes gång och rörelser återfingo sin spänstighet.

»Det var ju en ngtig underdoktor, det der», tänkte Maren, belåten öfver att hafva sökt honom.

Hon kunde ej gissa sig till, att ett läkemedel kommit under helt annan form och henne ovetande.

En afton, när Laura kom in i klädlogen, låg der ett litet paket, adresserat till henne. Hon ref upp förseglingen, och ett glädjeskimmer, sådant som ej synt på hennes ansigte allt sedan hon för sista gången lemnade mormoderns lilla våning, lade sig på

att hon skildes från honomnytt deröfver, då hon betraktade boken, som hon höll i handen och på hvars titelblad stod:

Minnen och förhoppningar.

Dikter af Einar.

Hon skulle uppträda och hann ej mer än ögna deri, men det var en onämnbär lycka att se aen ligga der prydlig och ouppskuren, omgifven af detta mystiskt tilldragande behag, som hvilat öfver hvarje nyutkommen bok, och dertill veta, att det var han, som skrivit den. Hon hade länge väntat och hoppats att få se frukterna af hans arbete och tankelif, och här skulle han ändtligen stå liksom ansigte mot ansigte med henne, afslöjande hvad han tänkt och känt under den bittra tid, de varit skilda.

Det brann ljus i hennes kammare till långt fram på morgonen, ty hon kunde ej lägga bort boken förr än hon slutat den. På hvaije rad var det något nytt, han sade henne, eller något hon återfann, som hon också tänkt, känt, hoppats eller lidit, och ju längre hon läste, desto mera fann hon hvilket oupplösligt band, som förenade deras själar; men han hade vuxit, han stod öfver henne, och mycket af hvad hon blott dunkelt anat eller förnummit, blef henne nu först klart.

Under jubel och tårar sade hon sig, att denna bok, som skulle göra hans namn känt och aktadt, var skrifven för henne eller kanske genom henne. När han segrat, kunde hon bära sina bördor, och nu viste hon också, att de voro hvar andra nära, äfven om tid och rum lade sig skiljande emellan dem.

Det var dessa tankar, som uppehöll hennes mod under denna tid, den förfärligaste i hennes lefnad, då det, hvarefter hon längtat i årtal, hopplöst och lidelsefullt, förvandlats till ett tvångsok, för tungt för hennes späda axlar.

Att vara tvungen att uppträda, att ej kunna und-slipa, äfven när hennes sinne var som tyngst eller hennes ovilja som störst, blef henne för hvarje dag j olidligare och syntes henne som en förnedring af j den fria menliga viljan.

! Nu, när hon skulle afgå, täflade kamraterna om

j att visa henne vänlighet, och Betty Zandt sökte fram-j för andra att liksom hoppa öfver den tid sonV varit och börja vänskapen på nytt; men ehuru Laura ej I stötte henne tillbaka, hade hennes hjerta kallnat, och i nu var det hon, som kände, att det emellan dem båda aldrig kunde blifva som förr.

I sjelfva verket frågade hon sig ofta, om ej allt varmt och godt höll på att dö inom henne, så kall och liknöjd tyckte hon sig vara; men när hon då i enrum satt böjd öfver det lilla häftet dikter, brusade i de upp från djupet, sjudande och öfverströmmande, dessa varma, lifgifvande känslor, som hon sökt qväfva, och då viste hon, att de

funnos der, dolda och gömda understundom till och med för henne sjelf, men okuf-liga och oförgängliga.

Ketler sörjde djupt öfver att hon skulle lemna scenen. Han viste allt för väl, att han aldrig kunde blifva för henne mer än han var: kamraten, vännen och rådgifvaren; men att få vara detta hade länge varit hans lifs bästa glädje, och nu skulle äfven det upphöra. Han var doc& glad öfver, att hon för alltid skulle lemna detta lif mellan kulisserna, att hon skulle återvända derifrån lika ren som hon kommit samt blifva endast qvinna, lycklig och lyckliggörande.

Slutligen kom den efterlängtda aftonen, då hon för sista gången beträdde tiljorna och sade sitt farväl till kamraterna, publiken och triumferna.

Det låg en högtidlig stämning öfver det hela.

Ketler, som spelade emot henne, var så gripen, att för första gången en aning uppsteg inom henne om huru kär hon var honom, och sjelf kände hon sig så underligt beklämd. Det var ett afsked, ett | afsked från något stort inom henne, som skulle be-grafvas, och det kunde ej ske utan smärta. Kransar och buketter regnade från alla håll, hennes namn ropades från tusen läppar, och hon böjde sig ödmjukt inför den dröm, som blifvit till verklighet, och kände, att det ej var detta, som det var bittert att försaka, utan något, som stod högt deröfver.

1/ den jublande vissheten att vara fri blandade sig många af dessa hvar andra motsägende känslor, af hvilka menniskonaturen är uppfylld; men främst af allt kände hon, att det var konsten, hon skulle öfver-gifva, att det var kärleken dertill, hon skulle jorda, och att, om hon än sjelf redde grafkullen, inga blommor ännu kunde växa deröfver.

* *

*

Marens badgäster voro komna och staden var öfversvämmad af främlingar. Från tidigt om morg-narne till sent på aftonen såg man dem gå genom gatorna och vidare nedåt parken till den sandiga, sluttande hafsstranden, der de små afklädnings-skjulen stodo uppradade bredvid hvar andra.

Hotellen voro öfverfulla af muntra gäster, som ville se och ses; men de, som voro verkligt sjuka eller önskade lefva i stillhet för sig sjelfva, njutande af hafsvindens friska sälta, af långa seglatser, nsktureT eller vandringar bland de blomsterklädda sandkullar-ne längre inåt landet, föredrogo en enklare, meTa obemärkt bostad.

Längst in i hamnen, skyddade för alla vindar, lågo segelbåtarna med spända segel, liksom flygfärdiga måsar, och i hvijs förstäf satt en groflemmad, solbränd sjöbuss, spejande efter förtjenst. Mången, som eljest oftast var ute på långtur, hade stannat hemma för att på detta lättare sätt förtjena sina pengar, och bland dessa var också, till Marens stora glädje, Jörgen. Att vara ensam med »de främmande herrskaperna» var det värsta Maren viste, och hon kände sig så trygg nu, då han var henne nära med råd och dåd. Stolt var hon äfven öfver att hans kutter ansågs för den säkraste, liksom han sjelf för den styfvaste karlen i båtlaget.

Laura hade flyttat in i den lilla kammaren till venster i förstugan, men så lång dagen var satt hon med en bok nere vid hafsstranden, på ett aflägsset ställe, der sällan några främlingar visade sig, eller också gjorde hon långa fotvandringar öfver de våg-formiga kullarne, der det saftiga, mörkgröna gräset nästan doldes af saxifragor, prestkragar, lejonörter och studentnejlikor, och der i remnorna ormbunkar, liagtorn och björnbärsrankor bildade ogenomträngliga snår, från hvilka då och då en svärm skrämmda foglar flögo upp, när någon nalkades.

Maren sökte göra henne bekant med sina öfriga hyresgäster och höll långa tal öfver deras förträfflighet; men Laura svarade ständigt med trött, nedslagen stämma:

»Jag tror dig . . . men jag vill helst vara ensam.»

Hon hade blifvit rent af menniskoskygg och kunde göra långa omvägar blott för att slippa möta någon samt medtog, om möjligt var, i en liten korg sitt matförråd för dagen för att ej behöfva komma igen förr än fram på aftonen, då gatorna böljade blifva folktomma.

Ofvanpå i Marens båda vindsrum bodde en fru Sturm med sin son, en lång, förvuxen yngling med ljust hår, milda, svärmiska ögon, ihåliga kinder och insjunket bröst. Synbarligen var det för hans skull hon var der, och hon tycktes också glömma sig sjelf för att med ögon och tankar följa hvaije hans rörelse, girigt sökande efter något tecken till förbättring eller med förtviflan lyssnande till ett hostanfall eller till den tunga andhemtningen. När han hade en af sina sämre dagar och ej orkade gå ut, satt hon med honom på förstugutrappan, der solen låg på; ty i solen skulle nan sitta så mycket som möjligt, det hade läkaren sagt.

I Lauras båda rum bodde deremot professor Heller, en ryktbar kemist, med sin unga hustru och sin dotter Lottchen, en vacker, rödkindad flicka af omkring sex års ålder.

Två tredjedelar af året satt den lärde mannen i sitt laboratorium bland retortör och deglar, föreläste för ungdomen eller skref på något af ae vetenskapliga verlc, som gjorde hans namn känt och aktadt; men så snart juni månad inträdde, städades det i laboratoriet, apparater, böcker och pennor lades å sido, kappsäckarne packades, och ut bar det, hit eller dit, till sjös eller lands, för att hvila ut och njuta ett lyckligt familj elif.

Ingen, som då såg den spenslige, ungdomlige mannen med det varma sydländska ansigtet, de lifliga goda ögonen och det anspråkslösa väsendet, föll på den tanken, att det var en vetenskapens storman, han hade framför sig; men för hvar och en, som såg honom till sammans med hans hustru, en fin, älsklig qvinna med sjäfulla drag, 'eller med Lottchen via handen, samspråkande som med en kär kamrat, blef det klart, att det var en god och lycklig menniska, han här hade för sina ögon.

Det var nu tredje sommaren, de bodde hos Maren. Allt umgänge med de andra badgästerna hade de, så vidt möjligt var, undvikit, ty ferierna voro för dyrbara för att offras åt sällskapslivet.

Ofta gjorde de redan tidigt på morgonen en fisktur och hemkommo glada som barn med några blank-fiälliga fiskar, som stektes till frukosten, eller seglade ae ut med Jörgen och voro borta i många timmar långt till hafs, der sjön gick hög och saltskummet yrde omkring dem.

»Hon skulle vara med, barnet mitt», sade Maren, »det skulle göra henne godt.»

»Det säger jag också», inföll Jörgen, »och det tänker jag på hvar endaste gång jag sitter vid skotet och ser sjön gå hvit omkring oss.»

»Professorskan har ingenting deremot, jag har talat vid henne», återtog Maren.

»Då skall det också ske», sade Jörgen bestämdt.»Men jag vill inte, jag vill på inga villkor», förklarade Laura; »jag vill inte bli bekant med dem, jag trifs bäst i ensamheten.»

Mer än en gång såg hon dock, gömd bakom gardinen, huru de vandrade nedåt gatan, lastade med fiskdon eller med oljerockar för att skydda sig mot hafsstänk, och när deras steg och glada röster dött bort, blef det så tomt och ödsligt omkring henne, och en plågsam längtan efter att också få komma ut långt till hafs, der vågorna tumlade om i munter lek, bemäktigade sig henne.

Hennes piano stod qvar på sin vanliga plats — det var för stort för det rum, non nu bebodde — och ehuru hon så gerna velat begagna det, då hyresgästerna voro ute, ansåg hon det för ogrannlaga att då

få in i deras rum, och kanske var det just derfor att on ej fick tillfredsställa sin längtan att spela derpå, som aen blef så mycket starkare.

En klar, mild junimorgon, då hon ville smyga sig ut osedd, stängdes vägen oförmodadt af kandidat Sturm, som stod på förstugutrappan med en bok i handen och en plaid öfver armen, väntande på modern.

Laura ämnade just smyga sig undan köksvägen, då fru Sturm i det samma kom utför trappan och derigenom stälde henne liksom mellan två eldar.

Hastigt skyndade Laura ut på trappan, förbi den unge mannen, utan att ens se upp på honom. Men när hon kommit ett stycke nedåt gatan, var hon missnöjd med sig sjelf, liksom hade hon gjort något ondt. Hon hade ofta om nätterna väckts af hans ihåliga hosta och önskat kunna göra något för honom, och nu hade hon varit rent af

ovänlig, för att ej säga ohöfelig.

Kandidatens ögon följde henne. Han märkte ej, att modern stod bredvid honom.

»Hur schön!» hviskade han. »Lyckliga de, som hafva någon framtid att hoppas på!»

En sorgsen blick från moderns ögon träffade hans. Båda teg ett ögonblick, kämpande med sin rörelse, derefter smålogo de mot hvar andra, ett småleende, smärtsamt att åse, som skulle vara uppmuntrande och hoppfullt, men på hvilket ingendera trodde.

»Såg du henne, mamma?» frågade Lottchen, som krupit upp på en stol, med ansigtet tryckt mot rutan. »Hon bar en korg, jag undrar hvad hon hade i den?»

»Jag har sett henne flere gånger», svarade professorskan, som stod bakom sin dotter; »jag tror, att det är den vackraste qvinna, jag sett.»

»Hvem är det, min lilla hustru beundrar så mycket?» frågade professorn, i det han lade bort morgontidningen och såg på henne med blickar, som tydligt visade, hvilken qvinna han ansåg vara den vackraste i världen.

»Den unga flickan, som bor radt öfver förstugan. Maren har berättat mig om henne. Hon är ej lycklig, och jag skulle så gerna vilja bli bekant med henne.»

»Jag tycker också om hennes ansigte», sade professorn betänksamt, »men . . .»

»Hvad för men?» frågade professorskan skälmaktigt.

»Vi ha ju nog af hvar andra . . . och jag är så rädd om min lilla hustru . . . hon har ändock varit aktris.»

»Att du, den fördomsfriaste, ädlaste man, jag känner, kan komma med sådana inkast», inföll den lilla frun. »Du kan vara viss om, att aktriser kunna vara lika hyggliga som andra qvinnor, och mycket bättre till och med.»

»När det gäller dig», svarade professorn ömt, »är jag för orolig för att kunna vara rättvis, fruktar jag. Jag tror väl ej att min hustru kan lida af bekantskapen med henne, men ändå ...»

»Maren känner henne, och på henne litar du väl?» envisades hans hustru.

»Maren är en hedersgumma.»

»Och hon säger, att Laura . . .»

»Ja så, du vet att hon heter Laura; ni fruntimmer äro er då alla lika.» i »Hon heter Laura Walter och är tjugu ett år gammal,

hennes pappa och mamma äro döda, hon söijer dem så fasligt och begagnar aldrig annat än svarta kläder, och så spelar hon så vackert på piano», inföll i Lottchen brådslande, liksom rabblade hon upp en ' utanlexa.

| »Vår dotter vanslägtas åtminstone inte från sitt

kön, det hör jag», sade professorn småleende; men tillade derefter allvarligt: »Hon står ensam i världen, stackars barn, och drar hon sig ej fortfarande undan, j skall ej vänlighet felas från vår sida. När man är lycklig, blir man lätt egoist . . . det var väl att du i väckte mitt sofvande samvete.»

En eftermiddag några dagar derefter regnade det häftigt, och hvar och en måste stanna inomhus. Laura satt vid sitt fönster, blickande ömsevis på den regn-! sköljda gatan och på de grässtrån och blommor, hon ' plockat på förmiddagen och nu höll på att ordna, då Maren kom in och stälde sig framför henne, röd och varm efter sina husliga sysslor.

»Jag har en helsning från professorskan», sade hon dröjande.

»Jag är väl inte tvungen att gå dit, om jag inte vill?» inföll Laura ängsligt.

»Det är inte fråga derom, det är något annat.»

»Ja så», återtog Laura, liksom befriad från en börda.

»Professorskan skulle så gerna vilja försöka pianot; hon frågar om nyckeln . . .»

Laura reste sig häftigt, och det blixtrade till i hennes ögon.

»Spela på mitt piano, på hans piano . . . Omöjligt . . . ingen annan än jag får röra det . . . förstår du inte det? . . . Det är nog, att det måste stå der inne . . . ingen vet hvad det plågar mig.»

»Och detta vill ni att jag skall svara?» sade Maren allvarligt.

»Svara hvad du vill, nyckeln stannar i alla fall här inne.» Det regnade hela aftonen, och Laura satt lyssnande till det enformiga, tröstlösa .ljudet af droppar-nes tunga fall mot gatstenarne. Öfver sitt huivud hörde hon fru Sturm gå fram och tillbaka, och allt emellauåt trängde en ihålig hosta till hennes öron; men från rummen midt öfver den smala förstugan hördes emellanåt ett klingande barnskratt eller muntra röster, som svarade hvar andra.

En pinsam, tryckande nedslagenhet smög sig öfver Laura, och på samma gång greps hon af afsky för sitt eget jag och af en brinnande längtan efter någon men niska att tala vid, att skratta och vara ung med. Hon försökte vara ond på Maren och professorskan för deras orimliga begäran ; men kunde de förstå hvad detta piano var för henne, och hvad skulle Einar tänkt, om han hört hennes svar? När Maren kom med qvällsmaten, låg hon på soffan, gråtande öfver att hon varit så ovänlig, utan att dock förmå besegra sin motvilja för att godtgöra hvad hon brutit.

»Det är ett förfärligt väder ute!» sade Maren och såg oafbrutet bortåt fönstret, som hade hon ej för ett ögonblick märkt några andra regndroppar än de, som föllo der utanför.

»Ja, måtte det snart bli solsken igen!» suckade Laura med näsduken för ögonen.

Maren satte ned brickan, tog sitt förkläde och dammade af ett par stolar, och medan hon så vände den unga flickan ryggen och af alla krafter gned på en inbillad fläck borta vid dörrlåset, tillade hon, half-vägs i förstugan:

»Inomhus vet jag nog hvem som kunde vara solskenet, om hon bara ville.»

Morgonen derpå hade flitiga nattvindar sopat bort regnmolnen, aet blåste friskt och små hvita ulliga molntappar seglade då och då öfver himlens klara blå.

»I dag kommer det att gå undan», sade Jörgen, då han gick förbi Laura, som stod redo att begifva sig ut. Hon nickade blott och stod qvar på förstugu-trappan, insupande den friska luften.

»Vill du ha de här?» hviskade en späd stämman, och en liten mjuk hand sökte fatta tag i hennes.

Laura hade ej märkt, att Lottchen kommit ut och en lång stund stått bredvid, med beundran blickande upp i hennes vackra, allvarliga ansigte.

»Pappa och jag plockade dem i går nere vid stranden; han går mea mig dit ned i dag också. Ja, iag får nog fler», fortsatte barnet och räckte fram den lilla handen, som var fylld med små snäckor, af hvilka en del redan voro sönderkramade.

»Visst vill jag ha dem!» svarade Laura ifrigt.

När Lottchen tömt sin skatt i hennes hand, sjönk hon på knä, slog sina armar kring den lillas hals, pressade henne intill sig och kysste henne under en ar och tårar, som hon ej kunnat

»Gråt inte så, gråt inte!» förmanade Lottchen med något af (jvinnans medfödda beskyddareton i sin röst; men när intet hjälpte, sade hon ängsligt: »Jag skall gå efter mamma, hon skall tala förstånd, som hon gör, när jag är stygg och inte vill somna om aftnarne, innan hon också lägger sig.»

Detta hjälpte. Laura reste sig upp.

»Jag skall tala vid din mamma . . . sedan . . . , nu måste jag ut . . . Tack . . . jag skall gömma snäckorna . . . det kän du lita på.»

»Du får flere i morgon!» ropade barnet.

Laura hörde henne ej. Med hatten djupt neddragen öfver ögonen och parasollen uppspänd, ilade hon framåt, utan att tänka på hvart aet bar, endast hon kom utom staden.

Af gammal vana slog hon in på en väg, som, stenig och oländig, förde in till en hafsvik, dit sällan någon besökande satte sin fot. Tårarne, som under hennes vandring blott en och en silat sig fram genom ögonhåren, strömmade nu utför hennes kinder. Hon kastade sig framstupa på den brunbrända gräsmattan, hennes lif med händerna för ögonen, och hennes kropp skakades af den häftiga själsrörelsen.

Efter en stund saktades snyftningarna, hon reste sig upp, varm af den kamp, hon genomgått, och af solskenet, som öfverströmmade henne, strök håret ur ansigtet och såg sig omkring, nästan blyg inför sig sjelf öfver det passionerade utbrottet.

Hafvet låg fritt och öppet framför henne, och nedanför hennes fötter slogo vågorna högt skummande mot stranden. Stora, våta tångklumpar lågo uppkastade helt nära der hon satt, måsarne skriaae, liksom hade de en mängd sqvallerhistorier att berätta, och här och der uppdöko hvita segel borta vid horisonten. Då och då kryssade en segelbåt helt nära stranden, hon kunde höra seglen klappa i vändningen.

Hon flyttade sig till en sten, i hvars skydd några hagtornsbuskar vuxit upp. Detta var hennes älsklingsplats, gräsmattan var här grön, genomväfd af blommor, och björnbärsrankorna slingrade sig utefter marken, nästan ända ned till strandbrädden.

Hennes fingrar lekte med korset, som hon bar kring halsen, och den saltmättade vinden blåste henne rätt i ansigtet, svalkande de tårdränkta ögonen och heta kinderna. Hon blickade ut öfver hafsytan, der vågorna jagade hvar andra, upp till skyarne, som roade sig med samma lek, och ned till gräsmattan, der småkrypen sysslade med dagens olika värf, och detta allt, som hon sett så många gånger förut, blef liksom nytt i det skimmer, hvari hon nu såg det. Det var som om de hårda, bittra känslor, som hopat sig inom henne, smält bort för den vänliga barnstämma, som nått hennes kärlekshungrande öra, och det föreföll henne som om hon i denna stund gråtit bort sin sorg och gått att börja ett nytt lif.

Då hon reste sig upp och vandrade hemåt, skulle ingen i henne kunnat känna igen den qvinna, som om morgonen stapplade sin väg framåt, öfvervældigad af sina känslors lidelsefulla häftighet.

På eftermiddagen förvandlades blåsten till storm. Kandidaten och hans mor höllo sig uppe på sina rum, hon stickande på en strumpa, han haifsofvande på en soffa, och professor Heller satt nere hos sig, bläddrande i ett vetenskapligt verk samt allt emellanåt småleende åt Lottchens klagomål öfver att den klädning, modern höll på att sy, ej satt så bra som den bora på dockan, på hvilken den allt emellanåt af-profvades.

En blyg knackning på dörren, ett hastigt tillropadt: »Stig in!» och Laura trädde öfver tröskeln.

Lottenen rusade upp från stolen, kastade bort dockan och sprang henne till mötes. Stolt öfver att vara den första, som gjort hennes bekantskap, drog hon henne fram till föräldrarna, under det hon ropade:

»Nu gråter hon icke längre som i morse!»

En häftig rodnad uppsteg på Lauras kinder; men hon gick fram, lade en liten nyckel i professorskans hand och sade med mjuk, vibrerande stämma:

»Förlåt min ovänlighet . . . här är den . . . spela när ni har lust.»

De båda qvinnorna sågo på hvar andra. I bådas ögon uppsteg en varm stråle af denna sympati, som stundom — lika ögonblicklig som oförklarlig och mächtig — kan uppstå menniskor emellan, och den lyckliga unga makan, eljest så blyg och tillbakadragen, tryckte en hjertlig kyss på den unga flickans panna. *

»Min hustru älskar musik samt sjunger ganska bra, och jag sjelf njuter mycket deraf», sade professorn, i det han steg fram och helsade på sitt rättframma, vänliga sätt. Ni bereder oss ett stort nöje . . . men kanske vi ej böra begagna oss af er godhet?»

»Jo visst», svarade Laura, under det hennes hjerta allt mera värmdes af de vänliga blickar, som mötte hennes.

Ingen anade, hvad hon i denna stund offrade. Det var nästan, tyckte hon, som om hon delat med sig af eller som om någon tagit ifrån henne en del af den kärlek, hon så länge burit inom sig »om en förborgad, afundsjukt bevakad skatt.

»Du skall spela. Jörgen säger, att du spelar så att stenarne kunna gråta U ropade Lottchen och drog henne med sig till pianot.

»Var inte så efterhängsen», förmanade professorn.

Men hans hustru räckte fram nyckeln och sade enkelt:

»Det skulle vara oss en glädje att höra er.»

Laura slog upp pianot och strök smeksamt öfver tangenterna; hennes hjerta klappade häftigt, det var som om hon återsett en länge saknad vän.

Derefter slog hon några fylliga ackord, som om hon provat det, dröjde några ögonblick, liksom för att samla sina tankar, och spelade så ett par af Men-delssohns Lieder, just dem hon aldrig trott sig kunna spela annat än för en åhörare. Hon gjorde sig ej reda hvarför, men hon kände, att just nu kunde hon ej spela något annat.

Lottchen stod bredvid henne liksom förtrollad.

»Spela mer!» 11 p 1

glömmande sina åhörare, stundom också njutande af att dela med sig och veta, att någon mer än Jörgen — någon, som kände och förstod dessa melodier — lyssnade dertill.

»Spelar ni Månskenssonaten?» frågade professorn, som var en stor älskare af Beethoven.

»Ja. men jag är ej säker på att kunna den utan till; jag skall springa efter noterna», svarade hon.

Hennes kinder glödde, hennes ögon strålade, och hon skulle nu kunnat spela i många timmar utan att tröttna.

Dörren till yttertrappan var stängd för blåsten, men i trappan, som ledde från vindsrummen, satt kandidaten. Vid första ackordet på pianot hade han sprungit upp från soffan, och som han ej tyckte sig höra så bra som han ville, hade han smugit sig nea.

Då Laura kora ut, reste han sig förlägen; men då hon kom tillbaka med noterna, gick han fram.

Och Laura

stundom »Tack!» sade han, i det han kramade hennes hand, och stora tårar stodo i hans ögon.

»Här får ni inte sitta», sade hon rörd; »kom in, jag svarar för att ni blir välkommen.»

Det var naturligt, att Marens hyresgäster hade temligen väl reda på hvar andra, om de än ej träffats, och efter några ögonblick satt kandidaten, som om han varit hemma hos sig, i en gungstol, kringbäddad med mjuka dynor.

»Sitter ni riktigt bra nu?» frågade professorskan.

Hon hade många gånger mea djupt medlidande betraktat den unge mannen, då han gick nedåt gatan, stödd på sin mors arm.

Laura hade spelat »Månskenssonaten».

»Ni är ju artist; uppträder ni aldrig offentligt?» frågade professorn.

»Jag kan nästan säga, att det i dag är första gången, jag spelar inför ett större auditorium», svarade hon småleende.

»Ni skulle gifva konserter», inföll han lifligt.

»Aldrig!» svarade hon varmt.

»Jag trodde . . . » återtog professorskan, men hejdade sig i det samma.

»Ni trodde, att jag behöfde det för min utkomst. Så är det också, jag tänker gifva lektioner.»

»Men det är skada mea en sådan talang!» sade professorskan ifrigt. »Det lär ju vara själsmördande att undervisa i musik.»

»Jag vet inte . . . kanske», återtog Laura; »men säkert är, att jag aldrig mer kommer att uppträda offentligt. Jag har lärt mig, att det man tikar efter, det man lefver för . . . bifallet . . . det är just hvad som drager ned konsten, hvad som beröfvar den det gudaingifna och släpar den i stoftet.»

Efter denna dag var det slut med Lauras ensliga utflygter; hon fick aldrig tid till sådana. Om morg-narne hjälpte hon Maren i köket.

»Jag borde gjort det långt förut», svarade hon, då denna sökte af hålla henne derifrån. Gick hon ut, hade hon Lottchen vid handen. De hade blifvit oskiljaktiga vänner, och hennes kärlek till barn i allmänhet hade nu koncentrerats kring denna lilla varelse, inför hvilken hon tyckte sig stå i så stor tacksamhetsskuld.

»Det var hennes kärleksfulla närmande, som smälte isskorpan kring mitt hjerta», tänkte hon ofta.

Hon kände sig så hoppfull, så öfverströmmande af lefnadslust, och »som en solstråle ser hon ju ut», sade Maren och undrade i tysthet på, om de ord, hon yttrat, bidragit till denna förändring.

Att Laura aldrig glömde dem, var säkert.

Det var som om hon tillhört professor Hellers familj. Med honom talade hon om konst, literatur och dagens stora frågor, lycklig öfver att få byta tankar med en man, som med lika mycket förstånd som godhet och öfverseende blickade ut öfver lifvet, men-niskorna och tingen. Med henne spelade och sjöng hon, eller utbytte dessa små oskyldiga förtroenden, som qvinnor gifva hvar andra, och mer och mer utvecklades under inflytelsen af det lyckliga familjelif, i hvilket hon fått en inblick, det ljuft q vinliga, som förut saknats i hennes väsen.

Hon tänkte tillbaka på den vänskap, hon skänkt Betty Zandt, och som sköflats genom konstnärlig af-undsjuka, och tyckte sig nu för första gången, sedan hon mist sin mor, stå ansigte mot ansigte med en qvinna, som fullt och helt var det, hvartill Gud ämnat henne: en god, kärleksfull maka och moder, ej sökande någon annan ära än den, att trofast verka inom hemmets obemärkta verld. Hvad hon förr, när hon drömde om konstnärliga triumfer, ansåg som otillräckligt att fylla en mensklig tillvaro, Wef nu det största af allt.

Med dubbel glädje satt Jörgen vid skotet, nu när hon var med på segelturerna. Var vädret godt, fick hon hjälpa till att manövrera båten; men blåste det, satt hon stilla, hänryckt öfver vågornas vilda lek. Hennes kinder hade fått färg, öfver hennes ansigte lade sig allt mera klarhet och ro, och med Lottchenskrattade hon stundom, mera än hon någonsin skrattat under hela sin lefnad.

»Jag är som barn på nytt», brukade hon också säga.

För en, mer än för alla andra, var hon lifvets solsken, nemligen för kandidat Sturm.

Hade hon ej vetat, ej dagligen sett, att ingen badkur, intet solsken, inga milda vindar kunde mer än möjligen något fördröja hans snara upplösning, skulle hon säkerligen gjort allt för att minska den till dyrkan gränsande tillgifvenhet, han egnade henne.

Hon talade med professorskan om hvad hon skulle göra, och denna svarade:

»Hans korta lefnadsdag har varit tung och glädjelös, jag finner intet ondt i att du gör solnedgången skön.»

Hon spelade nu dagligen, och han satt bredvid pianot, »liksom en annan förr suttit», tänkte hon, men utan smärta eller bitterhet, tv framtiden låg ej längre hopplös framför henne.

Hans mor var tacksam för den lycka, som bereddes honom och som hon såg i den synbara, om än tillfälliga förbättring, som inträd i hans helsotill-stånd, och sjelf tycktes han glömma, att han skulle dö, blott för att njuta de stunder, han hade qvar.

Laura hyste för honom en äldre systers ömhet och omtanke. Ofta var det på hennes arm han stödde sig, då de vandrade ned till hafsstranden, och satt hon ej bredvid honom, var han märkbart nedstämd och orolig. Det var ljust att vara så ousärlig, och hon underkastade sig gerna många små uppförelser, som hans sjuklighet kräfde, såsom att stanna hemma, då hon långt hellre velat följa med de andra, eller läsa högt, instängd mellan fyra väggar, då han ej orkade ut i det fria.

Han tyckte om att höra hennes mjuka, klangfulla stämma och lyssnade girigt till hvarje ord, på samma gång hans ögon hängde fast vid de själfulla dragen och den formfulländade gestalten. Det kunde hända, att modern oroade sig för eller led af det allt uppslukande intresse, som fyllt hans lif; men det behöfdes blott att hon kastade en blick på hans tärda gestalt för att hon skulle tänka: »Gud välsigne hvar och en, som gör något för honom!»

»Kan du fatta att hon varit aEtris?» brukade han säga till modern.

Han talade nästan aldrig annat än om henne.

Modern, som ej sett många aktriser och ej tänkt öfver saken, svarade dock alltid:

»Nej, det är ofattligt.»

Men då blef han rent af värtalig i sin ifver att bevisa, att hon, oaktadt sin anspråkslöshet och qvinlighet, varit något alldeles ojemförligt som skådespelerska, och ej förr än ett hostanfall tvingade honom dertill, upphörde han att tala om hur skön, hur stor hon måste ha varit på scenen, och hur lycklig det skulle gjort honom, om han fått se henne der en gång, en enda.

När det var lugnt och varmt, följde han med ut på sjön. »Det var stärkande», sade läkaren, som viste att det nu mera gjorde det samma hvad han ordinerade.

En eftermiddag i slutet af juli gjorde Marens hyresgäster, som blifvit liksom en familj, en segeltur för att, som professorn sade, »få frisk luft i lungorna igen». Det hade varit stiltje i flere dagar, hafvet hade legat som i dvala, och endast ångslupar eller roddbåtar kunde taga sig fram derpå. Äfven nu stillnade det ut framåt aftonen, och båtvarlden måste taga till årorna.

Solen hade gått ned, ett mörkt, trasigt moln hängde tungt vid ena sidan af horisonten, just der solskifvan nyss sänkt sig, och längst ned mellan fli-karne deraf såg man, att det hvilade på blodröd botten. För öfrigt' var himlen blå, förtonande i guld och orange, och stränderna aftecknade sig nästan svarta, med skarpa konturer, men försvinnande detaljer; der invid låg vattenytan slät och blank, men längre ut krusade den sig något. Senare gick månen upp och bildade en jettelång silfverfåra efter den sakta fram glidan de båten.

Under skämt och muntert prat hade den af Maren medsända aftonmåltiden förtärs, men med skymningen, som tilltog, med månljuset och stjernorna, som trädde fram allt tydligare, hade tystnad inträdd, och hvar och en satt fördiupad i sina egna tankar.

Vattnets sakta plaskande mot kölen och årornas taktmässiga Mefvo nästan som en vaggsång till

Jörgen satt med den korta kritpipan i munnen, ej olik en molnstod, men på rufftaket hade professorn och hans hustru slagit sig ned, och derifrån hördes ett hviskande, oafbrutet samtal.

Laura undrade nu, som ofta förut, öfver hvad dessa båda, som varit gifta i åtta år och stundligen träffades, kunde hafva att säga hvar andra. För henne såg det ut, som om de hvarje dag funnit hvar andra på nytt, och hon tänkte, att det vore en välsignelse för mången tviflare att bara se dem. Hade ej också hon trott, att en sådan lycka ej fanns i lifvet, blott i böckerna?

Kandidaten satt bredvid sin mor, men på andra sidan hade han Laura, hvars profil aftecknade sig klart och tydligt i det skarpa månljuset. Hon viste, att han ofta betraktade henne, och plågades deraf; men nu hade hon glömt det.

Lottchen, som halfsof, hade krupit upp i hennes knä, och hon vågade knappast röra sig af fruktan att störa barnet.

»Laura!» ropade professorskan.

Laura hörae ej, hennes tankar voro långt borta.

»Laura, du måste säga hvem af oss har rätt», ropades åter.

Denna gång spratt den unga flickan till så häftigt, att Lottchen blef fullt vaken.

»Ar det inte fjerde sången af »Einars dikter», som börjar så här:

aftonens

stillhet.”Det är till dig min tanke ilar,

Till dig mitt bjertas längtan går —

När haf och land i dunkel hvilar,

I klarhet än du för mig står.”

Laura svarade ej, det var henne omöjligt.

»Hur kan du veta, om fröken ens känner till dessa sånger?» frågade professorn.

»Jo, det vet jag; jag har sett boken i hennes kammare en gång, då jag händelsevis kom in, och att den var mycket läst, såg jag också.»

Laura hade blifvit förfärligt blek. Hon kände hur allt blodet strömmade till hjertat, men strax derefter rusade upp i ansigtet och gjorde henne blossande röd.

»Det är i fjerde sången», stammade hon slutligen.

»Ser du det!» sade professorskan segerstolt.

Derefter började hon åter hviska med sin man; men Lottchen hade blifvit mycket intresserad. Hon kände boken så väl, det vill säga till det yttre, och hon kände författaren också.

»Det är farbror Einar, som skrivit den, fast det inte står utanpå.»

»Farbror Einar! Känner du honom?»

Laura kunde ej hjälpa, att hon omedvetet tryckte barnet häftigt intill sig.

»Vist känner jag honom . . . han var jemt hos pappa och mamma förr. Nu har han inte varit hos oss på rysligt länge; han skulle resa hem till sin pappa och mamma, sade han. Han var så snäll, jag lick karameller af honom, och så berättade han sagor, långa, vackra sagor, och iag satt i hans knä.»

»Satt du verkligen i hans knä?»

I Lauras röst låg en smeksam, öm klang, hvarom hon sjelf var omedveten.

»Pappa!» ropade den lilla, som trodde att hennes ord betvivlades. »Pappa, är det inte sant kanske, att jag känner farbror Einar, som skrivit den der boken med ljusblå permarne, och att jag brukade sitta i hans knä?» »Doktor Mtinther . . . jo, visst känner inin lilla flicka honom», svarade professorn godmodigt. »Tant Laura borde känna honom också, tycker jag, ty han är från F*** och på god väg att bli en framstående skriftställare.»

»Känner du honom, säg, gör du det?» frågade Lottchen ifrigt.

»Ja, jag känner honom.»

»Har du träffat honom ofta? Har du också suttit i hans knä?»

»Nej, men jag har lekt »ta fatt» med honom, vi ha läst våra lexor till sammans, han är min kusin och . . .»

Här stockade sig hennes röst, och det susade för hennes öron, liksom om sjön gått hvit med frad-giga vågor.

Professorn utbytte en hastig blick med sin hustru och smålog omärkligt.

»Har du känt honom som barn? Det var väl mycket, mycket länge sedan?» återtog Lottchen, som hade svårt att

fatta, det fullvuxna människor också en gång varit barn. »Berätta mig om honom. Slogs han, som gossar bruka?»

»Var mte så tröttsam och frågvis», inföll professorn, som såg huru svårt Laura hade att återvinna sin självbeherskning. »Jag skall i stället berätta, att han dagligen var en kär gäst i vårt hem i Heidelberg, och att han brukade läsa upp sina dikter och skisser för min hustru och mig. Kedan då spådde jag, att han skulle blifva en af landets yppersta författare; nu vet jag det. Ännu är han visserligen ojemn och omogen, men så mycket säkrare garantier förefinnas, att nan allt jemt skall gå framåt . . . det vore värre, om han redan nu nått kulmen.»

Varma glädjetårar lade liksom en slöja öfver Luras ögon, och hon tänkte, att det offer, hon gjorde, då hon lade pianonyckeln i professorskans hana, var tiofalt gäldadt. Hur mycket godt hade ej dessa människor redan gjort henne, hur hade ej genom umgänget med dem hopp, glädje och förtröstan vuxit fram ur hennes själs bitterhet, och nu egde hon dertill i dem en lefvande, förbindande länk med den man, hon älskade. Hon fattade ej, att hon ej förut gissat sig till att de kände honom; ty när hon nu tänkte tillbaka på den minnesrika afton, då Einar återkommit efter slutad studietid, erinrade hon sig mer än väl, att bland de professorer, han nämde, namnet Heller också förekommit.

När hon slog upp sina ögon, mötte de kandidatens. I hans låg en vild förtviflan, en skärande smärta, och han skakade med en otålig rörelse ifrån sig moderns hand, som ängsligt gripit fatt i hans arm.

Laura vände sig bort; ett mörkt moln hade skymt bort hennes glädje.

Under en hel veckas tid undvek han henne sorgfälligt. »Han var sjuk och orkade ej se någon mer än sin mor», var svaret på alla vänliga förfrågningar, och hostanfallen voro tätare och långvarigare än förut. | Efter denna tids förlopp sökte han hennes sällskap lika ifrigt som förut; men i hans väsen låg mera ödmjukhet och i hans ansigte ett drag af stilla, under-gifven förnöjsamhet, som ej förut funnits der.

Det var i slutet af augusti. Björnbären svartnade allt mer, daggen låg kvar till långt fram på förmiddagen, och champignonerna stucko upp sina grå-hvita hufvuden ur tufvor och snår.

Laura skulle snart säga farväl åt sina vänner. Badgästernas antal minskades dagligen. Jörgen hade gått till sjös, på sista långturen, som han förklarade; ty pengarne på kistbotten skulle nu räcka till att föda gumman hans och honom sjelf till döddagar, och han ville ei längre lemna henne ensam. Det låg liksom en förkänning om afskedets smärta i luften, men ingen talade derom. Laura spelade flitigare än någonsin och var noga att välja hvars och ens älsklings-stycken, och kandidaten tycktes rädd om hvarje ögonblick i hennes närhet.

»Får jag tala några ord vid er?» sade han aftonen före afresan.»Ja», svarade hon dröjande.

Hon hade länge ängslat sig för afskedet dem emellan.

Han förde henne ut på förstugubron och satte sig bredvid henne på den brunmålade bänken, kring hvilken vildt vin bildat en skyddande vägg, hvarigenom den nedgående solen sände lifliga, rosenfärgade strålar, som med ett förklarande skimmer belyste i ynglingens tärda drag och den unga flickans lefnads-friska gestalt.

Efter några ögonblicks tystnad sade han:

»Jag ville tacka er, jag har så mycket att tacka er för. Innan jag såg er, tänkte jag endast på det grymma, det orättvisa i att jag skulle dö, innan jag hunnit smaka lifvet, och nu är det som om jag njutit all dess fullhet. Jag älskar er . . . det förstår ni nog, och det gör ju ingenting att jag säger det . . . det kan hvarken kränka er eller någon annan. Jag sökte gissa mig till er själs historia, ty att ni gömde något inom er, anade jag. Jag glömde, att jag var nära grafven, och i min blinda dårskap fans det stunder, då jag tänkte, att det gafs en framtid äfven för mig. En afton ... ni vet hvilken . . . stodo edra innersta tankar lika tydliga för mig, som om jag läst dem i en uppslagen bok. Jag kämpade en hård kamp . . . jag blygs öfver att det behöfdes . . . och nu tackar jag Gue för hvad som skett.»

Han hade fattat hennes hand och höll den i sin.

»Jag har talat vid professor Heller; han säger, att den man, ni älskar ...»

Hennes hans darrade i hans.

»Var lugn», återtog han med ett matt leende, »ingen mer än jag vet det. Han säger, att den man,

I ni älskar, är värd en ädel qvinna och skall göra henne lycklig. Jag ville säga er, att ni gjort min lefnads afton skön och att ni gör döden lätt. Jag är nöjd med att resa härifrån . . . jag vill vara ensam med de mina ... er åsyn skulle draga mina tankar till jorden, och jag behöfver vända dem uppåt. Låt mig säga er farväl nu ... jag vill ej träna er i morgon

L. . . jag vill minnas er just så här, belyst af solstrå-larne.»

Han såg på henne, liksom ville han inpregla hennes drag i sin själ, böjde sig fram, strök med den hvita, afmagrade handen håret från hennes panna och tryckte en kyss derpå.

»'fack», sade han mildt; »tack! Vi träffas nog en gång.»

Hon satt qvar, lyssnande till hans släpande steg, då han gick upp för trappan, och de sista matta sol-strålarne föllo på hennes tårdränkta ansigte.

Några dagar senare reste äfven professor Heller med hustru och dotter.

Rädd för tårar och sorgsna anleten sökte han göra afskedet så gladt som möjligt och ville hafva Lauras bestämda löfte att framdeles besöka dera; men hon svarade, att hon ej kunde lemna sina elever.

»Tänker ni då undervisa i musik hela lifvet igenom?» frågade han skämtsamt.

»Det tänker jag», svarade hon lifligt.

»Förlåt, att jag inte tror det», återtog han.

Då blef hon ifrig och sökte bevisa hur lycklig hon skulle känna sig i denna oberoende ställning.

»Ni får en stor skuld på ert samvete», sade han muntert, »då ni ökar antalet af pianoklinkande damer; har ni betänkt det?»

Vid stationen, strax innan tåget skulle gå, böjde han sig ut ur vagnen och sade, medan hans ögon lyste at skälmaktighet:

»Om ni skulle tröttna på edra elever . . . eller de på er . . . om ni möjligen skulle göra en bröllopsresa i stället, så lofva att ställa färden till Heidelberg.»

Hon skakade på hufvudet.

»Gif mig er hand derpå!»

Hon höll sina händer hårdt slutna i hvar andra; men då i det samma afgangssignalen ljud, glömde hon allt, utom att hon skulle skiljas från dessa kära vänner, och störtade fram för att ännu en gång fåtrycka deras händer och kyssa Lottchens mun, som denn^a spetsade, der hon stod omsluten af moderns arm.

»Nu har jag ert löfte!» ropade professorn triumferande och viftade med näsduken.

Nästa minut var tåget i en kurva, men Laura stod ..qvar, tills sista skymten deraf försvunnit.

Ännu en tid var vädret vackert och sommarlikt, men morgnar och aftnar voro kalla, löffträden började gulna och hafvet gick oftast högt, med tunga, väldiga vågor.

Laura flyttade in i sina två rum, och Maren bodde i köket för värmens skull och för att vara henne nära.

Teatern öppnades, och från alla håll strömmade sujetterna till, uppfriskade af sommarhvilan och längtande att börja aet gamla lifvet med dess oro, afund-sjuka och många retelser.

Laura haae redan några spelever, men Betty Zandt var outtröttlig i att skaffa flere.

»Hon vill ha garanti för att jag ej skall återvända till teatern,» tänkte Laura.

Hennes lif var ensligt, enformigt, arbetsamt och ej alltid så roligt, oaktadt »oberoendet».

En afton på senhösten kom teaterdirektören till henne med en rol. En ny pjes skulle gifvas, och han besvor henne att uppträda deri »som gäst, bara som gäst»; det fans ingen annan, som passade, och författaren önskade det särskildt. Det var en bra rol, liksom skrifven för henne, med mera.

Hon nekade bestämdt.

Då bad han henne läsa hela stycket; gjorde hon det, skulle hon säkerligen ej neka. Han hade det med sig, ty han hade varit beredd på, att hon möjligen skulle afslå hans begäran.

Han räckte henne en tjock pappersrulle och lem-nade den efter sig på bordet, då hon försäkrade, att det tjenade till intet.

»Ni kan väl åtminstone läsa det, och kom i håg, att författaren utber sig som en ynnest, att ni uppträder i hans stycke», voro direktörens afskedsord. Då han gått, låg manuskriptet der han lagt det. Hon satte sig till pianot, men hur det var, kunde hon ej samla sina tankar, och till sist beslöt hon att se igenom pjesen. Aftonen var stormig och dyster, och det skulle kanske vara ett angenämt sätt att för-drifva den.

När hon löst upp bandet, som sammanhöll den digra pappersrullen, föllo hennes ögon på titeln: »En fara».

Det svartnade för hennes ögon och hon tryckte handen mot det våldsamt klappande hjertat.

Här återsåg hon således dessa pappersblad, ur hvilka Einar läst för henne den minnesrika natten, då hon lemnade hans hem.

Hans stycke skulle då uppföras! Hon använde natten till att genomläsa det. Hvilka minnen det väckte! Huru steg ej allt sammans fram, liksom hade det varit i går! Det varma, prydliga rummet, soffan, der de sutto, hans manliga stämman, de kärleksfulla ögonen och slutligen famntaget, kyssen och afskedsorden.

Stundom hänfördes hon af de präktiga scenerna, stundom åter häpnade hon öfver hans djerfhet att hänsynslöst utslunga de bittraste sanningar och utan omsvep visa faran af det lurapna, det vrånga och orättvisa, som fans i samhällsskicket så väl som i det enskilda lifvet, och hvart alla dessa abnormiteter slutligen skulle leda.

»Han får opinionen emot sig», tänkte hon, och en brinnande längtan att stå och falla med honom, att med sina läppar förkunna hans ord, att bidra till hans seger eller dela hans nederlag, bemäktigade sig henne. I

Om hon skulle uppträda, om hon skulle svika sin föresats för hans skull, c|>et vore att bevisa honom sin kärlek. Hur skulle hon ens kunna neka; när han framställde en sådan begäran?

Hon hade sagt honom, att hans hjeltinna/var öf-verdrifven, och hon tyckte det ännu; men hon viste med sig, att hon skulle kunna göra något af den ro*len, att hon kunde bära upp stycket, och det behöf-des, ty oaktadt den qvicka, glänsande dialogen och de präktiga scenerna, trodde hon ej fullt på framgång.

»Han är för omogen och för radikal, som nybörjare vanligen äro», tänkte hon; »nu skulle han säga samma saker bättre och lugnare och derigenom uträtta mer.»

Hennes nervösa fingrar lekte, som alltid, då hon var upprörd, med korset, hon bar om halsen. Detta var ej första gången, då hon liksom tog det med i rådslaget.

Den natten sof hon ej mycket, men morgonen derpå återsände hon manuskriptet, jemte en artig biljett.

»Hon hade läst stycket och skulle gerna hafva

fjort både direktören och författaren till viljes, men hennes beslut var oåterkalleligen fattadt. Hon hade lemnat scenen för alltid.»

Hennes lugn var dock stördt, och hon grubblade ständigt öfver hvad Einar skulle tro och tänka om motiven till hennes handlingssätt, och skulle han kanske upphöra att älska henne?

Betty Zandts besök blefvo allt tätare och hennes vänlighet allt större. Hennes enda tröst, påstod hon, var att få

beklaga sig för Laura, och det gjorde hon också, så att denna var alldeles utledsen derpå.

»En ny primadonna hade kommit. Ack, hvad hon önskade att Laura stannat kvar! Det var mycket bättre då. Denna var så högmodig och nyckfull, att det var omöjligt att stå ut med henne . . . alla bra roller tog hon, och Betty fick spela gummor eller bifigurer. Vacker var hon inte, och inte spelade hon bra, nej, inte fjerdedelen så bra som Laura, och ändå voro alla galna i henne, både recensenterna och publiken, bara för att hon var väl växt och kunde vända ut och in på ögonen.»

O, hvad allt detta prat plågade Laura! Hvad hon fann det smått och ömkligt, och hur hon lyckönskade sig att stå utanför det hela!

12På Bettys enträgna uppmaning gick hon slutligen för att se den nya stjernan, som uppträdde i en af hennes egna glansroller.

Följande dagen läste hon recensionerna, och då tyckte hon, att allt sammans i grunden var bara humbug och människogunst nyckfullare än allt annat.

Denna skådespelerska hade uppfattat rollen på ett helt annat sätt — en falsk uppfattning, så tyckte Laura åtminstone — och hon smålog ironiskt, då • hon tog fram och jämförde de recensioner, hon själf fått.

Då var hennes uppfattning den enda rätta, och nu åter borde rollen uppfattas så, endast så, som den nya storheten funnit får godt, och just motsatsen till det man mest berömt hos henne själf blef dennas största förijenst.

Äfven Ketler var missnöjd med att spela emot henne och missnöjd med sin värld i allmänhet. Trött och nedstämd kom han allt emellanåt till Laura och bad om att få sitta en stund och språka med henne eller höra litet musik; det skulle uppfriska honom mer än allt annat.

Hon fann alltid ett stort nöje i att tala med honom, och mest talade de om det nya stycket, i hvilket han skulle hafva en af hufvudrollerna; men när hon spelade, tyckte han sig vara en Saul, hvars själ vaggades till ro.

Hans tankar kretsade ständigt omkring henne, ty huru kär hon än var honom och huru mycket han fruktade att alldeles förlora henne, ville han ej, att hon skulle sitta här och nöta bort sin ungdom.

»O, att jag vore yngre och hade ett långt lif framför mig!» tänkte han ofta. »Men en sådan man skall komma en dag, det hoppas jag.»

Laura hade fattat tycke för nere af sina elever, och huru ensam hon än var, fann hon sitt lif numera aldrig hopplöst. Ofta tyckte hon, att det var minnet af hennes sommarvänner, som upplyste och värmdes hennes hem och hjerta.»Ingen är god eller ond ensamt för sin egen skull», tänkte hon; »hvar och en är satt som en varning eller ett exempel för andra, och i det blotta medvetandet, att det finnes människor, man fullt kan akta och älska, ligger en tröst och uppmuntran, som intet afstånd kan borttaga.»

\$ \$

*

Till det yttre var allt sig likt i det Miintherska hemmet, och dock hade, från den stund Laura lem-nade det, liksom en kylig vind dragit in deri och skiljande lagt sig mellan moder och son, mellan man och hustru.

I sin första uppbrusande förtviflan hade Einar talat hårda ord till sin mor, och i sin svartsjuka vrede hade hon yttrat sig så orättvist och förolämpande om den qvinna, han älskade, att han sade sig aldrig kunna förlåta eller glömma det.

Detta gjorde han väl dock till en del, ty han såg hvad hon led och viste, att det var hennes gränslösa kärlek till honom själf, som gjort henne grym och hänsynslös; men förhållandet dem emellan blef aldrig det samma som förut.

Han kände Laura för väl för att ej veta, att hvad hon sagt honom i sitt bref var ärligen menadt, och hennes bön, att han ej skulle uppsöka henne, var så rörande innerlig, att han ei ville göra henne emot, helst han förutsåg, att det

för dem båda skulle blifvit en onyttig kamp, som hon fordrade af hans kärlek, att han skulle bespara henne.

Den första tiden efter hennes flykt kunde han ej arbeta; han hade ingen ro vare sig natt eller dag, och modern hade rätt i, att han förde ett vildt lif. Han sökte döfva sina q val, och stundom tänkte han, att de ord, han sagt henne: »om du nu försmår mig, är jag en förlorad man», skulle gå i fullbordan, och han fann liksom en vild skadeglädje deri. Men så kom hennes helsning, att han skulle arbeta, liksom hon gjorde, och då uppsteg hos honom en okuflig längtan att se detta hennes arbete, och från denna stund var han räddad.

Ludvig hade blifvit hans förtrognaste vän. Det var som om de bytt roler och den yngre brodern med ens blifvit den äldre och förståndigare. Äfven han hade i största hemlighet dyrkat Laura, såsom ynglingar brukar, med svärmisk, hängifven, intet begärande ömhet, och det var hans stolthet, att det var till honom, hon vändt sig i sin nöd. Från den dagen kände han sig nästan som en fullmogen man, och det uppdrag, hon gifvit honom: att vara Einars tröst och hjälp, höll han ärligt och trofast.

Han var också den ende, som fullt kände dennes tankar och planer, ty fadern var för upptagen af sina affärer och modern skulle ej förstått honom.

Arvid Miinther ogillade sin hustru alldeles för mycket för att kunna visa henne vänlighet, och i sjelfva verket var den alltid styfmoderligt behandlade Ludvig den ende, som var kärleksfull emot henne; men han var det mera än någonsin förut.

Först märkte hon det ej, sedan plågade det henne och till sist gjorde det henne godt.

Dessa två år hade varit henne långa och bittra. Einars panna var oftast molnhöljd, han talade sällan, och hon kände ej något om hans framtidsplaner. Han var aldrig ovänlig, men han hade blifvit som en främling för henne.

Hans dikter hade gjort henne stor glädje, och då hon läste den första sången: »Till min moder», grät hon ofta.

Han arbetade och studerade natt och dag, det viste hon, likaså att han mången gång ej kom hem förr än fram åt morgonen; men hvad hon ej viste var, att han numera aldrig var mer än en skarp iakttagare, en lugn åskådare af orgierna eller spelhusens hemligheter. Hon förstod ej, att han som skrifställare behöfde studera alla det menskliga lifvets skiftande företeelser. Hon hade mycket litet reda på hans lif i allmänhet, ty han intog ofta sina måltider utomhus och hans vanor voro oregelbundna. Ett par gånger syntes han ej till på flere dagar, och då var hon förtviflad; men hon vågade ej fråga hvar han uppehållit sig, ty hon hade märkt, att han ej tålde några förfrågningar angående sitt görande och låtande, och en gång, då han förstod att hon spionerat på honom, hotade han att flytta hemifrån.

Både fadern och Ludvig viste, att han var i 2*** jjan ha(je sagt dem, att han måste se Laura, att det var det enda, som kunde rädda honom; men han lofvade att ej störa hennes lugn; hon skulle ej få veta, att han fans der, och han höll ord. Hon anade aldrig, att när hon debuterade och kände sig så ensam och öfvergifven, derför att ingen i den nyfikna menniskoskaran kände henne personligen eller i henne såg annat än debutanten, hans kärleksfulla ögon betraktade henne och hans hjerta klappade för henne.

Han besökte äfven Maren. Af henne fick han reda på, huru hon sydde för bröd, huru hon bar omsorg om fadern och huru rent hennes lif var, och då skändes han* öfver att han som man var så mycket svagare än hon. När han kom hem, tog han i tu med sitt arbete samt fann deri sin tröst, och för hvar-je dag som gick kände han, att han behöfde denna tid af lidande och ensamhet för att mogna och utvecklas.

Ännu en gång reste han till Z***, då Laura var

Eå höjden af sitt konstnärskap; men när han kom em, var han sorgsen och dyster.

Från och mea denna tid underhöll han en regelbunden skriftvexling med Maren, och hennes bref, med de otydliga kråkfötterna och allt för tydliga bläckplumparne, voro honom tusen gånger kärare än alla de lofordande epistlar, han mottog, då hans dikter kommit ut i verlden.

Han hade lärt sig inse, att hans förstlingsarbete, den tre-akts-komedi, han uppläst för Laura, hade sina brister;

men icke dess mindre stod han fast vidatt den skulle uppföras. Han hade länge arbetat derpå, men nu skulle det ske.

En afton i midten af november satt han, som han oftast brukade, och höll skymning framför den falnande eldbrasan nere i sin lilla salong. Hans skrif-bord hade fått sin plats der pianot förut stått, och i detta rum uppehöll han sig helst. Eldskenet föll på hans kraftfulla gestalt, på den mäktiga pannan, de djupt liggande ögonen och den vekt tecknade munnen. Han var blekare än förr, och det syntes, att han tänkt och arbetat mycket. Cigarren, som han höll "mellan läpparne, hade slocknat, utan att han märkt det, såsom den ofta gjorde, då han i tankarne genomgick det han skrifvit, uttänkte planen till ett nytt arbete eller drömde om det förflutna och om hvad framtiden kunde bära i sitt sköte.

»Stör jag?» sade Ludvig, som obemärkt kommit in. »Jag såg, att lampan ej var tänd.»

»Jag skrifver inte i qväll, jag tänker gå ditupp.»

»Det gläder mig! Vet mamma, att du reser i morgon bittida?»

»Det har hon vetat länge.»

»Och hvad säger hon derom?» •

»Det lönar ej mödan att tala förstånd med henne. Hon svarar endast, att hon aldrig kunde tro, att hennes son, hennes stolthet, skulle skrifva något så omoraliskt som en teaterpjäs.»

»Hon hade beredt sig på ett vetenskapligt verk, ser du», sade Ludvig skrattande.

»Och så kom detta som ett dråpslag, utan alla förberedelser!»

»Du skulle läsa stycket för henne.»

»Det vore en plåga för oss båda.»

»Bed henne då riktigt hjertligt, att hon följer med och ser det uppföras.»

»Jag har be dt . . . om det var så hjertligt, det lemnar jag derhän, det är mig omöjligt numera . . . och du kan väl begripa, att hon ej gör det. Det är ju hennes stolthet, att hon aldrig varit på teatern mer än två gånger, och det var som barn, »innan honviste hvad hon gjorde». Som klok, tänkande menni-ska skulle det aldrig skett, det der har du hört lika väl som jag.»

»Vet hon, att du bedt Laura spela hufvudrolen?»

»Det vet ingen mer än du.»

»Jag har aldrig blifvit rätt klok på, hvarför du bad henne derom; din högsta önskan var ju, att hon skulle lemna teatern.»

»Det är min hemlighet», svarade Einar, i det han reste sig upp och ett lyckligt leende spelade öfver hans läppar; »jag har eljest inte många hemligheter för dig.»

»Får jag tända lampan?» frågade Ludvig.

»Tack, jag har ännu några småsaker att lägga in, och sedan följas vi väl åt dit upp. Det är lÆsom lättare i luften, när du ärmed . . . jag vet aldrig hvad jag skall tala om.»

Med Ludvigs hjälp var packningen snart undanstökad.

»Det kostar på att ej få vara med», sade han, under det han böjde sig ned och tryckte i hop kappsäcken för att få den att taga lås ; »inen det är naturligt, att pappa i det fallet sEall ha företrädet, och en af oss måste ju vara hemma.»

»Det blir kanske ingenting att försaka», svarade Einar dystert. »Ju närmare det kommer, dess mer känner jag på mig, att det blir ett fiasko.»

»Hur kan du tala så!»

»Folk tål inte att se sina fel och svagheter ut-

Eekade, och det sjuka samvetet gör, att hvar och en änner igen sig sjelf.»

»Men då hade det ju varit bättre att inte låta uppföra det.»

»Det kan synas så; men det är många orsaker, som göra att jag vill ha upp stycket, och några för-tjenster har det väl i alla fall, det hoppas jag ingen skall förneka.»

Medan han talade, gick han fram och tillbaka på golvet, som han plägade, då han afhandlade något ämne, som intresserade honom. Den kraftfullastämman blef allt innerligare, och orden flödade från hans läppar.

»Från det jag var barn», fortsatte han, »och första gången såg ett teaterstycke, längtade jag att sjelf kunna skriva. Sedan har denna längtan vuxit, oupphörligt vuxit, och det var ej endast de ädla klassiska storverken, som manade till efterföljd, nej, jag har suttit och sett platta, simpla saker gå öfver scenen, sett människorna skratta åt lumpenhet och krass materialism, och då . . . ja, just då har längtan att säga dem något ur mitt hjerta gripit mig med jettekraft. Jag har blickat ut öfver menmskohopen omkring mig och tänkt, att jag en gång ville visa den något bättre, ville få den att gråta, att jubla och känna med mig. Jag ville sitta i en mörk vrå och osedd höra snyftningarna och dessa undertryckta vittnesbörd om att hjertat talar, som komma likt ett obestämdt brus från upprörda själar. Jag ville väcka, ej smärtans tårar, men mediidandets, hänryckningens. Jag ville i det tårade ögat se hänförelsens flamma, som tändes att slockna med minuten, men som dock varit ett evighetsbud.»

Han stannade liksom för att hemta andan och fortsatte med lugnare röst:

»För ett par år sedan tänkte jag, att jag ej skulle kunna bära ett nederlag; men nu tror jag, att jag kan det. Då tänkte jag, att jag sagt allt hvad jag hade på hj.ertat och ej skulle kunna åstadkomma något mera eller bättre; nu vet jag, att ju mer jag gif-ver, dess rikare blir källådran inom mig. Lyckas jag ej nu, lyckas jag kanske med ett annat stycke, som blifvit mottaget till uppförande i Hamburg. Jag tänker ej ensamt skriva för scenen, men jag gör det helst, ty jag anser mig då kunna verka mest. En bok läses af iå och glömmes lätt, men hvad man ser liksom lefvande framför sig, sitter oftast kvar.»

Ludvig egde en förmåga att vara hemtreflig och prata om småsaker, som Einar alldeles saknade; men oaktadt alla hans bemödanden blef aftonen lång och dystert. Det, hvar på alla tänkte, vågade ingen beröra ens med ett ord; men när Einar tog god natt af sin mor, darrade hennes hand i hans, och hon öppnade sina läppar liksom för att tala. Han såg på henne, som om han väntade en lyckönskan eller ett vänligt ord, men hon vände sig häftigt bort och lemnade rummet.

Morgonen derpå reste han. åtföljd af sin far; de skulle vara framme på aftonen, och dagen derpå skulle stycket gifvas.

Direktören hade önskat, att författaren skulle vara med om iscensättning och repetitioner; men detta ville Einar icke. Han litade ej på sitt omdöme i detta fall, skref han; det skulle trötta ut honom, och han ville helst, som de öfriga åskådarne, få se en »premiöre».

Regina gick fram och tillbaka i sitt hem som en orolig ande. Hon hade ställt till stor höstrengöring medan herrarne voro borta, ty hon hade räknat ut, att arbetet skulle blifva hennes bästa hjälp dessa svåra dagar; men hennes förvirrade tankar voro långt borta. Hon mindes ej de befallningar, hon nyss gif-vit, och hennes darrande, iskalla händer lyfte silfver-pjeser och kandelabrar för att åter sätta ned dem, som hade de varit henne för tunga.

Hennes tjenarinnor sågo på hvar andra med betydelsefulla blickar, och sins emellan hviskade de:

»Hon är inte riktig.»

Slutligen satte hon sig vid det utdragna matsalsbordet, der Husets bordsilfver låg i stora högar, mellan hvilka här och hvar reste sig ljusstakar, skålar, fat och kannor af olika form och storlek.

»Jag skall polera det ensam, jag vill inte ha någon hjälp», förklarade hon med häftighet.

Öfver den svarta, blankslitna sidenklädningen hade hon bundit ett ofantligt hvitt förkläde, och på hufvudet bar hon en vit, turbanlik duk, som nästan dolde det rika, nu alldeles hvita håret. Ansigtet var blekt och infallet, och de stora, mörka ögonen glödde med nästan onaturlig glans. Ibland stannade handen, som förde sämskskinnet, men strax derpå gned hon, som gälde det lifvet, på en sked eller ljusstake.

»Jag har tagit mig ledigt en stund», sade Ludvig, i det han steg in; »jag tänkte, att vi skulle prata litet i vår ensamhet.»

Han lade sin venstra hand på hennes axel, men hon sköt bort den med en nästan omärklig rörelse, som han dock ganska väl kände.

Då tog han en stol och satte sig bredvid henne.

Hon arbetade flitigare än förut, ty hon kände, att hans blickar voro fästa på henne, och hon vågade ej se upp.

»Det går ett tåg i natt», sade han efter en stunds tystnad; »du kan vara i Z*** i morgon eftermiddag.»

Hon hade också tänkt på detta tåg — ja, bära sig åt hur hon ville, kunde hon ej tänka på något annat — men hon svarade med hård stämma:

»Och hvartill skulle det tjena?»

»Det skulle göra Einar lycklig, om du såg hans stycke uppföras.»

Nu flammade hennes vrede upp.

»Hvarför har han gjort mig den sorgen att skrif-va det? Han viste redan som barn, att jag afskyr teatern och anser som en synd att gå dit, och nu vill han, och ni alle sammans, att jag på gamla dagar skall svika min öfvertygelse. Jag hade väntat mig något stort af honom, och så kom detta . . .»

En snyftning afbröt hennes ord.

»För öfrigt», tillade hon, och stämman blef åter kall och hård, »behöfver han mig inte. Han har nog af att mängden skriker, klappar händerna och stampar af förtjusning . . . Sådant der afskyr jag, och jag . . . jag skulle blifva den enda, som sutte der kall och känslolös, när alla andra jublade hans lof.»

»Men om nu stycket inte går, om det skulle falla?» •

»Falla, hvad menas med det?» frågade hon bestört. »Att det inte blir omtyckt, att ingen klappar händerna, att publikon tiger, eller att det går ett sorl af missnöje genom salongen.»

»Det är omöjligt, alldeles omöjligt, hur kan du tala så dumt!» sade hon uppbrusande, och silfversta-ken, hon polerade, rullade ned från bordet, långt ut på golfvet.

Då Ludvig upptog och räckte henne den, sade han med eftertryck:

»Han tror sjelf, att så skall ske.»

Hon såg på honom med stora, frågande ögon.

»Du vill skrämma mig . . . men jag tror dig inte . . . det är omöjligt.»

»Ha» skref det för två år sedan; det är inte godt att veta hur det går. Hans mor borde inte svika honom i en sådan stund.»

»Hans mor är numera ingenting för honom!»

Hennes röst lät skärande bitter.

»Det skulle du inte säga, om du hörde honom tala om dig.»

»Tror du, att han ... att han . . . söker upp Laura?»

»Jag vet inte ... jag ville inte fråga . . . men jag hoppas det. Han har varit olycklig länge nog, tycker jag . . . och du också.»

»Han blir aldrig lycklig utan henne . . . aldrig, det inser jag; men hon lär väl vara lika, stolt och obeveklig som alltid.»

»Kanske har hon förändrat sig, hon också . . . liksom du gjort, fast du ej vill erkänna det . . . men det var något annat, jag också skulle säga dig, käraste mamma», sade han och lade smeksamt sin hand på hennes.

Nu drog hon ej bort den.

Hans kärleksfulla ögon blickade in i hennes, och då hon såg upp i hans frimodiga, glada ansigte, blef hon fullt meaveten af hur stolt hon länge varit öfver hans arbetsamhet, hans redbaraandel och ömma, oförderfvade hjerta.

»Ludvig», hviskade hon, »kan du förlåta mig?»»Förlåta . . . hvad då?» frågade han muntert.

»Att ... att det sett ut som om jag inte älskat dig.»

Han teg några ögonblick.

»Men au har gjort det ... i alla fall gör du det nu»

»Om du inte varit, hade jag ej stått ut de sista två åren.»

»Tror du inte, att jag förstår hvad du lidit och hur olycklig en sådan, allt uppslukande känsla som den, du hyst för Einar, kan göra en människa? Stackars mamma, det har gjort mig så ondt om dig!»

»Den känslan har gjort mig orättvis, grym och bitter.»

»Men den kan blifva till välsignelse också. Du skall få se, att vi alle sammans skola blifva så lyckliga som i sagoböckerna», återtog han skämtsamt. »Vill du höra hvad jag hade att berätta?»

Nu var det han, som slog ned ögonen; men hon klappade honom uppmuntrande på handen, och så fortsatte han:

»Jag har friat till Maria Grtin och fått hennes ja . . . jag är så lycklig, så lycklig! Blif nu bara inte missnöjd!»

»Missnöjd!» sade hon rörd och slöt honom i sin famn. »Käraste gosse, du har aldrig gjort mig annat än glädje, och detta rågade måttet. Allt hvad jag en gång väntade och hoppades af Einar, det har du uppfyllt.»

Fram på eftermiddagen räknade Regina silfret och läste m det, poleradt och opoleradt om hvart annat.

»Hon är alldeles kollrig!» sade tjenstfolket.

»Nå, hur blir det, mamma?» frågade Ludvig, då han kom hem från kontoret.

»Kan du svära vid din heder, att du menade hvad du sade om att hans stycke möjligen inte skulle bli omtyckt?»

»Det kan jag.»»Det måste ändock vara ett misstag; han kan inte skrifva annat än det bästa», sade hon med stolthet. »Tänk bara hvilket uppseende hans dikter gjorde!»

»Det var något annat; det är värre att skrifva för teatern.»

»Den usla teatern!» ropade hon och knöt sina händer. »I alla fall reser jag; jag känner, att det öfverstiger mina krafter att stanna här.»

»Det var det jag ' ' TT n är redan be-

Utanför teatern i Z*** trängdes vagnar och fotgängare om hvar andra, och i de starkt upplysta korridorerna böljade en brokig människoskara, ifrig att intaga sina bestämda platser.

Huset var utsåldt redan vid middagstiden, det viste man, och i alla kretsar hade länge talats om det stycke, som skulle gifvas, och af hvilket man väntade sig så mycket, då det hade till författare samme »Einar», som nyss utgifvit en samling allmänt omtyckta dikter.

Laura satt bredvid morbrodern på en af parkettens öfre bänkar. Dagen till ära hade hon aflagt sin sorgdrägt och var iklädd en mjuk, hvit kasimirskläd-nine; i håret voro instuckna tvenne mörkröda ka-mellior, och kring halsen slöt sig ett veckrikt rysch af créme-färgade silkesspetsar. Hennes kinder voro öfverdragna af en varm rodnad och hennes ögon strålade djupa och outgrundliga. Mer än en kikare vändes åt det håll, der hon satt, och många igenkände i henne den vackra aktrisen, som spelade året förut.

»Vet du hvar han sitter, morbror?» frågade hon.

»Nej, han ville vara alldeles obemärkt . . . men du kan inte vara säker på, att ej han ser oss.»

stäld, och hade du tvingat dig»

hade jag välHon böjde sitt hufvud ; det var sona om hon kant hans blickar, och hon vågade hvarken röra sig eller se upp.

Orkestern spelade ouverturen till Midsommar-nattsdrömmen. Hon viste huru han älskade denna musik, och hon tyckte sig liksom buren på tonvågor ila honom till mötes.

Så böljade stycket. En glänsande dialog, skarp, träffande, men egendomlig och något dunkel. Först» akten föreföll lång. Det var endast en exposé, men den var för omständlig, tyckte man.

Några applåder hördes, men de voro matta.

Det var Laura omöjligt att tänka på stycket; hvarje minut tänkte hon endast på, hvad han skulle känna och hvad publiken skulle tycka.

Andra akten slog mera an. Der voro scener af gripande skönhet, och ett ögonblick gick en susning genom salongen lik den, då vinden böjer gräs och blommor till marken. Det var människornas hjertan, som voro träffade. Då slog Laura upp sina ögon, liksom hoppades hon att möta hans.

Efter denna akt var bifallet lifligt.

»Blir sista akten ännu bättre än den här, är det ett utomordentligt stycke», sade kritici sins emellan.

Men till denna akt voro sparade alla de bittraste sanningarna och häftigaste utfallen mot missbruk, lumpenhet och fördomar. Här var sagdt allt, hvad ett ungdomligt öfversvallande sinne kan säga i obetänksam ifver att reformera verlden. Här hade också styckets hjeltinna sina bästa scener, och på henne berodde allt.

Laura kunde knappt sitta stilla på sin plats. Huru illa, huru skamlöst illa hon gjorde sin sak! Hon förderfvade allt sammans. Det hjälpte ej, att Ketler ansträngde sig till det yttersta. Hon, fanbä-rerskan för de nya idéerna, förstod ej sjelf hvad hon sade, och hur skulle då åhörarne förstå det? I stället för att vara sublim, som hon bort, blef hon platt; de stora, djerfva tankarne kommo ej till sin rätt, och den idealiskt ädla karakteren blef nästan löjlig.»Du skulle spelat rolen, det hade blifvit något annat», sade Miinther mellan sina sammanbitna tänder.

»Hvarför gjorde jag det inte?» suckade Laura med förtviflans bitterhet. »Han skall aldrig förlåta mig.»

När ridån föll, var det alldeles tyst i salongen, och människorna sågo på hvar andra, ovissa om hvad de borde tycka om denna straffpredikan, hvars mening de ej rätt förstodo. Missräkning lästes på alla an-sigten, några applåder hördes uppifrån raderna, men nedtystades genast, och publiken reste sig som en man för att lemna teatern.

Då ljödo från parketten upprepade, ihållande applåder. Allas ögon vändes dit, och der stod, högre, med snöhvitt hår, en qvinna. Hennes svarta sidenklädning var omodern och vid halsen bar hon en jettestor kamé. Ansigtet var ädelt, och de flammande, tårfyllda ögonen irrade liksom i undrande vrede öfver människohopen, som aflägsnade sig.

Mer än en smålog åt hennes synbara vrede öfver mängdens kallsinnighet, men med ens — hvarifrån viste ingen — kom en hviskning: »Det är hans mor b> Hans stycke hade ingen förstått, men hvad hans mor skulle känna, det förstodo alla, och liksom genom ett trollslag vände sig stämningen.

Mer än ett öga tårades af medkänsla, och en dånande salva af applåder rullade genom huset. Den fälde ej stycket, men det trodde hon, och ett vac-ert leende af stolthet och lycka upplyste hennes ansigte.

Hon hade anländt till staden på eftermiddagen och tagit in på ett hotell, ty det var hennes mening att återvända lika hemlighetsfullt som hon kommit.

Med stor svårighet hade hon för dubbla priset skaffat sig en biljett, och under hela tiden kände hon sig till mods som begick hon en brottslig handling, hvars upptäckande kunde medföra undergång.

Skygg och orolig kom hon före någon annan till teatern och såg med bäfvan huru salongen fylldes från golf till tak af en pratande, sorlande mennisko-skara. Hennes fraktan var att blifva igenkänd af sin man eller af Laura, men hon sag ej till dem och glömde allt annat, då stycket började.

För henne var allt nytt! Inom kort mindes hon ej, att hon frångått sina strängaste grundsatser och satt på teatern, dit hon svurit att ej komma med sin fot. Hon förstod ej, att det spelades illa, förstod ingen af styckets buster; det var ett stycke af lifvet, hon såg» han hade skrivit det, och i hennes ögon var det fullkomligt.

Hon trodde, att förtjusningen skulle blifva gränslös, och med förfäran såg hon sig omkring, som inför något ofattligt, då bifallet uteblef.

Med ens påminde hon sig Ludvigs ord: »Falla!» Kunde stycket hafva fallit?

Då vände hon sig i föraktfull vrede mot mängden, som intet förstod; hon skulle visa, hvad den hade att göra.

Det pratades i salongen och korridorerna, som ville man taga igen skadan efter den långa tystnaden; nästan alla hade lemnat sina platser, men nere på parkett stod ännu den gamla qvinnan, och tätt slutet till hennes hjerta hvilade en ung flicka i hvit kasimirsklädning.

»Moster», sade Laura smeksamt, i det hon med båda händer strök det snöhvita håret, »vi måste gå härifrån, gasen släckes; men jag skall skaffa reda på honom och föra honom till dig. Han är inne på scenen, derom är jag alldeles viss. Gå du förut med morbror ... vi träffas hos Maren . . . han får inte vara ensam i afton.»

»Men om han inte är der inne?» sade Miinther, som också kommit fram och stod bredvid sin hustru.

»Så följer Ketler mig.»

Inne på scenen stodo artisterna i grupper, diskuterande styckets fel och förtjenster; ingen nade ännu tänkt på att byta om dräkt.

Då Laura kom, insvept i den hvita, pelsfodrade kappan och med en mångdubbel svart spetsduk kring hufvudet, gick Ketler henne genast till mötes.

Han såg, att hon var häftigt upprörd.»Är han här? Hvar fins han?» ropade hon redan på afstånd.

»Hvem?» frågade han förvånad.

»Einar.»

»Han var här nyss, men han har redan gått.»

»Och ni vet inte h vart ... o säg, att ni vet'det.»

I sin ängslan fattade hon häftigt om hans arm och tryckte den intill sig.

Han erinrade sig det intresse, hon visat för det nya stycket.

»Känner ni honom?» sade han långsamt och fäste sina dysra, forskande ögon på hennes ansigte, der en liflig själsrörelse afspeglade sig.

»Jag har känt honom sedan jag var sju år gammal.»

»Och aldrig nämt det?»

För ett ögonblick vände han sig bort, derefter sade han med bruten stämma:

»Jag skall följa er hem . . . vänta ett ögonblick »

»Tänker ni kläda om er?»

»Visst inte, jag bär ju en vanlig salongsdräkt.»

Efter ett ögonblick återkom han, klädd i ytterrock.

»Yill ni taga min arm?» frågade han. »Kanske är det sista gången vi gå så här till sammans.»

Hon tog hans arm, och de gingo framåt under en tystnad, som hon fann allt mera tryckande.

Ett par gånger försökte hon att tala, men hans korta, enstafviga svar betogo henne all lust att fortsätta.

»Vill ni inte komma in?» sade hon, då de voro vid dörren.

»Nej, inte i afton. Farväl! Grud välsigne er . . . jag är så glad!»

Det lät som om han snyftat, och han kramade hennes hand, så att den nästan domnade.

När hon kom innanför dörren, var det Regina som mötte henne och med darrande händer hjälpte henne af med ytterplaggen. Maren gick och stökade kring det inbjudande tebordet, och Miinther hade slagit sig ned på pianostolen.

»Han var ej der!» suckade Laura nedslagen.

Regina kysste henne på pannan.»Jag har återfått honom!» hviskade hon med ett strålande leende, och innan Laura hunnit sansa sig, förde hon henne in i det inre rummet.

Der, i den lilla soffan under Ceciliabilden, satt han, och hans ömma, passionerade ögon sågo ängsligt frågande in i hennes.

»Det är jag, som för henne till dig, men jag tror, att hon kommer frivilligt», sade Regina vekt.

Med dessa ord lemnade hon rummet och tillslöt sakta dörren bakom sig.

De hade gråtit i hvar andras armar, gråtit af en onämnbär, utsäglig lycka, och nu satt hon med sitt hufvud lutadt till hans bröst, medan han förtrodde henne hvad han känt och lidit under dessa långa år.

»Jag hade bedt ooh besvurit dig att inte uppsöka mig», sade hon leende genom tårarne; »men jag tyckte ändå, att du var bra liknöjd, som ej gjorde det.»

»Men du vet ej, att jag varit här två gånger, att

1 jag såg dig debutera, att jag en afton ute i Marens öök hörde dig spela mina älsklingsstycken och att jag sista vintern såg dig som Julia.»

»Älskade, är det möjligt? Ack, att jag vetat det!» sade hon, bäfvande af sällhet.

»Men det ville jag inte! Du må tro, det var ej roligt att se dig på scenen.»

»Tyckte du inte att jag spelade bra?» frågade hon skälmaktigt.

»Alldeles för bra. Då först blef det mig klart, hvilken farlig rival jag egde. Jag älskade dig utsägligt, men just därför ville jag rå om dig helt och hållet. Så länge du egnade dig åt konsten, skulle du aldrig blifva helt och hållet min, och med mindre kunde jag ej nöja mig.»

»Men du kom ej, när jag lemnade scenen?» sade hon förebrående.

»Jag var ej säker på dig, min älskling», svarade han och tryckte henne fastare intill sig. »Du var så stor konstnärinua, att jag fruktade, att din längtan till teatern kunde vakna på nytt och blifva dig öfver-mäktig. Derfor spelade jag ett högt spel. Det varegentligen för att få fresta dig, som jag ville ha upp mitt misshandlade stycke.»

»Nu förstår jag», sade hon och gaf honom ett lätt slag med handen; »det var därför du erbjöd mig en rol deri. Du egenkäre! Var det då så gifvet, att det skulle fresta mig?»

»Jag trodde det!»

»Det var en frestelse . . . men har du ej ånkrat dig nu, då hela stycket blifvit bortfuskadt?»

»Det såg jag tusen gånger hellre, än att du upp-trädt deri och det gått med glans.»

»Ar jag dig då så dyrbar?» frågade hon.

Hon var viss om svaret, men det var så ljuft att höra det.

»Dyrbarare än allt annat!» hviskade han och slöt henne å nyo till sitt hjerta.

»Ack, om mamma lefde!» sade hon sakta. »Men jag vill så gerna tro, att hon ändock vet hur lycklig jag är.»

»Jag tror nog, att hon vet det», svarade han, »och vill Gud, skall hennes dotter aldrig behöfva pröfva på de lidanden, hon genomgick.»

»Nu kan det vara tid på, tycker jag», sade Arvid Miinther litet otåligt, »att vi sätta oss till bords; det lider på natten, och nu borde de väl hunnit säga hvar andra hvad de hade på hjertat.»

»Nej, stör dera ej!» sade Regina bevekande.

Hon gick fram och lade armen om sin mans hals. Det var den första verkliga smekning, hon gaf honom, och hon var blyg och tafatt, som gjorde hon något ondt.

»Stör dem ej bupprepade hon. »Han är så lycklig.»

En stund derefter sutto de alla kring qvällsbor-det, der Maren anordnat en verklig festmåltid. Det storrosiga porslinet, som Jörgen hemfört från Kina och som var hennes stolthet, begagnades för första

fången, och sjelf gick hon — litet tungfotad och lumpig, men innerligt lycklig och välmenande — omknng, serverande sina gäster af de rykande rätterna på karotter och fat.

»Tag för er, barnet mitt!» sade hon, när hon kom till Laura, och hennes ögon lyste af kärlek.»Nej», sade Laura, i det hon tog ifrån henne karotten och förde den grofva, hårda handen till sina läppar, »så får det ej vara, i afton skall du sitta här hos mig. Hur skulle det gått mig, om du ej varit, du moderliga, trofasta, kloka vän!»

Förlägen nekade Maren, det var för stor ära; men snart satt hon på Lauras ena sida. På den andra hade Einar sin plats, men bredvid honom satt hans mor, och förstulet, liksom förr, tryckte hon hans hand under bordet, medan hennes ansigte strålade af sällhet.

»Jag skulle önska, att herrar recensenter såge dig», sade Miinther till sin son. »Gud ske lof, du tar saken lätt!»

»Ja, jag ser ju inte ut som en slagen hjelte»> sade han skrattande; »men ni skulle sett mig en stund på teatern, jag var alldeles ursinnig.»

»Såg du mig?» frågade Laura.

»Ja, hela tiden ; men det var förfärligt att sitta och se sitt verk förfuskadt och sjelf tydligare än någonsin märka dess brister. Det var ingen tröst, att du bevitnade nederlaget, tvärt om. En stund trodde jag, att jag skulle sjunka till jorden af smärta och blygsel; men just då fick jag se ditt älskade hvita hufvud, mamma, och då var allt godt igen. Hvad brydde jag mig nu om recensenterna eller publiken I När jag såg, att din kärlek öfvervunnit alla fördomar och att du var vunnen för min sak, kände jag endast glädje och dubbel kraft att böija om på nytt och göra min sak bättre. Gud ske lof för att du kom!»

»Nu blir du väl en riktig teatervurm ?» sade hennes man glädtigt.

»Kanske», svarade hon småleende.

»Och nu ställer du snart till bröllop», sade Einar och smekte hennes hand. »Vår bröllopsfärd skulle gälla Italien,

tänkte jag.»

»Nej, Heidelberg», svarade Laura; »det har jag lofvat.»

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på

<http://runeberg.org/lwgassken/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på

<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-lwgassken.>

Filen skapad 2018-12-17 11:18:14.463418